

IV

*(Informacije)*INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

RAČUNSKO SODIŠČE

V skladu z določbami člena 287(1) in (4) PDEU in členov 129 in 143 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1525/2007 z dne 17. decembra 2007, ter v skladu s členoma 139 in 156 Uredbe Sveta (ES) št. 215/2008 z dne 18. februarja 2008 o finančni uredbi, ki se uporablja za 10. Evropski razvojni sklad

je Računsko sodišče Evropske unije na svojem zasedanju 9. septembra 2010 sprejelo svoji

LETNI POROČILI

za proračunsko leto 2009.

Poročili sta bili z odgovori institucij na opažanja Sodišča poslani organoma, odgovornima za podeljevanje razrešnice, in drugim institucijam.

Člani računskega sodišča so:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (predsednik), Hubert WEBER, Maarten B. ENGWIRDA, David BOSTOCK, Morten Louis LEVYSOHN, Ioannis SARMAS, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIID, Kikis KAZAMIAS, Massimo VARI, Juan RAMALLO, Olavi ALA-NISSILÄ, Lars HEIKENSTEN, Karel PINXTEN, Ovidiu ISPIR, Nadežda SANDOLOVA, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN, Eoin O'SHEA, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ.

LETNO POROČILO O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

(2010/C 303/01)

KAZALO

	<i>Stran</i>
Splošni uvod	7
Poglavje 1 — Izjava o zanesljivosti in podporne informacije	9
Poglavje 2 — Prihodki	37
Poglavje 3 — Kmetijstvo in naravni viri	55
Poglavje 4 — Kohezija	95
Poglavje 5 — Raziskave, energetika in promet	115
Poglavje 6 — Zunanja pomoč, razvoj in širitev	135
Poglavje 7 — Izobraževanje in državljanstvo	161
Poglavje 8 — Gospodarske in finančne zadeve	175
Poglavje 9 — Upravni in drugi odhodki	195
Priloga I — Finančne informacije o splošnem proračunu	219
Priloga II — Seznam posebnih poročil, ki jih je Računsko sodišče objavilo po zadnjem letnem poročilu	242

SPLOŠNI UVOD

0.1 Evropsko računsko sodišče je s Pogodbo ustanovljena institucija za revidiranje financ Evropske unije (EU). Kot zunanji revizor EU prispeva k izboljševanju finančnega poslovanja EU in deluje kot neodvisni varuh finančnih interesov državljanov Unije. Več informacij o Sodišču je mogoče najti v njegovem letnem poročilu o dejavnostih, ki je tako kot njegova posebna poročila o programih porabe in prihodkih EU ter njegova mnenja o novi ali spremenjeni zakonodaji dostopno na njegovi spletni strani: www.eca.europa.eu.

0.2 To poročilo je 33. letno poročilo Sodišča in pokriva proračunsko leto 2009. Prezete obveznosti so znašale 142,5 milijarde EUR, izvedena plačila pa 118,4 milijarde EUR ⁽¹⁾. Evropski razvojni skladi so obravnavani v ločenem letnem poročilu.

0.3 Splošni proračun EU vsako leto sprejmeta Svet in Evropski parlament. Letno poročilo Sodišča in njegova posebna poročila so osnova za postopek razrešnice, v okviru katerega Evropski parlament odloči, ali je Evropska komisija zadovoljivo izpolnila svojo odgovornost izvrševanja proračuna. Poleg tega Sodišče svoje letno poročilo letos prvič istočasno kot Svetu in Evropskemu parlamentu posreduje nacionalnim parlamentom, kot določa Protokol št. 1 k Lizbonski pogodbi.

0.4 Osrednji del tega poročila predstavlja izjava Sodišča o zanesljivosti (DAS) letnih računovodskih izkazov Evropske unije ter o zakonitosti in pravilnosti transakcij (v poročilu „pravilnost transakcij“), ki je objavljena na začetku poročila. V

večini gradiva, ki sledi, Sodišče poroča o revizijskem delu, povezanem z izjavo o zanesljivosti.

0.5 Poročilo je strukturirano takole ⁽²⁾:

- v poglavju 1 je pregled ugotovitev: povzetek glavnih rezultatov revizije Sodišča o zanesljivosti računovodskih izkazov in pravilnosti transakcij ter analiza popravne zmožnosti nadzornih in kontrolnih sistemov,
- v poglavjih 2 do 9 so navedene natančne revizijske ugotovitve v obliki „posebnih ocen“ prihodkov in odhodkov EU. V poglavju 2 je obravnavan del proračuna, v katerem so predstavljeni prihodki, v poglavjih 3 do 9 pa sedem skupin področij politik, v okviru katerih je odobrena in evidentirana poraba iz proračuna EU. Te skupine področij politik v veliki meri ustrezajo naslovom iz finančnega okvira za obdobje 2007–2013, ki predstavlja splošni večletni načrt porabe EU.

0.6 Posebne ocene večinoma temeljijo na rezultatih preizkušanja pravilnosti transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, na oceni uspešnosti glavnih nadzornih in kontrolnih sistemov, ki se uporabljajo za zadevne prihodke in odhodke, ter na pregledu zanesljivosti poslovodskih predstavitev Komisije.

0.7 V dokumentu so predstavljeni odgovori Komisije na opažanja Sodišča ali, kjer je ustrezno, odgovori drugih institucij in organov EU. Sodišče v svojih predstavitvah ugotovitev in zaključkov upošteva tudi odgovore revidiranja. Kot neodvisen zunanji revizor je odgovorno za poročanje o svojih ugotovitvah, oblikovanje zaključkov iz teh ugotovitev in s tem zagotavljanje nepristranske ocene zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti transakcij.

⁽¹⁾ Podrobne informacije o izvrševanju proračuna za leto 2009 so v delu B II letnih računovodskih izkazov Evropske unije za proračunsko leto 2009 in v poročilu o izvrševanju proračuna in finančnem poslovanju za proračunsko leto 2009, ki jih pripravi GD za proračun. Podrobni podatki so navedeni tudi v **Prilogi I** k temu letnemu poročilu.

⁽²⁾ Struktura letošnjega letnega poročila je spremenjena. Prejšnji poglavji 2 in 3 (zajemali sta notranjo kontrolo in upravljanje proračuna) v poročilo za leto 2009 nista vključeni, opažanja v zvezi z notranjimi kontrolami Komisije pa so vključena v posebne ocene.

POGLAVJE 1

Izjava o zanesljivosti in podporne informacije

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče zagotovi Evropskemu parlamentu in Svetu – poročilo neodvisnega revizorja	I–X
Mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov	VII–VIII
Mnenje o zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij	IX–X
Pregled ugotovitev	1.1–1.50
Uvod	1.1–1.5
Zanesljivost računovodskih izkazov	1.6–1.20
Splošno ozadje	1.6
Ugotovitve za proračunsko leto 2009	1.7–1.20
Pravilnost transakcij in uspešnost sistemov	1.21–1.26
Struktura posebnih ocen za DAS	1.21
Ugotovitve za proračunsko leto 2009	1.22–1.25
Primerjava z rezultati iz prejšnjih let	1.26
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	1.27–1.31
Letna poročila o dejavnostih in izjave generalnih direktorjev	1.27–1.28
Zbirno poročilo Komisije	1.29–1.31
Mehanizmi za izterjave in popravke	1.32–1.50
Uvod	1.32–1.36
Informacije, ki jih je Komisija priložila letnim računovodskim izkazom za leto 2009	1.37–1.48
Zaključek o zmogljivostih nadzornih in kontrolnih sistemov za izvajanje popravkov	1.49–1.50

IZJAVA O ZANESLJIVOSTI, KI JO SODIŠČE ZAGOTOVI EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU – POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

I. Sodišče je v skladu z določbami člena 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) revidiralo:

- (a) letne računovodske izkaze Evropske unije, ki jih sestavljajo konsolidirani računovodski izkazi ⁽¹⁾ in konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna ⁽²⁾, za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2009; ter
- (b) zakonitost in pravilnost z njimi povezanih transakcij.

Odgovornost vodstva

II. Vodstvo je v skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo ⁽³⁾ odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev letnih računovodskih izkazov Evropske unije ter za zakonitost in pravilnost z njimi povezanih transakcij:

- (a) Odgovornost vodstva v zvezi z letnimi računovodskimi izkazi Evropske unije zajema: oblikovanje, izvajanje in vzdrževanje notranje kontrole, ki je pomembna za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, v katerih ni pomembnih napačnih navedb, ne glede na to, ali so te posledica goljufije ali napake, za izbiro in uporabo ustreznih računovodskih politik na podlagi računovodskih pravil, ki jih je sprejel računovodja Komisije ⁽⁴⁾, in za pripravo računovodskih ocen, ki so razumne glede na okoliščine. V skladu s členom 129 finančne uredbe Komisija odobri letne računovodske izkaze Evropske unije, potem ko jih je računovodja Komisije konsolidiral na podlagi podatkov, ki so jih predložili druge institucije ⁽⁵⁾ in organi ⁽⁶⁾, ter pripravil izjavo, ki se priloži konsolidiranim računovodskim izkazom, v kateri je med drugim navedel, da ima razumno zagotovilo, da ti izkazi v vseh pomembnih vidikih predstavljajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja Evropske unije.
- (b) Kako vodstvo izvaja svojo odgovornost za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij, je odvisno od načina izvrševanja proračuna. V primeru neposrednega centraliziranega upravljanja izvajalske naloge opravljajo oddelki Komisije. Pri deljenem upravljanju so izvajalske naloge prenesene na države članice, pri decentraliziranem upravljanju na tretje države, pri posrednem centraliziranem upravljanju pa na druge organe. Pri skupnem upravljanju si izvajalske naloge delijo Komisija in mednarodne organizacije (členi 53 do 57 finančne uredbe). Izvajalske naloge morajo biti skladne z načelom dobrega finančnega poslovanja, kar zahteva zasnovo, izvajanje in vzdrževanje uspešne in učinkovite notranje kontrole, vključno z ustreznim nadzorom in primernimi ukrepi za preprečevanje nepravilnosti in goljufij ter po potrebi tudi s pravnimi postopki za izterjavo napačno izplačanih ali porabljenih sredstev. Ne glede na uporabljen način izvrševanja proračuna, je za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi Evropske unije, odgovorna Komisija (člen 317 PDEU).

⁽¹⁾ Konsolidirani računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb neto sredstev, povzetek pomembnih računovodskih metod in druga pojasnila (skupaj s poročanjem po segmentih).

⁽²⁾ Konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna zajemajo konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna ter povzetek proračunskih načel in druga pojasnila.

⁽³⁾ Na ravni institucij in organov EU v vodstvo sodijo člani institucij, direktorji agencij, odredbodajalci na podlagi prenosa in nadaljnega prenosa, računovodje in vodstveno osebje v oddelkih za finance, revizijo ali kontrolo. Na ravni držav članic in držav upravičenk v vodstvo sodijo odredbodajalci, računovodje ter vodstveno osebje v plačilnih organih, organih za potrjevanje in izvajalskih agencijah.

⁽⁴⁾ Računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, izhajajo iz Mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS), ki jih je izdala Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov, če teh ni, pa iz Mednarodnih računovodskih standardov (MRS)/Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde. V skladu s finančno uredbo so konsolidirani računovodski izkazi za proračunsko leto 2009 (tako kot za vsa leta po proračunskem letu 2005) pripravljeni na podlagi teh računovodskih pravil, ki jih je sprejel računovodja Komisije in s katerimi se načela računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka prilagodijo posebnemu okolju Evropske unije, medtem ko konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna še naprej temeljijo predvsem na gotovinskih premikih.

⁽⁵⁾ Preden institucije sprejmejo letne računovodske izkaze, jih podpišejo njihovi računovodje, ki s tem potrdijo, da imajo razumno zagotovilo, da izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja institucije (člen 61 finančne uredbe).

⁽⁶⁾ Letne računovodske izkaze organov pripravijo njihovi direktorji in jih pošljejo računovodji Komisije skupaj z mnenjem zadevnega upravnega odbora. Poleg tega jih podpišejo njihovi računovodje, ki s tem potrdijo, da imajo razumno zagotovilo, da izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja organov (člen 61 finančne uredbe).

Odgovornost revizorja

III. Naloga Sodišča je, da na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu predloži izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI, kadar je te mogoče uporabljati v kontekstu Evropske unije. Ti standardi določajo, da mora Sodišče revizijo načrtovati in opraviti tako, da pridobi razumno zagotovilo, da v letnih računovodskih izkazih Evropske unije ni pomembnih napačnih navedb in da so z njimi povezane transakcije zakonite in pravilne.

IV. Revizijsko delo Sodišča zajema izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Postopki so izbrani na podlagi presoje revizorja, ki zajema oceno tveganja pomembnih napačnih navedb v konsolidiranih računovodskih izkazih in oceno tveganja pomembnih neskladnosti z izkazi povezanih transakcij z zahtevami pravnega okvira Evropske unije, ne glede na to, ali so te posledica goljufije ali napake. Revizor pri ocenjevanju teh tveganj upošteva notranjo kontrolo, povezano s pripravo in pošteno predstavitev končnih konsolidiranih računovodskih izkazov, ter nadzorne in kontrolne sisteme, ki se izvajajo za zagotavljanje zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij, da oblikuje revizijske postopke, ki so primerni glede na okoliščine. Pri reviziji se ovrednotijo tudi primernost uporabljenih računovodskih politik in razumnost izdelanih računovodskih ocen ter skupna predstavitev končnih konsolidiranih računovodskih izkazov in letnih poročil o dejavnostih.

V. Kar zadeva prihodke, Sodišče pri reviziji lastnih sredstev iz davka na dodano vrednost in bruto nacionalnega dohodka izhaja iz makroekonomskih statističnih podatkov, ki jih pripravijo države članice in jih pošljejo Komisiji, nato pa oceni Komisijine sisteme za obdelavo podatkov do trenutka, ko so zajeti v končne računovodske izkaze in ko so prejeti prispevki držav članic. Pri tradicionalnih lastnih sredstvih Sodišče preuči računovodske izkaze carinskih organov in analizira tok dajatev pod carinskim nadzorom do trenutka, ko so zneski evidentirani v končne računovodske izkaze in jih je Komisija prejela.

VI. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni, da zagotovijo osnovo za njegovo izjavo o zanesljivosti.

Mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov

VII. Sodišče meni, da letni računovodski izkazi Evropske unije v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavljajo ⁽⁷⁾ finančno stanje Unije na dan 31. decembra 2009 ter rezultate njenih dejavnosti in denarne tokove za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami finančne uredbe in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije.

VIII. Ne da bi bilo zato vprašljivo mnenje iz odstavka VII, Sodišče opaža, da je še vedno treba odpraviti slabosti v računovodskih sistemih določenih generalnih direktorátov Komisije (zlasti računovodstvo za predfinanciranje in s tem povezano ločitev proračunskih let ter za fakture/izjave o stroških).

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij

IX. Po mnenju Sodišča so prihodki, prevzete obveznosti za vse skupine politik in plačila, povezana z izkazi za skupini politik gospodarske in finančne zadeve ter upravni in drugi odhodki, za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, v vseh pomembnih vidikih zakoniti in pravilni.

⁽⁷⁾ V skladu z mednarodnim standardom revidiranja 700 „oblikovanje mnenja in poročanje o računovodskih izkazih“ (MSR 700, odstavek 35) sta izraza „v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo“ ali „so resničen in pošten prikaz“ enakovredna.

X. Po mnenju Sodišča na plačila, povezana z izkazi, za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, za skupine politik kmetijstvo in naravni viri, kohezija, raziskave, energetika in promet, zunanja pomoč, razvoj in širitev ter izobraževanje in državljanstvo pomembno vplivajo napake. Nadzorni in kontrolni sistemi so delno uspešni pri preprečevanju ali odkrivanju in popravljanju povračil previsoko prijavljenih ali neupravičenih stroškov.

9. septembra 2010

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Predsednik

Evropsko računsko sodišče

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUKSEMBURG

UGOTOVITVE SODIŠČA

PREGLED UGOTOVITEV**Uvod**

1.1 Računsko sodišče mora v skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropskemu parlamentu in Svetu EU predložiti izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij („DAS“). Pogodba Sodišče tudi pooblašča, da jo dopolni s posebnimi ocenami o vseh glavnih področjih dejavnosti EU.

1.2 Cilj dela, povezanega z ugotavljanjem zanesljivosti računovodskih izkazov Evropske unije, je pridobiti zadostne in ustrezne dokaze, na podlagi katerih je mogoče sprejeti sklep o tem, v kolikšni meri so bili prihodki, odhodki, sredstva in obveznosti pravilno evidentirani ter ali letni računovodski izkazi pošteno odražajo finančno stanje na dan 31. decembra 2009, ter rezultate dejavnosti in denarne tokove za leto, ki se je takrat izteklo (glej odstavke 1.6 do 1.20).

1.3 Cilj revizijskega dela Sodišča v zvezi z ugotavljanjem zakonitosti in pravilnosti transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi za leto 2009, je pridobiti zadostne in ustrezne neposredne ali posredne dokaze, na podlagi katerih je mogoče podati mnenje o tem, ali so te transakcije skladne z veljavnimi predpisi ali pogodbenimi določbami in ali so bile pravilno izračunane (glej odstavke 1.21 do 1.25 za pregled rezultatov in poglavja 2 do 9 za podrobnosti).

1.4 Sodišče je analiziralo zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije, in sicer izjave generalnih direktorjev in letna poročila o dejavnostih služb Komisije ter z njimi povezano zbirno poročilo, da bi ocenilo, v kolikšnem obsegu zagotavljajo pošteno oceno kakovosti finančnega poslovođenja, ter zlasti, v kolikšni meri so pridržki celoviti in zadostni (glej odstavke 1.27 in 1.28 ter „zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije“ v poglavjih 2 do 9).

1.5 Poleg tega je Sodišče preučilo ureditve za pripravo izterjav in finančnih popravkov ter poročanje o njih (glej odstavke 1.32 do 1.50).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Zanesljivost računovodskih izkazov*Splošno ozadje*

1.6 Sodišče je revidiralo letne računovodske izkaze za proračunsko leto 2009, ki jih je pripravil računovodja Komisije in odobrila Komisija v skladu s členom 129 finančne uredbe z dne 25. junija 2002, ⁽⁸⁾ Sodišče pa jih je prejelo 23. julija 2010. Računovodski izkazi zajemajo „konsolidirane računovodske izkaze“, ki vsebujejo zlasti bilanco stanja, v kateri so navedena sredstva in obveznosti ob koncu leta, in izkaz poslovnega izida, ter „konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna“, v katerih so navedeni prihodki in odhodki za dano leto.

Ugotovitve za proračunsko leto 2009

1.7 Sodišče je pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov ugotovilo, da v njih ni pomembnih napačnih navedb. Vendar opozarja na naslednje zadeve, o katerih je poročalo že leta 2008 in predtem:

- manjkajoče ali nepopolne predstavitve računovodij za nekatere organizacije, katerih računovodski izkazi se konsolidirajo s Komisijinimi (glej odstavke 1.8),
- lokalni sistemi za finančno poslovanje, ki jih je ugotovil računovodja Komisije (glej odstavka 1.9 in 1.10),
- obravnavanje predfinanciranja in kratkoročnih dolgov ob koncu leta in v postopku ločitve proračunskih let (glej odstavke 1.11 do 1.13),
- razkritja glede izterjav po nepravilnostih (glej odstavke 1.14 do 1.19).

1.7 Komisija je zadovoljna, da je ocena Sodišča glede zanesljivosti računovodskih izkazov še naprej pozitivna.

- Komisija je dosegla napredek na tem področju in želi izpostaviti izboljšave v zvezi s temi razkritji v letnih računovodskih izkazih za leto 2009. Pojasnilo 6 je bilo izboljšano in razširjeno, tako da zdaj zagotavlja obsežnejše informacije o vseh vidikih postopka izterjave.

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, 16.9.2002, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1525/2007 (UL L 343, 27.12.2007, str. 9), določa, da morajo biti končni računovodski izkazi poslani do 31. julija naslednjega proračunskega leta.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Pismo s poslovodskimi predstavitvami računovodje

1.8 Računovodja Komisije je v pismu s poslovodskimi predstavitvami glede konsolidiranih računovodskih izkazov poudaril, da računovodje treh konsolidiranih organizacij niso predložili nobenih predstavitev ali so predložili spremenjene predstavitev. Zlasti niso bile zagotovljene informacije o potrjevanju lokalnih računovodskih in drugih finančnih sistemov ⁽⁹⁾.

Potrjevanje lokalnih sistemov finančnega poslovanja ⁽¹⁰⁾

1.9 Ker še naprej prihaja do težav pri upravljanju prehodnih računov in postopkih za obračunavanje sredstev, računovodja Komisije še ni mogel potrditi lokalnih sistemov dveh generalnih direktorats ⁽¹¹⁾.

1.10 Priporočila računovodje iz prejšnjih let so bila večina izvedena. Preostale zadeve niso pomembno vplivale na zanesljivost računovodskih izkazov za leto 2009, vendar jim mora Komisija zaradi njihove narave in pomembnosti še naprej nameniti pozornost, zlasti določenim vidikom postopkov za ločitev proračunskih let, obračunavanju in evidentiranju predfinanciranja, pravočasnosti knjiženja transakcij ter skladnosti podatkov med lokalnimi sistemi in sistemom ABAC.

Predfinanciranje, kratkoročni dolгови in postopki za ločitev proračunskih let

1.11 Sodišče je revidiralo reprezentativne vzorce predfinanciranja, ki so predstavljali 48 827 milijonov EUR po ločitvi proračunskih let, in računov/zahtevkov za povračilo stroškov, ki so znašali približno 15 260 milijonov EUR. Ugotovilo je računovodske napake, ki skupaj niso imele pomembnega finančnega učinka, vendar so bile zelo pogoste, kar kaže, da je treba točnost osnovnih računovodskih podatkov na ravni določenih generalnih direktorats dodatno izboljšati. Najpogostejše vrste napak so:

- manjkajoči ali podvojeni vnosi,
- knjiženje napačnih zneskov,
- knjiženje transakcij na napačen račun.

1.8 Komisija opozarja, da le ti 3 od skupno 40 nadzorovanih subjektov niso predložili vseh zahtevanih informacij v pismih s poslovodskimi predstavitvami, ki so jih poslali Sodišču. To je znatno izboljšanje v primerjavi s prejšnjim letom.

1.9 Oba generalna direktorata, RELEX in JLS, sta leta 2009 dosegala stalen napredek pri obravnavanju ugotovljenih pomanjkljivosti. Računovodja bo vztrajal pri dodatnem napredku, da bo lahko v celoti potrdil njune lokalne sisteme.

1.11 Komisija opaža, da Sodišče na podlagi revizije vzorcev ni ugotovilo pomembnih napak, ki bi vplivale na računovodske izkaze. Še naprej si bo prizadevala za izboljšanje točnosti svojih računovodskih podatkov z ukrepi, ki se izvajajo, kot sta projekt kakovosti računovodenja in potrjevanje lokalnih sistemov.

⁽⁹⁾ Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic, Evropska policijska akademija in Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila.

⁽¹⁰⁾ Številni generalni direktorati za finančno poslovanje in ustvarjanje transakcij, ki so prek vmesnika poslani v osrednji računovodski sistem (ABAC), uporabljajo svoje lokalne informacijske sisteme. V skladu z odstavkom 1e člena 61 finančne uredbe mora računovodja te sisteme pregledati, da oceni, ali delujejo pravilno.

⁽¹¹⁾ Generalni direktorat za zunanje zadeve in Generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.12 Pri računovodenju zneskov predfinanciranja je Sodišče ugotovilo še naslednje težave:

- Naporavna predfinanciranja niso vedno pravilno obračunana. Številni obračuni sploh niso bili izvedeni ali pa so bili izvedeni za napačne zneske, kar je ob koncu leta povzročilo previsoko navedbo zneskov v bilanci predfinanciranja, ki pa ni imela pomembnega učinka.
- Nekateri generalni direktorati, odgovorni za raziskave, uporabljajo približke pri določanju ločitve proračunskih let (npr. metodo *prorata temporis*), namesto da bi obdelali razpoložljive informacije o doseženem napredku in s tem povezanih stroških ter na podlagi tega napredka obračunali predfinanciranje.

1.13 Nekateri generalni direktorati glede računov/zahtevkov za povračilo stroškov niso upoštevali zahteve, da je treba račune in izjave o stroških knjižiti v petih delovnih dneh⁽¹²⁾ po prejetju.

Razkritja glede izterjav in finančnih popravkov

1.14 Revizija, ki jo je izvedlo Sodišče, kaže, da se poročanje o zneskih finančnih popravkov in izterjav med različnimi službami Komisije zelo razlikuje (glej tudi odstavke 1.37 do 1.50).

1.15 Nekatere službe predstavijo podatke za finančne popravke, ki se izvajajo, šele ob izdaji pisma s končnim stališčem, medtem ko izračuni drugih služb temeljijo na statističnih ocenah, ki ekstrapolirajo izkušnje iz preteklosti in vključujejo celo popravke za zneske, za katere se postopek potrjevanja še ni začel.

ODGOVORI KOMISIJE

1.12

- Komisija bo analizirala stanje v zvezi s predfinanciranjem v različnih službah in po potrebi sprejela korektivne ukrepe.
- Komisija priznava, da so na tem področju potrebne izboljšave. To vprašanje se že obravnava s pobudami, kot so program kakovosti računovodenja in druga osrednja navodila ter kontrole, ki so jih pripravile oziroma izvedle računovodske službe.

1.13 Generalni direktorati so sprejeli potrebne ukrepe za zmanjšanje zamud in opazene so bile izboljšave. Zamude pri knjiženju računov/zahtevkov za povračilo stroškov se obravnavajo v okviru projekta kakovosti računovodenja.

1.14 Komisija se sklicuje na svoje odgovore glede tega vprašanja v odstavkih 1.38–1.50.

1.15 Vse informacije v zvezi z izterjavami so zdaj zbrane v enem razkritju, tj. pojasnilu 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom. Podrobnejše informacije so vključene pod naslovom „tekoči finančni popravki“. Pri pripravi računovodskih izkazov lahko Komisija v skladu z računovodskimi politikami in splošno sprejetimi računovodskimi načeli uporabi ocene. To je storila pri znesku odhodkov, ki bo verjetno izključen iz financiranja EU s prihodnjimi sklepi o skladnosti. Ta ocena upošteva najzanesljivejše razpoložljive informacije. Nekateri popravki se sprejemajo po proračunskem letu odhodka, zato je mogoče izračunati povprečno stopnjo popravkov na zaključeno proračunsko leto in ta odstotek ekstrapolirati na zadnjih nekaj proračunskih let, v zvezi s katerimi kontrole še potekajo.

Zanesljivost te ocene se izmeri na podlagi primerjave z zneski tekočih finančnih popravkov za prejšnja leta, za katera so ti podatki na razpolago.

⁽¹²⁾ Kot je bilo določeno v internih navodilih računovodje Komisije z dne 10.7.2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.16 Informacije o dejavnostih v zvezi s finančnimi popravki (umiki in izterjave), ki so jih zagotovile države članice na področju kohezije in so zajete v pojasnilu št. 6 k računovodskim izkazom, še niso celovite in popolne (glej tudi odstavek 4.31).

1.17 Sodišče na podlagi preverjanja dela organov za potrjevanje in Komisijine analize tega ponovno izraža svoje dvome o zanesljivosti terjatev do držav članic na področju kmetijstva (računi dolžnikov EKJS) ⁽¹³⁾ (glej tudi odstavek 3.54).

1.18 Čeprav pojasnila k letnim računovodskim izkazom vsebujejo informacije o tem, da bodo službe Komisije ali države članice nekatera plačila verjetno pozneje popravile, zneski in področja odhodkov, ki so lahko predmet nadaljnjih postopkov preverjanja in potrditve obračunov, v pojasnilih še vedno niso opredeljeni ⁽¹⁴⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

1.16 Podatki v zvezi z letom 2009, ki so jih države članice predložile Komisiji v prvi polovici leta 2010, so vključeni v pojasnilu 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom. Pregled podatkov držav članic, ki ga je na kraju samem izvedla Komisija, je pokazal, da sistemi evidentiranja in sporočanja podatkov še niso povsem zanesljivi v vseh državah članicah (glej tudi odgovora na odstavka 1.34 in 1.36). Komisija ukrepa glede vseh pomanjkljivosti v teh podatkih in državam članicam daje priporočila za izboljšave.

Komisija se sklicuje tudi na svoj odgovor na odstavek 4.31.

1.17 Komisija je od organov za potrjevanje (neodvisnih strokovnih revizijskih služb) pridobila zanesljive informacije o dolžnikih za obračunske in računovodske namene. V zvezi s proračunskim letom 2009 je na podlagi ocene napak, ki so jih v svojih poročilih navedli organi za potrjevanje, predlagala popravke v vrednosti 14,8 milijona EUR. Ugotovljene finančne napake se popravijo z običajnimi postopki za potrditev obračunov.

1.18 V skladu s finančno uredbo lahko Komisija izvaja kontrole vseh odhodkov več let po tem, ko so dejansko nastali. Računovodski izkazi ne bi smeli dajati vtisa, da je treba zaradi kontrol v naslednjih letih vse zadevne odhodke še sprejeti. V nasprotnem primeru bi vsi proračunski odhodki veljali začasne, dokler ne bi bilo izvedeno naknadno preverjanje ali bi se zadevni rok zastaranja iztekel. Kadar so zneski morebitnih izterjav količinsko opredeljivi, so razkriti v pojasnilu 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Za kmetijske odhodke se sklep o finančni potrditvi sprejme približno šest mesecev po izteku zadevnega proračunskega leta, z njim pa Komisija določi znesek odhodkov, ki se prizna v breme proračuna EU za navedeno leto. Na vlogo sklepa o finančni potrditvi ne vpliva dejstvo, da se državam članicam lahko s sklepi o skladnosti naknadno naložijo finančni popravki. Znesek odhodkov, ki bo verjetno izključen iz financiranja EU s prihodnjimi sklepi o skladnosti, se razkrije v pojasnilu k računovodskim izkazom.

⁽¹³⁾ Glej odstavek 5.61 letnega poročila za leto 2006, odstavek 5.44 letnega poročila za leto 2007 in odstavek 5.56 letnega poročila za leto 2008.

⁽¹⁴⁾ Glej odstavka 1.10 in 1.11 letnega poročila za leto 2002, odstavek 1.11 letnega poročila za leto 2003, odstavka 1.12 in 1.13 letnega poročila za leto 2004, odstavek 1.57 letnega poročila za leto 2005, odstavek 1.34 letnega poročila za leto 2006 in odstavek 1.28 letnega poročila za leto 2007.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.19 Glede na zapletenost mehanizmov za izterjave in finančne popravke, različno naravo elementov, na katere se nanašajo, ter potrebo po pregledni in skladni predstavitvi informacij (glej tudi odstavke 1.37 do 1.50) bi Komisija morala pripraviti podrobnejše smernice za finančno poročanje o pripoznavanju prihodkov in pogojnih sredstvih, da bi določila zahteve za računovodstvo in razkritja.

Prenos sredstev programa Galileo

1.20 Pri programu Galileo se je lastništvo nad vsemi ustvarjenimi, razvitimi ali pridobljenimi sredstvi julija 2008 pravno preneslo na Unijo na podlagi skupne uredbe Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁵⁾. Vendar se pripravljeni sporazumi o prenosu še ne izvajajo v celoti. Vsi doslej nastali odhodki (približno 2 000 milijonov EUR) so obravnavani kot odhodki za raziskave. Za leto 2009 to nima nobenega vpliva na bilanco stanja, vendar bi si morala Komisija še naprej prizadevati zagotoviti, da so v času izvedbe prenosa na voljo vse potrebne informacije, da se sredstva uspešno zaščitijo.

Pravilnost transakcij in uspešnost sistemov*Struktura posebnih ocen za DAS*

1.21 Sodišče predstavlja posebne ocene v poglavju 2 o prihodkih in poglavjih 3 do 9 o skupinah področij politik v okviru proračuna po dejavnostih (glej **tabelo 1.1**). Vsaka posamezna ocena vsebuje uvod, ugotovitve in zaključke o pravilnosti transakcij, uspešnosti sistemov in zanesljivosti poslovodskih predstavitev Komisije, ter pregled nadaljnjega ukrepanja po prejšnjih opažanjih.

ODGOVORI KOMISIJE

1.19 Komisija spoštuje zahteve za razkritja, ki so določene v njenih računovodskih pravilih, zlasti v pravilih št. 2, 4 in 10.

V mednarodnih standardih ni splošnih navodil glede teh posebnih, neračunovodskih razkritij. Ne glede na to pa je Komisija upoštevala opažanja Sodišča in izboljšala predstavitev teh informacij.

1.20 Prenos sredstev, ki se ustvarjajo, ni predviden vse do zaključka faze validacije v orbiti (IOV), ki naj bi se zgodil v letu 2012. Komisija že tesno sodeluje z Evropsko vesoljsko agencijo, da bi zagotovila razpoložljivost vseh potrebnih računovodskih in tehničnih informacij v času prenosa in s tem nemoten potek prehoda.

⁽¹⁵⁾ Uredba (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o nadaljevanju izvajanja evropskih satelitskih navigacijskih programov (EGNOS in Galileo) (UL L 196, 24.7.2008, str. 1).

Tabela 1.1 – Realizacija odhodkov v letu 2009 po poglavjih letnega poročila

(v milijonih EUR)

Oddelki (O.) in naslovi (N.) ⁽¹⁾ , ki ustrezajo proračunski nomenklaturi za leto 2009, razčlenjeni po poglavjih letnega poročila Sodišča	Izvršena plačila v letu 2009 ⁽²⁾ ⁽³⁾
Poglavja letnega poročila	
Kmetijstvo in naravni viri	56 318
Kmetijstvo in razvoj podeželja (N.05)	
Okolje (N.07)	
Ribištvo in pomorske zadeve (N.11)	
Varstvo potrošnikov in zdravja (N.17)	
Kohezija	35 467
Zaposlovanje in socialne zadeve (N.04)	
Regionalna politika (N.13)	
Raziskave, energetika in promet	7 966
Raziskave (N.08)	
Energetika in promet (N.06)	
Informacijska družba in mediji (N.09)	
Neposredne raziskave (N.10)	
Zunanja pomoč, razvoj in širitev	6 596
Zunanje zadeve (N.19)	
Razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami (N.21)	
Širitev (N.22)	
Humanitarna pomoč (N.23)	
Izobraževanje in državljanstvo	2 153
Izobraževanje in kultura (N.15)	
Komuniciranje (N.16)	
Območje svobode, varnosti in pravice (N.18)	
Gospodarske in finančne zadeve	732
Gospodarske in finančne zadeve (N.01)	
Podjetništvo (N.02)	
Konkurenca (N.03)	
Notranji trg (N.12)	
Trgovina (N.20)	
Upravni odhodki	9 129
Parlament (O. I)	
Svet (O. II)	
Komisija (O. III)	
Sodišče Evropske unije (O. IV)	
Računsko sodišče (O. V)	
Ekonomsko-socialni odbor (O. VI)	
Odbor regij (O. VII)	
Evropski varuh človekovih pravic (O. VIII)	
Evropski nadzornik za varstvo podatkov (O. IX)	
Skupaj	118 361

⁽¹⁾ Proračunski naslovi 14 in 24 do 31 oddelka III splošnega proračuna, ki se nanašajo predvsem na upravne odhodke, so predstavljeni v oddelku za Evropsko komisijo v poglavju 9.

⁽²⁾ Upravni odhodki se odštejejo od skupin politik in prikažejo posebej pod svojo postavko; zato nastanejo razlike v primerjavi s poglavji 3 do 8.

⁽³⁾ Revidirani odhodki za vsako skupino politik so pojasnjeni v delu „Obseg revizije in revizijski pristop“ v poglavjih 3 do 8.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Ugotovitve za proračunsko leto 2009

1.22 Sodišče ocenjuje, da je finančni učinek napak za prihodke⁽¹⁶⁾ (117 285 milijonov EUR), prevzete obveznosti za vse skupine politik in plačila za skupino politik upravni in drugi odhodki (9 129 milijonov EUR) manjši od 2 % celotnih zneskov (glej **tabelo 1.2**), ter je prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi uspešni (glej tudi odstavke 2.33 do 2.38, 9.28 in 9.29).

1.23 Sodišče je ocenilo, da je najverjetnejša stopnja napake za skupine politik kmetijstvo in naravni viri (56 318 milijonov EUR), raziskave, energetika in promet (7 966 milijonov EUR), zunanja pomoč, razvoj in širitev (6 596 milijonov EUR) ter izobraževanje in državljanstvo (2 153 milijonov EUR)⁽¹⁷⁾ med 2 % in 5 % izvršenih plačil, za skupino politik kohezija (23 081 milijonov EUR povrnjenih potrjenih odhodkov) pa je najverjetnejša stopnja napake višja od 5 % (glej odstavke 3.70, 4.34, 5.45, 6.51, 7.18 in **tabelo 1.2**). Prišlo je do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi za te skupine politik⁽¹⁸⁾ delno uspešni (glej odstavke 3.71, 3.72, 4.36, 5.46 do 5.48, 6.52 in 7.19).

1.23 Komisija meni, da je stopnja napak za kmetijstvo in naravne vire na spodnji meji razpona, ki ga navaja Sodišče, in torej potrjuje rezultate iz prejšnjih let. Komisija je seznanjena s tveganji, na katera je opozorilo Sodišče, in jih tudi obravnava, kar se kaže v pridržkih, ki so bili izraženi v letnem poročilu o dejavnostih Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Poleg tega sklepi o potrditvi skladnosti zagotavljajo, da je tveganje za proračun EU ustrezno krito. Komisija za skupino politik izobraževanje in državljanstvo navaja, da je stopnja napak ob zaključku programov le nekoliko višja od 2 %.

Da bi se izognila nabiranju zneskov predfinanciranja v svoji bilanci stanja, je maja 2010 predlagala revizijo finančne uredbe, s katero naj bi se zagotovil bolj pravočasen obračun predujmov in vmesnih plačil.

Kar zadeva skupino politik raziskave, energetika in promet, Komisijo veseli, da je Sodišče opazilo pozitiven trend zmanjševanja napak. Ta rezultat se ujema tudi z njenimi lastnim ugotovitvami.

Kar zadeva skupino politik zunanja pomoč, razvoj in širitev, Komisijo veseli dejstvo, da se je primerjavi z letoma 2007 in 2008 povečala „pogostost“ transakcij, ki so po mnenju Sodišča v celoti „pravilne“ (83 %).

Za področje kohezije je bilo opaženo precejšnje znižanje stopnje napak v primerjavi s prejšnjimi leti. Pogostost napak se je prav tako zmanjševala v zadnjih treh letih, saj se je znižala s 54 % v letnem poročilu Sodišča za leto 2007 na 36 % letos, kot je navedeno v Prilogi 4.1 k poročilu Sodišča (glej tudi odgovora na odstavka 1.26 in 4.34).

⁽¹⁶⁾ Več informacij o obsegu revizije prihodkov je v odstavkih 2.7 do 2.14.

⁽¹⁷⁾ Od teh se 1 881 milijonov EUR nanaša na predplačila in 272 milijonov EUR na vmesna in končna plačila. Slednja zadevajo zaključevanja in poravnave v zvezi z izdatki v višini 1 399 milijonov EUR, pri katerih so se njihove dejavnosti/projekti večinoma začeli leta 2004 in 2005, Komisija pa jih je odobrila šele leta 2009 (glej odstavka 7.8 in 7.19).

⁽¹⁸⁾ Za skupino politik kohezija se delo v zvezi s sistemi večinoma nanaša na novo obdobje in je zajemalo preverjanje skladnosti sistemov z uredbenimi zahtevami. Rezultat tega dela je ocena „delno skladno“.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.24 Za skupino politik gospodarske in finančne zadeve (732 milijonov EUR) Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake nižja od 2 % vseh plačil (glej odstavek 8.30 in **tabelo 1.2**), ter je prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi delno uspešni (glej odstavek 8.31).

1.25 Sodišče ocenjuje, da na plačila na splošno pomembno vplivajo napake (ocenilo je, da je najverjetnejša stopnja napake med 2 % in 5 %), ter je prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi za plačila na splošno delno uspešni.

ODGOVORI KOMISIJE

1.25 Komisija je zadovoljna s to splošno oceno. Opozarja, da se je splošna stopnja napak, ki je bila izračunana za vsa poglavja skupaj, v zadnjih letih znatno znižala, tudi leta 2009. Še naprej si bo prizadevala za zmanjšanje števila transakcij, na katere vplivajo napake.

Tabela 1.2 – Povzetek ugotovitev o pravilnosti transakcij za leto 2009

Posebne ocene	Prihodki ali operativni odhodki (v milijonih EUR)	Odstavki v letnem poročilu	Delovanje nadzornih in kontrolnih sistemov	Razpon stopnje napak
Prihodki	117 285	2.33–2.34		
Kmetijstvo in naravni viri	56 318	3.71–3.73		
Kohezija	35 467	4.34–4.36	(¹)	(²)
Raziskave, energtika in promet	7 966	5.45–5.46		
Zunanja pomoč, razvoj in širitev	6 596	6.51–6.52		
Izobraževanje in državljanstvo	2 153	7.18–7.19	(³)	
Gospodarske in finančne zadeve	732	8.30–8.31		
Upravni in drugi odhodki	9 129	9.28–9.29		

V zgornji tabeli je povzetek skupne ocene nadzornih in kontrolnih sistemov, kot je predstavljena v ustreznih poglavjih, hkrati pa so navedeni tudi splošni rezultati preizkušanja podatkov, ki ga je izvedlo Sodišče. V tabeli so poudarjeni ključni elementi, ne morejo pa biti predstavljene vse pomembne podrobnosti (zlasti o slabostih nadzornih in kontrolnih sistemov ter vrstah napak), ki so opisane v glavnem delu poročila, v kontekstu metodologije, na kateri temelji revizijski pristop Sodišča (glej **Prilogo 1.1**, odstavke 3 do 18).

Legenda:

Delovanje nadzornih in kontrolnih sistemov

	uspešno
	delno uspešno (⁴)
	neuspešno

Razpon stopnje napak (⁵)

	pod 2 % (pod pragom pomembnosti)
	med 2 % in 5 %
	nad 5 %

(¹) Delo v zvezi s sistemi se večinoma nanaša na novo obdobje in je zajemalo preverjanje skladnosti sistemov z uredbenimi zahtevami, rezultat tega dela pa je ocena „delno skladno“ (glej odstavke 4.36).

(²) Vmesna in končna plačila za povračilo potrjenih odhodkov v višini 23 081 milijonov EUR (glej odstavke 4.15).

(³) Ocena nadzornih in kontrolnih sistemov temelji na preverjanju sistema Komisije za zaključevanje programov in projektov (glej odstavke 7.19).

(⁴) Sistemi so uvrščeni v kategorijo „delno uspešno“, kadar je bilo ocenjeno, da so nekateri deli kontrole delovali ustrezno, drugi pa ne. Posledično kot celota morda niso bili uspešni pri omejevanju napak v transakcijah, povezanih z izkazi, na sprejemljivo raven.

(⁵) Sodišče je sklenilo, da stopnje napak (glej **Prilogo 1.1**, odstavke 8 do 12) predstavi v treh intervalih. Teh razponov napak si ni mogoče razlagati kot interval zaupanja (v statističnem smislu).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Primerjava z rezultati iz prejšnjih let

1.26 Revizijski rezultati Sodišča kažejo, da je najverjetnejša stopnja napake glede plačil za skupino politik kmetijstvo in naravni viri ⁽¹⁹⁾ ocenjena višje kot za leto 2008, najverjetnejša stopnja napake glede plačil za skupino politik kohezija ⁽²⁰⁾ pa precej nižja. Globalno gledano to potrjuje, da se v zadnjih letih najverjetnejša stopnja napake, kot jo ocenjuje Sodišče, za plačila kot celoto stalno zmanjšuje.

1.26 Komisija je zadovoljna s pozitivno izjavo Sodišča glede izboljšanja splošnega stanja v zadnjih letih. S precejšnjim zmanjšanjem stopnje napak za kohezijo leta 2009 se je več kot le izravnalo majhno povečanje za kmetijstvo, posledica česar je veliko boljše splošno stanje.

Komisija meni, da se stopnja napak za kmetijstvo in naravne vire še naprej giblje pri približno 2 %. V zvezi s kohezijo se zdi, da je zmanjšanje spodnje meje napak z 11 % na 3 % posledica učinkovitosti okrepljenih določb o kontroli v zakonodajnem okviru 2007–2013, pa tudi prvega učinka akcijskega načrta Komisije iz leta 2008 o krepitvi njene nadzorne vloge, vključno s postopki odloga plačil in popravkov. Odlogi plačil lahko z vidika celovitega izvrševanja proračuna pomenijo kompromisno rešitev.

Komisija si bo še naprej prizadevala za dodatno zmanjšanje stopnje napak.

Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije*Letna poročila o dejavnostih in izjave generalnih direktorjev*

1.27 Vsi generalni direktorji so v svojih letnih poročilih o dejavnostih navedli, da so pridobili razumno zagotovilo, da so bila dodeljena sredstva uporabljena za navedene namene in da so notranje kontrole, ki so jih uvedli, zagotavljale pravilnost transakcij. Vendar 13 od izjav, ki so jih leta 2009 izdali glavni generalni direktorati ali službe, vsebuje enega ali več pridržkov, ki se večinoma nanašajo na slabosti v zvezi s pravilnostjo z izkazi povezanih transakcij ⁽²¹⁾.

⁽¹⁹⁾ Glej odstavka 3.18 in 3.19 ter **Prilogo 3.1** „Rezultati preverjanja transakcij za kmetijstvo in naravne vire“ tega poročila in letno poročilo za leto 2008, odstavka 5.13 in 5.14 ter Prilogo 5.1, del 1, „Glavne značilnosti preizkušanja transakcij na podlagi vzorca“.

⁽²⁰⁾ Glej odstavke 4.17 do 4.19 in **Prilogo 4.1** „Rezultati preizkušanja transakcij za kohezijo“ in letno poročilo za leto 2008, odstavka 6.16 in 6.17 ter Prilogo 6.1, del 1, „Glavne značilnosti preizkušanja transakcij na podlagi vzorca“.

⁽²¹⁾ Skupno število pridržkov se je povečalo s 15 leta 2008 na 20 v letu 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.28 Sodišče je ugotovilo, da izjave generalnih direktorjev in letna poročila o dejavnostih vsebujejo pošteno oceno finančnega poslovanja v zvezi s pravilnostjo transakcij za prihodke in za skupine politik kohezija, raziskave, energetika in promet, izobraževanje in državljanstvo, gospodarske in finančne zadeve ter upravni in drugi odhodki (glej odstavke 2.32, 4.33, 5.44, 7.17, 8.29 in 9.11). Generalni direktorati za humanitarno pomoč, za širitev in za zunanje odnose so dali pošteno oceno za skupino politik zunanja pomoč, razvoj in širitev (glej odstavke 6.49), medtem ko je Urad za sodelovanje EuropeAid dal le delno pošteno oceno finančnega poslovanja v zvezi s pravilnostjo transakcij (glej odstavke 6.50). Za skupino politik kmetijstvo in naravni viri je Sodišče prišlo do zaključka, da izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta le delno pošteno oceno finančnega poslovanja v zvezi s pravilnostjo transakcij (glej odstavke 3.66 to 3.69).

Zbirno poročilo Komisije

1.29 Komisija s sprejetjem zbirnega poročila prevzame svojo politično odgovornost⁽²²⁾ za operativno izvrševanje proračuna EU, ki ga izvajajo njeni uslužbenci na vodstvenih položajih⁽²³⁾. To je prvo poročilo, sprejeto v mandatu sedanje Komisije. Komisija meni, da so se v letu 2009 njena prizadevanja za izboljšanje kontrolnih mehanizmov za zagotavljanje zakonitosti in pravilnosti, da se pridobi izjava o zanesljivosti brez pridržkov, nadaljevala z dobrimi rezultati.

1.30 Komisija priznava, da so na nekaterih področjih še vedno potrebne izboljšave, in predlaga ukrepe za odpravo teh težav, kot so:

- nadaljnje izboljšanje zasnov shem financiranja, da se okrepijo mehanizmi upravljanja in kontrole,
- nadaljnja poenostavitev shem donacij, pri čemer se še vedno dosegajo cilji politike,
- določitev ustreznih primerjalnih meril za ocenjevanje svojega obvladovanja tveganja (dopustne ravni tveganja), pri katerih se v celoti upoštevajo stroški in koristi kontrol,
- pozorno spremljanje letnih povzetkov, da postanejo koristnejši za namene zagotovitve,
- nadaljnje izboljšanje letnih poročil o dejavnostih, ki so glavno orodje, s katerim višje vodstvo poroča kolegiju o svojih dejavnostih, in vir dokazov za izjavo o zanesljivosti.

ODGOVORI KOMISIJE

1.28 Komisija je zadovoljna z boljšo oceno kakovosti letnih poročil o dejavnostih, ki jih pripravljajo njene službe.

Medtem ko Sodišče izrazi letno revizijsko mnenje glede zakonitosti in pravilnosti transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi, je mnenje generalnih direktorjev osredotočeno na to, ali so bila sredstva porabljenjena za predvideni namen, pri čemer se upoštevata večletna narava kontrol ter njihova učinkovitost pri odkrivanju in odpravi napak. Generalni direktorji kot upravljalci izražajo mnenje na podlagi informacij iz revizijskih dejavnosti Komisije, poročil in ugotovitev Računskega sodišča ter po potrebi rezultatov kontrol, ki so jih opravile države članice.

Glej tudi odgovore Komisije v poglavjih, ki se nanašajo na posamezne sektorje.

⁽²²⁾ V skladu s členom 317 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču – zbirno poročilo o dosežkih Komisije pri upravljanju v letu 2009, COM(2010) 281 konč., 2.6.2010.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.31 Sodišče je v preteklosti ugotovilo druge težave, ki še niso odpravljene:

- na več področjih bi morala biti obseg ali teža pridrzkov večja (glej odstavke 3.67 in 3.68, 6.50 ter **prilogi 3.3** in **6.3**) ⁽²⁴⁾,

- podatki držav članic o izterjavah ali umikih manjkajo ali niso celoviti (glej odstavke 1.16, 3.54 in 4.31) ⁽²⁵⁾ in

- mehanizmi za finančne popravke še niso povsem uspešni (glej odstavke 1.37 do 1.50) ⁽²⁶⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

1.31

- Odgovornost Komisije (v skladu s členom 28a finančne uredbe) je, da upravlja stroškovno učinkovite kontrolne sisteme, kar pomeni, da se „prava kontrola izvaja ob pravem času“. Izjave o zanesljivosti v letnih poročilih o dejavnostih upoštevajo zmogljivosti takih sistemov za odkrivanje in popravljanje napak v življenjskem ciklu programa. Namen tega je, da se kar najbolj zmanjša stopnja preostalih neodkritih napak ob koncu programskega obdobja. Kakor je bilo navedeno v letnem poročilu o dejavnostih Generalnega direktorata za regionalno politiko za leto 2009, je tak postopek v zvezi s programskim obdobjem 1994–99 za ESRR pokazal znatno zmanjšanje tveganja za neodkrita napake.

Komisija je izrazila zadovoljstvo glede ustreznosti akcijskih načrtov, ki so jih pripravili odredbodajalci na podlagi prenosa, za odpravo ugotovljenih slabosti in blažitev tveganj.

Kar zadeva kmetijstvo, Komisija meni, da so bili pridržki glede ukrepov za razvoj podeželja iz osi 2 ter IAKS v Bolgariji in Romuniji, izraženi v letnem poročilu o dejavnostih Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja za leto 2009, izčrpni in da je bil njihov možni učinek ustrezno upoštevan v točkah 3.2.1 in 3.2.2 navedenega poročila. Kar zadeva Grčijo, je bil pridržek v prejšnjih letih utemeljen na podlagi velikega tveganja izgube ugleda za Komisijo zaradi nezadostnega izvajanja IAKS v Grčiji in ne na podlagi finančnega tveganja za proračun EU zaradi pomanjkljivosti, saj so bile te vedno zajete s finančnimi popravki, ki so bili s sklepi o potrditvi skladnosti naloženi Grčiji. Ker je Grčija izvedla svoj akcijski načrt za odpravo pomanjkljivosti do konca leta 2008 in se učinkovitost delovanja sistema IAKS ne preneha ocenjuje, je bil umik pridržka popolnoma utemeljen.

Kar zadeva zunanjo pomoč, razvoj in širitev, je Komisija zadovoljna, da je Sodišče priznalo izboljšave v vseh generalnih direktoratih v tej skupini politik glede kakovosti informacij, ki jih vključijo v svojih letnih poročilih o dejavnostih (glej odstavke 6.51).

Po mnenju Komisije so bili pridržki, ki so jih generalni direktorji izrazili v svojih letnih poročilih o dejavnostih za leto 2009, ali odsotnost teh pridrzkov, skladni z notranjimi smernicami in so ustrezno obravnavali tveganja, ki so povezana s programi.

- V zvezi s kmetijstvom glej odgovor na odstavek 1.17.

V zvezi s kohezijo glej odgovore na odstavek 1.16.

- Glej odgovore na odstavke 1.38 do 1.50.

⁽²⁴⁾ Glej tudi odstavek 2.15 letnega poročila za leto 2008.

⁽²⁵⁾ Glej tudi odstavka 1.16 in 1.17 letnega poročila za leto 2008.

⁽²⁶⁾ Glej tudi odstavek 2.17 letnega poročila za leto 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Mehanizmi za izterjave in popravke*Uvod*

1.32 Komisija mora pri izvrševanju proračuna EU zagotoviti, da se izvaja uspešna in učinkovita notranja kontrola zanesljivosti poročanja, varovanja sredstev in informacij, preprečevanja in odkrivanja goljufij in nepravilnosti ter obvladovanja tveganja v zvezi s pravilnostjo transakcij, pri čemer mora upoštevati večletno naravo programov in vrsto zadevnih plačil ⁽²⁷⁾.

1.33 Komisija nosi končno odgovornost za zagotavljanje, da nadzorni in kontrolni sistemi dajejo razumno zagotovilo, da se napake v transakcijah, povezanih z izkazi, preprečijo ali ugotovijo in popravijo. Prav tako je odgovorna za zagotavljanje, da ima za svoje upravljanje, zainteresirane strani in zunanje revizorje na voljo zanesljive informacije.

1.34 Nepravilno izplačane zneske je treba izterjati ⁽²⁸⁾. V praksi:

- lahko Komisija izterja plačila od upravičencev le, kadar odhodke upravlja neposredno (npr. večino odhodkov za skupino politik raziskave, energetika in promet),
- za odhodke, pri katerih se uporablja deljeno upravljanje (npr. večina odhodkov v skupinah politik kmetijstvo in naravni viri ter kohezija), decentralizirano upravljanje (npr. na področju širitve) in posredno centralizirano upravljanje (npr. v skupini politik izobraževanje in državljanstvo), je odgovornost za izterjavo nepravilno izvršenih plačil prenesena na države članice ali tretje države. Za odhodke, pri katerih se uporablja skupno upravljanje (npr. na področju humanitarne pomoči), so mehanizmi za popravke določeni v sporazumih z mednarodnimi organizacijami. Komisija lahko kljub temu izvede tudi finančne popravke, kadar so bila pravila shem odhodkov EU nepravilno uporabljena (glej odstavek 1.40).

1.32 Komisija mora zagotoviti, da se izvaja uspešna in učinkovita notranja kontrola, ter meni, da izterjave in finančni popravki prispevajo k varovanju finančnih interesov Unije (glej odgovor na odstavek 1.50).

1.34

- Komisija si je zelo prizadevala izboljšati kakovost informacij o izterjavah in umikih, ki jih države članice posredujejo za programe v okviru kohezijske politike, tako da je preverjala podatke ter revidirala sisteme evidentiranja in sporočanja popravkov v državah članicah na kraju samem. V letih 2008 in 2009 je preverila sisteme v 19 državah članicah. Delovanje teh sistemov na splošno še ni povsem zanesljivo v vseh državah članicah, čeprav obstajajo dokazi, da se kakovost izboljšuje in da je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti doseženega nekaj napredka. Komisija je pripravila ustrezna priporočila in zagotavlja njihovo upoštevanje. Zagotovila bo popolnost informacij ob zaključku programov za obdobje 2000–2006.

Za obdobje 2007–2013 se uporablja standardiziran postopek predložitve izjav o izterjavi in Komisija pričakuje, da se bo s tem postopkom poročanja še dodatno izboljšala kakovost informacij, ki so ji na razpolago. Države članice morajo poleg tega ločiti popravke, ki izhajajo iz revizij EU.

⁽²⁷⁾ Člen 28a finančne uredbe.

⁽²⁸⁾ Člen 71(3) finančne uredbe.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.35 Sodišče se je pri revidiranju več let osredotočalo na to, kako Komisija izvaja svojo nadzorno vlogo in kako uporablja te mehanizme za popravke. Prav tako je preučilo, v kolikšnem obsegu nacionalni organi in mednarodne organizacije Komisiji zagotavljajo pravilne informacije o izvedenih finančnih popravkih in izterjavah.

1.36 Sodišče je redno opazalo, da se je kakovost podatkov o zmogljivosti nadzornih in kontrolnih sistemov za izvajanje popravkov na ravni držav članic izboljševala, ampak da še niso celoviti in zanesljivi, zlasti na področju kohezije ⁽²⁹⁾. Vendar Komisija o svojih lastnih dejavnostih sporoča zanesljive podatke. Evropski parlament in Svet sta od postopka podelitve razrešnice za leto 2005 spodbujala Komisijo in države članice, naj izvedejo izboljšave, potrebne za zagotavljanje celovitosti in točnosti razpoložljivih informacij, pri čemer je bil cilj zagotoviti zanesljive dokaze, s katerimi bi lahko Sodišče ocenilo uspešnost mehanizmov za popravke, ki zajemajo večletno porabo EU.

Informacije, ki jih je Komisija priložila letnim računovodskim izkazom za leto 2009

1.37 Komisija se je na te pripombe odzvala tako, da je v pojasnilih k računovodskim izkazom za leto 2009 podala obsežnejše in podrobnejše informacije o izterjavah in finančnih popravkih kot v preteklosti ⁽³⁰⁾. Predvsem zagotavlja informacije, razčlenjene po stopnjah, ki so jih dosegli postopki izterjave ali finančnih popravkov („se izvaja“, „potrjen“ ali „izveden“ – glej odstavek 1.42), po področjih odhodkov, kjer je ustrezno, po programskih obdobjih in v nekaterih primerih po zadevnih državah članicah.

ODGOVORI KOMISIJE

1.36 Sodišče je vse od letnega poročila za leto 2005 priznavalo postopne izboljšave v kakovosti in obsegu informacij glede izterjav, ki so razkrite v pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom. Komisija je vzpostavila postopke za sporočanje zanesljivih zneskov finančnih popravkov na podlagi lastnega revizijskega dela, kakor je ugotovilo Sodišče v svojem letnem poročilu za leto 2008 (glej odstavek 1.16).

Komisija se mora na področju kohezije in pri finančnih popravkih, ki jih izvedejo države članice na podlagi lastnih preverjanj in revizij, zanašati na kakovost informacij, ki jih zagotovijo države članice.

V zadnjih letih si je zelo prizadevala za izboljšanje kakovosti razpoložljivih informacij o izterjavah in umikih, ki jih države članice posredujejo za programe v okviru kohezijske politike. Od držav članic je zahtevala, da zagotovijo kumulativne in letne podatke o umikih in izterjavah, čeprav to presega regulativne zahteve. Prav tako so njene revizije sistemov evidentiranja in sporočanja popravkov v državah članicah na kraju samem dale precej dobre rezultate. Kadar je odkrila potrebo po izboljšanju, je pripravila ustrezna priporočila in zagotavlja njihovo upoštevanje.

⁽²⁹⁾ Splošno opažanje o raznih dolžnikih v letnih poročilih za leta 2002, 2003 in 2004. Posebna opažanja v odstavkih 6.36 do 6.41 letnega poročila za leto 2005, odstavkih 2.26 do 2.30 letnega poročila za leto 2006, odstavkih 1.29 do 1.31 in 7.39 letnega poročila za leto 2007 ter odstavkih 1.16, 1.17 in 2.16(c) letnega poročila za leto 2008.

⁽³⁰⁾ Glej letne računovodske izkaze Evropske unije za proračunsko leto 2009 – pojasnilo 6 k računovodskim izkazom.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.38 Sodišče pozdravlja zagotovitev teh informacij, vendar opozarja, da je treba odpraviti slabosti v predstavitvi in skladnosti informacij in zneskov, ki jih za kohezijo predstavijo države članice, in da je treba biti previden pri razlaganju teh informacij (glej tudi odstavke 1.14 do 1.19 in v nadaljevanju).

Razlike v cilju in učinku popravnih mehanizmov

1.39 Izterjava nepravilno izplačanih zneskov od upravičencev pri programih porabe EU se po cilju in učinku zelo razlikuje od drugih finančnih popravkov. Izterjave so namenjene popravljanju prejetja nepravilnih odhodkov: nepravilno prejete zneske načeloma povrnejo tisti, ki so jih prejeli, zato se lahko izterjave obravnavajo kot mehanizem za popravljanje napak ⁽³¹⁾.

1.40 Finančni popravki (vključno s potrditvijo kmetijskih odhodkov) pa so namenjeni predvsem odpravljanju slabosti v upravljavskih sistemih. Z njimi se ukine financiranje držav članic ali tretjih držav, ki ne zagotovijo pravilne uporabe pravil EU. Finančne posledice teh popravkov običajno nosijo nacionalni davkoplačevalci in ne upravičenci nepravilno uporabljene sheme odhodkov. Finančni popravki prispevajo k varovanju finančnih interesov EU, vendar jih ni mogoče niti v teoriji niti v praksi obravnavati kot sredstvo za popravljanje posameznih nepravilno izvršenih plačil.

ODGOVORI KOMISIJE

1.38 Komisija je pregledala predstavitev pojasnila 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom za namen priprave konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2009. Predstavitev je izboljšala, da bi odgovorila na zahteve zainteresiranih strani.

1.39 Komisija mora spoštovati različne prakse izvajanja popravkov, ki jih določajo različne pravne podlage in se razlikujejo glede na vrsto upravljanja. Iz pravnih podlag jasno izhaja, da so v okviru deljenega upravljanja za popravke v prvi vrsti odgovorne države članice in finančni popravki Komisije so omejeni na primere, ko države članice niso ustrezno ukrepale glede posameznih ali sistemskih slabosti. To je razloženo v pojasnilu 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

1.40 Za področje kohezije je finančni popravek mehanizem, s katerim se popravljajo nepravilni odhodki, ki so bili vključeni v financiranje EU in imajo zato negativen vpliv na proračun EU.

Države članice morajo nepravilna plačila izterjati od upravičencev. Izterjava se opravi s pridobitvijo povračila zadevnih zneskov od upravičenca ali z odbitkom teh zneskov od nadaljnjih plačil istemu upravičencu.

Kadar so lahko neupravičena plačila upravičencem ugotovljena na podlagi kontrol EU, morajo države članice ukrepati z uvedbo postopkov izterjave proti tem upravičencem. Tudi če izterjave od upravičencev niso mogoče, ker je finančni popravek povezan le s pomanjkljivostmi sistema upravljanja in kontrole držav članic in ne z neupravičenimi plačili, so ti popravki pomemben način za izboljšanje sistemov držav članic in s tem za preprečevanje ali odkrivanje in izterjavo nepravilnih plačil upravičencem.

S sistemom potrjevanja skladnosti v kmetijstvu naj bi se iz financiranja EU izločili odhodki, ki niso bili izvedeni v skladu s pravili EU. Vendar pa to ni mehanizem za izterjavo nepravilnih plačil upravičencem, saj so po načelu deljenega upravljanja, kakor je določeno v členu 53b(2)(c) finančne uredbe in členu 9(1)(a)(iii) Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005, za to nalogo izključno pristojne države članice.

Komisija zato meni, da je nekatere finančne popravke mogoče obravnavati kot mehanizme za popravljanje napak, kolikor so zadevni zneski izterjani od končnega upravičenca.

⁽³¹⁾ Vendar pri kmetijstvu v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1290/2005 (UL L 209, 11.8.2005, str. 1) 50 % vseh neupravičenih plačil, ki jih zadevna država članica ni izterjala od upravičencev v štirih ali osmih letih, če je izterjava v sodnem postopku, avtomatično krije država članica iz svojega nacionalnega proračuna (tako imenovano pravilo pol-pol) (glej odstavka 3.50 in 3.51). Države članice morajo nadaljevati s postopki izterjave in vse izterjane zneske knjižiti v dobro proračuna EU.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.41 Čeprav Komisija v svojih pojasnilih k računovodskim izkazom priznava razliko med izterjavami in finančnimi popravki, v svoji predstavitvi v drugih dokumentih, kot je zbirno poročilo, še ne ločuje dovolj jasno med tema mehanizmoma. Čeprav se skoraj 90 % potrjenih zneskov (približno 2 900 milijonov EUR od skupaj 3 319 milijonov EUR) in skoraj 80 % izplačanih zneskov (približno 1 400 milijonov EUR od skupaj 1 843 milijonov EUR) za leto 2009, ki jih je predstavila Komisija, nanaša na finančne popravke, ki jih običajno krijejo nacionalni davkoplačevalci, so pripombe včasih oblikovane tako, kot da bi šlo v celoti ali večinoma za izterjave.

Različne stopnje mehanizmov za popravke

1.42 Komisija predstavi podatke za tri glavne stopnje procesa:

- Popravek **se izvaja**, ko se izterjava ali finančni popravek še dokončuje (npr. s pravnimi ali kontradiktornimi postopki v Komisiji in/ali državah članicah).
- Popravek je **potrjen/sprejet**, ko je znesek izterjave ali finančnega popravka določen in dokončen (npr. s sklepom Komisije ali dogovorom z državo članico).
- Popravek je **izveden**, ko je izterjava ali finančni popravek dejansko plačan (npr. ko Komisija prejme povračilo ali ko država članica odšteje zadevni znesek od zahtevkov za plačilo).

1.43 Komisija je jasno navedla, da se predstavljeni podatki za različne stopnje mehanizmov za popravke v skupini politik kohezija nanašajo le na izterjave in finančne popravke, ki jih je naložila.

ODGOVORI KOMISIJE

1.41 Komisija ugotavlja, da skupni delež finančnih popravkov, ki ga navaja Sodišče, v grobem ustreza delu proračuna, ki se izvršuje z deljenim upravljanjem, in da je to področje odgovorno za velik del napak, ki jih je odkrilo Sodišče. Pomen, ki ga Sodišče pripisuje razlikovanju med izterjavami in finančnimi popravki, je že upoštevan v nekaterih poročilih in bo upoštevan tudi v prihodnjih letnih poročilih o dejavnostih.

Letni računovodski izkazi EU dajejo pošteno sliko zneskov finančnih popravkov, ki izhajajo iz nadzorne vloge Komisije.

Zneski, ki so prikazani kot finančni popravki, kažejo, da je Komisija ukrepala za zaščito proračuna EU pred neupravičeno izplačanimi denarnimi sredstvi. Pripombe glede teh zneskov so namenjene pojasnitvi postopka, ki ga Komisija pri tem uporablja. Ta denarna sredstva bodo na koncu izterjana od upravičencev na podlagi postopkov izterjave, ki jih začnejo države članice, saj je v njihovem interesu, da izterjajo sredstva, kadar je to mogoče.

Komisija se sklicuje tudi na svoje odgovore na odstavka 1.36 in 1.40.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.44 Sodišče pri tem opozarja na dejstvo, da je bilo za skupino politik kohezija le 20 % popravkov, potrjenih leta 2009 (2 411 milijonov EUR), izvršenih (476 milijonov EUR) v istem letu. Če se prištejejo še neizvedeni popravki iz prejšnjih let, so popravki, ki jih je treba še izvesti, ob koncu leta 2009 znašali 2 332 milijonov EUR. Če države članice v naslednjih letih ne predložijo nadaljnjih izjav o odhodkih, bodo preostali popravki izvedeni šele ob zaključku programov ⁽³²⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

1.44 Letni računovodski izkazi dajejo podrobne informacije o potrjenih finančnih popravkih, ki so že bili ali še bodo izvedeni, in pojasnjujejo, zakaj pomemben znesek šele bo izveden.

Kot je ustrezno poudarilo Sodišče, bo izvajanje finančnih popravkov za zadnjih nekaj let potekalo večinoma ob zaključku programa, ko bo dosežen predpisani prag za vmesna plačila. Poleg tega se lahko finančni popravki, ki so potrjeni v življenjskem ciklu programa, izvedejo v naslednjih zahtevkih za plačilo. Iz tega razloga je težko vzpostaviti neposredno povezavo med zneski finančnih popravkov, potrjenih v danem letu, in zneski izvedenih popravkov v tem istem letu.

Popravki, ki so potrjeni v življenjskem ciklu programa, se praviloma izvedejo v naslednjih zahtevkih za plačilo. Ker je bil prag za plačila za večino programov v zvezi z obdobjem 2000–2006 morda že dosežen, je neizogibno, da bo odbitek neupravičenih odhodkov zajet le v zaključni dokumentaciji, ki jo mora država članica predložiti leta 2010.

Komisija bo sporočila finančni popravek kot izveden takoj, ko bo imela dokaz o izvedbi popravka z odbikom neupravičenih odhodkov v zahtevku za plačilo ob zaključku programa. Podrobne informacije o izvajanju finančnih popravkov so v pojasnilu 6 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Čeprav v računovodskem sistemu Komisije ni mogoče slediti vsem posameznim finančnim popravkom, temveč le tistim, ki imajo finančni učinek z vidika prispevka, bodo finančni popravki, za katere obstaja dokaz o izvedbi leta 2010, predstavljeni kot izvedeni v letnih računovodskih izkazih Komisije za leto 2010.

Zneski se precej razlikujejo med programi in skladi zaradi narave in/ali obsega zadevnih popravkov.

⁽³²⁾ Leta 2009 je bila zgornja meja 95 % odhodkov, ki jih je treba prijaviti pred zaključkom programa, za večino operativnih programov za programsko obdobje 2000–2006 že dosežena.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Ni zanesljivih informacij o letnem učinku mehanizmov za popravke

1.45 Če so na voljo zanesljive informacije o učinku mehanizmov za popravke v preteklosti, naj bi bilo načeloma mogoče oceniti verjetne učinke uporabe istih mehanizmov v prihodnosti. Včasih se je napačno omenjala tudi možnost, da bi bilo mogoče izterjave in popravke primerjati z ocenami napak, ki jih pripravi Sodišče, ali jih celo izvesti na podlagi teh ocen.

1.46 Vendar zanesljive letne informacije o učinkih mehanizmov za izvajanje popravkov niso na voljo. V pojasnilih k računovodskemu izkazu ni sistematično prikazano, kako so izterjani zneski povezani s posameznimi leti, v nekaterih primerih pa so nakopičeni ali zaostali popravki iz prejšnjih let navedeni in knjiženi v tekočem proračunskem letu.

ODGOVORI KOMISIJE

1.45 Komisija opaža, da je stopnja napak, ki jo je Sodišče razkrilo v svojem letnem poročilu (zlasti za kohezijo), včasih preračunana v absolutni znesek, ki se nato primerja z zneski izterjav in popravkov. Komisija se s tako prakso ne strinja.

Komisija je večkrat potrdila, da se za večletne programe uporabljajo večletni kontrolni sistemi in da bi se veliko napak, ki jih v danem letu odkrije Sodišče, praviloma odkrilo in popravilo na podlagi sistemov Komisije v naslednjih letih. To je mogoče pokazati z izračunom preostalih stopenj napak ob zaključku programa, za katere se je v preteklosti izkazalo, da so nižje kot med izvajanjem.

Komisija se strinja, da primerjava stopenj napak, ki jih je Sodišče odkrilo v okviru DAS in so povezane z letno proučitvijo transakcij, z njenimi lastnimi izračunanimi stopnjami napak ni preprosta.

1.46 Kakor Sodišče navaja v odstavku 1.44, bo večina finančnih popravkov na področju kohezije, ki so sprejeti v tej pozni fazi programskega obdobja 2000–2006, izvedenih ob zaključku programa in ne v letu, ko so bili izvedeni ali potrjeni. To gre pripisati večletni naravi sistemov izvajanja popravkov za programe v okviru deljenega upravljanja.

Poleg tega se lahko, če so ugotovljene slabosti kontrolnih sistemov na ravni držav članic, vendar jih same države članice niso popravile, naložijo pavšalni popravki, ki niso povezani s posameznimi nepravilnimi odhodki ali posameznim letom.

Zato ni mogoče vzpostaviti neposredne povezave med finančnim popravkom in letom odhodka, na katero se nanaša.

Strukturni skladi se izvajajo znotraj večletnega okvira. Če finančni popravek ni bil sporočen v letu N, bo sporočen v letu N+1, ne da bi to vplivalo na zanesljivost postopka, katerega glavni cilj je zagotoviti, da se vsa nepravilna plačila popravijo. Ta izravnava med posameznimi leti programskega obdobja je potrebna za zagotovitev točnih, preglednih in celovitih kumulativnih informacij o finančnih popravkih.

Ne glede na to pa pojasnila k računovodskemu izkazu predstavljajo informacije o finančnih popravkih, ki so bili potrjeni in izvedeni v posameznem letu, in tudi kumulativne informacije.

V nasprotju s tem so finančni popravki na področju kmetijstva (EKJS in EKSRP) povezani z odhodki posameznega proračunskega leta in ta povezava se razkrije v vsakem sklepu o skladnosti, ki ga sprejme Komisija.

UGOTOVITVE SODIŠČA

1.47 Poleg tega lahko cikli številnih mehanizmov za popravke trajajo več let in spremembe v elementih, ki vplivajo na zmogljivost za izvajanje popravkov v več nadzornih in kontrolnih sistemih (pravni in organizacijski okvir, načini izvajanja postopkov izterjave, vrsta, velikost in trajanje projektov itn.), lahko vplivajo na zmogljivost za ocenjevanje verjetnega učinka v prihodnosti.

1.48 Nazadnje je treba opomniti, da mehanizmi Komisije za popravke zajemajo predvsem finančne popravke, ki niso izterjave (glej odstavek 1.39 in 1.40).

Zaključek o zmogljivosti nadzornih in kontrolnih sistemov za izvajanje popravkov

1.49 Komisija je leta 2009 sprejela ukrepe za povečanje in izboljšanje informacij, ki jih zagotavlja o mehanizmi za izvajanje popravkov, ki se uporabljajo za proračun EU. To predstavlja pozitiven razvoj, vendar informacije, ki jih zagotavlja, še niso povsem zanesljive, ker Komisija ne prejme vedno zanesljivih informacij od držav članic. Poleg tega bi bilo treba preučiti potrebo po izpopolnitvi smernic za finančno poročanje v zvezi z informacijami, ki jih je treba zagotoviti, in načinom njihove obravnave. Komisija za nekatera področja odhodkov ne zagotavlja informacij, s katerimi bi bilo mogoče uskladiti: leto, v katerem se izvrši zadevno plačilo, leto, v katerem se odkrije z njim povezana napaka, in leto, v katerem se v pojasnilih k računovodskim izkazom razkrije posledični finančni popravek.

1.50 Velika večina popravkov po vrednosti zajema finančne popravke, naložene državam članicam ali tretjim državam, ne pa izterjav od posameznih upravičencev, ki so nepravilno prejeli sredstva EU. Za razliko od tega so napake, ki jih je Sodišče odkrilo pri preizkušanju, večinoma zneski, ki so jih nepravilno prijavili upravičenci ali ki so jim bili nepravilno izplačani. Sodišče je ob upoštevanju tega prišlo do zaključka, da ni mogoče opraviti smiselne primerjave med svojimi ocenami stopenj napake in podatki o finančnih popravkih in izterjavah, ki jih sporoči Komisija.

ODGOVORI KOMISIJE

1.48 Glej odgovor na odstavek 1.39.

1.49 Glej odgovore na odstavke 1.19, 1.40 in 1.46.

Uskladitev plačil, napak in izvedenih finančnih popravkov, kakor jo predlaga Sodišče, ni mogoča, kadar je sistem za prijavo odhodkov kumulativen in zajema večletno obdobje ali, v nekaterih primerih, kadar obstajajo popravki na ravni sistemov (glej tudi odgovor na odstavek 1.50).

1.50 Pri neposrednem upravljanju Komisija popravi napake tako, da začne postopek izterjave (nalog za izterjavo ali odbitek od naslednjega plačila) ali pa zahteva popravljeno izjavo o stroških.

Velika večina proračuna EU (okoli 80 %) se izvršuje v okviru deljenega upravljanja, pri katerem so za zagotavljanje pravilnosti odhodkov, prijavljenih Komisiji, in torej za odkrivanje in popravljanje nepravilnosti v prvi vrsti odgovorne države članice. Pri tej vrsti upravljanja je Komisija odgovorna za zagotavljanje, da so sistemi, ki so jih vzpostavili nacionalni organi, uspešni, in lahko v nasprotnem primeru naloži finančne popravke. Sistem finančnih popravkov, ki je predviden v zadevni zakonodaji, je zato tak, da Komisija izvede izterjavo/popravek pri državah članicah, ki morajo nato izterjati nepravilno plačilo od upravičenca. Vendar pa tisti finančni popravki, ki so povezani s sistemskimi slabostmi, navadno temeljijo na pavšalnih ali ekstrapoliranih stopnjah in ne na napakah, ugotovljenih na ravni upravičencev.

ODGOVORI KOMISIJE

Zato je treba razlikovati med:

- informacijami v zvezi s finančnimi popravki na podlagi kontrol in revizij EU, ki so celovite in zanesljive, vendar pa jih v primeru sistemskih slabosti ni mogoče neposredno povezati z napakami v plačilnih upravičencu niti ne nujno s posameznim proračunskim letom,
- informacijami, ki jih države članice posredujejo Komisiji glede izvedenih umikov in izterjav nepravilnih odhodkov: medtem ko so razpoložljive informacije za področje kmetijstva ustrezne (glej odgovor na odstavek 1.17), je bila kakovost in celovitost teh podatkov za področje kohezije posebej obravnavana v akcijskem načrtu za strukturne ukrepe iz leta 2008. Zato so bili podatki za leto 2009, ki so jih države članice posredovale Komisiji v prvi polovici leta 2010, boljše kakovosti in celovitejši.

Komisija se strinja, da primerjava stopenj napak, ki jih je Sodišče odkrilo v okviru DAS in so v skladu s Pogodbo povezane z letno proučitvijo vzorca transakcij, z izračunanimi zneski finančnih popravkov ni smiselna. Zaradi različnih vrst finančnih popravkov, kakor so navedeni zgoraj, na področju kohezije ni mogoče vzpostaviti neposredne povezave med finančnim popravkom in letom odhodka, na katero se nanaša. Vendar je mogoče učinek finančnih popravkov jasno opredeliti z izračunom preostale stopnje napak po zaključku programa. Nestatistični revizijski pregled zaključka na vzorcu programov ESRR iz obdobja 1994–1999, ki ga je januarja 2010 dokončal GD REGIO, na primer kaže, da se je ob zaključku in po izvedbi vseh finančnih popravkov znatno zmanjšalo splošno tveganje napak.

Komisija zagotavlja zaščito finančnih interesov Unije z uporabo upravljaljskih in kontrolnih sistemov in postopkov, kakor so določeni v finančnih in sektorskih predpisih, ki jih je zakonodajalec sprejel za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje napak, ki škodujejo proračunu EU.

PRILOGA 1.1

REVIZIJSKI PRISTOP IN METODOLOGIJA

DEL 1 – Revizijski pristop in metodologija za zanesljivost računovodskih izkazov

1. Glavna merila za pripravo ocene, ali konsolidirani računovodski izkazi, ki jih sestavljajo konsolidirani letni računovodski izkazi in konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna ⁽¹⁾, v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavljajo finančno stanje Evropske unije ter rezultate dejavnosti in denarne tokove za leto, ki se je takrat izteklo, so naslednja:

- (a) *zakonitost in pravilnost*: letni računovodski izkazi se pripravijo v skladu s pravili in na voljo so odobrena proračunska sredstva;
- (b) *celovitost*: vse transakcije za prihodke in odhodke ter vsa sredstva in obveznosti (vključno z zunajbilančnimi postavkami), ki se nanašajo na zadevno obdobje, so knjižene v računovodskih izkazih;
- (c) *resničnost transakcij ter obstoj sredstev in obveznosti*: vse transakcije za prihodke in odhodke temeljijo na dogodku, ki se nanaša na zadevno organizacijo in obdobje, sredstva ali obveznosti pa obstajajo na dan priprave bilance stanja in predstavljajo premoženje zadevne organizacije;
- (d) *merjenje in vrednotenje*: transakcije za prihodke in odhodke ter sredstva ali obveznosti se knjižijo v računovodske izkaze po njihovi pravilni vrednosti, pri čemer se upošteva načelo preudarnosti;
- (e) *predstavitev informacij*: transakcije za prihodke in odhodke, sredstva ali obveznosti so razkrite in opisane v skladu z veljavnimi računovodskimi pravili in konvencijami ter načelom preglednosti.

2. Revizija vsebuje naslednje osnovne dele:

- (a) posodobljeno oceno okolja računovodskega kontroliranja;
- (b) pregled delovanja ključnih računovodskih postopkov in procesa zaključevanja ob koncu leta;
- (c) analitične preglede (doslednost in razumnost) glavnih računovodskih podatkov;
- (d) analize in uskladitve računovodskih izkazov in/ali saldov ter
- (e) preizkušanje podatkov na podlagi reprezentativnih vzorcev za prevzete obveznosti, plačila in posamezne bilančne postavke.

DEL 2 – Revizijski pristop in metodologija za pravilnost transakcij

3. Pristop Sodišča k revidiranju pravilnosti z računovodskimi izkazi povezanih transakcij temelji na **dveh glavnih stebrih**:

- na neposrednem preizkušanju transakcij, da se ugotovi, v kolikšni meri so pravilne, in
- na ocenjevanju uspešnosti nadzornih in kontrolnih sistemov pri zagotavljanju pravilnosti transakcij.

4. To dopolnjujejo dokazi, pridobljeni pri delu drugih revizorjev (kjer je ustrezno), in analiza poslovodskih predstavitev ⁽²⁾.

Kako Sodišče preizkuša transakcije

5. Preizkušanje transakcij temelji na **reprezentativnem statističnem vzorcu** prejetih zneskov (v primeru prihodkov) in plačil za zadevno skupino politik. S tem preizkušanjem se statistično oceni, v kolikšni meri so transakcije v zadevni populaciji pravilne.

6. Sodišče za določitev velikosti vzorcev, potrebnih za zagotovitev zanesljivih rezultatov, uporablja **model revizijskega zagotovila**. Pri tem oceni, kakšno je tveganje, da se v transakcijah pojavijo napake (tveganje pri delovanju) ter da nadzorni in kontrolni sistemi teh napak ne preprečijo ali odkrijejo in popravijo (tveganje pri kontroli). Ko so sistemi preizkušeni in je ugotovljeno, da so uspešni, se lahko z njimi pridobi del zagotovila o pravilnosti transakcij. Sodišče se v praksi zanaša predvsem na svoje neposredno preizkušanje transakcij.

⁽¹⁾ Vključno s pojasnili.

⁽²⁾ Zlasti letna poročila o dejavnostih in izjave generalnih direktorjev Komisije (glej odstavka 16 in 17) ter zbirno poročilo.

7. Med preizkušanjem se **podrobno preučijo** izbrane transakcije, da se preveri, ali je bil zahtevek ali plačilo izračunano pravilno in v skladu z relevantnimi pravili in predpisi, ki urejajo porabo. Sodišče izbere vzorec transakcij, eviden-tiranih v proračunskih računovodskih izkazih, sledi plačilu do ravni končnega prejemnika (npr. kmeta, organizatorja tečaja usposabljanja, nosilca projekta razvojne pomoči) in na vsaki ravni preizkusi skladnost z relevantnimi pogoji. Če transa-kcija (na kateri koli ravni) ni pravilno izračunana ali če ne izpolnjuje katere od zakonskih zahtev ali pogodbenih določb, se šteje, da vsebuje **napako**.

Kako Sodišče ovrednoti in predstavi rezultate preizkušanja transakcij

8. Napake v transakcijah se pojavljajo zaradi različnih vzrokov in v številnih različnih oblikah, odvisno od narave kršitve in posameznega kršenega pravila ali pogodbene zahteve. Nanašajo se lahko na „pogoj za plačilo“ ali na „drugo vprašanje skladnosti“.

9. Sodišče **napake razvršča** tako:

- ali so *količinsko opredeljive* ali
- *količinsko neopredeljive*, kadar ni mogoče izmeriti, kolikšen del zneska, plačanega ali prejetega iz proračuna EU, je bil nepravilen, in kadar se napaka nanaša na „drugo vprašanje skladnosti“ ⁽³⁾ ter
- glede na njihovo *naravo*, zlasti ali se nanašajo na *upravičenost* (plačilo ni v skladu s pravili za upravičenost), *nastanek* (povračilo stroška, za katerega ni dokazano, da je dejansko nastal) ali *točnost* (plačilo ni pravilno izračunano).

10. Sodišče izrazi **pogostost** pojavljanja napak tako, da predstavi delež transakcij v vzorcu, na katere so vplivale napake (količinsko opredeljive in neopredeljive), kar kaže, kakšna je verjetnost razširjenosti napak v skupini politik.

11. Sodišče ocenjuje, da bo skupni finančni učinek količinsko opredeljivih napak dosegel najverjetnejšo **stopnjo napake**, ki je razvrščena v naslednje tri razpone:

- pod 2 %,
- med 2 % in 5 % ter
- nad 5 %.

12. Rezultati preizkušanja transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, so prikazani v Prilogi 1 k vsakemu poglavju od 2 do 9 in povzeti v **tabeli 1.2**.

Kako Sodišče ocenjuje sisteme in poroča o rezultatih

13. Komisija (ter države članice in države upravičenke) vzpostavi(-jo) **nadzorne in kontrolne sisteme** za obvlado-vanje tveganj za proračun EU, vključno s pravilnostjo transakcij. Ocenjevanje uspešnosti sistemov pri zagotavljanju pravilnosti je torej ključni revizijski postopek, ki je zlasti koristen za oblikovanje priporočil za izboljšanje.

14. Za vsako skupino politik se uporablja več posameznih sistemov, pri čemer je za preizkus in oceno vsakega potrebnega precej časa. Sodišče zato običajno vsako leto izbere vzorec sistemov, ki jih preuči. Rezultati **ocenjevanja sistemov** so predstavljeni v obliki tabele z naslovom „Rezultati preverjanja sistemov“, ki je v Prilogi 2 k vsakemu poglavju od 2 do 9. Kjer je bilo revizijo mogoče zasnovati in izvesti tako, da se je ocenilo uspešnost sistemov, so ti sistemi razvrščeni kot „uspešni“ pri zmanjševanju tveganja napak v transakcijah, „delno uspešni“ (kadar obstajajo nekatere slabosti, ki vplivajo na operativno uspešnost) ali „neuspešni“ (kadar so slabosti na splošno zelo velike in zato v celoti ogrožajo operativno uspešnost). Za preostala področja / skupine politik so bili sistemi ocenjeni z vidika njihove skladnosti z uredbenimi zahtevami.

15. Če so bili pridobljeni zadostni in ustrezni revizijski dokazi, Sodišče poda tudi **skupno oceno** nadzornih in kontrolnih sistemov (tudi ta je predstavljena v Prilogi 2 k vsakemu poglavju od 2 do 9), v kateri so upoštevani ocena izbranih sistemov in rezultati preizkušanja transakcij.

⁽³⁾ V nekaterih primerih so pri shemah odhodkov določene pravne zahteve za upravičence, vendar je predvideno, da nespoštovanje teh zahtev ne vpliva na pravice prejemnika do plačila, ampak vodi do finančnega popravka ali denarne kazni. Primer tega je „navzkrižna skladnost“ v kmetijstvu. Te zahteve izvirajo iz zakonodaje o varstvu okolja, zdravja ljudi, živali in rastlin, dobrega počutja živali (predpisane zahteve ravnanja) in ohranjanju kmetijskih zemljišč v dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih. Če prejemnik neposrednih plačil SKP ne spoštuje s tem povezanih zahtev navzkrižne skladnosti, se njegova neposredna plačila zmanjšajo ali ukinejo. Kadar Sodišče odkrije kršitve zahtev navzkrižne skladnosti, jih razvrsti kot količinsko neopredeljive napake, ki tako niso zajete v najverjetnejšo stopnjo napake.

Kako Sodišče ocenjuje poslovodske predstavitve Komisije in poroča o rezultatih

16. Vsak generalni direktorat pripravi in objavi letno poročilo o dejavnostih, v katerem poroča o doseganju ciljev politik ter o upravljavskih in kontrolnih sistemih, vzpostavljenih za zagotavljanje pravilnosti transakcij in dobro porabo virov. Vsakemu letnemu poročilu o dejavnostih je priložena izjava generalnega direktorja, v kateri je med drugim navedeno, v kolikšni meri so bili viri porabljeni za njihov predviden namen in ali so kontrolni postopki zagotavljali pravilnost transakcij ⁽⁴⁾. Poročilo in izjava skupaj predstavljata ključni element notranje kontrole.

17. Sodišče oceni letna poročila o dejavnostih in priložene izjave, da ugotovi, v kolikšni meri pošteno odražajo finančno poslovanje glede pravilnosti transakcij. To stori s pregledom in analizo, ki vključuje primerjavo z ugotovitvami Sodišča za zadevno področje oziroma področja.

Kako Sodišče oblikuje svoje mnenje

18. Sodišče ovrednoti najverjetnejšo ocenjeno stopnjo napake glede na 2-odstotni prag pomembnosti, da bi ob upoštevanju tudi drugih dokazov ugotovilo, ali v transakcijah ni pomembnih napak („neprilagojeno“ mnenje), ali nanje vpliva pomembna stopnja napake („negativno“ mnenje) oziroma ali pomembna stopnja napake vpliva le na omejen del populacije (mnenje s „pridržkom“).

⁽⁴⁾ Dodatne informacije o teh postopkih in povezave do najnovejših poročil so na voljo na spletni strani http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/index_en.htm.

POGLAVJE 2

Prihodki

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	2.1–2.14
Posebne značilnosti proračunskega področja	2.2–2.6
Obseg revizije in revizijski pristop	2.7–2.14
Tradicionalna lastna sredstva	2.8–2.12
Lastna sredstva iz DDV in BND	2.13–2.14
Pravilnost transakcij	2.15–2.18
Tradicionalna lastna sredstva	2.16
Lastna sredstva iz DDV in BND	2.17
Drugi prihodki	2.18
Uspešnost sistemov	2.19–2.31
Tradicionalna lastna sredstva	2.20–2.24
Lastna sredstva iz DDV	2.25–2.26
Lastna sredstva iz BND	2.27–2.31
Sestavljanje nacionalnih računov v državah članicah	2.27–2.28
Splošni in posebni pridržki	2.29–2.30
Preverjanje opisov metodologije za BND v državah članicah	2.31
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	2.32
Zaključki in priporočila	2.33–2.39

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

2.1 V tem poglavju je predstavljena posebna ocena Sodišča o prihodkih, ki jih sestavljajo lastna sredstva in drugi prihodki. Ključne finančne informacije o prihodkih so predstavljene v **tabeli 2.1**. Lastna sredstva so daleč največji vir financiranja proračunskih odhodkov (94,1 %).

Tabela 2.1 – Prihodki – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Vrsta prihodkov	Opis	Prihodki leta 2009	%
1	Tradicionalna lastna sredstva	proizvodna dajatev za sladkor (poglavje 11)	132	0,1
		carinske dajatve (poglavje 12)	14 397	12,3
	Lastna sredstva iz DDV	sredstva iz naslova DDV (davek na dodano vrednost) za tekoče proračunsko leto (poglavje 13)	13 743	11,7
	Lastna sredstva iz BND	sredstva iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek) za tekoče proračunsko leto (poglavje 14)	82 413	70,3
	Popravek proračunskih neravnovesij	popravek za Združeno kraljestvo (poglavje 15)	– 315	– 0,3
	Bruto znižanje letnih prispevkov na osnovi BND	znižanje za Nizozemsko in Švedsko (Chapter 16)	4	0,0
		LASTNA SREDSTVA SKUPAJ	110 373	94,1
3		presežki, neporabljena sredstva in popravki	330	0,3
4		prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Skupnosti	781	0,7
5		prihodki iz upravnega poslovanja institucij	258	0,2
6		prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi Skupnosti	4 545	3,9
7		zamudne obresti in globe	933	0,8
8		najemanje in dajanje posojil	4	0,0
9		razni prihodki	61	0,1
		DRUGI PRIHODKI SKUPAJ	6 912	5,9
Skupni prihodki za leto			117 285	100,0

Vir: letni računovodski izkazi, 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posebne značilnosti proračunskega področja

2.2 Lastnih sredstev je troje vrst⁽¹⁾: tradicionalna lastna sredstva (carinske dajatve pri uvozu in proizvodna dajatve za sladkor, tradicionalna lastna sredstva), lastna sredstva, izračunana na osnovi davka na dodano vrednost (DDV), ki ga zberejo države članice, in lastna sredstva, ki temeljijo na bruto nacionalnem dohodku (BND) držav članic.

2.3 Tradicionalna lastna sredstva določijo in zberejo države članice. Tri četrtine teh zneskov se plačajo Uniji, preostala četrtina pa se zadrži za stroške zbiranja. Vsaka država članica pošlje Komisiji mesečni izkaz o določitvah dajatev (izkaz računa „A“) in četrtletni izkaz o tistih določitvah dajatev, ki niso vključene vanj (račun „B“) (2).

2.4 Lastna sredstva iz DDV in BND so prispevki, ki izvirajo iz uporabe enotnih stopenj pri teoretično usklajenih osnovah držav članic za odmero DDV ali pri BND držav članic in so izračunani po pravilih Unije.

2.5 V skladu s Sklepom 2007/436/ES, Euratom se nekatere državam članicam v obdobju 2007–2013 odobri znižanje deleža prevzetih obveznosti iz sredstev iz DDV (3) in bruto znižanje njihovih letnih prispevkov na osnovi BND (4). Poleg tega je Združenemu kraljestvu odobren popravek proračunskih neravnovesij („popravek za Združeno kraljestvo“), ki zajema znižanje njegovih plačil lastnih sredstev iz BND.

2.6 Sredstva iz BND se uporabljajo za uravnoteženje proračuna. Vsaka prijava prenizkega BND za državo članico – ki sicer ne vpliva na skupna lastna sredstva iz BND – povzroči povečanje prispevkov drugih držav članic, dokler se težave ne odkrije in popravi.

(1) Glej Sklep Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (UL L 163, 23.6.2007, str. 17) in Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa 2007/436/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (UL L 130, 31.5.2000, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 105/2009 (UL L 36, 5.2.2009, str. 1).

(2) Če dajatve ali prelevmani še niso plačani in zanje ni bilo zagotovljeno jamstvo, oziroma jih krije jamstvo, vendar se izpodbijajo, lahko države članice zadržijo dajanje teh sredstev na voljo tako, da jih vknjižijo na ta ločen račun (račun „B“).

(3) Nemčija, Nizozemska, Avstrija in Švedska.

(4) Nizozemska in Švedska.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Obseg revizije in revizijski pristop

2.7 Splošni revizijski pristop in metodologija Sodišča sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Pri reviziji prihodkov je bil na ravni Komisije preizkušen reprezentativen statistični vzorec 62 nalogov za izterjavo iz evidenc Komisije o prejemih vseh prihodkov (glej **Prilogo 2.1**).

Tradicionalna lastna sredstva

2.8 Sodišče v revizijo transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi, ne more zajeti neprijavljenega uvoza ali uvoza, ki se je izognil carinskemu nadzoru.

2.9 Sodišče je ocenilo nadzorne in kontrolne sisteme v treh državah članicah ⁽⁵⁾ ter pregledalo njihove računovodske sisteme za tradicionalna lastna sredstva. Preučilo je tok dajatev od njihove določitve do prijave Komisiji, da bi se pridobilo razumno zagotovilo o točnosti vknjiženih zneskov. Revizorji so v vsaki od teh treh držav članic pregledali naključni vzorec 30 uvoznih deklaracij.

2.10 Pri petih izterjavah, povezanih s tradicionalnimi lastnimi sredstvi, iz vzorca iz odstavka 2.7 je Sodišče pregledalo skladnost izbranih mesečnih izkazov in z njimi povezanih računovodskih evidenc v državah članicah ⁽⁶⁾.

2.11 Ocenilo je nadzorne in kontrolne sisteme v Komisiji, vključno z njenimi inšpekcijskimi pregledi v državah članicah. Ocenilo je tudi nadzorno vlogo odbora ACOR ⁽⁷⁾.

2.12 Upoštevalo je rezultate svoje posebne revizije o poenostavljenih carinskih postopkih za uvoz, ki jo je izvedlo v letih 2008 in 2009 v devetih državah članicah ⁽⁸⁾.

Lastna sredstva iz DDV in BND

2.13 Lastna sredstva iz DDV in BND temeljijo na makroekonomski statistiki, pri kateri povezanih transakcij ni mogoče neposredno revidirati. Zato so bili kot izhodišče revizije uporabljeni makroekonomski agregati, ki so jih pripravile države članice in jih posredovale Komisiji, nato pa so bili pri njej ocenjeni sistemi Komisije za obdelavo podatkov, s katerimi se ugotovijo zneski, ki bodo zajeti v končne računovodske izkaze. Tako je Sodišče preučilo sestavljanje proračuna in točnost prispevkov držav članic.

⁽⁵⁾ Nemčija, Irska in Latvija.

⁽⁶⁾ Nemčija, Francija, Italija, Slovenija in Združeno kraljestvo.

⁽⁷⁾ Svetovni odbor za lastna sredstva: člen 20 Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000, kakor je bila spremenjena.

⁽⁸⁾ Belgija, Irska, Francija, Italija, Madžarska, Nizozemska, Slovenija, Švedska in Združeno kraljestvo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

2.14 Pri reviziji so bili ocenjeni tudi nadzorni in kontrolni sistemi Komisije, namenjeni pridobivanju zagotovila, da so ta sredstva pravilno izračunana in zbrana, ter vlogi odborov ACOR in BND ⁽⁹⁾.

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

2.15 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 2.1**.

Tradicionalna lastna sredstva

2.16 Sodišče je ugotovilo, da v izkazih, ki so jih države članice poslale Komisiji, na splošno ni bilo pomembnih napak.

Lastna sredstva iz DDV in BND

2.17 Sodišče je ugotovilo, da v izračunih in plačilih prispevkov držav članic ni pomembnih napak. Vendar je Komisija decembra 2009 našla napako pri svojem izračunu predhodnih ocen popravka za Združeno kraljestvo za leti 2008 in 2009, ki je za prvo leto pomenila preценitev v višini 138 milijonov EUR, za drugo pa 458 milijonov EUR. Ker je bil popravek za Združeno kraljestvo za leto 2008 vnesen v proračun za leto 2009, so države članice, ki ga financirajo, leta 2009 prispevale več, kot bi morale. To bo popravljeno šele, ko bodo v proračun za prihodnja leta vnesene popravljene ocene.

2.17 Ko je Komisija ugotovila ta odstopanja, je o njih obvestila države članice in Sodišče. Vse države članice so se strinjale o izvedbi potrebnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti v okviru rutinskih postopkov sprememb in posodobitev.

Drugi prihodki

2.18 Sodišče je ugotovilo, da v preizkušenih transakcijah pri drugih prihodkih na splošno ni bilo pomembnih napak.

USPEŠNOST SISTEMOV

2.19 Rezultati pregleda sistemov so povzeti v **Prilogi 2.2**.

⁽⁹⁾ Člen 4 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1287/2003: uredba BND (UL L 181, 19.7.2003, str. 1).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Tradicionalna lastna sredstva

2.20 Kot v prejšnjih letih ⁽¹⁰⁾ je Sodišče opozorilo na težave v postopkih in sistemih, ki vplivajo na zneske, vknjižene na račune B, in bi jih bilo treba odpraviti. Te so se zlasti nanašale na zamude pri izterjavi dajatev, pozno dajanje na voljo izterjanih zneskov ⁽¹¹⁾ in neupravičene odpise carinskih dajatev ⁽¹²⁾.

2.21 V dveh revidiranih državah članicah ⁽¹³⁾ nacionalni organi niso mogli v celoti upravičiti zneskov, vknjiženih na račune B, ker se niso ujemali s povezanimi dokumenti. Poleg tega je Sodišče pri pregledu skladnosti računov A ugotovilo podobne razlike ⁽¹⁴⁾.

2.22 Komisija meni, da v primerih, ko je bilo zaseženo blago, ki je bilo nezakonito vneseno na carinsko območje Skupnosti, nastalega carinskega dolga ni treba vknjižiti na račune B. Sodišče Evropske unije je v sodbi aprila 2009 ⁽¹⁵⁾ menilo, da mora za ugasnitev carinskega dolga tak zaseg blaga nastopiti, preden gre to blago prek prvega carinskega urada znotraj tega območja. Zato morajo biti po mnenju Računskega sodišča dolgovi, nastali za blago, ki je bilo zaseženo po tej fazi, dejansko vknjiženi na račune.

2.23 Revizije na kraju samem, ki jih je opravilo Sodišče, so pokazale pomanjkljivosti v nacionalnem carinskem nadzoru, zlasti pri izvajanju analize tveganja za izbiro gospodarskih subjektov in uvoza, za katere se izvedejo carinske kontrole ⁽¹⁶⁾. To povečuje tveganje, da nepravilnosti ne bodo odkrite, kar bi lahko privedlo do izgube tradicionalnih lastnih sredstev.

2.20 Komisija bo zahtevala od zadevnih držav članic, da sprejmejo ukrepe za odpravo odkritih pomanjkljivosti. Po potrebi se bo zahtevalo plačilo zneskov tradicionalnih lastnih sredstev, ki niso bili poravnani v celoti, skupaj z morebitnimi zapadlimi obrestmi.

2.21 Zadevne države članice bodo pozvane k utemeljitvi zneskov na računih, plačilu morebitnih ugotovljenih neplačanih delov zneskov tradicionalnih lastnih sredstev, v primeru zamude pri dajanju na voljo pa bo zahtevano tudi plačilo zamudnih obresti.

2.22 Stališče Komisije temelji na členu 867a Uredbe (EGS) št. 2454/93 o izvajanju carinskega zakonika Skupnosti, po katerem se šteje, da se je za zaseženo in odvzeto blago začel postopek carinskega skladiščenja. Za blago v tem postopku se carinski dolg ne določi in ne vknjiži. Sodba Sodišča iz leta 2009 ni pokrivala ustreznosti člena 867a za obravnavo carinskega dolga za zaseženo blago, zato je Komisija čakala na izid podobne zadeve, C-230/08. Komisija ocenjuje posledice nedavne sodbe v tej zadevi in nadaljnjega ukrepanja v zvezi z njo. V vsakem primeru bo za zaseženo blago, ne glede na to, kje je bilo zaseženo, carinski dolg ugasnil, ko bo začel veljati posodobljeni carinski zakonik.

2.23 Države članice morajo vzpostaviti sisteme carinske kontrole na podlagi ustreznih metod analize tveganja. Pomanjkljivosti, na katere opozarja Sodišče, se nanašajo na tri države članice. V eni od njih je do enakih ugotovitev prišlo tudi Sodišče v okviru revizije poenostavljenih postopkov. Komisija spremlja sprejete ukrepe. V ostalih dveh državah se pomanjkljivosti nanašajo na odsotnost naključnega elementa v sistemu izbire deklaracije / trgovca. V eni od držav so nacionalni organi uvedli sanacijske ukrepe. V drugi je bil naključni element sicer uporabljen, vendar ni bil vključen v samodejni sistem izbire uvoznih deklaracij / trgovcev za pregled.

⁽¹⁰⁾ Na primer odstavek 4.14 letnega poročila za proračunsko leto 2008.

⁽¹¹⁾ Nemčija, Irska, Italija in Latvija.

⁽¹²⁾ Nemčija.

⁽¹³⁾ Irska in Latvija.

⁽¹⁴⁾ Irska.

⁽¹⁵⁾ Zadeva št. C-459/07 z dne 2. aprila 2009.

⁽¹⁶⁾ Nemčija, Irska in Latvija.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.24 Poleg tega je Sodišče v svojem nedavnem posebnem poročilu ⁽¹⁷⁾ o poenostavljenih carinskih postopkih za uvoz ⁽¹⁸⁾ ugotovilo velike slabosti v kontrolah v vseh obiskanih državah članicah in veliko pogostost napak v večini teh držav. Ker se v teh državah članicah zbere več kot polovica vseh tradicionalnih sredstev in se približno dve tretjini vseh carinskih deklaracij v EU vložijo s pomočjo poenostavljenih postopkov, te slabosti v kontrolah vplivajo na delovanje nadzornih in kontrolnih sistemov držav članic za področje tradicionalnih lastnih sredstev. To nato povzroča tveganje, da ne bodo zbrani pravilni zneski tradicionalnih lastnih sredstev.

Lastna sredstva iz DDV

2.25 Izhodiščna točka za izračun lastnih sredstev iz DDV je dejansko zbran DDV v državah članicah ⁽¹⁹⁾. Po oceni študije za količinsko opredelitev in analizo razlike pri DDV v državah članicah EU-25 (razen Cipra) ⁽²⁰⁾, ki jo je septembra 2009 objavila Komisija, je razlika med zbranimi prejemki iz DDV in teoretično neto obveznostjo iz DDV v obdobju 2004–2006 povprečno 13 %. Za države članice, katerih osnova za DDV je pod zgornjo omejitvijo ⁽²¹⁾, bi se v primeru odprave omenjene razlike pri DDV povečal prispevek iz DDV v proračun EU. Zaradi tega bi se zmanjšali prispevki iz BND, čeprav bi bil vpliv na posamezne države članice različen.

2.26 Pridrški so sredstvo, ki Komisiji omogoča, da dvomljive elemente v poročilih o DDV, ki jih predložijo države članice, popravi tudi po izteku zakonsko določenega roka štirih let. Leta 2009 je bilo uvedenih 67 pridrzkov, umaknjenih pa 63. Na koncu leta je bilo skupno število pridrzkov 167 (glej **tabelo 2.2**). Čeprav je Sodišče ugotovilo izboljšave pri umikanju dolgo neodpravljenih pridrzkov v zvezi z DDV, jih je bilo na koncu leta 2009 še vedno 20, ki so se nanašali na obdobje pred letom 2000 (v primerjavi s 34 na koncu leta 2008).

ODGOVORI KOMISIJE

2.24 Komisija se strinja s Sodiščem, da je carinske kontrole mogoče izboljšati in da jih je treba razviti glede na izkušnje in dobro prakso.

Komisija je ukrepala v pomoč državam članicam, v katerih se postopki še razvijajo. Zagotovljene so bile podrobne smernice in usposabljanje o njihovi najboljši uporabi. Rezultati bodo preučeni med kontrolnimi obiski v letih 2010 in 2011. Poleg tega je Komisija v letih 2009 in 2010 v vsaki državi članici opravila posebne inšpekcijske preglede njihovih strategij carinskih kontrol. Komisija je na podlagi teh inšpekcijskih pregledov in ugotovitev revizijskega dela Sodišča že zahtevala ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. V letu 2010 bo pripravila tematsko poročilo o strategiji carinskih kontrol v državah članicah, v katero bo vključila svoje ugotovitve in ugotovitve Sodišča. Razprava o tem bo v Svetovalnem odboru za lastna sredstva Skupnosti, pri čemer bodo glavni cilj izboljšave na tem področju.

2.25 Sodišče priznava, da je izhodiščna točka za izračun letne osnove DDV, na podlagi katere se izračuna znesek obveznosti za lastna sredstva iz DDV, vrednost zbranih prejemkov iz DDV, ki so bili dejansko pobrani v tistem letu. Čeprav bi zmanjšanje razlike v DDV teoretično lahko povzročilo povečanje plačanih lastnih sredstev iz DDV, se je zakonodajalec odločil za metodo, po kateri bi bilo morebitno povečanje lastnih sredstev iz DDV s proračunskega vidika nevtralizirano z ustreznim zmanjšanjem zneska, zbranega iz virov BND.

2.26 Proaktivni ukrepi za umik starih pridrzkov se nadaljujejo. Leta 2008 je Komisija vse stare pridrške razvrstila glede na tveganje in z zadevnimi državami članicami začela reševati vprašanja ob upoštevanju te prednostne razvrstitve. Ta strategija je prve sadove obrodila leta 2009, zdaj jim sledijo novi: v letu 2010 je bilo umaknjenih še sedem najstarejših pridrzkov. Komisija je prepričana, da je bil dosežen dober napredek. V letih 2010 in 2011 so predvideni dodatni sestanki upravljavcev.

⁽¹⁷⁾ Posebno poročilo št. 1/2010.

⁽¹⁸⁾ Poenostavljene deklaracije in postopek hišnega carinjenja za sprostitev blaga v prosti promet. V okviru takšnih postopkov lahko gospodarski subjekti dosežejo sprostitev blaga v prosti promet le z vložitvijo delno izpolnjene carinske deklaracije ali z vpisom v svoje evidence. Podrobna carinska deklaracija in plačilo dajatev se običajno opravita v naslednjem mesecu.

⁽¹⁹⁾ Člen 3 Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/89 (UL L 155, 7.6.1989, str. 9).

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/tax_cooperation/combating_tax_fraud/reckon_report_sep2009.pdf.

⁽²¹⁾ V skladu s členom 2(1)(b) Sklepa 2007/436/ES, Euratom.

Tabela 2.2 – Pridrški v zvezi z DDV dne 31.12.2009

Država članica	Število neodpravljenih pridržkov dne 31.12.2008	Pridrški, uvedeni leta 2009	Pridrški, umaknjeni leta 2009	Število neodpravljenih pridržkov dne 31.12.2009	Leto uvedbe pridržkov, veljavnih 31.12.2009)
Belgija	8	0	5	3	2000
Bolgarija	0	1	0	1	2007
Češka	8	1	0	9	2004
Danska	0	5	0	5	2004
Nemčija	18	1	15	4	2001
Estonija	8	0	0	8	2004
Irska	16	1	0	17	1998
Grčija	10	4	3	11	1998
Španija	3	0	1	2	2001
Francija	4	6	0	10	1993
Italija	14	2	7	9	1995
Ciper	3	1	1	3	2004
Latvija	2	4	1	5	2004
Litva	2	12	7	7	2005
Luksemburg	2	1	0	3	2004
Madžarska	5	3	4	4	2004
Malta	6	4	0	10	2004
Nizozemska	5	3	1	7	2002
Romunija	0	0	0	0	—
Avstrija	11	4	10	5	2002
Poljska	3	3	0	6	2004
Portugalska	9	1	0	10	1996
Slovenija	0	3	0	3	2004
Slovaška	5	0	2	3	2004
Finska	8	4	2	10	1995
Švedska	9	2	4	7	1995
Združeno kraljestvo	4	1	0	5	1998
Skupaj	163	67	63	167	

Vir: Evropska komisija.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Lastna sredstva iz BND*Sestavljanje nacionalnih računov v državah članicah*

2.27 Komisija je v svojem poročilu Svetu (Ecofin) o statistiki grškega javnofinančnega primanjkljaja in dolga ⁽²²⁾ podvomila o kakovosti grških makroekonomskih statističnih podatkov, vključno s tistimi v nacionalnih računih. Komisija in Svet sta podvomila v uspešnost delovanja nadzornih in kontrolnih sistemov nacionalnega statističnega urada Grčije, ki pripravlja tudi podatke o BND za izračun lastnih sredstev.

2.28 Sodišče je v svojih prejšnjih letnih poročilih ⁽²³⁾ izrazilo mnenje, da lahko razlike v nadzornih in kontrolnih sistemih nacionalnih statističnih uradov držav članic poslabšajo primerljivost, zanesljivost in izčrpnost nacionalnih računov. Eurostat še ni končal svoje ocene nadzornih in kontrolnih sistemov v nacionalnih statističnih uradih in še ni sprejel smernic za uporabo takšnih sistemov v državah članicah.

Splošni in posebni pridržki

2.29 Ob koncu leta 2009 so obstajali splošni pridržki ⁽²⁴⁾ za podatke o BND držav članic EU-15 za obdobje 2002 do 2006 in držav članic EU-10 za obdobje 2004 do 2006, ki bodo ostali, dokler ne bodo analizirani posodobljeni opisi metodologije za BND.

2.30 Na začetku leta 2009 je bilo neodpravljenih deset posebnih pridržkov ⁽²⁵⁾ za BND, ki se nanašajo na obdobje od leta 1995 do leta 2001. Leta 2009 je Komisija umaknila šest pridržkov za Grčijo, tako da so na koncu leta ostali štirje ⁽²⁶⁾.

2.27 Citirano poročilo obravnava podatke o javnofinančnem primanjkljaju in dolgu Grčije. Temeljita analiza potencialnega učinka težav, ki so se pokazale v tem preverjanju javnofinančnega primanjkljaja in dolga ni razkrila pomembnejšega učinka na raven BDP/BND.

Težave, navedene v poročilu Komisije z dne 8. januarja 2010, je Grčija začela obravnavati s sprejetjem novega zakona o grškem statističnem sistemu, vključno z ustanovitvijo novega statističnega organa (ELSTAT-a) za zagotovitev neodvisnosti in poštenosti statistike.

2.28 Komisija meni, da je zanesljivost nacionalnih računov odvisna predvsem od posameznih uporabljenih statističnih virov in metod, njen pristop pri potrjevanju BND pa temelji na preverjanju in izboljševanju teh statističnih virov in metod. Dobro zasnovani nadzorni in kontrolni sistemi v nacionalnih statističnih inštitutih držav članic lahko prispevajo k odkrivanju in zmanjševanju tveganj za napake. Komisija je pripombe Sodišča o nadzornih in kontrolnih sistemih že upoštevala, kakor je navedeno v njenih odgovorih na odstavek 4.24 poročila za leto 2008. Poleg tega je Komisija med preverjanjem opisov metodologije za BND zbrala informacije o praksah držav članic, zlasti za namene delavnice, ki jo je organizirala decembra 2009. Komisija bo v skladu s cilji te delavnice določila in razvila dobro prakso za uporabo v državah članicah ter postopke ocenjevanja na tem področju.

2.30 Komisija še naprej sodeluje z dvema državama, v zvezi s katerima za obdobje 1995–2001 še vedno obstajajo pridržki (1 za Grčijo in 3 za Združeno kraljestvo), da bi te lahko umaknili.

⁽²²⁾ COM(2010) 1 konč. z dne 8. januarja 2010 in zapisnik seje Sveta (Ecofin) z dne 19. januarja 2010.

⁽²³⁾ Odstavki 3.47 do 3.49 letnega poročila za proračunsko leto 2004, odstavki 4.23 do 4.25 letnega poročila za proračunsko leto 2005 in odstavki 4.23 do 4.24 letnega poročila za proračunsko leto 2008.

⁽²⁴⁾ Člen 10(7) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000, kakor je bila spremenjena, določa, da sprememb BNP/BND po 30. septembru četrtega leta po danem proračunskem letu ni več mogoče upoštevati, razen v točkah, ki jih je v tem roku sporočila bodisi Komisija bodisi država članica. Te točke so pridržki. Splošni pridržek zajema vse podatke države članice.

⁽²⁵⁾ Posebni pridržek zajema posamezne dele opisa metodologije za BND.

⁽²⁶⁾ Ti odprti pridržki se nanašajo na Grčijo in Združeno kraljestvo, predvsem na vidike metodologije in sestavljanja.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Preverjanje opisov metodologije za BND v državah članicah

2.31 Komisija (Eurostat) je leta 2009 izvedla obiske v 16 državah članicah zaradi preverjanja opisov metodologije za BND ⁽²⁷⁾ in opravila neposredno preverjanje. Vendar je bilo to omejeno na zelo majhno število sestavnih delov BND v obiskanih državah članicah. V skladu s smernicami Eurostata se od tega pristopa neposrednega preverjanja ne pričakuje zaključkov o vseh delih ocen BND.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

2.32 Rezultati pregleda poslovodskih predstavitev Komisije so povzeti v **Prilogi 2.3**. Sodišče opozarja na pred kratkim objavljeno posebno poročilo o poenostavljenih carinskih postopkih za uvoz, ki je podrobneje omenjeno v odstavku 2.24. Komisija bo morala upoštevati njegove zaključke in nadaljnje ukrepanje na podlagilastnih ugotovitev, ki izhajajo iz inšpekcijskih pregledov poenostavljenih postopkov in kontrolnih strategij držav članic in so navedene v njenem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2010.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

2.33 Sodišče na podlagi svojega revizijskega dela meni, da:

- v izjavah držav članic in njihovih plačilih tradicionalnih lastnih sredstev,
- v izračunu prispevkov držav članic, ki ga je Komisija opravila na podlagi podatkov o DDV in BND, ki so jih poslale države članice, ter
- v drugih prihodkih

za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, ni bilo pomembnih napak.

2.34 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da nadzorni in kontrolni sistemi uspešno zagotavljajo pravilnost prihodkov. Opozarja pa na slabosti, ki sicer nimajo pomembnega vpliva na uspešnost sistemov kot celote, vendar je treba v zvezi z njimi ukrepati, kot je navedeno v nadaljnjem besedilu.

Tradicionalna lastna sredstva

2.35 Sodišče pri revizijah še vedno ugotavlja težave pri uporabi računov B, zato priporoča, naj si Komisija še naprej prizadeva, da bi zagotovila njihovo pravilno uporabo, zlasti pri pravočasnem določanju in dajanju na voljo carinskih dajatev (odstavek 2.20).

ODGOVORI KOMISIJE

2.31 Komisija uporablja neposredno preverjanje kot dopolnilo preverjanju opisov metodologije za BND z uporabo vprašalnika GLAQ. Po mnenju Komisije število sestavnih delov, ki jih je izbrala, zadošča za namene neposrednega preverjanja v skladu s „Smernicami za neposredno preverjanje“, ki jih je odobril Odbor BND.

2.32 Komisija je med inšpekcijskimi pregledi poenostavljenih postopkov in strategij carinskih kontrol odkrila tudi pomanjkljivosti pri kontrolnih postopkih držav članic ter bo še naprej ukrepala v skladu s svojimi ugotovitvami in ugotovitvami Sodišča. Takoj po zaključku tega ukrepanja bo imela Komisija celovitejšo podlago za oceno.

2.35 Komisija bo nadaljevala svoje redno preučevanje računov B, da bo ugotovila morebitne pomanjkljivosti, ki bi lahko vplivale na pravočasno določitev tradicionalnih lastnih sredstev in njihovo dajanje na voljo.

⁽²⁷⁾ V skladu s členom 3 uredbe BND države članice Komisiji (Eurostatu) zagotovijo seznam postopkov in statističnih podatkov, uporabljenih pri izračunu BND in njegovih sestavnih delov v skladu z ESR 95.

UGOTOVITVE SODIŠČA

2.36 Sodišče je zaradi slabosti, ki jih je ugotovilo pri posebni reviziji uspešnosti kontrol za poenostavljene postopke in pri drugem revizijskem delu v letu 2009, prišlo do zaključka, da nadzorni in kontrolni sistemi držav članic za področje tradicionalnih lastnih sredstev le delno uspešno zagotavljajo celovitost in točnost pravilnega evidentiranja carinskih dajatev (odstavka 2.23 in 2.24).

Lastna sredstva iz DDV

2.37 Dolgo neodpravljeni pridržki so še vedno veljavni. Komisija bi morala še naprej zahtevati od držav članic, naj hitro zagotovijo ustrezne informacije, ki bi ji omogočile, da te pridržke čim prej umakne in opravi potrebne popravke osnov držav članic za DDV (odstavek 2.26).

Lastna sredstva iz BND

2.38 Komisija še ni pripravila poročil o oceni BND držav članic in uvedla posebnih pridržkov za obdobje po letu 2002. Za to bi morala končati svoje preverjanje opisov metodologije za BND v državah članicah ter pri tem upoštevati svojo oceno nadzornih in kontrolnih sistemov, ki jih nacionalni statistični uradi uporabljajo pri sestavljanju nacionalnih računov (odstavka 2.28 in 2.31). Pojasniti bi morala tudi obseg mnenja, ki ga izreče v svoji oceni podatkov držav članic o BND (odstavek 2.31).

2.39 Nadaljnje ukrepanje na podlagi preteklih opažanj je predstavljeno v **Prilogi 2.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

2.36 Komisija bo ukrepala na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti v povezavi z ugotovitvami svojih prejšnjih inšpekcijskih pregledov.

2.37 Do zdaj je bilo v letu 2010 umaknjenih še sedem najstarejših pridržkov. V letih 2010 in 2011 so predvideni dodatni sestanki upravljavcev.

2.38 Komisija bo dokončala preverjanje opisov metodologije za BND v državah članicah in poročila o oceni pripravila do konca leta 2010 oziroma na začetku leta 2011. Komisija meni, da je njen pristop (dokumentacijski pregledi vprašalnikov o BND, preverjanje opisov metodologije za BND z uporabo vprašalnika GIAQ, dopolnjenega z neposrednim preverjanjem) ustrezen za končno oceno BND držav članic. Nadzorni in kontrolni sistemi so v tem okviru organizacijske narave in ne dajejo posebnih navedb o zanesljivosti računov, ki je odvisna predvsem od uporabljenih statističnih virov in metod, čeprav nadzorni in kontrolni sistemi lahko prispevajo k odkrivanju in zmanjševanju tveganj za napake.

PRILOGA 2.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA PRIHODKE

	2009				2008	2007
	Tradicionalna lastna sredstva	DDV/BND/ popravek za Združeno kralje- stvo	Drugo	Skupaj		
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA						
Transakcije skupaj (od tega):	5	43	14	62	60	66
nalogi za izterjavo	5	43	14	62	60	66
REZULTATI PREIZKUŠANJA						
(v % in po številu transakcij)						
Transakcije, na katere niso vplivale napake	80 % {4}	100 % {43}	86 % {12}	95 % {59}	100 %	100 %
Transakcije, na katere so vplivale napake	20 % {1}	0 % {0}	14 % {2}	5 % {3}	0 %	0 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK						
Najverjetnejša stopnja napak:						
< 2 %	X				X	X
2 % do 5 %						
> 5 %						

PRILOGA 2.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA PRIHODKE

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov

Vrsta prihodka	Ključna notranja kontrola (Komisija)			Ključne notranje kontrole v revidiranih državah članicah
	Pregledi Komisije v državah članicah	Dokumentacijski pregledi Komisije in upravljanje prihodkov	Upravljanje pridržkov s strani Komisije	
Tradicionalna lastna sredstva			NR	(¹)
DDV				NR
BND				NR

(¹) Glede tradicionalnih lastnih sredstev Sodišče upošteva slabosti, ki jih je odkrilo pri svojem delu za DAS 2009, in slabosti, o katerih je poročalo v svojem Posebnem poročilu št. 1/2010 o poenostavljenih carinskih postopkih za uvoz (odstavki 2.23, 2.24 in 2.36).

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda:

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni bilo ocenjeno

PRILOGA 2.3

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA PRIHODKE

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
BUDG	brez pridržkov za lastna sredstva	NR	—	A

(*) Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

NADALJNJE UKREPANJE PO PREJŠNJIH OPAŽANJIH ZA PRIHODKE

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovori Komisije
Tradicionalna lastna sredstva: potencialne dajatve, o katerih poteka razprava med Komisijo in Nemčijo			
V odstavku 3.23 letnega poročila za proračunsko leto 2004 je Sodišče opomnilo, da je Nemčija leta 2003 s svojega računa B umaknila vknjižbe v skupni vrednosti 40,1 milijona EUR, ne da bi to znižanje popolnoma pojasnila. Leta 2005 je Sodišče navedlo, da o 22,7 milijona EUR potencialnih dajatev še naprej poteka razprava med Komisijo in Nemčijo.	Na koncu leta 2009 je še vedno potekala razprava o znesku 22,7 milijona EUR.	Treba bi bilo kmalu določiti dokončni znesek, ki ga je treba izterjati, da se to vprašanje končno zapre.	Komisija je morala leta 2009 za majhen delež zadevnih transakcij še vedno zahtevati dodatna pojasnila od Nemčije. Ko jih je prejela, je prišla do sklepa, da obstaja razumno zagotovilo, da poleg zneskov tradicionalnih lastnih sredstev in obresti, ki jih je Nemčija že plačala, ni drugih dolgovanih zneskov, zato je to vprašanje zaprla.
Lastna sredstva iz DDV: zamude, povezane s postopkom za ugotavljanje kršitev			
Sodišče je v svojih letnih poročilih za proračunski leti 2008 in 2007 (pri prvem v odstavku 4.19 in pri drugem v odstavku 4.24) opozorilo na dolgotrajnost postopkov za ugotavljanje kršitev, ki bi lahko vplivali na lastna sredstva iz DDV.	Komisija je spremenila svoje postopke, da bi zagotovila hitrejše sprejemanje odločitev in tako pospešila postopek.	Leta 2009 so bile ugotovljene zamude v različnih fazah postopkov za ugotavljanje kršitev, kar lahko zavleče plačilo točnih zneskov lastnih sredstev iz DDV. Sodišče ponavlja, da bi morala Komisija skrajšati čas med vpisom primerov v enotni register možnih kršitev in predložitvijo zadev Sodišču Evropske unije.	Komisija ponavlja, da je spremenila svoje postopke, da bi omogočila hitrejše sprejemanje odločitev in tako pospešila proces. Ta sprememba postopka bo imela pozitiven učinek, vendar bo ta postal opazen šele čez nekaj časa. Kljub temu je bilo medtem končanih pet od skupno osmih postopkov za ugotavljanje kršitev, omenjenih v odstavku 4.19 letnega poročila za leto 2008 in odstavku 4.24 letnega poročila za leto 2007.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovori Komisije
Lastna sredstva iz BND: politika spreminjanja v EU (vključno z nadaljnjim ukrepanjem po grških spremembah)			
Sodišče je v svojem letnem poročilu za proračunsko leto 2006 podalo opažanja o spremembah grškega BND (odstavki 4.24 do 4.26) in v odstavku 4.32 priporočilo, da Komisija: (a) določi pravila o sporočanju in je skupaj z odborom BND vnaprej obveščena o velikih spremembah; (b) izvaja usklajeno politiko spreminjanja podatkov iz nacionalnih računov, vključno z zahtevo po rednem referenčnem primerjanju, ter	(a) Štiri države članice so v svojih vprašalnikih o BNP/BND in poročilih o kakovosti za leto 2009 prikazale velike spremembe. Belgija in Estonija nista poslali nobenega uradnega pisma z napovedjo svojih velikih sprememb nacionalnih računov, čeprav jima je Eurostat poslal opomin. Malta in Latvija sta uradni pismi z napovedjo poslali po izteku roka. (b) Na sestanku odbora za monetarno, plačilno in plačilnobilančno statistiko julija 2009 sta Komisija in Evropska centralna banka predlagali konkretno skupno politiko sprememb za nacionalne račune in plačilno bilanco. Člani odbora so se odločili, da bi morale države članice opraviti oceno učinka, ki bi ga predlagana politika spreminjanja na ravni EU imela na postopke nacionalne priprave statističnih podatkov.	(a) V nobenem od štirih primerov niso bile uporabljene smernice za sporočanje velikih sprememb statističnih podatkov, ki jih je določil odbor za monetarno, plačilno in plačilnobilančno statistiko. Eurostat bi moral sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi bi zagotovil, da se države članice držijo takšnih smernic. (b) Kljub doseženemu napredku morajo Komisija in države članice opraviti dodatno delo, da bodo lahko izvajale skupno politiko spreminjanja v Evropski uniji.	(a) Komisija (Eurostat) stalno opozarja države članice, da je treba uporabljati smernice, zlasti na sestankih Odbora BND in med dvostranskimi stiki. Čeprav je zadevna država članica na sestankih Odbora BND vnaprej dala nekaj informacij o spremembah, končanih leta 2009, ki jih je omenilo Sodišče, bo Komisija še naprej spremljala, ali države članice spoštujejo pravila tega postopka, in poudarjala pomembnost tega. (b) Komisija ob upoštevanju pripomb Sodišča nadaljuje delo in razprave z državami članicami za izvajanje skupne politike spreminjanja v EU.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovori Komisije
(c) zagotovi, da so zaključki kontrole grškega opisa metodologije za BND na voljo dovolj zgodaj, da bo popravljene podatke mogoče vključiti v račune za proračunsko leto 2007. V svojih letnih poročilih za leta 2007, 2008 in 2009 je Sodišče omenilo napredek Komisije in dodatno delo, ki bi ga bilo treba izvesti v sodelovanju z državami članicami za izvajanje zgoraj omenjenih priporočil.	(c) Julija 2009 je Komisija umaknila šest od sedmih grških posebnih pridržkov.	(c) Komisija (Eurostat) bi morala leta 2010 v sodelovanju z Grčijo nadaljevati delo in končati preverjanje grških podatkov o BNP za obdobje 1995–2001.	(c) Komisija (Eurostat) še naprej sodeluje z grškimi organi, da bi lahko odpravila preostali pridržek za BND za obdobje 1995–2001.
Lastna sredstva iz BND: merjenje nezakonitih dejavnosti v nacionalnih računih			
Člena 1.13(g) in 3.08 ESR 95 ⁽¹⁾ zahtevata, da so nezakonite dejavnosti, ki imajo značilnosti ekonomske transakcije, zajete v merjenje BDP/BND. Sodišče je v svojem letnem poročilu za proračunsko leto 2004 (odstavek 3.54(c)) priporočilo, naj Komisija zagotovi, da vse države članice spoštujejo zahteve iz ESR 95 v zvezi z nezakonitimi dejavnostmi.	Odbor BND je marca 2004 razpravljal o merjenju nezakonitih dejavnosti v nacionalnih računih. Zaradi resnih težav pri opredeljevanju smernic na tem področju je priporočil, naj se ne uvedejo eksplicitne prilagoditve, ki bi pokrivalo nezakonite dejavnosti, dokler ne bodo na voljo boljši metode in viri za sestavljanje. Aprila 2008 in aprila 2009 je odbor BND na podlagi rezultatov nedavnih študij, ki so jih izvedle nekatere države članice, preučil zadeve v zvezi z merjenjem, ki se nanašajo na določene kategorije nezakonitih dejavnosti. Komisija (Eurostat) je leta 2010 nameravala končati svoj pregled stanja pri ocenah nezakonitih dejavnosti v nacionalnih računih in predlagati smernice za države članice, pri tem pa upoštevati mnenja odbora BND.	Kljub napredku pri merjenju nezakonitih dejavnosti v nacionalnih računih morajo Komisija in države članice vanj vložiti še dela.	Odbor BND je na sestanku 29. aprila 2010 razpravljal o zadevah, povezanih z zadnjo kategorijo nezakonitih dejavnosti, ki jo je opredelil v zvezi z nacionalnimi računi. V skladu s tem bo Komisija v prvi polovici leta 2011 predlagala rešitve za vprašanje merjenja nezakonitih dejavnosti v nacionalnih računih.

Opazanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovori Komisije
Lastna sredstva iz BND: posredno merjene storitve finančnega posredništva (PMSFP)			
Posredno merjene storitve finančnega posredništva (PMSFP) so del storitev finančnih institucij, ki se ne zagotavljajo v obliki neposredne prodaje storitev s fiksno ceno, temveč z uporabo obrestne mere, ki je višja za posojila kot za depozite. Razporejanje PMSFP v okviru ESR 95 je bilo določeno z Uredbo Sveta (ES) št. 448/98 ⁽²⁾ in se od 1. januarja 2005 izvaja z Uredbo Komisije (ES) št. 1889/2002 ⁽³⁾. Kot odstopanje člen 8(1) prve uredbe določa, da Svet na predlog Komisije soglasno sprejme odločitev, da se PMSFP razporedijo za namene proračuna Skupnosti in lastnih sredstev. Sodišče je v svojem letnem poročilu za proračunsko leto 2005 (odstavek 4.30(e)) priporočilo, naj Komisija predstavi predlog za vključitev PMSFP v BND, ki se uporablja za izračun lastnih sredstev.	Vse države članice so pri pošiljanju podatkov v skladu z ESR 95 septembra/oktobra 2008 dale na voljo podatke iz nacionalnih računov z razporeditvijo PMSFP (s čimer se je BND držav članic povprečno povečal za več kot 1 %). Komisija je maja 2009 izdala predlog za sklep Sveta o razporejanju PMSFP za določitev BND, ki se uporablja za lastna sredstva, z retroaktivno veljavnostjo od 1. januarja 2005. Delovna skupina Sveta za lastna sredstva je razpravljala o tem predlogu Komisije in izrazila zaskrbljenost glede metodologije za izračunavanje PMSFP, času nastopa veljavnosti in retroaktivnosti predloga. Oktobra 2009 je bil pripravljen spremenjen predlog predsedstva, ki je kot datum začetka veljavnosti sklepa Sveta predlagal 1. januar 2010. Marca 2010 je bil sprejet Sklep Sveta 2010/196/EU, Euratom ⁽⁴⁾.	Sodišče bo v svojih prihodnjih revizijah spremljalo razporejanje PMSFP v BND, ki se uporablja za izračun lastnih sredstev.	
⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 (UL L 310, 30.11.1996, str. 1), kakor je bila spremenjena. ⁽²⁾ UL L 58, 27.2.1998, str. 1. ⁽³⁾ UL L 286, 24.10.2002, str. 11. ⁽⁴⁾ UL L 87, 7.4.2010, str. 31.			

POGLAVJE 3

Kmetijstvo in naravni viri

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	3.1–3.17
Posebne značilnosti skupine politik	3.3–3.16
Obseg revizije in revizijski pristop	3.17
Pravilnost transakcij	3.18–3.26
Kmetijstvo in razvoj podeželja	3.20–3.23
Okolje, pomorske zadeve in ribištvo ter zdravje in varstvo potrošnikov	3.24–3.26
Uspešnost sistemov	3.27–3.64
Področje politik kmetijstvo in razvoj podeželja	3.27–3.61
Sistemi, povezani s pravilnostjo transakcij	3.27–3.49
Sistemi, povezani z izterjavami in finančnimi korekcijami	3.50–3.61
Področje politik okolje, pomorske zadeve in ribištvo ter zdravje in varstvo potrošnikov	3.62–3.64
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	3.65–3.69
Zaključki in priporočila	3.70–3.77

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

3.1 To poglavje predstavlja posebno oceno kmetijstva in naravnih virov, ki jo pripravi Sodišče in ki obsega področja politik 05 – kmetijstvo in razvoj podeželja, 07 – okolje, 11 – pomorske zadeve in ribištvo ter 17 – zdravje in varstvo potrošnikov. Ključne informacije o zajetih dejavnostih in porabi v letu 2009 so navedene v **tabeli 3.1**.

Tabela 3.1 – Kmetijstvo in naravni viri – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila za leto 2009	Način upravljanja
5	Kmetijstvo in razvoj podeželja	upravni odhodki	128	neposredno centralizirano
		intervencije na kmetijskih trgih	7 006	deljeno
		neposredne pomoči	39 114	deljeno
		razvoj podeželja	8 738	deljeno
		predpristopni ukrepi	254	decentralizirano
		drugo	– 31	deljeno
		55 209		
7	Okolje	upravni odhodki	87	neposredno centralizirano
		operativni odhodki	269	neposredno centralizirano / posredno centralizirano
		356		
11	Ribištvo in pomorske zadeve	upravni odhodki	39	neposredno centralizirano
		operativni odhodki	553	centralizirano / deljeno
		592		
17	Zdravje in varstvo potrošnikov	upravni odhodki	111	neposredno centralizirano
		operativni odhodki	416	neposredno centralizirano / posredno centralizirano
		526		
Upravni odhodki skupaj (¹)			366	
Operativni odhodki skupaj (ki jih sestavljajo):			56 318	
– predplačila			518	
– vmesna/končna plačila			55 800	
Plačila za leto skupaj			56 684	
Obveznosti za leto skupaj			62 165	

⁽¹⁾ Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.

Vir: Letni računovodski izkazi za leto 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.2 Komisija je po Pogodbi v celoti odgovorna za izvrševanje proračuna EU. Praktično vsi odhodki za kmetijstvo in razvoj podeželja se izvršujejo v okviru deljenega upravljanja, pri čemer so naloge, povezane z izvrševanjem, prenesene na države članice. Proračunske odobritve za ostala področja se porabijo v okviru neposrednega in posrednega upravljanja Komisije, z izjemo Evropskega sklada za ribištvo, za katerega se uporablja deljeno upravljanje na osnovi večletnih programov.

Posebne značilnosti skupine politik**Področje politik kmetijstvo in razvoj podeželja**

3.3 Cilji ⁽¹⁾ skupne kmetijske politike, določeni v Pogodbi, so povečanje kmetijske produktivnosti za zagotavljanje primerne življenjske ravni za kmetijsko skupnost, stabilizacijo trgov, zagotavljanje redne preskrbe in preskrbe, ki je potrošnikom dostopna po primernih cenah.

3.4 Skupna kmetijska politika se iz proračuna EU financira predvsem iz dveh skladov ⁽²⁾: Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (v nadaljnjem besedilu: EKJS), ki v celoti financira neposredno pomoč EU in tržne ukrepe ⁽³⁾, kot je pojasnjeno v nadaljevanju, ter Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: EKSRRP), ki po različnih stopnjah sofinancira programe za razvoj podeželja.

⁽¹⁾ Člen 39 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 209, 11.8.2005, str. 1).

⁽³⁾ Razen nekaterih ukrepov, kot so promocijski ukrepi in shema za razdeljevanje sadja v šolah, ki so sofinancirani.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.5 Glavni ukrepi, ki se financirajo iz EKJS, so:

- Shema neposredne pomoči, ki se imenuje „*shema enotnega plačila*“ (SEP) in ki je bila uvedena za ukinitve vezanosti plačil kmetom od proizvodnje („ukinitve vezanosti“). Za upravičenost do pomoči iz SEP morajo kmetje najprej pridobiti „pravice“⁽⁴⁾, od katerih vsaka z enim hektarom upravičene zemlje, ki jo je kmet prijavil, prinese plačilo v okviru SEP vsaj do leta 2013⁽⁵⁾. SEP postaja vse pomembnejša in je leta 2009 pomenila odhodke v višini 28 806 milijonov EUR.
- Pri shemi neposredne pomoči, ki se imenuje „*shema enotnega plačila na površino*“ (SEPP), je predvideno plačilo enotnih zneskov na hektar upravičenih kmetijskih zemljišč. SEPP se trenutno uporablja v desetih novih državah članicah⁽⁶⁾ in je v letu 2009 pomenila odhodke v višini 3 723 milijonov EUR.
- Druge sheme neposrednih pomoči (vezana plačila) so zasnovane za ohranjanje proizvodnje na površini, za katero bi sicer obstajalo tveganje opustitve proizvodnje. S tem povezani zneski se zaradi nadaljnjega ločevanja in vključevanja drugih podpornih shem na splošno zmanjšujejo, in so predstavljali odhodke v višini 6 585 milijonov EUR.
- *Intervencije na kmetijskih trgih*: glavni ukrepi so intervencije, skladiščenje, izvozna nadomestila in drugi ukrepi, kot so posebna podpora za programe za vino, sadje in zelenjavo ter pomoč v hrani (v skupnem znesku 3 988 milijonov EUR) in sklad za prestrukturiranje sladkorne industrije (3 018 milijonov EUR).

ODGOVORI KOMISIJE

3.5.

- *Plačila iz Sklada za prestrukturiranje industrije sladkorja* so bila financirana s prispevki proizvajalcev, ki imajo kvote, tj. prihodki, ki so namenjeni EKJS.

⁽⁴⁾ Število in vrednost pravic za vsakega kmeta so izračunali nacionalni organi v skladu z enim od modelov, ki jih določa zakonodaja EU. V okviru *zgodovinskega modela* se vsakemu kmetu odobrijo pravice na osnovi povprečnega zneska prejete pomoči in območja, na katerem je kmetoval med letoma 2000 in 2002. V okviru *regionalnega modela* pa imajo vse pravice v neki regiji enako pavšalno vrednost in posameznemu kmetu se dodeli pravica za vsak upravičen prijavljen hektar v prvem letu zahtevka. *Hibridni model* združuje zgodovinski element s pavšalnim zneskom in zgodovinska komponenta se, če je model *dinamičen*, vsako leto zmanjša, dokler ne preide v pretežno pavšalni sistem.

⁽⁵⁾ Na podlagi člena 137 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16), se pravice do plačila, dodeljene kmetom pred 1. januarjem 2009, štejejo za zakonite in redne od 1. januarja 2010, razen v primerih dodelitve na podlagi vsebinsko napačnih zahtevkov, razen če kmet ni mogel odkriti napake.

⁽⁶⁾ V Bolgariji, na Češkem, v Estoniji, na Cipru, v Latviji, Litvi, na Madžarskem, Poljskem, v Romuniji in na Slovaškem.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.6 Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) sofinancira odhodke za razvoj podeželja, ki zajemajo številne ukrepe, kot so kmetijsko-okoljski programi, kompenzacijski zneski za kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi, naložbe v kmetije in infrastruktura na podeželskih območjih (8 992 milijonov EUR) ⁽⁷⁾. Leta 2009 so se v okviru tako imenovanega zdravstvenega pregleda SKP ⁽⁸⁾ in Evropskega načrta za oživitve gospodarstva ⁽⁹⁾ z dodatnimi sredstvi prek programov razvoja podeželja financirale prednostne naloge, kot so širokopasovna internetna infrastruktura, klimatske spremembe, obnovljivi viri energije, gospodarjenje z vodnimi viri, biotska raznovrstnost in spremljevalni ukrepi za prestrukturiranje sektorja mleka. Vendar v okviru omenjenih ukrepov leta 2009 ni bilo odhodkov.

3.7 V okviru vseh shem neposrednih pomoči EKJS, ki so zajete v Uredbi Sveta (ES) št. 1782/2003 ⁽¹⁰⁾, in nekaterih shem pomoči EKSRP morajo upravičenci do pomoči EU izpolnjevati zahteve v zvezi z navzkrižno skladnostjo. Te zahteve se nanašajo na varovanje okolja, javno zdravje ter zdravje živali in rastlin, dobro počutje živali (predpisane zahteve ravnanja) ter na ohranjanje zemljišč v stanju, ki je v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji ⁽¹¹⁾. Zakonodaja EU določa, da se ob ugotovitvi neskladnosti s temi zahtevami uporabi znižanje ali izključitev ⁽¹²⁾ celotnega zneska izvršenih neposrednih plačil za zahtevke, ki so bili predloženi v koledarskem letu ugotovitve. Preizkušanje plačil kmetom, ki ga izvede Sodišče, zajema le omejeno število zahtev v zvezi z navzkrižno skladnostjo (glej odstavek 3.17, tretja alinea). Kadar so odkrite kršitve, so razvrščene med količinsko neopredeljive napake in zato niso zajete v izračun stopnje napak.

ODGOVORI KOMISIJE

3.6 Države članice so začele izvajati nove prednostne naloge, opredeljene v sistematskem pregledu SKP in Evropskem načrtu za oživitve gospodarstva že v letu 2009, vendar so odhodke Komisiji prijavile šele konec leta 2009, saj spremembe programov prej še niso bile odobrene.

Znesek (8 992 milijonov EUR) se nanaša na odobritve plačil za poglavji 05 04 in 05 05, ki vključujejo:

- operativno tehnično pomoč,
- ukrepe za genske vire,
- vračila iz prejšnjih jamstvenih programov EKUJS (EU15),
- predpristopne instrumente (SAPARD), ki niso del EKSRP in so pravzaprav pod ločeno proračunsko postavko ter pod drugo postavko v okviru finančnih okvirov.

⁽⁷⁾ Ta znesek vključuje odhodke v zvezi s prejšnjim programskim obdobjem in predpristopnimi instrumenti.

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (ES) št. 74/2009 (UL L 30, 31.1.2009, str. 100).

⁽⁹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 473/2009 (UL L 144, 9.6.2009, str. 3).

⁽¹⁰⁾ UL L 270, 21.10.2003, str. 1.

⁽¹¹⁾ Standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, ki so navedeni v Prilogi IV k Uredbi (ES) št. 1782/2003, se uporabljajo v vseh državah članicah, predpisane zahteve ravnanja, ki so navedene v Prilogi III k isti Uredbi, pa so zavezujoče le v EU-15. Za EU-10 se predpisane zahteve ravnanja postopoma uvajajo med letoma 2009 in 2013, za EU-2 pa bodo uvedene med letoma 2012 in 2014.

⁽¹²⁾ V skladu s členoma 66 in 67 Uredbe Komisije (ES) št. 796/2004 (UL L 141, 30.4.2004, str. 18) lahko raven znižanj pri neskladnosti s posamezno predpisano zahtevo ravnanja in dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji znaša med 1 % in 5 % pri malomarnosti, pri namerni neskladnosti pa lahko pride do popolne izključitve iz plačil.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.8 Do pomoči EU na površino so upravičeni samo kmetje. Kmet je opredeljen kot oseba, ki izvaja kmetijsko dejavnost. Ta je opredeljena kot proizvodnja, vzreja ali pridelovanje kmetijskih proizvodov, kar zajema žetev, molžo, rejo živali in rejo živali za kmetijske namene ali ohranjanje zemljišč v stanju, ki je v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji ⁽¹³⁾. V skladu z veljavnimi pravili EU se ohranjanje zemljišča v dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih šteje kot minimalna kmetijska dejavnost, ki jo mora vlagatelj zahtevka izvajati, da je upravičen do pomoči, če ne izvaja nobene druge kmetijske dejavnosti.

3.9 Odhodke obeh skladov izvršuje približno 80 nacionalnih ali regionalnih plačilnih agencij. Preden te plačilne agencije lahko vložijo zahtevek za kakršen koli odhodek iz proračuna EU, morajo biti akreditirane na osnovi meril, ki jih določi Komisija. Te plačilne agencije izvršujejo plačila upravičencem, pred tem pa se morajo neposredno ali prek pooblaščenih organov prepričati o upravičenosti zahtevkov za pomoč. Računovodske izkaze in plačila plačilnih agencij pregledajo neodvisni revizijski organi (certifikacijski organi), ki o tem poročajo Komisiji februarja naslednjega leta.

Področja politik okolje, pomorske zadeve in ribištvo, zdravje in varstvo potrošnikov

3.10 Politika Unije na področju *okolja* naj bi prispevala k varovanju in izboljšanju kakovosti okolja in zdravja ljudi ter k izboljšanju racionalne porabe naravnih virov tudi na mednarodni ravni. Finančni instrument za okolje (LIFE) ⁽¹⁴⁾ je najpomembnejši instrument financiranja iz sredstev EU za projekte v državah članicah na področju narave in biotske raznovrstnosti ter okoljske politike, upravljanja, informiranja in komuniciranja.

3.11 Evropski sklad za ribištvo ⁽¹⁵⁾ je najpomembnejši instrument za področje politik *pomorske zadeve in ribištvo*. Skupna ribiška politika ima enake cilje kot skupna kmetijska politika (glej odstavek 3.3).

3.12 V zvezi z *zdravjem in varstvom potrošnikov* EU prispeva k varovanju zdravja ljudi, živali in rastlin ter k blaginji potrošnikov.

ODGOVORI KOMISIJE

3.9 V skladu s členom 5 Uredbe Komisije (ES) št. 885/2006 certifikacijski organi na letni ravni poleg letnih računovodskih izkazov preverijo in potrdijo tudi postopke notranjih kontrol plačilnih agencij.

⁽¹³⁾ Glej člen 1 ter člen 2(a) in (c) Uredbe (ES) št. 1782/2003.

⁽¹⁴⁾ Uredba (ES) št. 614/2007 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 9.6.2007, str. 1).

⁽¹⁵⁾ ESR je v novem programskem obdobju (2007–2013) nadomestil Finančni instrument za usmerjanje ribištva – Uredba Sveta (ES) št. 1198/2006 (UL L 223, 15.8.2006, str. 1).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Predplačila in vmesna/končna plačila

3.13 Pri EKJS so odhodki večinoma povračilo subvencij, ki jih države članice plačajo kmetom in drugim upravičencem.

3.14 Pri EKSRP in ESR je bilo predplačilo v višini 7 % prispevka EU za vsak program plačano, potem ko je Komisija ta program sprejela ⁽¹⁶⁾. Leta 2009 so bila plačila, ki so bremenila EKSRP, le vmesna plačila, pri ESR pa so zajemala tudi predplačila.

3.15 Plačila za področje zdravja in varstva potrošnikov niso zajemala predplačil, državam članicam so bila povrnjena na osnovi njihovih prijavljenih odhodkov. Za področje okolja je predvideno predfinanciranje v višini do 40 % prispevka EU za posamezen projekt LIFE, kot je določeno v sporazumu o donaciji.

Izvrševanje proračuna

3.16 V okviru EKSRP so bila odobrena proračunska sredstva v višini 1 650 milijonov EUR na koncu leta 2009 razveljavljena ⁽¹⁷⁾ predvsem kot posledica počasnejše porabe v državah članicah zaradi težav pri zagotavljanju nacionalnega sofinanciranja, v Romuniji in Bolgariji pa zaradi pomanjkanja izkušenj z izvajanjem programov razvoja podeželja ⁽¹⁸⁾.

3.16 Razlog za odpravo odobritve proračunskih sredstev v okviru EKSRP v višini 1 650 milijonov ob koncu leta 2009 je bila tudi pozna začetna odobritev programov v številnih primerih. Poleg tega je lahko nekatere zamude pri začetku novih projektov povzročilo tudi reprogramiranje zaradi upoštevanja pregleda SKP in evropskega paketa za gospodarsko okrevanje, in sicer v državah članicah, ki so čakale na odobritev spremenjenih programov razvoja podeželja.

Obseg revizije in revizijski pristop

3.17 Celostni pristop in metodologija, ki ju je Računsko sodišče uporabilo pri reviziji, sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Glede revizije skupine politik kmetijstvo in naravni viri je treba navesti naslednje:

— preizkušen je bil vzorec z 241 plačili,

⁽¹⁶⁾ V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 744/2008 (UL L 202, 31.7.2008, str. 1) je bil iz ESR na zahtevo izplačan še drugi znesek predfinanciranja v višini 7 %.

⁽¹⁷⁾ Sprememba proračuna št. 10, ki jo je Evropski parlament sprejel 16. decembra 2009.

⁽¹⁸⁾ Proračunska postavka 05 04 05 01: plačila so leta 2009 skupaj znašala 8 209,4 milijona EUR. Odobrena proračunska sredstva za plačila v prvotnem proračunu so znašala 9 135,3 milijona EUR, 774,9 milijona EUR pa je bilo prenesenih iz leta 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

- ocena nadzornih in kontrolnih sistemov je pri EKJS zajela izbrane plačilne agencije v štirih državah članicah, ki uporabljajo SEPP – na Cipru, v Latviji, Litvi in na Slovaškem –, in v štirih državah članicah, ki uporabljajo SEP – na Malti, v Grčiji, Italiji (v Emiliji-Romanji) in Španiji (v Baskiji). Poleg tega je za Malto revizija zajela tudi dodelitev pravic po uvedbi SEP leta 2007. Za odhodke za razvoj *podeželja* je Sodišče preizkusilo nadzorne in kontrolne sisteme v Avstriji, Nemčiji (na Bavarskem), Združenem kraljestvu (v Angliji), Grčiji, na Češkem, v Romuniji, Bolgariji in Franciji. Za *zdravje in varstvo potrošnikov* je Sodišče revidiralo nadzorne in kontrolne sisteme, povezane s programi za izkoreninjenje in spremljanje živalskih bolezni,
- Sodišče je v zvezi z navzkrižno skladnostjo pri revidiranju plačil, vezanih na površino, svoje preizkušanje omejilo na obveznosti, ki izhajajo iz standardov za dobre kmetijske in okoljske pogoje (minimalna talna odeja, širitev nezaželenne vegetacije), za katere je mogoče v času revizijskega obiska pridobiti dokaze in priti do zaključka. V zvezi s plačili EKSRP so bile preizkušene nekatere predpisane zahteve ravnanja (varstvo podzemne vode in tal pred onesnaževanjem, identifikacija živali in dobro počutje živali). Sodišče je poleg tega v okviru svojih revizij sistemov IAKS analiziralo izvajanje standardov za dobre kmetijske in okoljske pogoje na nacionalni ravni in kontrolne sisteme, ki so jih vzpostavile države članice,
- Sodišče je pregledalo tudi 60 potrdil in poročil certifikacijskih organov, ki so se nanašala na 54 plačilnih agencij ⁽¹⁹⁾, da bi ocenilo osnovo za odločbo Komisije o finančni potrditvi.

ODGOVORI KOMISIJE

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

3.18 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 3.1**. Na osnovi tega Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake za kmetijstvo in naravne vire med 2 % in 5 %.

3.18 Komisija meni, da stopnja napak, ki se je v zadnjih letih gibala okoli 2 %, potrjuje splošno pozitivno oceno iz prejšnjih let.

Poleg tega je tveganje za proračun EU ustrezno zajeto v postopku potrditve skladnosti.

⁽¹⁹⁾ V vzorcu DAS je bilo zajetih 56 plačilnih agencij za EKJS in sedem za EKSRP. Vendar za tri plačilne agencije (dve za EKJS in eno za EKSRP) pristojni certifikacijski organi niso pravočasno predložili nobenih poročil in potrdil, zato pregled ni bil izveden. Iz istega razloga je Komisija izločila obračune teh treh plačilnih agencij.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.19 Leta 2009 so na 66 (27 %) ⁽²⁰⁾ od 241 revidiranih transakcij vplivale napake. Na 42 (64 %) ⁽²¹⁾ teh transakcij so vplivale količinsko opredeljive napake predvsem v zvezi z upravičenostjo in točnostjo. V nadaljevanju so navedeni primeri napak.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

3.20 V EKJS so napake vplivale na 35 (24 %) ⁽²²⁾ od 148 transakcij v vzorcu. Na 24 (69 %) teh transakcij so vplivale količinsko opredeljive napake. Pri odhodkih za razvoj podeželja so napake vplivale na 25 (31 %) od 80 transakcij v vzorcu. Na 16 (64 %) teh transakcij so vplivale količinsko opredeljive napake.

3.21 Primeri napak v zvezi z upravičenostjo, ki jih je ugotovilo Sodišče, so:

ODGOVORI KOMISIJE

3.20 Komisija ugotavlja, da je večina količinsko opredeljivih napak razmeroma majhnih v finančnem smislu in se predvsem nanašajo na majhna odstopanja pri ponovnem merjenju parcel, ki ga je opravilo Sodišče (glej odstavek 3.22). Prav tako je zadevna država članica nekatere napake ugotovila že pred revizijo Sodišča.

3.21

⁽²⁰⁾ V letu 2008 so napake vplivale na 66 transakcij (32 %).

⁽²¹⁾ V letu 2008 so napake vplivale na 45 transakcij (68 %).

⁽²²⁾ Ena transakcija v vzorcu je bila obravnavana v postopku potrditve skladnosti v skladu s členom 11 Uredbe Komisije (ES) št. 885/2006 (UL L 171, 23.6.2006, str. 90), zato v času revizije končna ocena ni bila mogoča.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Primeri za EKJS

Plačilo SEPP je prejel upravičenec brez kakršnega koli dokaza o izvajanju kmetijske dejavnosti: ta upravičenec, družba z omejeno odgovornostjo v lasti občine, je vložil zahtevek za SEPP za več kot 530 hektarov travnikov in pašnikov. Revizorjem niso mogli predložiti nobenih dokazov, da je družba upravičena do pomoči zaradi izvajanja kmetijske dejavnosti, tj. proizvodnje ali pridelovanja kmetijskih proizvodov, reje živali, reje živali za kmetijske namene ali ohranjanja zemljišč v stanju, ki je v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji, zaradi česar je bilo plačilo pomoči (30 000 EUR) neupravičeno. Sodišče meni, da je to še en primer problema, na katerega je opozorilo že v svojem letnem poročilu za leto 2008 ⁽²³⁾.

Plačilo SEP je prejel upravičenec, ki je napačno prijavil najete pašnike slabe kakovosti. Zadevno zemljišče je bilo javno zemljišče, za katerega je pašne pravice, ki mu jih je odobrila občina, prijavil že drug kmet (zakupodajalec). Upravičenec, upokojen kmet, ki je prodal prvotno kmetijsko gospodarstvo, vendar obdržal del svojih pravic, je z zakupodajalcem sklenil dve posebni pogodbi, da bi navidezno izpolnil zahteve iz uredbe:

- najemno pogodbo za 57 hektarov omenjenih pašnikov,
- podizvajalsko pogodbo, s katero je pašne pravice odstopil nazaj zakupodajalcu.

Vendar občina zakupodajalcu ni odobrila nobenih pašnih pravic na zadevni parceli. Poleg tega pa je v pravilniku občine izrecno prepovedano vsakršno (delno ali popolno) oddajanje pašnih pravic v podnajem.

Tako niti zakupodajalec niti upravičenec nista imela pravice do uporabe tega zemljišča. Posledično določbe zakonodaje EU ⁽²⁴⁾ niso bile upoštevane.

Zadnji primer je po mnenju Sodišča jasna kršitev določb člena 29 uredbe, ki ureja to področje, v skladu s katerimi „se plačilo ne izplača upravičencem, za katere se ugotovi, da so umetno ustvarili pogoje, ki so potrebni za pridobitev takih plačil“.

ODGOVORI KOMISIJE

Primeri za EKJS

Fizične ali pravne osebe so upravičene do prejemanja plačil SEPP, če opravljajo kmetijsko dejavnost ali vzdržujejo zemljišče v dobrih kmetijskih pogojih (GAC) ⁽¹⁾. Posebna kmetijska dejavnost torej ni potrebna. Zadostuje že, da upravičenec upošteva dobre kmetijske pogoje (GAC).

Ta primer se ne nanaša na pravilnost v skladu z ustreznimi predpisi EU, ampak na politično odločitev, ki jo je zakonodajalec EU sprejel med pregledom SKP, ko je državam članicam prepustil odločitev o tem, ali bodo odobrile neposredna plačila fizičnim ali pravnim osebam, katerih glavna dejavnost ni opravljanje kmetijske dejavnosti ali katerih kmetijske dejavnosti predstavljajo le majhen delež. Nadaljnji premisleki o tej točki potekajo v okviru reforme skupne kmetijske politike po letu 2013.

Iz podatkov v spisu o plačilih je razvidno, da so septembra 2008 zadevni nacionalni organi na kraju samem preverili zemljišče iz zahtevka, vključno z nekaterimi parcelami, ki jih je pregledalo Sodišče, in na podlagi zemljišča, za katerega so ugotovili, da je v dobrih kmetijskih pogojih, določili plačilo. Obisk Komisije na kraju samem v maju 2010 je potrdil, da je pripadajoče zemljišče, ki je predmet plačil, še vedno v dobrih kmetijskih pogojih.

⁽²³⁾ Sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2008 (odstavek 5.17) poročalo, da so bila plačila SEPP izplačana upravičencem, ki dejansko niso upravičeni, saj niso ustrezali opredelitvi kmeta, ker niso izvajali nobene kmetijske dejavnosti. Kot primer je navedlo občine, ki so prejele plačila SEPP za skupna travnišča, ki so jih lokalni kmetje uporabljali za pašo svoje živine.

⁽²⁴⁾ Člen 44(1) in (3) Uredbe (ES) št. 1782/2003.

⁽¹⁾ Glej odgovor Komisije na točko 5.17 letnega poročila Sodišča 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.22 Večina količinsko opredeljivih napak so napake v zvezi s *točnostjo* (87 % za EKJS in 81 % za razvoj podeželja), večina napak v zvezi s točnostjo pa so prijavljanje prevelikih upravičenih površin. Drugi primeri napak v zvezi s točnostjo, ki jih je ugotovilo Sodišče, so:

Primeri za EKJS

V dveh od 12 revidiranih transakcij v eni od držav članic so bila plačila izračunana na osnovi nepravilnih pravic, evidentiranih v podatkovni bazi, zaradi česar je v vsakem od primerov prišlo do okoli 20-odstotnega preplačila.

V drugi državi članici je bilo plačilo SEP izračunano na osnovi povprečne vrednosti pravic, ki jih je kmet imel, in ne na osnovi povprečne vrednosti pravic, ki jih je kmet prijavil v svojem zahtevku, kot je določeno v zakonodaji EU, zato je bilo plačilo za 20 % prenizko.

3.23 Pri količinsko neopredeljivih napakah je Sodišče ugotovilo na primer za **EKJS**, da parcele v zahtevku niso bile jasno opredeljene, da so bila plačila izvedena po zakonskem roku in da datum, ko morajo biti vlagatelji izključni uporabniki parcel, za katere je bil vložen zahtevek, ni bil določen. Za **EKSRRP** je Sodišče opazilo primer, pri katerem nekateri pogoji v zvezi s pomočjo, plačano za ekološko kmetovanje, niso bili popolnoma izpolnjeni.

Okolje, pomorske zadeve in ribištvo ter zdravje in varstvo potrošnikov

3.24 V zvezi z okoljem, pomorskimi zadevami in ribištvom ter zdravjem in varstvom potrošnikov, so napake vplivale na šest (46 %) od 13 transakcij v vzorcu. Na dve (33 %) od teh transakcij so vplivale količinsko opredeljive napake.

3.25 Pri finančnem instrumentu za usmerjanje ribištva (FIUR) je Sodišče ugotovilo primere projektov, ki so bili zaključeni po obdobju upravičenosti.

ODGOVORI KOMISIJE

3.22

Primeri za EKJS

V obeh primerih so nacionalni organi že pred Sodiščem odkrili, da so bila plačila izračunana na osnovi nepravilnih pravic in da bo treba vsa preplačila vrniti.

Komisija obžaluje, da so takšna prenizka plačila, ki ne pomenijo nobene izgube za proračun EU, ekstrapolirana na celoto odhodkov tako, da se poveča splošna stopnja napak, kar ustvarja nepravilen vtis, da stopnja napak kaže na velikost preplačila.

3.23 Komisija sistematično preverja skladnost s plačilnimi roki za neposredno pomoč in po potrebi izvaja finančne popravke. Druge navedene napake so formalne in brez finančnih posledic.

3.24 Ko je Komisija odločala o svojih plačilih državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se ni zavedala morebitnih napak, ki jih je ugotovilo Sodišče in so se pojavile na ravni končnega prejemnika. Vendar je Komisija vzpostavila obvladovalno okolje, da bi preverila, ali sistemi upravljanja in nadzora v državah članicah delujejo učinkovito, da se preprečijo takšne napake.

V zvezi z eno transakcijo na področju pomorskih zadev in ribištva je Komisija pri izračunu vmesnega plačila pravilno uporabila veljavna pravila za izračun takšnih plačil, kakor so opredeljena v členu 76 Uredbe Sveta (ES) št. 1198/2006, ki določa, da Komisija ne sme uporabiti drugačne metode za izračun po svoji presoji.

3.25 Komisija ugotovljene neupravičene zneske odšteje od prihodnjih zahtevkov za odhodke (če bodo še predloženi) ali najpozneje pred zaključkom programa.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Primer

Nacionalni organi so povrnili odhodke, ki so nastali devet mesecev po roku za izgradnjo ribiškega plovila. V skladu z zakonodajo so taki odhodki neupravičeni, saj se ti roki lahko razveljavijo le v primeru višje sile, do katere pride v času trajanja projekta.

3.26 Sodišče je ugotovilo tudi količinsko neopredeljive napake.

Primeri

FIUR: končni upravičenec je med drugim prijavil tudi stroške za lastne uslužbence in stroje, ki so bili ocenjeni po prodajni ceni, ne pa na podlagi stroškov, ki so dejansko nastali za izvajanje projekta. Ta napaka je bila razvrščena med količinsko neopredeljive napake, saj podatkov o dejanskih stroških, ki jih je imel upravičenec, ni bilo mogoče zagotoviti.

SANCO: Sodišče je pri plačilu za predvajanje televizijskih oglasov za protikadilsko kampanjo ugotovilo, da Komisija ni ustrezno preverila, ali so bile vse plačane storitve dejansko opravljene.

ODGOVORI KOMISIJE

Primer

V okviru naloge zaključevanja programa bo Komisija sprejela vse ustrezne ukrepe, da od končnega poročila o odhodkih in končnega zahtevka za plačilo odšteje neupravičeni znesek.

3.26

Primeri

FIUR: V okviru naloge zaključevanja programa bo Komisija sprejela vse ustrezne ukrepe, da od končnega poročila o odhodkih in končnega zahtevka za plačilo odšteje neupravičeni znesek.

SANCO: Službe Komisije so opravile določeno število pregledov, na podlagi katerih so dokazale, da so bili televizijski oglasi predvajani. V prihodnje bodo opravljene dodatne kontrole.

USPEŠNOST SISTEMOV

Področje politik kmetijstvo in razvoj podeželja

Sistemi, povezani s pravilnostjo transakcij

3.27 Glavni kontrolni sistem, ki se uporablja za zagotavljanje pravilnosti transakcij, je integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS) ⁽²⁵⁾.

3.28 IAKS v vsaki državi članici obsega podatkovne zbirke o kmetijskih gospodarstvih, zahtevkih, parcelah kmetijskih zemljišč in, kjer so plačila še vedno povezana s številom živali, podatkovno zbirko o živalih ter register pravic v državah članicah, ki izvajajo SEP. Sistem predvideva več kontrol v zvezi z upravičenostjo: administrativni pregled vseh zahtevkov, navzkrižna preverjanja v podatkovnih zbirkah za preprečevanje dvojnih zahtevkov za nekatera zemljišča/živali in minimalno 5-odstotno stopnjo za preglede, ki jih na kmetijskih gospodarstvih izvajajo plačilne agencije.

⁽²⁵⁾ Uredba (ES) št. 73/2009 in Uredba (ES) št. 796/2004.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.29 IAKS obsega SEP, SEPP in vse vezane sheme pomoči na površino ter sheme premij za živali. Pri EKSRP, zlasti pri kmetijsko-okoljskih ukrepih in ukrepih za območja z omejenimi možnostmi, se nekateri ključni elementi, kot sta površina in število živali, preverjajo z IAKS, za druge zahteve pa se uporabljajo posebej zanje zasnovane kontrole ⁽²⁶⁾.

3.30 Sodišče je ocenilo osem sistemov IAKS v okviru EKJS in osem posebnih kontrolnih sistemov v okviru EKSRP (glej odstavek 3.17).

3.31 Sodišče je v revizijo zajelo skladnost z določbami ustreznih uredb in oceno uspešnosti sistemov pri zagotavljanju pravilnosti transakcij. Pregledani so bili naslednji elementi:

- I) administrativni postopki in kontrole za zagotovitev pravilnega plačila, vključno s kakovostjo podatkovnih zbirk;
- II) kontrolni sistemi, ki temeljijo na pregledih na kraju samem;
- III) sistemi, ki zagotavljajo izvajanje in kontroliranje navzkrižne skladnosti.

3.32 Čeprav je sistem IAKS načeloma dobro zasnovan, se je pri letnih revizijah sistemov IAKS, ki jih izvaja Sodišče, v zadnjih letih pokazalo, da na uspešnost IAKS negativno vplivajo netočni podatki v podatkovnih zbirkah, nepopolno navzkrižno preverjanje ali nepravilno ali nepopolno nadaljnje ukrepanje v zvezi z odstopanji. Sodišče je za proračunska leta 2006–2008 preučilo delovanje sistemov IAKS v zvezi s SEP ali SEPP v 20 plačilnih agencijah v 17 državah članicah in o rezultatih poročalo v svojih letnih poročilih. IAKS je bil ocenjen kot uspešen pri eni plačilni agenciji, pri 12 kot delno uspešen, pri sedmih pa so bile ugotovljene pomembne slabosti, zaradi česar je Sodišče prišlo do zaključka, da sistem ni uspešen.

ODGOVORI KOMISIJE

3.31

III) Komisija opominja, da upoštevanje merila navzkrižne skladnosti s strani kmetov ni merilo za upravičenost in zato preverjanja teh meril niso povezana z zakonitostjo in pravilnostjo osnovnih transakcij. Kmetje, ki ne upoštevajo teh meril, so upravičeni do prejemanja plačil, vendar so kaznovani na podlagi resnosti, obsega, trajnosti in ponovitev ugotovljenih neskladnosti ter zaradi malomarnosti ali namere zadevnega upravičenca.

3.32–3.33 Komisija še naprej ugotavlja, kakor je Sodišče potrdilo v prejšnjih letnih poročilih od leta 2005 naprej, da je IAKS na splošno učinkovit kontrolni sistem za omejevanje tveganja napak ali nepravilnih odhodkov, če se uporablja pravilno.

Učinkovitost in stalno izboljševanje IAKS potrjujejo rezultati revizij skladnosti, ki jih je Komisija v zadnjih letih izvajala v vseh državah članicah razen v Luksemburgu, ter nizka stopnja napak, navedena v kontrolnih statističnih podatkih, ki jih Komisija prejme od držav članic, certifikacijski organi pa jih preverijo in potrdijo. Ta nizka stopnja napak je skladna tudi s tisto, ki jo je Sodišče samo navedlo v svojem letnem poročilu za leto 2008.

⁽²⁶⁾ Uredba Komisija (ES) št. 1975/2006 z dne 7. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L 368, 23.12.2006, str. 74).

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.33 Sodišče je pri svoji reviziji osmih plačilnih agencij leta 2009 ugotovilo, da je sistem pri zagotavljanju pravilnosti plačil uspešen samo pri eni agenciji, delno uspešen pri štirih, neuspešen pa pri ostalih treh (v Grčiji, na Cipru in Malti).

3.34 Za osem revidiranih nadzornih in kontrolnih sistemov v okviru razvoja podeželja je Sodišče ugotovilo, da so trije uvedeni kontrolni sistemi uspešni, pet pa jih je le delno uspešnih pri zagotavljanju pravilnosti plačil.

3.35 Glavne revizijske ugotovitve Sodišča so navedene v naslednjih odstavkih. Rezultati preverjanja sistemov so povzeti v **Prilogi 3.2**.

I) Administrativni postopki in kontrole za zagotovitev pravilnega plačila, vključno s kakovostjo podatkovnih zbirk

3.36 Administrativni pregledi se opravijo za vse zahteve za podporo in zahteve za plačila ter zajemajo vse sestavne dele, ki jih je mogoče in primerno administrativno nadzorovati ⁽²⁷⁾. Kadar je to mogoče in primerno, morajo administrativni pregledi vključevati navzkrižna preverjanja, med drugim s podatki iz podatkovnih zbirk IAKS. Sodišče je preverilo, ali so podatkovne zbirke popolne in zanesljive ter ali so pregledi primerni za ugotavljanje odstopanj in izvajanje popravilnih ukrepov. Najpomembnejše slabosti sistemov so navedene v nadaljevanju.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija je ugotovila, da je v letu oddaje zahtevkov 2008 prišlo do precejšnjih pomanjkljivosti pri IAKS v Bolgariji in Romuniji. Ti dve državi članici sta zato leta 2009 vzpostavili akcijske načrte, ki jih Komisija skrbno spremlja.

Pri drugih državah članicah so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti v zvezi z njihovimi IAKS, vendar to še ne pomeni, da so njihovi sistemi neučinkoviti, temveč jih je treba le izboljšati, zato so že sprejeli oziroma sprejemajo ukrepe v tej smeri.

Vse te pomanjkljivosti se spremljajo na podlagi postopkov potrditve skladnosti, kar omogoča, da je tveganje za proračun EU ustrezno pokrito.

3.34 Slabosti nadzornih in kontrolnih sistemov za razvoj podeželja v Bolgariji in Romuniji izhajajo iz pomanjkljivosti v IAKS, za katere je bil v letnem poročilu o dejavnosti Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja za leto 2009 izražen pridržek.

Kontrolni sistem za druge države članice, ki jih je Komisija revidirala v letu 2009, se je izkazal kot učinkovit. Kljub temu se priporočajo izboljšave pri naslednjih točkah:

- upoštevanje splošnih smernic, ki so opredeljene v delovnem dokumentu o kmetijsko-okoljskih zavezah in njihove preverljivosti, ki zlasti določa, da je treba uporabiti kombinacijo več nadzornih instrumentov,
- potrebni so nenehni napor, da se zagotovijo enostavna in jasna merila za upravičenost ter da so upravičenci o svojih obveznostih obveščeni na jasn in nedvoumen način,
- uporaba obširnih administrativnih kontrol, zlasti v zvezi s kmetijsko-okoljskimi ukrepi,
- izboljšanje kakovosti poročil o kontroli, da se omogočijo boljša sledljivost in jasni sklepi v zvezi z opravljenimi kontrolami.

⁽²⁷⁾ Člen 11 Uredbe (ES) št. 1975/2006 in člen 24 Uredbe (ES) št. 796/2004.

UGOTOVITVE SODIŠČA

EKJS

3.37 *Identifikacijski sistem za zemljišča (LPIS)* je podatkovna zbirka, v kateri so evidentirane vse kmetijske površine (referenčne parcele) države članice. Sodišče je v treh državah članicah odkrilo pomembne pomanjkljivosti v LPIS, ki vplivajo na učinkovitost administrativnega navzkrižnega preverjanja, kot je prikazano v nadaljevanju:

Primera

Tehnologija LPIS-GIS je postala obvezna leta 2005. V Grčiji do vključno leta vložitve zahtevkov 2008 v LPIS-GIS ni bilo grafičnih informacij (orto-foto posnetkov), ki bi prikazovale dejanske upravičene površine evidentiranih referenčnih parcel. LPIS-GIS še decembra 2009 ni deloval v celoti, da bi se lahko izvajali potrebni navzkrižni pregledi.

V Litvi je Sodišče ugotovilo, da pristojni organi iz površine parcel, ki je v LPIS evidentirana kot 100-odstotno upravičena, niso izločili neupravičenih delov v skupni površini 13 700 ha.

Na Cipru so bili leta 2008 posneti in analizirani novi orto-foto posnetki. Pri analizi se je pokazalo, da so na več kot 39 000 referenčnih parcel vplivale spremembe v zvezi z rabo zemljišča, površina, upravičena do SEPP, pa se je zmanjšala za več kot 7 000 ha (tj. 5 % kmetijskih površin). Čeprav so bile na voljo posodobljene informacije, so ciprski organi kot osnovo za izračun plačil za leto vložitve zahtevkov 2008 uporabili zastarele orto-foto posnetke iz leta 2003.

ODGOVORI KOMISIJE

3.37 Na splošno se kakovost LPIS v državah članicah stalno izboljšuje, kakor je razvidno tudi iz odgovora Komisije na primere, ki jih je Sodišče navedlo spodaj. Poleg tega morajo od leta oddaje zahtevkov 2010 države članice na letni ravni opraviti oceno kakovosti LPIS-GIS v skladu z vnaprej opredeljenimi postopki ter po potrebi poročati o rezultatih in predvidenih ukrepih za izboljšanje položaja.

Komisija se strinja, da so se v letu oddaje zahtevkov 2008 pojavile težave z grškim IAKS. Vendar je finančno tveganje za preteklost zajeto v postopku potrditve skladnosti, v katerem je bilo do zdaj iz financiranja EU izzetih ali je v postopku izvzema približno 866 milijonov EUR.

LPIS-GIS se je v skladu z akcijskim načrtom začel uporabljati 31. decembra 2008, postopno uvajanje pa je bilo opravljeno pred začetkom obdobja za oddajo zahtevkov 2009. V letu 2009 je težavo povzročila pozna digitalizacija parcel s strani kmetov, medtem pa so bili sprejeti ukrepi za izboljšanje položaja z določitvijo končnega roka za digitalizacijo.

Komisija že od leta 2005 na podlagi postopkov potrditve skladnosti spremlja pomanjkljivosti, do katerih je prišlo v litovskem LPIS-GIS. Litovski organi so medtem Komisijo že obvestili, da so decembra 2009 izvedli popravne ukrepe v LPIS-GIS.

Komisija že od leta 2005 spremlja pomanjkljivosti v ciprskem LPIS-GIS. Na podlagi opravljenih misij je Ciper sprejel ukrepe za izboljšanje, zato se šteje, da je sistem od leta 2009 učinkovit. Položaj se še naprej spremlja v okviru postopka potrditve skladnosti.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.38 Sodišče je tudi za dve drugi državi članici (Italija, Španija) ugotovilo, da pri omejevanju upravičenih površin za izračun plačil niso bili uporabljeni najnovejši razpoložljivi orto-foto posnetki.

Primeri

V Italiji (Emilija-Romanja) in Španiji (Baskija) stopnja upravičenosti za pašnike slabe kakovosti ne temelji na najnovejših informacijah, ki so na voljo (orto-foto posnetki ali pregledi na kraju samem), ampak na podatkih iz zahtevkov, ki so jih kmetje vložili pred uvedbo SEP. V pregledanih primerih so italijanski in španski kmetje lahko vložili zahtevek za višjo stopnjo zgodovinske upravičenosti za pašnike slabe kakovosti, ki so glede na najnovejše orto-foto posnetke upravičeni do precej nižje stopnje. Razlike so privedle do dodeljevanja pomoči za površino, ki je bistveno večja od dejansko upravičene.

3.39 Sodišče je v več državah članicah (Ciper, Grčija, Italija, Slovaška in Litva) opazilo, da podatkovna zbirka zahtevkov ni omogočala ugotavljanja značilnosti in časovnega poteka izvedenih sprememb ali popravkov. Ker ni zanesljive revizijske sledi, Sodišče ne more oceniti pravilne uporabe kazni EU.

Primeri

V Grčiji se večina administrativnih navzkrižnih preverjanj in potrebnih popravkov podatkov iz zahtevkov izvaja s postopkom brez revizijske sledi, ki ne vodi do uporabe kazni. Na Cipru so bili v zahtevkih na papirju in v podatkovni zbirki navedeni nasprotujoči si podatki o datumih in vsebini sprememb.

ODGOVORI KOMISIJE

3.38 Poudariti je treba, da bo potrebno veliko dela, da bodo novi orto-foto posnetki v sistemu resnično „operativni“. Treba jih je obdelati in digitalizirati ter preveriti kakovost rezultatov, šele nato se lahko učinkovito uporabijo za navzkrižna preverjanja. Ta postopek je dolgotrajen. Kljub temu Komisija meni, da je zelo koristno, da države članice že zgodaj zagotovijo orto-foto posnetke kmetom za postopek oddaje zahtevkov, prav tako pa nadzornikom, ki izvajajo preglede na kraju samem, kakor v tem primeru.

Države članice morajo vrniti vse zneske iz prejšnjih let, če se kot posledica posodobljenih orto-foto posnetkov naknadno odkrijejo previsoke prijave. Če Komisija meni, da država članica ni dovolj proaktivna pri zaščiti proračuna EU, mora spremljati položaj v skladu s postopkom potrditve skladnosti.

Italija končuje popolno osvežitev svoje LPIS. To pomeni, da bodo novi orto-foto posnetki zajeli celotno državo in bodo osveženi vsaka tri leta, referenčne parcele pa bodo sistematično ocenjene, vključno z obiski na terenu, kjer bo to potrebno. Previsoke prijave, ki so bile ugotovljene po osvežitvi, so v postopku vračanja. Komisija meni, da je ta pristop velik korak naprej.

V zvezi s Španijo je Sodišče pregledalo slikovni material, ki še ni bil obdelan. Ta slikovni material je bil dan na voljo kmetom za oddajo zahtevkov za leto 2008.

Komisija aktivno spremlja ukrepe, ki so bili sprejeti za odpravo preteklih previsokih prijav.

3.39 Za Ciper, Grčijo in Slovaško so bile v poročila certifikacijskih organov za proračunsko leto 2009 vključene ugotovitve, podobne ugotovitvam Sodišča, v vseh treh primerih pa so plačilne agencije odgovorile, da so bili sproženi ukrepi za odpravo težav.

V okviru Odbora za kmetijske sklade so bile države članice pozvane, da v svojih IT-aplikacijah zagotovijo popolno revizijsko sled.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.40 Zanesljiva podatkovna zbirka o pravicah je prvi pogoj za pravilna plačila SEP. Države članice morajo upoštevati tudi skupne nacionalne zgornje meje za SEP in SEPP. Sodišče je ugotovilo prekoračitve zgornje meje (Ciper), kar sicer ni vplivalo na proračun EU, in netočno dodeljevanje pravic (Malta).

Primera

Ko je Malta leta 2007 uvedla SEP, so bile vsem živinorejcem in pridelovalcem mleka dodeljene posebne pravice, vključno s tistimi, ki so imeli upravičene hektarje, kar je v nasprotju z zakonodajo EU. V zakonodaji EU je Malta izvzeta iz zahteve, da mora vlagatelj ohraniti vsaj 50 % preteklih živinorejskih dejavnosti, če hoče prejeti plačilo za posebne pravice. Malta se je odločila, da za aktiviranje posebnih pravic ne bo postavila spodnje meje za zahteve v zvezi z živino na nacionalni ravni. Tako kmetje, ki so po uvedbi SEP močno zmanjšali svoje črede, ostajajo upravičeni in prejemajo polna plačila za svoje posebne pravice.

Ciper je prekoračil zgornjo mejo za pomoč EU iz SEPP za 1,44 %. Ciprski organi niso uporabili sorazmernega zmanjšanja. To je posledično vplivalo na vsa posamezna plačila, saj je pri vseh prišlo do 1,44-odstotnega preplačila, kar je bilo sicer financirano iz nacionalnega proračuna in ne proračuna EU.

3.41 V zvezi s pravilnostjo plačil je Sodišče v eni državi članici odkrilo precejšnje pomanjkljivosti, zaradi katerih so bili v nekaterih primerih za gozdne površine vloženi zahtevki za trajne pašnike (Grčija). Poleg tega Grčija še vedno dopušča, da površine, za katere so bili vloženi zahtevki, presegajo upravičene površine referenčne parcele, kot so evidentirane v LPIS, z uporabo 5-odstotnega dovoljenega odstopanja, ki v uredbi ni predvideno. O tem opažanju je Sodišče poročalo že leta 2005. Poleg tega je Sodišče odkrilo primere plačil upravičencem, ki so bila izvedena brez odprave znanih odstopanj (Italija) in brez navzkrižnih preverjanj površine, za katero je bil vložen zahtevek, in upravičene površine, ki je evidentirana v LPIS (Španija). Odkriti pa so bili tudi primeri sistematično nepravilnega izračunavanja pomoči in neustrezne uporabe kazni za napačno prijavljene površine in za prepozno vložene zahtevke.

ODGOVORI KOMISIJE

3.40

Primera

Za Malto je značilna intenzivna živinoreja brez zemljišča. Svet je odločil, da Malto izvzame iz zahteve, da mora vlagatelj ohraniti vsaj 50 % kmetijske dejavnosti, ki jo je opravljal pred prehodom na SEP.

Ciper to vprašanje rešuje v okviru pregleda zahtevkov za leto 2008, da bi se izterjali zadevni zneski.

3.41 Italijanski organi zatrjujejo, da pred izvedbo plačila regionalni organi opravijo vse administrativne kontrole, v okviru katerih preverijo upravičenost, razrešijo nepravilnosti in rezultate dajo na voljo kmetom. Primeri, v katerih je Komisija ugotovila slabosti sistema, ki ustvarjajo tveganje za neupravičena plačila, pa so obravnavani tudi v postopku za potrditev obračunov.

Španski organi potrjujejo, da se je v letu oddaje zahtevkov 2008 LPIS-GIS resnično uporabljal samo za določen del navzkrižnih preverjanj, vendar pa so ta položaj od leta oddaje zahtevkov 2009 izboljšali.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Primeri

V Grčiji so bili za površine, ki so v LPIS evidentirane kot gozd, vloženi zahtevki za trajne pašnike, zato so te prejele plačilo iz SEP, čeprav je na orto-foto posnetkih jasno vidna precejšnja gostota dreves in skal.

Poleg tega je bilo ugotovljeno, da je Grčija sistematično nepravilno izračunavala SEP, kadar je bilo ugotovljeno, da je površina premajhna za plačilo vseh pravic, za katere je kmet vložil zahtevek, in kadar imajo te pravice različne vrednosti na enoto. Podoben problem je bil opažen na Malti, kjer je nepravilna metoda izračuna v enem primeru povzročila preplačilo v višini 69 %.

Na Cipru se kazni za previsoke prijave, ki so predvidene v zakonodaji EU, leta 2007 niso uporabljale, leta 2008 pa se niso uporabljale pravilno.

ODGOVORI KOMISIJE

Primeri

Komisija se strinja, da so se v preteklosti pojavile težave z grškim IAKS, vendar se z vzpostavitvijo novega LPIS-GIS to tveganje od leta oddaje zahtevkov 2009 zmanjšuje. Finančno tveganje za preteklost je zajeto v postopku potrditve skladnosti, v katerem je bilo do zdaj iz financiranja EU izvzetih ali je v postopku izvzema približno 866 milijonov EUR.

Komisija se strinja z ugotovitvami Sodišča. Grški organi so zatrdili, da bodo težavo odpravili. Vendar je učinek tega omejen. Enako lahko trdimo za malteški primer, ki je vplival na skupno 519 kmetov oziroma na območje 203 hektarov.

Komisija se zaveda položaja, ki je nastal v letu 2007, Ciper pa je ocenil njegov finančni učinek med pregledom zahtevkov za leto 2007. V zvezi z letom oddaje zahtevkov 2008 so ciprski organi potrdili, da je bil postopek spremenjen.

EKSRP

3.42 Administrativni pregledi se nanašajo na pravilnost zahtevkov vlagateljev in izpolnjevanje zahtev za upravičenost do odobritve pomoči ⁽²⁸⁾. Te kontrole obsegajo navzkrižna preverjanja s podatki, ki so organom že na voljo, na primer v podatkovnih zbirkah IAKS.

3.43 Pri reviziji so bile odkrite napake pri določanju menjalnega tečaja, ki je bil uporabljen za pretvorbo zneskov plačane pomoči iz EUR v nacionalne valute (Združeno kraljestvo, Češka), in slabosti pri izračunu znižanja pomoči po pregledih na kraju samem (Nemčija (Bavarska)). Slabosti so bile odkrite tudi pri tehničnih pregledih zmanjševanja onesnaževanja z nitrati (Grčija) in pri izpolnjevanju posebnega pogoja za upravičenost, kot je primernost kmetijskih strojev glede na obdelovalno površino (Bolgarija).

3.43 Finančni učinek teh napak je bil že popravljen v poznejših izjavah o odhodkih (Češka, Združeno kraljestvo) ali pa se spremlja v okviru postopkov potrditve skladnosti. Poleg tega lahko ocenimo, da so ti zneski glede na izvršena plačila zanemarljivi (precej pod 1 %).

Ugotovitve Sodišča glede Nemčije (Bavarska) ne vplivajo na proračun EU, saj je bilo zmanjšanje dela pomoči, izplačanega iz proračuna EU, pravilno izračunano.

Slabosti, ki jih je Sodišče ugotovilo v Bolgariji, se nadalje obravnavajo v okviru postopka potrditve skladnosti.

⁽²⁸⁾ Natančne zahteve za administrativne preglede za ukrepe za razvoj podeželja v programskem obdobju 2007–2013 so opredeljene v Uredbi (ES) št. 1975/2006.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

II) Kontrolni sistemi, ki temeljijo na pregledih na kraju samem

3.44 Države članice morajo vsako leto opraviti preglede na kraju samem, ki morajo za večino shem pomoči zajeti vsaj 5 % vseh upravičencev ⁽²⁹⁾. Revizija, ki jo je izvedlo Sodišče, je bila usmerjena na ustreznost postopkov za analizo tveganja pri izbiri upravičencev za takšne preglede, kakovost pregledov in primernost izvedenih popravkov. Revizija, ki jo je opravilo Sodišče, je pokazala nekatere slabosti pri pregledih na kraju samem.

3.45 Pri EKJS je Sodišče ugotovilo primere nepravilne uporabe tolerance pri meritvah (Malta, Italija) ter neustrezne kakovosti in nezadostnega obsega inšpekcijskih pregledov na kraju samem (Grčija).

Primer

V Grčiji je bilo pri reviziji ugotovljeno, da inšpekcijski pregledi na kraju samem niso vedno izpolnili zakonske zahteve, v skladu s katero bi bilo treba izmeriti vsaj 50 % parcel, travišč pa običajno niso preverjali ali pa so jih preverili samo vizualno. V več primerih, ki jih je pregledalo Sodišče, parcele, za katere so bili vloženi zahtevki, ki so bile glede na orto-foto posnetke poraščene z gozdovi ali grmovjem, niso bile vključene v vzorec parcel, za katerega so se izvedli inšpekcijski pregledi na kraju samem. Poleg tega so bile v več poročilih o inšpekcijskih pregledih, ki jih je analiziralo Sodišče, za parcele, ki so bile izmerjene na kraju samem, navedene geografske koordinate, ki se niso ujemale z lokacijami digitaliziranih parcel v LPIS-GIS (različne lokacije, različna uporaba, različna oblika in obseg).

3.46 Pri EKS RP je Sodišče odkrilo slabosti v zvezi z natančnostjo in popolnostjo poročil o kontroli (Nemčija (Bavarska), Romunija), skupnim ovrednotenjem rezultatov kontrol (Bolgarija) in spoštovanjem rokov za poročanje Komisiji o izvedenih kontrolah (Nemčija (Bavarska), Francija).

III) Sistem, ki zagotavlja izvajanje in kontroliranje navzkrižne skladnosti

3.47 Zahteve v zvezi z navzkrižno skladnostjo so sestavljene iz predpisanih zahtev ravnanja in standardov za dobre kmetijske in okoljske pogoje (glej odstavek 3.7). Predpisane zahteve ravnanja so določene v različnih direktivah in uredbah EU, standarde za dobre kmetijske in okoljske pogoje pa je treba opredeliti na nacionalni ravni.

3.45 Po navedbah malteških organov so bili za leto 2008 sprejeti popravni ukrepi, ki so se uporabili tudi v letu 2009. Italijanski organi so zagotovili, da so uporabili pravilne postopke za uporabo toleranc v letu oddaje zahtevkov 2009.

Primer

Komisija se strinja, da so se v preteklosti pojavile težave z grškim IAKS, vendar se z vzpostavitvijo novega LPIS-GIS to tveganje od leta oddaje zahtevkov 2009 zmanjšuje. Finančno tveganje za preteklost je zajeto v postopku potrditve skladnosti, v katerem je bilo do zdaj iz financiranja EU izvzetih ali je v postopku izvzema približno 866 milijonov EUR.

3.46 Slabosti, ki jih navaja Sodišče, se nanašajo bolj na pomožno kot na ključno kontrolo. V zvezi z roki za poročanje lahko rečemo, da so bile informacije Komisiji posredovane dovolj zgodaj, tako da jih je Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja lahko upošteval v svojem letnem poročilu o delu za leto 2009.

⁽²⁹⁾ Člen 12 Uredbe (ES) št. 1975/2006 in člen 26 Uredbe (ES) št. 796/2004.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.48 Sodišče je odkrilo pomanjkljivosti v opredelitvi zahtev za ohranjanje zemljišč v stanju, ki je v skladu s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, in pri kontroli tega stanja.

Primer

V Italiji so bile iste ovce upoštevane za dva različna kmeta, da bi bila izpolnjena zahteva o minimalni obremenitvi.

3.49 Sodišče je med obiskom na kraju samem na podlagi omejene revizije (glej tretjo alineo odstavka 3.17) opazilo kršitve navzkrižne skladnosti pri približno 5 % plačil, za katera veljajo obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo. Opažene kršitve so se nanašale na predpisane zahteve ravnanja (onesnaževanje podzemne vode, registracijo živali, dobro počutje živali, nepravilno uporabo fitofarmaceutskih sredstev) in dobre kmetijske in okoljske pogoje (širitev nezaželene vegetacije).

Sistemi v zvezi z izterjavami in finančnimi popravki

Izterjava starih dolgov

3.50 50 % vsakega neupravičenega plačila, ki ga države članice od upravičencev ne izterjajo v štirih letih, ali v osmih letih v primeru sodnih postopkov, samodejno bremeni nacionalni proračun te države članice ⁽³⁰⁾ (tako imenovano pravilo pol-pol) ⁽³¹⁾. Države članice pa morajo nadaljevati svoje postopke izterjatve. Leta 2009 se je uporabljalo pravilo pol-pol ⁽³²⁾, zato so bili potrjeni obračuni neizterjanih zneskov iz obdobja 2000–2004 (stari osem let oz. štiri leta): 31,4 milijona EUR je bilo zaračunanih državam članicam, 20,1 milijona EUR pa proračunu EU.

ODGOVORI KOMISIJE

3.48 Slabosti pri opredelitvi in kontroli standardov za dobre kmetijske in okoljske pogoje so bile ugotovljene pri revizijah navzkrižne skladnosti, ki jih je opravila Komisija, nadalje pa se obravnavajo v okviru postopka potrditve skladnosti.

Primer

Komisija se strinja s Sodiščem, da v tem primeru dobri kmetijski in okoljski pogoji glede minimalne obremenitve niso izpolnjeni, zato bi bilo treba uporabiti ustrezno kazen v zvezi z navzkrižno skladnostjo.

3.49 Ugotovitve Sodišča potrjujejo kontrolni statistični podatki, ki jih je Komisija prejela od držav članic. Ti statistični podatki kažejo, da so bile kazni uvedene.

3.50 Komisija poudarja, da je znesek 20,1 milijona EUR nosil proračun EU zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika, zato znesek ni izterljiv pred rokom 4–8 let.

⁽³⁰⁾ Uredba (ES) št. 1290/2005.

⁽³¹⁾ Neupravičena plačila, ki so posledica administrativnih napak nacionalnih organov, so izvzeta iz financiranja EU.

⁽³²⁾ Odločba Komisije 2009/367/ES (UL L 111, 5.5.2009, str. 44).

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.51 GD AGRI v svojem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009 ⁽³³⁾ poroča, da je do konca proračunskega leta 2009 dosegel splošno stopnjo izterjave v višini 42 % od neporavnanih 1 266 milijonov EUR na koncu proračunskega leta 2006. Po podatkih Komisije so države članice v obdobju 2007–2009 neposredno od upravičencev izterjale 121 milijonov EUR, dodatnih 411 milijonov EUR pa je Komisija z uporabo pravila pol-pol izterjala od držav članic. Sodišče ugotavlja, da 121 milijonov EUR, ki so bili izterjani od upravičencev, ustreza manj kot 10 % skupnih izterjav.

Postopki Komisije za potrditev obračunov

3.52 Glede na to, da se za upravljanje odhodkov za kmetijstvo v glavnem uporablja deljeno upravljanje med državami članicami in Komisijo, pomoč izplačajo države članice, Komisija pa jim nato povrne sredstva ⁽³⁴⁾. Odhodki so dokončno sprejeti v dvostopenjskem postopku, ki se imenuje potrditev obračunov. Ti stopnji sta sprejetje sklepa o letni finančni potrditvi in sprejetje večletnih odločb o skladnosti, ki jih sprejme Komisija.

Finančna potrditev obračunov za proračunsko leto 2009

3.53 Komisija je 30. aprila 2010 sprejela tri sklepe o finančni potrditvi obračunov za odhodke iz EKJS, EKSRP in ZIRP ter potrdila obračune vseh plačilnih agencij, razen tistih iz **Priloge 3.5**. Ti sklepi temeljijo na potrdilih, ki so jih zagotovili neodvisni revizorji (certifikacijski organi). Sodišče med revizijo ni odkrilo nepravilno potrjenih odhodkov v sklepih o finančni potrditvi.

3.54 Sodišče je v zvezi z zanesljivostjo izkazov dolžnikov v zadnjih treh letih ugotovilo pomanjkljivosti. Komisija je za proračunsko leto 2009 v desetih državah članicah pri 13 plačilnih agencijah uvedla finančne popravke v višini 14,8 milijona EUR, kar je približno 1,43 % zneska 1 037 milijonov EUR, ki ga je bilo treba izterjati na koncu proračunskega leta 2009.

ODGOVORI KOMISIJE

3.51 Postopki izterjave so pogosto dolgotrajni zaradi dolgih postopkov pred nacionalnimi sodišči, ki so v skladu z načelom deljenega upravljanja v izključni pristojnosti držav članic, kot je opredeljeno v členu 53b(2)(c) finančne uredbe in členu 9(1)(a)(iii) Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005. Zato je bil uveden nov mehanizem za potrditev obračunov v primerih nepravilnosti, na podlagi katerega se je neporavnani znesek do proračuna EU zmanjšal za 60 %. Po mnenju Komisije ta rezultat kaže, da je novi mehanizem uspešen in učinkovit način potrditve obračunov v primerih nepravilnosti in zaščite finančnih interesov EU, hkrati pa močna spodbuda državam članicam, da pospešijo svoje postopke izterjave.

3.54 Komisija je pridobila dovolj informacij o dolžnikih za potrditev obračunov in računovodske namene. Komisija je predlagala popravke v višini 14,8 milijona EUR na podlagi lastne ocene informacij, ki so jih v svojih poročilih predložili certifikacijski organi. Ugotovljene finančne napake se obravnavajo v okviru običajnih postopkov za potrditev obračunov.

⁽³³⁾ Letno poročilo o dejavnostih GD AGRI za leto 2009, str. 60.

⁽³⁴⁾ Mesečno za EKJS in vsako četrletje za EKSRP.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Potrditev skladnosti

3.55 Odločbe o skladnosti se sprejmejo, potem ko Komisija dodatno preveri odhodke, ki jih prijavijo države članice. Zajemajo več let, njihov cilj pa je izločitev odhodkov iz financiranja EU, če Komisija ugotovi, da niso nastali skladno s pravili EU ⁽³⁵⁾.

3.56 Sodišče je v svojih prejšnjih letnih poročilih kritiziralo dejstvo, da finančne popravke krijejo uprave držav članic in ne končni upravičenci. Poleg tega metoda Komisije, ki je predvidena v pravilih za izračunavanje popravkov zaradi skladnosti in ki predvideva precejšnjo uporabo pavšalnih popravkov, pomeni, da tako izterjani zneski niso neposredno povezani z dejanskim zneskom nepravilnih plačil. Sistem potrditve skladnosti je leta 2009 ostal nespremenjen.

ODGOVORI KOMISIJE

3.56 Pri sistemu potrditve skladnosti Sodišče kritizira, kar je neločljivo povezano s sistemom potrditve skladnosti in čemur ni nasprotovala nobena od strani, vključenih v postopek sprejetja Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005.

Namen potrditve skladnosti je izvzem tistih odhodkov iz financiranja EU, ki niso bili izvršeni v skladu s predpisi EU. Nikakor pa to ni mehanizem za izterjavo nepravilnih plačil upravičencem, kar je v skladu z načelom deljenega upravljanja v izključni pristojnosti držav članic.

Če so bila kot rezultat potrditve skladnosti opredeljena neupravičena plačila upravičencem, morajo države članice te upravičence nadalje spremljati in zoper njih uvesti ukrepe za izterjavo. Tudi kadar izterjave od upravičencev niso potrebne, ker se finančni popravek nanaša samo na pomanjkljivosti v sistemu upravljanja in nadzora, ki ga vodijo države članice, in ne na neupravičena plačila, so ti popravki pomembno sredstvo za izboljšanje sistemov držav članic ter za preprečevanje, odkrivanje in izterjavo nepravilnih plačil upravičencem.

Finančni popravki se določijo na podlagi narave in teže kršitve ter glede na finančno škodo, ki je bila povzročena EU. Znesek se izračuna na podlagi dejansko povzročene izgube ali na podlagi ekstrapolacije. Kadar to ni mogoče, se uporabljajo pavšalni zneski glede na resnost pomanjkljivosti v nacionalnih kontrolnih sistemih, ki odražajo finančno tveganje za EU. Zato Komisija meni, da obstaja utemeljena povezava med tovrstnimi finančnimi popravki in stopnjo nepravilnih plačil končnim upravičencem.

Sodišče Evropske unije je potrdilo, da je uporaba pavšalnih zneskov skladna s pravnimi predpisi, ki urejajo delo na področju skladnosti, pod določenimi pogoji pa jo je potrdil tudi Evropski parlament v svoji resoluciji o razrešnici za leto 2007 (§ 83).

Končno, Komisija je ob tem, da so pravni predpisi, ki urejajo sistem potrditve skladnosti, ostali nespremenjeni, sprejela ukrepe za izboljšanje njegovega delovanja, vključno z novimi smernicami o finančnih popravkih in predlogom za okrepitev zagotovila, ki ga je Sodišče navedlo v odstavku 3.62.

⁽³⁵⁾ Člen 31 Uredbe (ES) št. 1290/2005.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Potrjevanje rezultatov kontrol in inšpekcijskih pregledov držav članic

3.57 V rezultatih inšpekcijskih pregledov, o katerih plačilne agencije poročajo Komisiji, je ocenjena pravilnost zahtevkov, ki so jih predložili kmetje in ki jih morajo od leta 2007 potrditi certifikacijski organi. Certifikacijski organi morajo podati mnenje o kakovosti inšpekcijskih pregledov na kraju samem po pregledu vzorca vsaj desetih inšpekcijskih pregledov za vsako od naslednjih štirih populacij: EKJS-IAKS, EKJS-zunaj IAKS, EKSRP-IAKS in EKSRP-zunaj IAKS. Po drugi strani pa morajo preveriti in potrditi kontrolne statistične podatke držav članic. Generalni direktor GD AGRI v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009 navaja, da so certifikacijski organi večinoma (v približno 90 % primerov) potrdili kakovost inšpekcijskih pregledov na kraju samem za različne populacije in da je bilo mnenje certifikacijskih organov v zvezi s točnostjo kontrolnih statističnih podatkov pozitivno za 70 % populacije EKJS in samo 54 % populacije EKSRP.

3.58 Smernice Komisije certifikacijskim organom prepustijo izbiro, ali bodo spremljali ali ponovno izvedli deset inšpekcijskih pregledov na kraju samem. Iz poročil certifikacijskih organov, ki jih je analiziralo Sodišče, je razvidno, da je samo šest certifikacijskih organov ponovno izvedlo inšpekcijske preglede, 23 jih je preglede spremljalo, ostali pa niso podrobneje opisali svojega pristopa. Sodišče meni, da bi ponovna izvedba že izvedenih inšpekcijskih pregledov zagotovila boljšo osnovo za oceno kakovosti inšpekcijskih postopkov, saj prisotnost certifikacijskega organa lahko vpliva na vedenje ocenjevanih inšpektorjev.

ODGOVORI KOMISIJE

3.58 Čeprav se Komisija strinja, da pravočasna ponovna izvedba že opravljenega pregleda zagotavlja boljšo oceno kakovosti pregledov na kraju samem, se še vedno ponuja možnost ocene obvladovalnega okolja na podlagi inšpekcijskih pregledov, ki jih spremlja certifikacijski organ. V nekaterih primerih pravočasna izvedba ponovnega pregleda niti ni mogoča. Te omejitve so neločljivo povezane s številnimi naknadnimi kontrolami, ki jih opravijo zunanji revizorji. V takih primerih so spremljajoči inšpekcijski pregledi dobra alternativa. Njihova dodatna prednost je tudi, da zmanjšajo administrativno breme kmeta.

Analiza poročil certifikacijskih organov za proračunsko leto 2009 kaže, da so certifikacijski organi skupno preverili približno 3 700 kontrol. Kjer so certifikacijski organi opravili zahtevane preglede:

- ponovna izvedba inšpekcijskih pregledov v približno 25 % primerov,
- spremljanje inšpekcijskih pregledov v nadaljnjih 50 % primerov,
- v 5 % primerov sta bila uporabljena oba pristopa (ponovna izvedba za nekatere populacije in spremljanje inšpekcijskih pregledov za druge populacije),
- pri dodatnih 20 % primerov certifikacijski organi niso izrecno razlikovali med metodama. Iz preglednic v poročilih pa je razvidno, da so ti organi ob uporabi vsaj ene metode preverili tudi kakovost inšpekcijskih pregledov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.59 Poleg tega certifikacijski organi ne zagotovijo vedno podrobnih informacij o rezultatih ponovno izvedenih inšpekcijskih pregledov. Sodišče meni, da bi bile te informacije za Komisijo koristne, saj bi ji omogočile zanesljivo oceno kakovosti dela, ki so ga opravili certifikacijski organi.

3.60 Sodišča ugotavlja, da za več plačilnih agencij certifikacijski organi niso mogli potrditi zanesljivosti kontrolnih statističnih podatkov, ker so bila poročila nepopolna ali pa jih ni bilo.

3.61 Komisija je leta 2009 državam članicam ponudila možnost, da od certifikacijskih organov zahtevajo ponovno izvedbo reprezentativnega vzorca pregledov in potrdijo, da se je po teh pregledih na kraju samem ustrezno nadaljnje ukrepalo. Če certifikacijski organ na podlagi tega lahko potrdi točnost kontrolnih statističnih podatkov držav članic, se bo Komisija strinjala, da posledična stopnja napak predstavlja največje mogoče tveganje, tj. da finančni popravki za zadevno leto nikoli ne morejo biti višji od te ravni. Te določbe bodo predvidoma začele veljati leta 2010 za proračunska leta od 2011 naprej.

Področja politik okolje, pomorske zadeve in ribištvo, zdravje in varstvo potrošnikov

3.62 Okolje, pomorske zadeve in ribištvo ter zdravje in varstvo potrošnikov upravlja Komisija, zanje pa veljajo posebni kontrolni sistemi. Pri reviziji je bil preverjen sistem notranjih kontrol Komisije za programe za živalske bolezni in njihovo izkoreninjenje ⁽³⁶⁾, ki jih upravlja GD SANCO.

Sistem notranjih kontrol, povezanih s programi za izkoreninjenje in spremljanje živalskih bolezni

3.63 V okviru tega je bilo preizkušenih 30 naključno izbranih plačil za programe za izkoreninjenje in spremljanje živalskih bolezni. Pri reviziji se je pokazalo, da ne obstaja niti sistematično ločevanje nalog niti jasna opredelitev in ločevanje vlog in dolžnosti uradnikov, ki sprožijo postopek, in uradnikov, ki ga preverjajo. Isto velja za veterinarske in finančne uradnike. Poleg tega se ključne kontrole ne izvajajo na podlagi rednih pregledov uradne analize tveganja.

ODGOVORI KOMISIJE

3.59 Certifikacijski organi morajo za vsak opravljen pregled voditi dovolj podrobno revizijsko sled. Vendar Komisija od certifikacijskih organov ne zahteva, da v poročilu, ki ga pošljejo Komisiji, navedejo podrobnosti o vseh opravljenih pregledih (skupno približno 3 700 letno), temveč da predložijo zbirno poročilo o opravljenem delu in splošne zaključke. Od proračunskega leta 2010 morajo certifikacijski organi v zvezi s tem zagotoviti podrobnejše informacije.

3.60 Certifikacijski organi so pravilno izpolnili svojo odgovornost, s poročanjem in predložitvijo sklepov o opravljenem delu oziroma z opozorilom, kje to ni bilo mogoče. To vprašanje je bilo jasno izpostavljeno v letnem poročilu o delu Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja za leto 2009, nadalje pa ga obravnava Komisija, ki je zahtevala, da plačilne agencije v prizadetih državah članicah sprejmejo ustrezne ukrepe za pravočasno zagotovitev točnih podatkov v prihodnje.

3.61 V času sestave tega poročila je več držav članic navedlo, da nameravajo od certifikacijskih organov zahtevati, da opravijo potrebno delo, oziroma da preučujejo to možnost.

Poleg tega Komisija ugotavlja, da ponovna izvedba ne bi smela biti omejena na preglede na kraju samem, temveč mora zajeti celotno obravnavo spisa, od prejema zahtevka za pomoč do izračuna in izvedbe končnega plačila, vključno z uporabo morebitnih kazni (preizkušanje podatkov).

3.63 Dolžnosti in vloge finančnih in operativnih uradnikov (tistih, ki sprožijo postopek, in tistih, ki ga preverjajo) so opredeljene v opisu delovnega mesta. Komisija bo dodatno pojasnila ločevanje dolžnosti med različnimi uradniki. Prav tako je iz zaporednih letnih sklepov v zvezi s predvidenimi prispevki EU za programe za izkoreninjenje in spremljanje živalskih bolezni razvidno, da se zakonodaja spreminja v smeri potreb na terenu in tveganj (zgornje meje so povišane/znižane, upravičeni ukrepi so prilagojeni in bolje opredeljeni, zahteve za poročanje so posodobljene in natančno usklajene).

⁽³⁶⁾ Proračunska vrstica 17 04 01 01.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.64 Nekateri pomembni kontrolni postopki so prepuščeni presoji posameznih uradnikov. Ker notranje kontrole niso standardizirane, obstaja tveganje, da se pomembne kontrole ne bodo izvedle. Poročila veterinarskih uradnikov o izvajanju operativnih programov in kontrolni seznam za izvedene kontrole niso standardizirani. In nazadnje, majhno število naknadnih revizij ne prispeva ustrezno k pridobivanju zagotovitve, da v plačilih ni pomembnih napak.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

3.65 Sodišče je pregledalo poslovske predstavitve Komisije, zlasti letno poročilo o dejavnostih in izjave generalnih direktorjev generalnih direktorats Komisije AGRI, ENV, MARE in SANCO. Rezultati pregleda so povzeti v **Prilogi 3.3**.

3.66 Generalni direktor za kmetijstvo v letnem poročilu o dejavnostih ugotavlja, da ni dokazov o večjih težavah, ki bi lahko vplivale na zagotovilo generalnega direktorja. Na podlagi rezultatov lastne revizije GD AGRI in rezultatov inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki jih izvajajo države članice, je ugotovil, da preostala stopnja napake za neposredne pomoči, intervencije na trgu in ukrepe za razvoj podeželja znaša manj kot 2 %.

ODGOVORI KOMISIJE

3.64 Čeprav narava programov ni povsem primerljiva (izkoreninjenje nasproti spremljanju), je za notranji nadzor, poročanje in preverjanje predvidena maksimalna stopnja standardizacije. Opomniti je treba, da so finančni uradniki, ki sprožijo postopek, in veterinarski uradniki izkušeni, delujejo pa pod strogim nadzorom neposredno nadrejenega.

Zaradi pomanjkanja kadrovskih virov v letu 2009 in prednosti, ki jo je bilo treba dati predhodnim revizijam Sklada za nujne primere, je bilo mogoče opraviti le majhno število naknadnih revizij. Ker pa se naknadne kontrole organizirajo vsaki dve leti, bi bilo mogoče naknadno preveriti več kot 35 % plačanega zneska. Komisija poudarja, da ob skupni obravnavi vseh elementov ti dajejo zadostno zagotovilo (poslovska ocena celotnega internega kontrolnega sistema, rezultati revizije, spremljanje pridržka iz prejšnjega leta in akcijskega načrta za revizije iz prejšnjih let ter zagotovila drugih odredbodajalcev v primerih nadaljnega navzkrižnega prenosa).

3.66 Izjava o zagotovitvi in letno poročilo o delu generalnega direktorja za kmetijstvo in razvoj podeželja sta bila sestavljena v skladu z notranjimi smernicami Komisije in ob upoštevanju razlogov, navedenih v odgovorih Komisije na odstavke 3.67 do 3.69, dajeta pošteno oceno finančnega poslovanja v zvezi s pravilnostjo kmetijskih odhodkov.

Pridrček v zvezi z ukrepi za razvoj podeželja v okviru osi 2 temelji na smernicah Komisije, ki določajo, da je treba pomembnost oceniti na ravni EU za vsako dejavnost ABB. Glede umika pridržka za Grčijo glej odgovor Komisije na odstavke 3.69.

Letno poročilo o delu Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja za leto 2009 navaja, da je stopnja preostalih napak za kmetijske odhodke v celoti pod 2 %, medtem ko je za EKSRP nekoliko nad to vrednostjo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.67 Sodišče ne podpira pristopa GD AGRI, ki koncept preostalih napak omejuje na nepravilnosti, ugotovljene med inšpekcijskimi pregledi na kraju samem. Pri tem pristopu se ne upoštevajo preostale napake, ki nastanejo pri navzkrižnih preverjanjih, izvedenih na podlagi netočnih podatkovnih zbirk ali neustreznega nadaljnega ukrepanja glede nepravilnosti. Sodišče uporablja integriran revizijski pristop, ki za vsako transakcijo obsega obe komponenti preostalih napak. Pri reviziji Sodišča se je pokazalo, da so administrativne kontrole pri več transakcijah spregledale napake. Te slabosti administrativnih kontrol so potrdili tudi rezultati revizije, ki jo je Sodišče izvedlo v zvezi s sistemi IAKS. Poleg tega se je pri reviziji Sodišča pokazalo, da kakovost inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki jih izvajajo države članice, daje samo omejeno zagotovilo.

3.68 Letno poročilo o dejavnostih, ki ga je pripravil generalni direktor za kmetijstvo, vsebuje pridržek glede odhodkov v okviru IAKS v Bolgariji in Romuniji. Ta pridržek je sicer v skladu z rezultati revizije teh sistemov, ki jo je Sodišče izvedlo leta 2008, vendar Sodišče ponavlja že izraženo opažanje, da je bil dolgoleten pridržek v zvezi z IAKS v Grčiji umaknjen prehitro.

3.69 V letnih poročilih o dejavnostih generalnih direktorjev za okolje ter za pomorske zadeve in ribištvo so navedeni pridržki, ki so v skladu s prejšnjimi ugotovitvami Sodišča. V letnem poročilu o dejavnostih generalnega direktorja za zdravje in varstvo potrošnikov ni pridržkov, vendar bi v poročilu moral biti pridržek zaradi napak, ki vplivajo na dejavnosti na področju varnosti živil in krme, ter nezadostnega obsega revizij.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

3.70 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so na plačila za kmetijstvo in naravne vire za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vplivale pomembne napake.

ODGOVORI KOMISIJE

3.67 Od držav članic se zahteva, da v okviru ustreznih predpisov EU izvajajo administrativne kontrole vseh prejetih zahtevkov za pomoč. Tako so plačila načeloma brez napak, ki se lahko odkrijejo med takimi administrativnimi kontrolami. Pristop GD AGRI za določitev stopnje preostalih napak na podlagi rezultatov naključno izbranih pregledov na kraju samem je torej v zasnovi pravilen.

Komisija se zaveda, da slabosti pri administrativnih kontrolah ali pregledih na kraju samem vsebujejo tveganje, da so stopnje napak v kontrolnih statističnih podatkih, prejetih od držav članic, podcenjene. Za obravnavo tega tveganja je GD AGRI uporabil varnostno rezervo 25-odstotnega povečanja teh stopenj napak.

3.68 Pridržek v zvezi z Grčijo je upravičevalo visoko tveganje ogrožanja ugleda Komisije, ki je posledica nezadostnega izvajanja IAKS v Grčiji, in ne finančno tveganje za proračun EU zaradi pomanjkljivosti, ki je bilo vedno zajeto v finančnih popravkih, naloženih Grčiji na podlagi postopkov potrditve skladnosti. Ko je Grčija dokončala svoj akcijski načrt za odpravo pomanjkljivosti do konca leta 2008, tega visokega tveganja ogrožanja ugleda ni bilo več, zato je bil umik pridržka povsem upravičen. Poleg tega je finančno tveganje za pretekle pomanjkljivosti zadostno zajeto v postopku potrditve skladnosti, v okviru katerega je bilo do zdaj iz financiranja EU izvetih ali je v postopku izvzema približno 866 milijonov EUR.

3.69 Dodatni kadrovske viri in uporaba dodatnih zmogljivosti na podlagi zunanjega naročanja nekaterih revizij so omogočili, da je bil precejšnji del skupnega zneska, predvidenega za izplačilo v letu 2010, že revidiran oziroma bo revidiran. Predhodne revizije se izvajajo za skoraj 40 % tega zneska. Poleg tega bodo za več kot 35 % zneska opravljene naknadne revizije. Stopnja pokritosti bo torej zelo visoka.

3.70 Komisija meni, da stopnja napak, ki se je v zadnjih letih gibala okoli 2 %, potrjuje splošno pozitivno oceno iz prejšnjih let.

Poleg tega je tveganje za proračun EU ustrezno zajeto v postopku potrditve skladnosti.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.71 Na podlagi svojega revizijskega dela je Sodišče prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi za kmetijstvo in naravne vire pri zagotavljanju pravilnosti plačil na splošno v najboljšem primeru delno uspešni.

3.72 V zvezi z IAKS je Sodišče prišlo do zaključka, da so predvsem v treh od osmih revidiranih plačilnih agencij potrebne precejšnje izboljšave (glej odstavek 3.33).

3.73 Sodišče priporoča, da se ugotovljene slabosti sistemov odpravijo. Najnujnejše pomanjkljivosti, ki jih je v zvezi s tem treba odpraviti pri SEP in SEPP, so:

- (a) treba je odpraviti systemske slabosti, ki povzročajo napake v zvezi z neupravičenimi zemljišči ali prijavljenimi prevelikimi površinami ter netočnimi pravicami, predvsem z izboljšanjem zanesljivosti in popolnosti podatkov v LPIS (tj. najnovejših orto-foto posnetkov);
- (b) treba je zagotoviti, da vse podatkovne zbirke IAKS zagotavljajo zanesljivo in popolno revizijsko sled za vse sprejembe;

ODGOVORI KOMISIJE

3.71–3.72 Komisija še naprej ugotavlja, kakor je Sodišče potrdilo v prejšnjih letnih poročilih od leta 2005 naprej, da je IAKS na splošno učinkovit kontrolni sistem za omejevanje tveganja napak ali nepravilnih odhodkov, če se seveda pravilno uporablja (glej tudi odgovor Komisije na odstavka 3.32 in 3.33).

Komisija je ugotovila, da je v letu oddaje zahtevkov 2008 prišlo do pomembnih pomanjkljivosti pri IAKS v Bolgariji in Romuniji. Ti dve državi članici sta zato leta 2009 vzpostavili akcijske načrte, ki jih Komisija skrbno spremlja. Ker pa naj bi se ti akcijski načrti končali šele leta 2011 in je že prišlo do nekaterih zamud pri izvajanju posameznih ukrepov, je generalni direktor GD za kmetijstvo in razvoj podeželja v svojem letnem poročilu o delu za leto 2009 izrazil pridržek v zvezi z IAKS v Bolgariji in Romuniji zaradi tveganja ogrožanja ugleda Komisije.

Pri drugih državah članicah so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti v zvezi z njihovimi IAKS, vendar to še ne pomeni, da so njihovi sistemi neučinkoviti, temveč jih je treba le izboljšati, zato so že sprejele oziroma sprejemajo ukrepe za odpravo pomanjkljivosti.

Vse te pomanjkljivosti se nadalje spremljajo na podlagi postopkov potrditve skladnosti, kar zagotavlja, da je tveganje za proračun EU ustrezno pokrito.

Posodobitve LPIS so vedno potrebne, saj se tehnične možnosti in realnost na terenu nenehno razvijajo. Poleg tega imajo zdaj države članice pravno obveznost, da opravijo letno oceno kakovosti svojih LPIS. Rezultat preverjanja kakovosti bo pokazal, ali je potrebna osvežitev.

3.73

- (a) Komisija z državami članicami nenehno sodeluje pri ukrepih za izboljšanje zanesljivosti informacij v LPIS-GIS. Od leta oddaje zahtevkov 2010 naprej morajo države članice na letni ravni opraviti oceno kakovosti LPIS-GIS v skladu z vnaprej opredeljenimi postopki ter po potrebi poročati o rezultatih in predvidenih ukrepih za izboljšanje položaja.
- (b) Priloga I k Uredbi (ES) št. 885/2006 kot del pogojev za akreditacijo že zahteva vzpostavitev revizijske sledi. Te pogoje certifikacijski organi preverjajo vsako leto.

UGOTOVITVE SODIŠČA

(c) treba je še jasneje opredeliti in izvajati pravila, tako da se neposredna pomoč EU ne bo izplačevala vložnikom zahtevkov, ki zemljišč ne uporabljajo za kmetovanje niti jih ne ohranjajo v stanju, ki je v skladu s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje;

(d) na ravni EU je treba določiti minimalne zahteve v zvezi z letnim vzdrževanjem za travnišča, ki so upravičena do neposredne pomoči EU.

3.74 Sodišče prav tako ponavlja, da so na področju razvoja podeželja potrebna dodatna prizadevanja za nadaljnjo poenostavitev pravil in pogojev.

3.75 Poleg tega Sodišče meni, da je treba posodobiti smernice Komisije v zvezi z delom, ki ga morajo opraviti certifikacijski organi, in sicer glede značilnosti in obsega dela ter obveznosti poročanja, predvsem v zvezi z delom, povezanim s potrjevanjem statističnih podatkov inšpekcijskih pregledov in kontrol držav članic.

ODGOVORI KOMISIJE

(c) Vprašanje opredelitve kmetov, ki ga je poudarilo Sodišče, je bilo obravnavano v okviru sistematskega pregleda SKP, ko je bilo državam članicam omogočeno, da iz shem neposrednih plačil izključijo tiste fizične ali pravne osebe, katerih glavna dejavnost ni opravljanje kmetijske dejavnosti ali katerih kmetijske dejavnosti predstavljajo le majhen delež (člen 28(2) Uredbe (ES) št. 73/2009).

Nadaljnji premisleki o tem vprašanju se lahko opravijo v okviru skupne kmetijske politike po letu 2013 ob upoštevanju potrebe, da se izognemo zapletenim pravilom, ki bi vodila h kompleksnemu kontrolnemu sistemu, katerega izvajanje bi bilo stroškovno neugodno in v nasprotju s prizadevanji Komisije za poenostavitev.

(d) Trenutni sistem ponuja skupni pravni okvir, v okviru katerega so države članice pristojne za določitev meril za ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev, zato lahko pride do izraza raznolikost kmetijskih površin in tradicij v EU.

3.74 Za programsko obdobje 2007–2013 je Komisija že uvedla poenostavitve skupne kmetijske politike, vključno z razvojem podeželja, s čimer bo nadaljevala tudi v prihodnje. Kljub temu pa nadaljnja poenostavitve ne bo dovolj za zmanjšanje stopnje napak na nekaterih področjih razvoja podeželja pod 2-odstotni prag Sodišča, ne da bi bilo ob tem ogroženo doseganje ciljev politike. Zato je Komisija predlagala, da se za odhodke EKSRP določi tolerančno tveganje stopnje napak v razponu od 2 % do 5 %. Stopnja napak v sredini tega razpona bi bila sprejemljiva in upravičena. Nad to stopnjo bi bilo treba sprejeti dodatne ukrepe za znižanje stopnje napak, ki bi vključevali pogostejše kontrole in obravnavo glavnih vzrokov napak.

3.75 Komisija meni, da so splošna struktura in zahteve za poročanje iz teh smernic ustrezne, zlasti kot podlaga za sklepe o finančni potrditvi obračunov (glej tudi odstavek 3.54). Revidirane smernice za proračunsko leto 2010 so bile udeležencem razdeljene 18. junija 2010 na seji Odbora za kmetijske sklade. Spremembe so bile omejene na načine poročanja, niso pa vplivale na delo, ki ga morajo opraviti certifikacijski organi.

Poleg tega pa je v zvezi z delom, povezanim s statističnimi podatki kontrol in inšpekcijskih pregledov, Komisija pred kratkim ponudila sistem, na podlagi katerega lahko države članice okrepijo splošni okvir, da bi pridobile zadostno zagotovilo v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo transakcij na ravni končnih upravičencev. V ta namen bi morali certifikacijski organi razširiti obseg svojega dela prek sedanjih zahtev, kar pomeni, da bi za določeno populacijo odhodkov ponovno izvedli pregled celotnega reprezentativnega vzorca transakcij, ki jih je zadevna plačilna agencija preverila na kraju samem. To naj bi zajemalo celotno obravnavo spisa, od prejema zahtevka za pomoč do izračuna končnega plačila.

UGOTOVITVE SODIŠČA

3.76 Kot zadnje je treba z ustreznimi nacionalnimi organi sprejeti učinkovite ukrepe za preprečevanje plačil neupravičenih odhodkov za projekte ribolova. Notranje kontrole plačil državam članicam za programe za izkoreninjenje in spremljanje živalskih bolezni zahtevajo jasno ločevanje nalog med službami Komisije in razvoj ustreznih formalnih kontrolnih postopkov.

3.77 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 3.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

3.76 Za programsko obdobje 2000–2006 je Komisija sprejela vse potrebne ukrepe v zvezi s popravki neupravičenih zneskov. V okviru naloge zaključevanja programa bo poskrbljeno, da se od končnega zahtevka odštejejo vsi neupravičeni zneski.

Pri ESR je bilo obvladovalno okolje okrepljeno z novimi določbami o učinkovitem delovanju sistemov, da se preprečijo in popravijo neupravičeni odhodki. Komisija ima nadzorno vlogo, v okviru katere preverja zanesljivost dela revizijskih organov v državah članicah. Na podlagi deljenega upravljanja odgovornost za nadzor na terenu nosijo države članice. Zgoraj opisano obvladovalno okolje zagotavlja, da so države članice vzpostavile zanesljive in učinkovite sisteme upravljanja in nadzora, da se preprečijo in popravijo neupravičeni odhodki.

Poleg tega Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo v sodelovanju z drugimi generalnimi direktorati za strukturne sklade redno izdaja navodila o temah skupnega interesa zaradi izboljšanja učinkovitosti uvedenih sistemov upravljanja in nadzora.

3.77 Glej odgovore Komisije v Prilogi 3.4.

PRILOGA 3.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA KMETIJSTVO IN NARAVNE VIRE

		2009				2008	2007			
		EKJS	Razvoj podeželja	SANCO, ENV, MARE	Skupaj					
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA										
Transakcije skupaj (od tega):	148	80	13	241	204	196				
predplačila	0	0	0	0	0	0				
vmesna/končna plačila	148	80	13	241	204	196				
REZULTATI PREIZKUŠANJA										
(v % in po številu transakcij)										
Transakcije, na katere niso vplivale napake	76 %	{113}	69 %	{55}	54 %	{7}	73 %	{175}	68 %	69 %
Transakcije, na katere so vplivale napake	24 %	{35}	31 %	{25}	46 %	{6}	27 %	{66}	32 %	31 %
ANALIZA TRANSAKCIJ, NA KATERE SO VPLIVALE NAPAKE										
(v % in po številu transakcij)										
Analiza po vrstah napak										
Količinsko neopredeljive napake	31 %	{11}	36 %	{9}	67 %	{4}	36 %	{24}	32 %	36 %
Količinsko opredeljive napake	69 %	{24}	64 %	{16}	33 %	{2}	64 %	{42}	68 %	64 %
ki zadevajo:	13 %	{3}	13 %	{2}	100 %	{2}	17 %	{7}	20 %	36 %
upravičenost	0 %	{0}	6 %	{1}	0 %	{0}	2 %	{1}	2 %	3 %
nastanek	87 %	{21}	81 %	{13}	0 %	{0}	81 %	{34}	78 %	61 %
točnost										
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK										
Najverjetnejša stopnja napake:										
< 2 %						X				
2 % do 5 %	X						X			
> 5 %										

PRILOGA 3.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA KMETIJSTVO IN NARAVNE VIRE

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov – EKJS

Država članica (plačilna agencija)	Shema	Odhodki, povezani z IAKS (v milijonih EUR)	Administrativni postopki in kontrole za zagotovitev pravnega plačila, vključno s kako- vostjo podatkovnih zbirk	Metodologija inšpekcijskih pregledov na kraju samem, izbor, izvedba, nadzor kakovosti in sporočanje posameznih rezultatov	Izvajanje in kontrola GAEC/navzkrižne sklad- nosti	Skupna ocena
Litva	SEPP	183,5	2			
Latvija	SEPP	69,5				
Slovaška	SEPP	179,7	1, 2, 4, 5	A, B, C	a	
Ciper	SEPP	24,6	1, 2, 3, 4, 7, 8	A, D		
Italija (AGREA)	SEP	409,0	6, 7, 9	A	b, c	
Malta	SEP	2,7	3, 4, 5, 7, 10	A		
Grčija	SEP	2 077,1	2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12	A, E, F, D	b, d	
Španija (Baskija)	SEP	30,0	1, 5, 6, 7, 13			

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno

- 1 Neupravičeni deli / prijavljena prevelika upravičena površina v LPIS ni bila izključena.
- 2 Nezadostna revizijska sled.
- 3 Postopek za registracijo zahtevkov ni popolnoma zanesljiv.
- 4 Upravičene površine v LPIS niso posodobljene v skladu z novimi orto-foto posnetki in/ali posnetki testnih satelitov.
- 5 Ni (retroaktivnega) navzkrižnega preverjanja na osnovi posodobljenih informacij o referenčnih parcelah.
- 6 Slabosti pri določanju upravičene površine za trajne in skupne pašnike.
- 7 Nepravilna uporaba kazni.
- 8 Zgornja meja za SEPP je bila presežena za okrog 1,44 %, koeficient znižanja pa ni bil uporabljen.
- 9 Plačila SEP so izvedena, preden so rešena ugotovljena odstopanja.
- 10 V nasprotju z zakonodajo EU so bile posebne pravice dodeljene kmetom, ki so imeli v letu uvedbe SEP na voljo upravičene površine.
- 11 Resne zamude pri vzpostavljanju LPIS-GIS, ki vplivajo na kakovost navzkrižnih preverjanj.
- 12 Neupravičena uporaba 5-odstotne tolerance na ravni administrativnih navzkrižnih preverjanj.
- 13 Administrativni postopki za ugotavljanje pravic, ki se prenesejo v nacionalno rezervo, nimajo pravne podlage.
- A Tolerance pri meritvah se uporabljajo nepravilno / se ne uporabljajo.
- B Ni podatkov o poročilih o kontrolah in inšpekcijskih pregledih za leto 2008 kot leto vložitve zahtevkov.
- C Ni izravnave presežkov površine, znotraj ene skupine posevkov pa so bile ugotovljene premajhne površine.
- D Pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem, ki jih je izvedlo ERS, so se pokazale velike pomembne razlike.
- E Pri upravičencih, ki so vložili zahtevek za pašnike slabe kakovosti, niso bili izvedeni inšpekcijski pregledi.
- F Za kakovost inšpekcijskih pregledov na kraju samem je bilo ugotovljeno, da je neustrezna, kar je pripeljalo do nezanesljivih rezultatov.
- a Nepopolna / premalo podrobna poročila o inšpekcijskih pregledih kontrol dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev.
- b Nezadostne nacionalne zahteve dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev za travišča in pašnike slabe kakovosti.
- c Kontrole dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev se izvajajo samo z uporabo daljinskega zaznavanja.
- d Nepravilna uporaba kazni v zvezi z navzkrižno skladnostjo.

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov – razvoj podeželja

Država članica (plačilna agencija)	Sklad	Administrativni postopki in kontrole za zagotovitev pravilnega plačila, vključno s kako- vostjo podatkovnih zbirk	Metodologija inšpekcijskih pregledov na kraju samem, izbor, izvedba, nadzor kakovosti in sporočanje posameznih rezultatov	Izvajanje in kontrola GAEC/navzkrižne sklad- nosti	Skupna ocena
Avstrija	EKSRP				
Bolgarija	EKSRP				
Češka	EKSRP				
Nemčija (Bavarska)	EKSRP				
Francija	EKSRP				
Grčija	EKSRP				
Romunija	SAPARD			NR	
Združeno kraljestvo (Anglija)	EKSRP				

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: za revidirana plačila se ne uporablja navzkrižna skladnost

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA KMETIJSTVO IN NARAVNE VIRE

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo poda generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
GD AGRI	s pridržki	Resne pomanjkljivosti v IAKS v Bolgariji in Romuniji. Odhodki za razvoj podeželja v okviru osi 2 (izboljšanje okolja in podeželja) v programskem obdobju 2007–2013.	Revizija sistemov, ki jo je Sodišče opravilo v okviru DAS 2009, je potrdila, da IAKS v Grčiji še vedno ni uspešen pri zagotavljanju pravilnosti plačil, zlasti za travišča so v LPIS evidentirane nezanesljive stopnje upravičenosti (glej odstavek 3.38), na podatkovno zbirko zahtevkov vplivajo resne pomanjkljivosti pri revizijski sledi (glej odstavek 3.40), obseg in kakovost pregledov na kraju samem pa sta nezadostna (glej odstavek 3.46). Poleg tega je v letnem poročilu o dejavnostih Komisije za leto 2009 navedeno, da je bila akreditacija grške plačilne agencije od leta vložitve zahtevkov 2010 omejena na ukrepe EKSRP. Sodišče meni, da zaradi tega pridržek za Grčijo ne bi smel biti umaknjen. Pridržek temelji na stopnjah napak, ki so posledica kontrol na kraju samem, ki so jih leta 2008 izvedle države članice. Te stopnje napak se med državami članicami močno razlikujejo. Generalni direktor ne pojasnjuje, zakaj njegov pridržek velja za vse transakcije, izvedene v Evropski uniji, ne pa samo na transakcije, izvedene v državah članicah, v katerih je bila stopnja napak v letu 2008 posebej visoka. Vendar se Sodišče strinja, da so nepravilnosti na splošno bolj verjetne za transakcije v okviru osi 2 kot za transakcije v okviru drugih osi.	B
GD ENV	s pridržki	Upravičenost odhodkov, ki so jih prijaviли upravičenci za donacije.	Pridržek je skladen s prejšnjimi ugotovitvami Sodišča. Treba je opozoriti, da je GD ENV „stopnjo napake“ izračunal na nestandardni osnovi (na osnovi tveganja).	
GD MARE	s pridržki	Upravljavski in kontrolni sistemi za opredeljene operative programe in ukrepe FIUR (Nemčija, Združeno kraljestvo, Španija, Francija). Upravičenost plačil državam članicam za povrnitev dodatnih stroškov pri trženju nekaterih ribiških proizvodov iz najbolj oddaljenih regij.	Pridržki temeljijo na revizijskem delu GD in so v skladu z ugotovitvami Sodišča.	

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo poda generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
GD SANCO	brez pridržkov	NR	GD SANCO meni, da bi bile preostale napake pomembne, če bi bil njihov finančni učinek na računovodske izkaze višji od 2 % letnega proračuna GD SANCO. Vendar bi bilo treba upoštevati samo proračun ustrezne dejavnosti (ABB – k dejavnostim usmerjen proračun), kot je določil GD BUDG. Na osnovi rezultatov naknadnih kontrol leta 2009 in ob upoštevanju ponavljanja visoke ravni odkritih napak nad pragom pomembnosti (6 %) bi bilo treba izraziti pridržek za dejavnosti na področju varnosti živil in krme (ABB), za katere stopnja napake znaša 6,9 %.	

(*) Izjava generalnega direktorja o zanesljivosti pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

NADALJNJE UKREPANJE PO PREJŠNJIH OPAŽANJIH ZA KMETIJSTVO IN NARAVNE VIRE

GD	Opažanje Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
Razvoj podeželja				
AGRI	Subvencije za obresti: vzpostavljeni postopki ne zagotavljajo ustrezne revizijske sledi, kar pomeni, da ni možno preverjati pravilnosti plačil subvencij EU končnim upravičencem (Francija) (odstavek 5.15 (*)).	Po podatkih Komisije je Francija uvedla nov administrativni sistem, ki od leta 2008 dalje lajša sledenje posojila od banke do končnega upravičenca. Certifikacijski organ je preveril vsa leta 2009 izvedena plačila bankam, ki so odobrile znižane obrestne mere. Certifikacijski organ je ugotovil, da so plačila pravilna, vendar je opozoril, da novi sistem še vedno ne zagotavlja popolne sledljivosti vseh posameznih posojil, za katera je bil izdan račun banke. Komisija je v zvezi s tem vprašanjem nadaljnje ukrepala s specifičnimi pregledi v Franciji.	Leta 2009 je bilo še vedno težko vzpostaviti povezavo med računom banke za znesek znižanja obrestne mere, ki ga je banka odobrila v nekem obdobju, in posameznimi posojili končnim upravičencem.	Komisija na podlagi lastne revizije ugotavlja, da je revizijsko sled mogoče spremljati.
Razvoj podeželja				
AGRI	Dodatna prizadevanja so potrebna na področju razvoja podeželja, da se pravila in pogoji še bolj poenostavijo (odstavek 5.66 (**)).	Leta 2009 sta ukrepala Svet in Komisija. V okviru Sveta je 16 držav članic predložilo konkretne predloge za poenostavitev različnih vidikov skupne kmetijske politike. Nekateri predlogi so zadevali poenostavitev pravil in kontrol, ki veljajo za navzkrižno skladnost, zato so bili pomembni za razvoj podeželja. Službe Komisije so preverile predloge in predvidele, da bodo v letu 2010 Svetu predložile ustrezne spremembe obstoječih pravil. Na svojem zasedanju od 14. do 16. decembra 2009 je Svet izrazil zadovoljstvo z namero Komisije, da bo v zvezi s predlogi nadalje ukrepala, in Komisijo pozval, naj pripravi predloge sprememb in nadaljuje različne projekte za poenostavljanje, ki trenutno potekajo.	Ukrepi, uvedeni v letu 2009, kažejo, da je bila pozornost usmerjena v poenostavljanje nekaterih pravil in pogojev, ki veljajo za ukrepe razvoja podeželja. Ker odhodke za razvoj podeželja urejajo tudi nacionalna pravila, Sodišče v skladu s priporočilom Sveta o razrešnici za proračunsko leto 2008 opozarja, da je treba poenostavitve doseči tudi na nacionalni ravni.	Glej odgovor Komisije na točko 3.74.

GD	Opazanje Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
IAKS				
AGRI	Grčija Sodišče že več let opozarja na težave v zvezi z nezadostnim izvajanjem IAKS v Grčiji. V Grčiji LPIS ni celovit in vsebuje napake pri določanju referenčnih parcel. Poleg tega so bile opažene pomanjkljivosti pri administrativnih kontrolah in kontrolah na kraju samem. Druge države članice Pomembne napake so bile ugotovljene v uporabi ključnih elementov sistema v Združenem kraljestvu (Škotska), Bolgariji in Romuniji, zato Sodišče meni, da v teh državah članicah IAKS ni uspešen pri zagotavljanju pravilnosti plačil (odstavek 5.32 (**)).	Letno poročilo o dejavnostih GD AGRI je do leta 2007 vsebovalo pridržek v zvezi z IAKS v Grčiji. Leta 2008 se je Komisija odločila, da so od postopka vložitve zahtevkov za leto 2009 naprej vsi elementi IAKS-a v Grčiji vzpostavljeni in delujejo, zato se lahko pridržek umakne. Bolgarija in Romunija sta pripravili akcijska načrta za odpravljanje pomanjkljivosti, ki ju je Komisija sprejela leta 2009. Komisija meni, da ima pomanjkljivost, odkrita v Združenem kraljestvu, zelo omejen vpliv na sistem. Komisija nadalje ukrepa pri primerih, o katerih se je poročalo v okviru postopkov za potrditev skladnosti.	Revizija sistemov, ki jo je Sodišče opravilo v okviru DAS 2009, je potrdila, da IAKS v Grčiji še vedno ni uspešen pri zagotavljanju pravilnosti plačil, tj. LPIS-GIS v Grčiji še vedno ne deluje v celoti, na podatkovno zbirko zahtevkov vpliva nezanesljiva revizijska sled, obseg in kakovost kontrol na kraju samem pa sta nezadostna (odstavki 3.37, 3.39 in 3.45 (***)). Pri akreditacijski reviziji agencije OPEKEPE, ki jo je leta 2009 izvedel GD AGRI, so se pokazale resne pomanjkljivosti v zvezi z upravljanjem sredstev EKJS (letno poročilo o dejavnostih GD AGRI 2009, A.1.3, str. 29). Rezultatov izvedenih ukrepov Komisije in držav članic še ni mogoče oceniti. Izpolnitev akcijskih načrtov je predvidena šele za leto 2011, pri izvajanju posameznih ukrepov pa je že prišlo do zamud (letno poročilo GD AGRI 2009). Rezultatov izvedenih ukrepov Komisije in držav članic še ni mogoče oceniti. Za leto vložitve zahtevkov 2008 so bile pomanjkljivosti v LPIS opažene v Grčiji, na Cipru, v Litvi, Italiji in Španiji (odstavka 3.37 in 3.38 (***)). Sodišče je ponovno opazilo slabosti v sistemu za upravljanje uporabe sankcij. Sodišče priporoča, naj se ugotovljene slabosti sistemov odpravijo.	Komisija se strinja, da so se v preteklosti pojavile težave z grškim IAKS, po vzpostavitvi novega LPIS-GIS pa so bile težave odpravljene in tveganje se je glede na leto oddaje zahtevkov 2009 zmanjšalo. V zvezi z revizijo za akreditacijo agencije OPEKEPE v letu 2009 je GD AGRI odkril hude pomanjkljivosti, ki so bile povezane z EKSRP in ne z EKJS. Akreditacija za OPEKEPE je bila posledično omejena na ukrepe EKSRP, za katere so bili vzpostavljeni ustrezni kontrolni sistem in postopki. Komisija je ugotovila, da je v letu oddaje zahtevkov 2008 prišlo do precejšnjih pomanjkljivosti v Bolgariji in Romuniji. Ti dve državi članici sta zato leta 2009 vzpostavili akcijske načrte, ki jih Komisija skrbno spremlja. Ker naj bi se ti akcijski načrti končali v letu 2011, Komisija pa je že ugotovila zamude, je generalni direktor GD AGRI v svojem letnem poročilu o delu za leto 2009 izrazil pridržek zaradi tveganja ogrožanja ugleda. Pri drugih državah članicah so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti v zvezi z njihovimi IAKS, vendar to še ne pomeni, da so njihovi sistemi neučinkoviti, temveč jih je treba le izboljšati. Za te države članice so bili vzpostavljeni akcijski načrti, tako da so bile težave, ugotovljene v prejšnjih letih, odpravljene oziroma je prišlo do bistvenega napredka v smeri njihove odprave. Za Grčijo, Italijo, Španijo in Portugalsko so slabosti v administrativnih kontrolah del stalnih postopkov potrditve skladnosti.

GD	Opazanje Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
	LPIS Sodišče je v dveh državah članicah odkrilo precejšnje pomanjkljivosti v LPIS, ki resno vplivajo na učinkovitost navzkrižnih preverjanj (BG in UK). V drugi državi članici (ES) so bile zaradi uporabe velikodušnih koeficientov za plačilo sprejete neupravičene površine (delno poraščene z gozdom in/ali skalnati gorski pašniki) (odstavek 5.36 (**)). V nekaterih državah grafični sloj LPIS (GIS) vsebuje samo zastarele posnetke iz zraka (odstavek 5.30(b) in (c) (*)). Sodišče je prav tako odkrilo, da v eni državi članici ni bilo ustrezne omejitve plačila na podlagi orto-foto posnetkov (PL). Administrativne kontrole Pri reviziji za DAS za leto 2007 so bile v Grčiji, Italiji, Španiji in na Portugalskem ugotovljene slabosti v administrativnih kontrolah neposredno vezanih plačil: napačen vnos podatkov iz zahtevkov, plačila za več nezdružljivih shem pomoči za isto parcelo ter nepravilna uporaba kazni in sankcij, kar je povzročalo preplačila (5.27(a) (*)).	Komisija je spremenila Uredbo (ES) št. 1122/2009 (sprememba v Uredbi (ES) št. 146/2010) z zahtevo, naj države članice izvedejo letno oceno kakovosti svojih LPIS in, če je potrebno, pripravijo akcijski načrt za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti (letno poročilo o dejavnostih GD AGRI 2009, str. 48). Komisija nadalje ukrepa pri primerih, o katerih se je poročalo v okviru postopkov za potrditev skladnosti. Komisija nadalje ukrepa pri primerih, o katerih se je poročalo v okviru postopkov za potrditev skladnosti.		
SEP				
AGRI	Z revizijo so bile ugotovljene sistematčne pomanjkljivosti pri izračunavanju pravic (odstavki 5.22 do 5.26 (*), 5.38 (**)). Pri ponovitvi kontrol, ki jo je izvedlo Sodišče, je to ugotovilo več specifičnih slabosti v kakovosti kontrol na kraju samem ter opredelilo neupravičene površine ali parcele, ki bi jih morali nacionalni inšpektorji izločiti (Grčija, Italija, Španija, Portugalska) (odstavek 5.28 (*)).	Komisija nadalje ukrepa pri primerih, o katerih se je poročalo v okviru postopkov za potrditev skladnosti.	Revizije Sodišča še vedno odkrivajo pomanjkljivosti pri izračunavanju pravic in slabosti pri kontrolah (odstavki 3.40, 3.41, 3.44, 3.45 (***)).	<i>Komisija spremlja pomanjkljivosti, ki so bile opredeljene v okviru postopka potrditve skladnosti obračunov.</i>

GD	Opazanje Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
Zahteve dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev				
AGRI	Sodišče je ugotovilo pomanjkljivosti v zvezi s tem, kako države članice opredeljujejo kmete in kaj se jim zdi potrebno za ohranjanje zemljišč v stanju, ki je v skladu s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, tako da se nekaterim upravičencem izplačuje pomoč iz SEP ali SEPP, ne da bi kakor koli izkoriščali zadevna zemljišča (odstavek 5.49 (**)).	V členu 28 Uredbe (ES) št. 73/2009 je uvedena določba – neobvezna za države članice –, ki iz plačilnih shem izključuje fizične ali pravne osebe, katerih kmetijske dejavnosti so majhne. Vendar po drugi strani v zvezi z ohranjanjem zemljišča Komisija meni, da sedanji sistem daje zadostno zagotovilo, da se zemljišče upravlja v skladu s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje (letno poročilo o dejavnostih GD AGRI 2009). Zato Komisija v zvezi s tem ne načrtuje dodatnih ukrepov.	Sodišče priporoča, naj se pravila za GAEC in minimalno raven ohranjanja zemljišč poostrijo (odstavek 3.73(c), (d) (**)).	<i>Glej odgovor Komisije na odstavek 3.73.</i>
ENV	Pri okoljskih ukrepih so projekti, financirani iz glavnega sklada (projekti LIFE), zajemali neupravičene odhodke (odstavek 5.49 (*)).	GD za okolje je pripravil akcijski načrt za izboljšanje upravičenosti odhodkov, ki so jih prijaviли upravičenci za donacije leta 2008. Dodatni akcijski načrt za ozaveščanje upravičencev in preventivne ukrepe bo sprejet leta 2010.	Vpliv teh akcijskih načrtov je treba še oceniti, GD ENV pa je že izrazil pridržek v zvezi z neupravičeno prijavljenimi odhodki.	<i>Sodišče je svojo oceno oprlo na revizijska poročila, ki so bila izdana v letu 2009. Ker so bila zaradi prizadevanj za zmanjšanje zaostankov leta 2009 izdana številna zapoznela poročila, se je navidezna zamuda pri poročanju avtomatsko povečala.</i>
	Pri zaključnih revizijah je še vedno prihajalo do pomembnih zamud. Vendar se je stanje v letu 2007 izboljšalo (odstavek 5.49 (*)).	GD ENV je navedel, da si prizadeva zmanjševati zamude.	Povprečna zamuda za revizijsko poročilo je s 191,6 dneva leta 2006 zrasla na 230,5 dneva leta 2009 (čas med revizijsko misijo in datumom revizijskega poročila). Podatki kažejo, da GD ENV še ni uspel odpraviti te pomanjkljivosti.	<i>Komisija je prepričana, da bo zamuda v letu 2010 manjša, saj ta za poročila, ki so bila izdana to leto, trenutno znaša 116,56 dneva.</i>
MARE	Na področju ribištva je zaradi pomanjkanja ustreznih predpisov in slabo dokumentiranih odhodkov v zvezi z zbiranjem podatkov za upravljanje ribolova povečano tveganje nepravilnih plačil (odstavek 5.49 (*)).	Komisija je navedla, da bodo predpisi spremenjeni leta 2008. Nova pravna podlaga naj bi vsebovala jasna pravila, hkrati pa naj bi upoštevala ugotovitve Sodišča.	V Uredbi (ES) št. 1078/2008, ki velja od 1. januarja 2009, so opisana merila za upravičenost in dokumenti, ki jih je treba predložiti z zahtevkom za povračilo. Vendar so bile odkrite slabosti v upravljalških in kontrolnih sistemih, ki so jih vzpostavili nacionalni organi, pri reviziji pa je Komisija tudi leta 2009 odkrila neupravičene odhodke.	<i>Res je, da so bile ugotovljene slabosti v sistemu upravljanja in nadzora za izvajanje nacionalnih programov za zbiranje podatkov ter da so bili odkriti neupravičeni odhodki. Vendar so bile vse revizije opravljene v zvezi z izvajanjem teh programov v okviru prejšnjega pravnega okvira, ki se je iztekel konec leta 2008. Revizije, ki spadajo v novi pravni okvir, vključno z Uredbo Komisije (ES) št. 1078/2008, so predvidene za naslednje leto, torej po tem, ko bodo izvršena dokončna plačila za prvo leto izvajanja novega pravnega okvira.</i>

GD	Opažanje Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
	Obveznosti, ki izhajajo iz posebnih primerov podaljšanih dvostranskih sporazumov o ribolovu, niso bile pravočasno pokrite z določitvijo ustreznih sredstev v proračunu (odstavek 5.49 (*)).	Komisija je menila, da se proračunske obveznosti za sporazume o ribolovu lahko izvede šele po sprejetju pravne podlage (sklep Sveta in/ali uredba).	Komisija trenutno uvaja politiko zgodnjega začetka postopka za ponovna pogajanja o protokolih in sporazumih, kar bi omogočilo prevzem proračunske obveznosti pred začetkom veljave pravne obveznosti.	<i>Komisija naj dovolj zgodaj vzpostavi ponovna pogajanja o protokolih, preden bodo ti prenehali veljati. To je odvisno tudi od pripravljenosti zadevnih tretjih držav, da se že zgodaj vzpostavijo ponovna pogajanja.</i>
	Sodišče je pri finančnem instrumentu za usmerjanje ribištva (FIUR) odkrilo neupravičene stroške (odstavek 5.25 (**)).	Komisija je vzpostavila kontrolno strategijo in izvaja naknadne revizijske dejavnosti za preverjanje, ali upravljavski in kontrolni sistemi držav članic uspešno preprečujejo take napake.	Leta 2009 je bil zaradi pomembne stopnje neupravičenih stroškov, ki jih je odkrila Komisija, v letnem poročilu o dejavnostih GD MARE izražen pridržek.	<i>V okviru naloge zaključevanja programa bo Komisija sprejela vse ustrezne ukrepe, da od končnega poročila o odhodkih in končnega zahtevka za plačilo odšteje vse neupravičene zneske, ne glede na to, ali so bili ugotovljeni med revizijami Komisije, zunanjimi revizijami ali drugače.</i>
SANCO	Na področju zdravja in varstva potrošnikov so bila izvršena plačila za veterinarske ukrepe brez vse potrebne dokazne dokumentacije (odstavek 5.49 (*)).	Za nove pogodbe je Komisija uvedla klavzulo, v skladu s katero mora proizvajalec cepiv dokazati, da so bila cepiva poslana na lokacijo, ki jo je določila Komisija.	Komisija je uvedla popravne ukrepe. Uspešnost teh ukrepov pa bo treba še oceniti.	

(*) Številka odstavka v letnem poročilu ERS za leto 2007.

(**) Številka odstavka v letnem poročilu ERS za leto 2008.

(***) Številka odstavka v letnem poročilu ERS za leto 2009.

PRILOGA 3.5

OBRAČUNI PLAČILNIH AGENCIJ ZA LETO 2009, KI SO BILI IZLOČENI

(v milijonih EUR)

Država članica	Plačilna agencija	Izločeni obračuni ⁽¹⁾		
		EKJS	EKSRP	ZIRP
Nemčija	Baden-Württemberg	428	82	
Nemčija	Bayern StMELF		194	
Nemčija	Hessen	222	16	
Nemčija	IBH	1	12	
Nemčija	Helaba	4	5	
Nemčija	Rheinland-Pfalz		36	
Nemčija	Thüringen		73	
Estonija	PRIA			3
Italija	AGEA	3 005		
Italija	Basilicata (ARBEA)	110	17	
Romunija	PARDF		565	
Romunija	PIAA	581		
Španija	Andalucia		85	
Španija	Asturias		36	
Skupaj		4 351	1 121	3

⁽¹⁾ Obračuni, za katere je Komisija menila, da jih ne bo mogla potrditi v svojih sklepih z dne 30. aprila 2010. Razloge za to je mogoče pripisati zadevnim državam članicam, ki zahtevajo dodatne poizvedbe.

Vir: Sklepi Komisije 2010/257/EU, 2010/258/EU in 2010/263/EU (UL L 112, 5.5.2010, in UL L 113, 6.5.2010).

POGLAVJE 4

Kohezija

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	4.1–4.16
Posebne značilnosti te skupine politik	4.2–4.14
Obseg revizije in revizijski pristop	4.15–4.16
Pravilnost transakcij	4.17–4.23
Opažanja o sistemih	4.24–4.31
Sistemi v zvezi s pravilnostjo transakcij	4.25–4.29
Sistemi v zvezi z izterjavami in finančnimi popravki	4.30–4.31
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	4.32–4.33
Zaključki in priporočila	4.34–4.39

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

UVOD

4.1 V tem poglavju je predstavljena posebna ocena Sodišča o koheziji, ki se nanaša na področji politik 04 – zaposlovanje in socialne zadeve ter 13 – regionalna politika. Ključne informacije o obravnavanih dejavnostih in porabi v letu 2009 so v **tabeli 4.1**.

4.1 Komisija opozarja, da proračunski postavki 4 in 13 zajemata širše področje, kot je kohezijska politika. Vključujeta socialni dialog, politiko enakosti spolov, predpristopno pomoč in nepovratna sredstva za delovanje evropskih agencij.

Tabela 4.1 — Kohezija – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila za leto 2009	Način upravljanja
4	Zaposlovanje in socialne zadeve	upravni odhodki	97	neposredno centralizirano
		Evropski socialni sklad	8 562	deljeno
		Delo v Evropi – Socialni dialog in mobilnost	57	neposredno centralizirano
		zaposlovanje, socialna solidarnost in enakost med spoloma	113	neposredno centralizirano
		Evropski sklad za prilagajanje globalizaciji	12	deljeno
		Instrument za predpristopno pomoč	65	decentralizirano
			8 906	
13	Regionalna politika	upravni odhodki	83	neposredno centralizirano
		Evropski sklad za regionalni razvoj in druge regionalne intervencije	18 250	deljeno
		Kohezijski sklad (vključno z nekdanjim programom ISPA)	7 080	deljeno
		predpristopne intervencije, povezane s strukturnimi politikami	705	decentralizirano
		Solidarnostni sklad	623	deljeno
			26 741	
Upravni odhodki skupaj ⁽¹⁾			180	
Operativni odhodki skupaj ⁽²⁾ (od tega):			35 467	
— predfinanciranje			12 386	
— vmesna/končna plačila			23 081	
Plačila za leto skupaj			35 647	
Obveznosti za leto skupaj			49 719	

⁽¹⁾ Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.

⁽²⁾ 25,4 milijarde EUR (71 %) operativnih odhodkov v zvezi s programskim obdobjem 2007–2013 in 8,4 milijarde EUR (24 %) v zvezi s programskim obdobjem 2000–2006 za ESRR, Kohezijski sklad in ESS. Za programsko obdobje 2007–2013 so plačila v okviru predfinanciranja znašala 11,3 milijarde EUR (44 %).

Opomba: Podrobne informacije o izvrševanju proračuna za leto 2009 so na voljo v delu II letnih računovodskih izkazov Evropskih skupnosti za proračunsko leto 2009, v dokumentu Evropske komisije (GD za proračun) „Poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju - proračunsko leto 2009“ in v poročilu „Analiza izvrševanja proračuna strukturnih skladov in Kohezijskega sklada v letu 2009“.

Opomba: To poglavje za obe obdobji zajema tudi (poseben) predpristopni instrument I(S)PA, politike socialnega dialoga in mobilnosti ter ukrepe za enakost med spoloma, kar strogo vzeto ni del kohezijske politike. Odhodki za razvoj podeželja in ribištvo so predstavljeni na področjih politike 5 - kmetijstvo in razvoj podeželja ter 11 - ribištvo.

Vir: Letni računovodski izkazi za leto 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posebne značilnosti te skupine politik**Cilji in instrumenti politike**

4.2 Cilj kohezijske politike je, da bi se prek zmanjševanja razlik v stopnjah razvoja različnih regij okrepila gospodarska in socialna kohezija v Evropski uniji.

4.3 Velika večina porabe je namenjena naslednjim trem skladom:

- (a) Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) za naložbe v infrastrukturo, ustvarjanje ali ohranjanje delovnih mest, pobude za lokalni razvoj ter dejavnosti malih in srednje velikih podjetij (MSP);
- (b) Evropski socialni sklad (ESS), iz katerega se dodeljuje finančna pomoč za boj proti brezposelnosti, razvoj kadrovskih virov in spodbujanje vključevanja na trg delovne sile ter
- (c) Kohezijski sklad (KS) za financiranje naložb v infrastrukturo na področju okolja in prometa v državah članicah, katerih bruto nacionalni dohodek na prebivalca je nižji od 90 % povprečja EU.

4.4 Kohezijska poraba se upravlja skupaj z državami članicami, ki tudi sofinancirajo zadevne projekte. Načrtuje se v večletnih „programskih obdobjih“, kar pomeni, da so plačila povezana z odhodki, ki so nastali znotraj obdobja upravičenosti ⁽¹⁾ in se lahko tako izplačujejo še nekaj let po izteku programskih obdobj, na katera se nanašajo. V tem poglavju sta obravnavani programski obdobji 2000–2006 in 2007–2013.

4.5 Odhodki se prek zelo številnih večletnih „operativnih programov“ ⁽²⁾ izplačujejo posameznim državam članicam ali njihovim regijam. Komisija operativne programe odobri na podlagi predlogov držav članic, te pa izberejo posamezne projekte, ki jih vključijo v operativne programe. Te projekte izvajajo raznovrstni nosilci projektov (zasebniki, združenja, zasebne ali javne družbe ter lokalni, regionalni ali nacionalni organi). Komisija na začetku programov s predfinanciranjem izvrši plačila državam članicam. Nosilci projektov pristojnim organom v državah članicah predložijo zahteve za povrnitev svojih upravičenih stroškov, države članice pa nato Komisiji posredujejo potrjene izjave o odhodkih, na podlagi katerih jim Komisija povrne njihove stroške prek zahtevkov za vmesno ali končno plačilo.

⁽¹⁾ Za programsko obdobje 2000–2006 se je obdobje upravičenosti prvotno končalo 31. decembra 2008. V okviru protikriznega paketa je bilo podaljšano do 30. junija 2009 za vse države članice, ki so Komisiji predložile takšno zahtevo.

⁽²⁾ V operativnem programu so določene nacionalne, regionalne ali sektorske prednostne naloge za dodeljevanje sredstev.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.6 Odhodke ESRR, KS in ESS so leta 2009 predstavljala predvsem vmesna in končna plačila (glej **tabelo 4.1**). Za programsko obdobje 2007–2013 so vmesna plačila znašala 14,1 milijarde EUR, predfinanciranje pa 11,3 milijarde EUR. Poleg tega so bila za obdobje 2000–2006 izvršena vmesna in končna plačila v višini 8,4 milijarde EUR.

Nadzor in kontrola kohezijske porabe

4.7 Države članice so odgovorne za izvajanje ESRR, ESS in KS. Za tekoče upravljanje in „prvostopenjske“ kontrole, namenjene preprečevanju ali odkrivanju in popravljanju nepravilnih povračil stroškov za projekte in drugih nepravilnosti, so odgovorni organi za upravljanje in posredniška telesa. Organi za potrjevanje opravijo dodatne preglede, preden Komisiji predložijo zahteve za plačilo.

4.8 Določbe o revidiranju in kontroliranju so bile za programsko obdobje 2007–2013 okrepljene ⁽³⁾. Države članice morajo za vsak operativni program Komisiji v odobritev predložiti poročilo in mnenje. V poročilu morajo pojasniti, ali so upravljavski in kontrolni sistemi skladni z relevantnimi predpisi („poročilo o oceni skladnosti“). Revizijski organ mora predložiti revizijsko strategijo v devetih mesecih od odobritve programa. Poleg tega je revizijski organ odgovoren za podajo razumnega zagotovila o uspešnem delovanju upravljavskih in kontrolnih sistemov programa ter posledično tudi o pravilnosti potrjenih odhodkov ⁽⁴⁾, kar stori tako, da Komisiji predloži letna poročila o kontroli ⁽⁵⁾ in letna mnenja.

4.9 Države članice so primarno odgovorne za popravljanje nepravilnih odhodkov, ki jih odkrijejo, in morajo o tem poročati Komisiji. Sprejeti morajo ukrepe za izterjavo ali umik neupravičenih plačil upravičencem do kohezijske porabe.

⁽³⁾ Glej Uredbo Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25) in Uredbo Komisije (ES) št. 1828/2006 (UL L 371, 27.12.2006, str. 1).

⁽⁴⁾ Glej zlasti člen 62 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

⁽⁵⁾ Letno poročilo o kontroli za leto 2009 (ki ga je bilo treba predložiti do konca leta 2009) vsebuje rezultate revizij, izvedenih v obdobju od julija 2008 do junija 2009. V njem so opisane izvedene revizije sistemov in revizija poslovanja, ki zajema odhodke, prijavljene Komisiji v obdobju od januarja 2007 do decembra 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.10 Komisija nadzira države članice in si prizadeva, da bi njihovi upravljavski in kontrolni sistemi delovali pravilno. Če pri revizijah ugotovi, da države članice niso popravile nepravilnih odhodkov ali da so v upravljavskih in kontrolnih sistemih hujše pomanjkljivosti, prekine in začasno ustavi plačila zadevni državi članici⁽⁶⁾. Če država članica ne izterja ali umakne nepravilnih odhodkov (tj. če izključenih odhodkov ne nadomesti z drugimi, upravičenimi odhodki) ali če ne popravi napak, ki so bile odkrite v sistemih, lahko Komisija izvede finančne popravke, s katerimi ustrezno zmanjša financiranje iz EU.

Posebna tveganja za pravilnost

4.11 Za kohezijo se uporablja zapleten ureditveni okvir, ki mora biti skladen z različnimi politikami in pravili EU, npr. na področju javnih naročil in državne pomoči, ter posebnimi zahtevami za kohezijsko porabo.

4.12 Organov, odgovornih za izvajanje kohezijske politike v državah članicah (nacionalni in regionalni organi, posredniška telesa) je veliko, še več pa je upravičencev in prejemnikov podpore Skupnosti. Udeleženci pri izvajanju operativnih programov in projektov na nacionalni ali regionalni ravni morda ne poznajo veljavnih pravil ali ne vedo, kako se pravilno uporabljajo. Zato se lahko zgodi, da predložijo nepravilne ali neupravičene izjave o odhodkih.

4.13 Pri operativnih programih se plačila upravičencem za odhodke, nastale v obdobju upravičenosti, običajno nadaljujejo še po izteku programskega obdobja, dokler niso končani vsi projekti in je program zaključen. Ker se je obdobje upravičenosti za obdobje 2000–2006 leta 2009 izteklo, so lahko bili nacionalni organi pod pritiskom, da izčrpajo sredstva EU, za katera so bile prevzete proračunske obveznosti. Kot je Sodišče že navedlo v svojem letnem poročilu za leto 2008, to povečuje tveganje, da se iz proračuna EU izplačajo povračila stroškov za neupravičene projekte, kadar se odhodki, za katere je bilo ugotovljeno, da niso upravičeni, nadomestijo z novimi („umik“), ne da bi država članica pred zaključkom programa uspešno izvedla predhodno preverjanje⁽⁷⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

4.10 Države članice so odgovorne predvsem za zagotavljanje pravilnosti odhodkov, prijavljenih Komisiji. Komisija opravlja svojo nadzorno vlogo z lastno revizijsko dejavnostjo, pri čemer upošteva tudi revizije drugih organov Skupnosti in nacionalnih organov, pa prek pogajanj o programih, sodelovanja v nadzornih odborih, letnih sestankov z upravljavskimi in revizijskimi organi ter z zagotavljanjem obsežnih navodil in seminarjev.

Komisija je z izvedbo akcijskega načrta iz leta 2008 (COM(2008) 97 konč.) okrepila svojo nadzorno vlogo.

V letu 2009 je Komisija sprejela 7 sklepov o odložitvi plačil in naložila finančne popravke v višini 2,3 milijarde EUR.

4.11 Komisija se sklicuje na obsežno poenostavitev regulativnega okvira za kohezijo, ki se je začela leta 2008 in je bila dokončana leta 2010 ter je vključevala posebne zahteve sektorskih predpisov.

Morebitne pomanjkljivosti pri izvajanju pravil EU o javnih naročilih in državnih pomočeh na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni pri uporabi zakonodaje EU niso vezane samo na izvajanje kohezijskih projektov.

4.12 Regulativni okvir 2007–2013 je bil okrepljen z namenom, da bi zagotovili obveščenost upravičencev o vseh posebnih pogojih financiranja, izvajanja in poročanja ter da upravljavski organi pred odobritvijo projektov lahko preverijo, ali so upravičenci sposobni izpolniti te pogoje.

Poleg tega Komisija od začetka programskega obdobja pristojnim organom v državah članicah zagotavlja redno in pravočasno usposabljanje in navodila. Posebni ukrepi usposabljanja na tem področju, ki se redno izvajajo, so bili predvideni tudi v akcijskem načrtu Komisije, sprejetem februarja 2008 (COM(2008) 97 konč.).

4.13 Regulativni okvir za obdobji 2000–2006 in 2007–2013 določa, da je treba dodeljena sredstva porabiti v obdobju 2 ali 3 let po tem, ko so bile zanje prevzete obveznosti, da se prepreči avtomatična sprostitev sredstev. To zagotavlja, da se obveznosti za odhodke prevzemajo in plačila izvršujejo enakomerno skozi celotno obdobje, namesto da bi se nakopičili v zadnjem letu.

Poleg tega je Komisija še posebej pozorna, da so upravljavski in kontrolni sistemi držav članic učinkoviti v celotnem obdobju izvajanja do zaključka projektov, ter po potrebi naloži finančne popravke.

⁽⁶⁾ Člen 39(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1260/1999 (UL L 161, 26.6.1999, str. 1), člena 91 in 92 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

⁽⁷⁾ Glej odstavek 6.19 in 6.33 letnega poročila za leto 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.14 Za programsko obdobje 2007–2013 je prvi bistveni element okvira kontrole za kohezijsko politiko Komisijina odobritev ocen skladnosti (ki so priložene poročilom z opisom upravljavskih in kontrolnih sistemov) in revizijskih strategij. Če (in dokler) Komisija ne potrdi ocen skladnosti, ne dovoli nobenih vmesnih plačil zadevnemu programu, vendar lahko države članice med čakanjem na Komisijino potrditev ocen skladnosti začnejo izvrševati plačila upravičencem, pri čemer uporabljajo nepotrjene sisteme. Tveganje napak pri odhodkih, ki nastanejo v tem obdobju, je večje.

Obseg revizije in revizijski pristop

4.15 Skupni revizijski pristop in metodologija Sodišča sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Pri revidiranju področja kohezije je treba upoštevati naslednje:

- preizkušen je bil vzorec s 180 vmesnimi in končnimi plačili. 69 % teh naključno izbranih plačil se nanaša na projekte iz programskega obdobja 2007–2013 in
- plačila predfinanciranja niso bila vključena v vzorec, ker je za tovrstna plačila značilno zelo nizko tveganje.

4.16 Pri ocenjevanju sistemov so bili ocenjeni upravljavski in kontrolni sistemi, ki so se uporabljali za:

- zagotavljanje skladnosti 16 operativnih programov iz programskega obdobja 2007–2013 z nekaterimi ključnimi določbami ureditvenega okvira v 13 državah članicah in
- obdelavo izterjav in umikov ter poročanje o njih za štiri operativne programe in eno pobudo Skupnosti iz programskega obdobja 2000–2006 v šestih državah članicah.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija aktivno spremlja tveganja, ugotovljena v letnem poročilu Sodišča za leto 2008, zlasti glede zaključka programov za obdobje 2000–2006.

4.14 Komisija je svoje postopke za odobritev (poročil o ocenah skladnosti in nacionalnih revizijskih strategij) izvedla v določenih rokih. Tveganja, ki jih je ugotovilo Sodišče, so posledica regulativnega roka, v katerem morajo države članice predložiti poročila o ocenah tveganja in revizijske strategije.

Komisija meni, da gre za manjše tveganje, saj dejstvo, da še ni odobrila upravljavskih in kontrolnih sistemov, ne pomeni, da ti sistemi, ki so odobreni na nacionalni ravni, niso skladni z zahtevami in ne delujejo učinkovito.

Vzpostavljene so kontrole za omejevanje tveganja; poleg tega so generalni direktorati za strukturne sklade to tveganje upoštevali v njihovi revizijski strategiji ter nanj opozorili tudi revizijske organe. Vsak revizijski organ mora Komisiji sporočiti ugotovitve na podlagi rezultatov revizije reprezentativnih vzorcev dejavnosti, ki zajemajo odhodke, prijavljene vsako leto, ter letno predložiti mnenje o uspešnem delovanju upravljavskih in kontrolnih sistemov.

4.15

- Komisija opozarja, da predhodno financiranje, ki po definiciji ne vključuje skoraj nobenega tveganja, predstavlja tretjino njenih kohezijskih plačil v letu 2009 (glej razpredelnico 4.1).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

4.17 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 4.1.**

4.18 Tako kot v prejšnjih letih so napake vplivale na veliko število plačil za projekte na področju kohezije. Leta 2009 so napake vplivale na 36 % ⁽⁸⁾ od 180 revidiranih projektov.

4.19 Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napak nad 5 % ⁽⁹⁾.

4.20 Velik delež ocenjene stopnje napak je mogoče pripisati napakam v zvezi z upravičenostjo, ki so najpogostejša vrsta količinsko opredeljivih napak v revizijskem vzorcu. Odkrite so bile v 24 plačilih za revidirane projekte in so nastale predvsem zaradi vlaganja zahtevkov za stroške, ki niso upravičeni do povračila, in hujšega nespoštovanja pravil za oddajo javnega naročila (glej naslednje primere).

4.18 Komisija opozarja, da pogostost napak v zadnjih treh letih izkazuje trend upadanja, saj se je znižala s 54 % v letnem poročilu Sodišča za leto 2007 na 36 % letos, kot je navedeno v Prilogi 4.1 k poročilu Sodišča.

Komisija prav tako poudarja, da 53 % napak ni količinsko opredeljivih. V nekaterih primerih te napake glede skladnosti ne bi imele nobenega vpliva na povračilo odhodkov, tudi če bi bile ugotovljene pred potrditvijo odhodkov Komisiji.

4.19 Leta 2009 je Sodišče ocenilo, da ne bi smelo biti povrnjenih najmanj 3 % odhodkov, potrjenih Komisiji, v primerjavi s najmanj 11 % v letu 2008. Gre za precejšnje izboljšanje v primerjavi s preteklimi leti (glej točko 1.26). Komisija meni, da to izboljšanje odraža okrepljene določbe glede nadzora v kohezijskem regulativnem okviru 2007–2013, pa tudi prve učinke akcijskega načrta Komisije iz leta 2008 za krepitev njene nadzorne vloge pri strukturnih ukrepih. Komisija si bo aktivno prizadevala za nadaljnje zmanjšanje napak.

Komisija meni, da so v 8 zadevah ESRR, na katere je vplivala količinsko opredeljiva napaka, nacionalni organi že uporabili sorazmerne finančne popravke, preden so odhodke prijavili Komisiji. Zato to ni imelo negativnega finančnega učinka na proračun EU (glej točko (d) okvira v nadaljevanju).

4.20 Komisija dosledno spremlja vse napake, ki jih ugotovi Sodišče, ter tako kot že prejšnja leta zagotavlja, da se po potrebi izvedejo ustrezni popravki (glej Prilogo 4.4 k poročilu Sodišča).

Morebitne pomanjkljivosti pri izvajanju pravil o javnih naročilih na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni pri uporabi zakonodaje EU niso strogo vezane na izvajanje kohezijskih projektov.

Komisija je te napake upoštevala pri oceni tveganja v okviru lastne revizijske dejavnosti. Izvedla je tudi druge ukrepe, kot je zagotavljanje specializiranega usposabljanja o postopkih javnega naročanja ob številnih priložnostih, ter izdala smernice organom, pristojnim za programe.

⁽⁸⁾ Glej **Prilogo 4.1.** Leta 2008 so napake vplivale na 43 %, leta 2007 pa na 54 % revidiranih projektov.

⁽⁹⁾ Stopnje napak so izračunane na podlagi reprezentativnega statističnega vzorca vmesnih in končnih plačil za leto 2009 (23 milijard EUR) s 95-odstotno stopnjo zaupanja, kot je prikazano v **tabeli 4.1.** Sodišče ocenjuje, da leta 2009 vsaj 3 % odhodkov, ki so jih države članice za kohezijo potrdile Komisiji, ne bi smeli biti povrnjeni. Ta delež je v letih 2008 (letno poročilo za leto 2008, odstavek 6.17) in 2007 (letno poročilo za leto 2007) znašal 11 %.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Primeri napak v zvezi z upravičenostjo

- (a) Prijavljanje previsokih stroškov dela: pri projektu ESS za podporo tečajev poklicnega usposabljanja dijakov srednjih šol je upravičenec projektu nepravilno pripisal različne posredne stroške (plače zaposlenih, zavarovanje, gorivo, telefon in amortizacijo).
- (b) Neupravičena uporaba postopka s pogajanjem: v primeru projekta KS so bile storitve v zvezi z administrativno pripravo in tehničnim načrtovanjem infrastrukturnega projekta naročene s postopkom s pogajanjem. Vendar je Sodišče pri reviziji ugotovilo, da pogoji, ki so potrebni za uporabo postopka s pogajanjem, niso bili izpolnjeni.
- (c) Neposredna dodelitev pogodbe: pri projektu ESRR za izgradnjo dovoznih cest in postavitve razsvetljave na vvhodih v nacionalni park, je upravičenec neposredno oddal naročila za dela. Poleg tega je ta izvajalec zaračunal dela, ki niso bila del pogodbe. Ker ni bilo postopka za oddajo javnega naročila, Sodišče meni, da plačila v zvezi s to pogodbo niso pravilna.
- (d) Nezakonita uporaba meril za dodelitev: pri desetih projektih ESRR za gradnjo cest se ni razlikovalo med ponudniki, katerih ponujene cene so bile enake povprečju ali nižje od njega, kar je pomenilo, da ponudniki, katerih ponujene cene so bile najnižje, niso imeli konkurenčne prednosti. To je bilo odkrito z notranjimi kontrolami programov in izvedeni so bili popravki za izravnano finančnega učinka tega nezakonnega postopka, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji. Kljub temu so bile pogodbe, ki jih je sofinanciral ESRR, dodeljene ponudnikom, ki v devetih od desetih primerov niso predložili ponudbe, ki bi bila najboljša kombinacija cene in kakovosti.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija opozarja, da nobena od napak v revidiranem vzorcu, povezana z javnimi naročili, ne zadeva ESS.

Primeri napak v zvezi z upravičenostjo

- (a) Komisija bo spremljala ta problem ter zagotovila, da bo opravljen ustrezen popravek. Še naprej bo spodbujala države članice k razširitvi uporabe pavšalnih posrednih stroškov, da bi preprečila tovrstne napake.
- (b) Komisija ugotavlja, da je bila vrednost naročila nad pragom, določenim v ustrezni direktivi EU o javnih naročilih. Komisija se v tem primeru strinja z obstojem napake. Tudi država članica se strinja s to ugotovitvijo in bo izvedla finančni popravek v skladu s smernicami Komisije.
- (c) Komisija ugotavlja, da je bila vrednost naročila pod pragom, določenim v ustrezni direktivi EU o javnih naročilih. Komisija se v tem primeru strinja z obstojem napake in bo naložila finančni popravek v skladu s svojimi smernicami.
- (d) Komisija ugotavlja, da je bila vrednost vseh naročil pod pragi, določenimi v ustreznih direktivah EU o javnih naročilih.

Komisija poleg tega opozarja, da so v osmih zadevah ESRR, na katere je vplivala količinsko opredeljiva napaka, nacionalni organi že uporabili sorazmerne finančne popravke, preden so odhodke potrdili Komisiji. Zato to ni imelo negativnega finančnega učinka na proračun EU.

4.21 Samo nespoštovanje pravil za oddajo javnega naročila povzroči skoraj 43 % vseh količinsko opredeljivih napak in predstavlja približno tri četrtine ocenjene stopnje napak.

4.21 Komisija je nedavno začela retroaktivno oceno relevantnosti, uspešnosti in učinkovitosti temeljnega zakonodajnega okvira EU za javna naročila. Ocena se bo osredotočila zlasti na analizo stroškovne učinkovitosti postopkov in pravil v zvezi z javnimi naročili. Vključevala bo tudi opis izvajanja in administrativne strukture za izvajanje politike javnih naročil v državah članicah, vključno z izvajanjem zakonodaje EU na tem področju. Končni rezultati ocene bodo znani do poletja 2011.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

4.22 53 % plačil, na katera so vplivale napake, je vsebovalo količinsko neopredeljive napake in zato niso vključena v oceno stopnje napak. Te napake so večinoma sodile med druge napake v zvezi s skladnostjo, povezane predvsem s pomanjkljivostmi v razpisnih postopkih in postopki oddaje javnega naročila.

4.23 Vsaj za 30 % napak, ki jih je Sodišče odkrilo v vzorcu za to leto, so imeli pristojni organi držav članic za izvajanje operativnih programov na voljo dovolj informacij, da bi lahko napake odkrili in popravili, preden so odhodke potrdili Komisiji.

OPAŽANJA O SISTEMIH

4.24 Rezultati preverjanja sistemov so povzeti v **Prilogi 4.2**.

Sistemi v zvezi s pravilnostjo transakcij

Države članice

4.25 Sodišče je v 13 državah članicah ocenilo, ali je 16 upravljavskih in kontrolnih sistemov skladnih s ključnimi določbami ureditvenega okvira (glej **Prilogo 4.2(1)**).

4.26 Revizija, ki jo je izvedlo Sodišče, je pokazala, da so bili pregledi, ki so jih izvedli organi upravljanja, za 11 od 16 revidiranih programov samo delno skladni s predpisanimi zahtevami.

Poleg tega projektna skupina služb Komisije proučuje najpogostejše težave v zvezi z javnimi naročili, ki se pojavljajo pri izvajanju kohezijskih projektov.

Komisija bo še naprej izvajala usposabljanje za organe držav članic o pravilni uporabi pravil v zvezi z javnimi naročili. Po potrebi bo Komisija še naprej revidirala uporabo direktiv EU o javnih naročilih, bodisi tako, da bo v nekaterih primerih sama opravila poizvedbe, ali pa bo zaprosila revizijske organe držav članic, da opravijo take poizvedbe v njenem imenu.

Komisija se sklicuje tudi na svoj odgovor na odstavek 4.20.

4.23 Komisija meni, da za večino preostalih napak, ki jih je ugotovilo Sodišče, nacionalni organi niso imeli zadostnih informacij, da bi te napake lahko odkrili, ko so prijavili odhodke Komisiji.

4.25 Komisija ugotavlja, da je v skladu z oceno Sodišča vseh 16 sistemov povsem ali delno skladnih glede na ključne zahteve, ki so bile preverjane.

4.26 Komisija se strinja z mnenjem Sodišča, da so upravni pregledi ključne kontrole za preprečevanje nepravilnosti. Zlasti za nekatere programe bi jih bilo treba izboljšati, za kar si bo Komisija še naprej prizadevala, in sicer s svetovanjem, ukrepi usposabljanja in posebnimi revizijami.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.27 Sodišče je pri večini revidiranih operativnih programov opazilo zamude pri izvajanju odobrene nacionalne revizijske strategije. Večina revizijskih organov ni izvedla dovolj revizij plačil, ki bi bile končane pravočasno, da bi jih lahko vključili v letno poročilo o kontroliranju za leto 2009.

4.28 Sodišče je opazilo tudi, da je bilo revizijsko delo v zvezi s sistemi do konca leta 2009 izvedeno v zelo različnem obsegu. Več držav članic ni izvedlo nobenih revizij sistemov, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji ⁽¹⁰⁾.

4.29 Sodišče meni, da so bili revizijski organi pri dveh od 16 revidiranih operativnih programov samo delno v skladu s ključno predpisano določbo glede revizij sistemov.

Sistemi v zvezi z izterjavami in finančnimi popravki**Države članice**

4.30 Sodišče je za štiri operativne programe in eno pobudo Skupnosti v šestih državah članicah ocenilo sisteme za obdelavo napak, odkritih pri različnih nacionalnih naknadnih kontrolah, ter za poročanje Komisiji o izterjavah in umikih ⁽¹¹⁾.

4.31 Tako kot v prejšnjem letu ⁽¹²⁾ je poročanje Komisiji o popravkih najmanj zadovoljiv vidik revidiranih sistemov (glej **Prilogo 4.2(2)**). V nekaterih primerih relevantne informacije niso bile sporočene Komisiji, v drugih primerih pa niso bile zanesljive oziroma niso bile predstavljene po navodilih Komisije. To pomeni, da slednja v teh primerih nima zanesljivih informacij o izterjavah in umikih, ki jih izvedejo države članice. Slabosti glede tega je opazila tudi Komisija ⁽¹³⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

4.27–4.28 V skladu z regulativnim okvirom morajo revizijski organi izvesti revizije dejavnosti samo, če so bili odhodki prijavljeni Komisiji do konca leta, ki je pred revizijskim letom. Samo dva od 16 programov, ki jih je revidiralo Sodišče, sta imela prijavljene odhodke v letu 2008.

4.29 Komisija ugotavlja, da je v skladu z oceno Sodišča 14 od 16 revizijskih organov povsem skladnih glede na ključne zahteve, ki so bile preverjene.

4.31 Čeprav poročanje držav članic o popravkih ni povsem zadovoljivo, Komisija v nekaterih primerih meni, da je kakovost podatkov za leto 2009, predloženih Komisiji v prvi polovici leta 2010, mnogo boljša. Skupni podatki se objavijo v končnem zaključnem računu Komisije. V okviru svojega akcijskega načrta iz leta 2008 je Komisija v 19 državah članicah izvedla revizije njihovih sistemov za umike in izterjave, podobne revizijam Sodišča. Preostale države članice bodo revidirane leta 2010.

Za obdobje 2007–2013 se uporablja standardiziran postopek za predložitev izjav o izterjavah prek informacijskega sistema SFC2007. Komisija pričakuje, da bo ta postopek poročanja izboljšal kakovost informacij, ki so ji na voljo. Države članice morajo poleg tega razlikovati popravke, ki izhajajo iz njihovih lastnih kontrol, od tistih, ki izhajajo iz revizij EU.

⁽¹⁰⁾ Za večino revidiranih operativnih programov so bili prvi odhodki potrjeni Komisiji šele v drugi polovici leta 2009.

⁽¹¹⁾ Sodišče ni ocenilo, ali so bile države članice uspešne pri odkrivanju napak.

⁽¹²⁾ Glej letno poročilo za leto 2008, odstavek 6.30.

⁽¹³⁾ COM(2010) 52, točka 1.6.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

4.32 Sodišče je ocenilo letni poročili o dejavnostih za leto 2009 in priloženi izjavi GD za regionalno politiko ter GD za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti.

4.33 Rezultati pregleda poslovodskih predstavitev Komisije so povzeti v **Prilogi 4.3**.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

4.34 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so na vmesna in končna plačila za kohezijo za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vplivale pomembne napake.

4.35 Države članice bi lahko odkrile in popravile vsaj 30 % ugotovljenih napak in bi to tudi morale storiti, preden so odhodke potrdile Komisiji (glej odstavke 4.23).

4.36 Sodišče je glede revidiranih sistemov prišlo do zaključka, da:

- (a) so bile za 12 od 16 revidiranih operativnih programov opažene slabosti glede pregledov, ki so jih izvedli organi upravljanja. Na splošno so bili nadzorni in kontrolni sistemi za programsko obdobje 2007–2013 vsaj delno v skladu z revidiranimi ključnimi določbami ureditvenega okvira (glej odstavke 4.25 do 4.29) in

ODGOVORI KOMISIJE

4.33 Komisija je zadovoljna z oceno Sodišča v Prilogi 4.3 in točki 1.28, ki pomeni izboljšanje v primerjavi s preteklimi leti.

4.34 Komisija ugotavlja, da je stopnja napak v primerjavi s preteklimi leti letos občutno nižja ter da se pogostost napak v vzorcu Sodišča zmanjšuje že tretje leto zapored.

Komisija meni, da to jasno kaže na uspešnost okrepljenih določb glede nadzora v regulativnem okviru 2007–2013, pa tudi prve učinke akcijskega načrta Komisije iz leta 2008 za krepitev njene nadzorne vloge pri strukturnih ukrepih. Komisija si bo še naprej vztrajno prizadevala za znižanje stopnje napak.

4.35 Komisija spremlja vse primere, pri katerih so bile ugotovljene slabosti v upravljavskih in kontrolnih sistemih, da bi zagotovila njihovo uspešno delovanje.

Komisija meni, da za večino preostalih napak, ki jih je ugotovilo Sodišče, nacionalni organi niso imeli zadostnih informacij, da bi te napake lahko odkrili, ko so prijavi odhodke Komisiji.

4.36

- (a) Komisija opozarja, da je v skladu z oceno Sodišča vseh 16 revidiranih sistemov skladnih ali delno skladnih, kar je spodbuden rezultat za programsko obdobje 2007–2013.

Komisija se sklicuje tudi na svoje odgovore na odstavka 4.26 in 4.29.

UGOTOVITVE SODIŠČA

- (b) so bili sistemi držav članic za evidentiranje in popravljanje napak, ki so se jih države članice za programsko obdobje 2000–2006 zavedale, uspešni. Sistemi za poročanje o izterjavah in umikih so bili delno uspešni, kar pomeni, da Komisija od držav članic ne prejema vedno zanesljivih informacij o teh finančnih popravkih (glej odstavek 4.30 in 4.31).

4.37 Sodišče Komisiji priporoča, naj:

- (a) nacionalne organe spodbuja k strogi uporabi mehanizmov za izvajanje popravkov, preden odhodke potrdijo Komisiji;

- (b) zagotovi, da države članice pri zamenjavi neupravičenih odhodkov z novimi (umik) ne prijavijo novih nepravilnih odhodkov, in

- (c) s svojim nadzorom zagotovi uspešno delovanje nacionalnih upravljavskih in kontrolnih sistemov za programsko obdobje 2007–2013.

4.38 Glede pravil za oddajo javnega naročila (glej odstavek 4.21) Sodišče Komisijo spodbuja k pozornemu spremljanju pravilne uporabe direktiv EU o javnih naročilih v državah članicah.

ODGOVORI KOMISIJE

- (b) Zaradi prizadevanj Komisije v okviru njenega akcijskega načrta iz leta 2008 se kakovost in popolnost podatkov stalno izboljšuje. Komisija bo v letu 2010 dokončala revizije sistemov držav članic za izterjave na kraju samem ter izdala priporočila za nadaljnje izboljšanje poročanja držav članic.

Zakonodajni okvir za obdobje 2007–2013 je bil okrepljen in predvideva standardizirano predložitev podatkov, kar bo izboljšalo kakovost podatkov, ki so na voljo Komisiji.

Komisija se sklicuje tudi na svoj odgovor na odstavek 4.31.

4.37

- (a) Komisija se sklicuje na svoje ukrepe za izboljšanje upravnih pregledov in potrjevanja odhodkov Komisiji, izvedene v okviru akcijskega načrta, sprejetega februarja 2008. Ponovno potrjuje svojo zavezanost, da bo spodbujala nacionalne organe, tako da bo zagotavljala svetovanje, usposabljanje in navodila ter natančno spremljala revizijske ugotovitve v zvezi s tem.

- (b) Komisija aktivno spremlja tveganja, ugotovljena v letnem poročilu Sodišča za leto 2008, zlasti glede zaključka programov za obdobje 2000–2006.

- (c) Komisija bo nadaljevala z ukrepi, uvedenimi v okviru akcijskega načrta iz leta 2008, za izboljšanje upravljavskih in kontrolnih sistemov držav članic. Spremljala bo ugotovitve Sodišča ter nadaljevala s preverjanjem delovanja upravljavskih in kontrolnih sistemov držav članic, pri čemer bo upoštevala letna revizijska mnenja, ki jih izdajajo revizijski organi, ter svojo lastno revizijsko dejavnost.

4.38 Komisija je nedavno začela retroaktivno oceno relevantnosti, uspešnosti in učinkovitosti temeljnega zakonodajnega okvira EU za javna naročila. Ocena se bo osredotočila zlasti na analizo stroškovne učinkovitosti postopkov in pravil v zvezi z javnimi naročili. Vključevala bo tudi opis izvajanja in administrativne strukture za izvajanje politike javnih naročil v državah članicah, vključno z izvajanjem zakonodaje EU na tem področju. Končni rezultati ocene bodo znani do poletja 2011. Poleg tega projektna skupina služb Komisije proučuje najpogostejše težave v zvezi z javnimi naročili, ki se pojavljajo pri izvajanju kohezijskih projektov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4.39 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 4.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija bo še naprej izvajala usposabljanje za organe držav članic o pravilni uporabi pravil v zvezi z javnimi naročili. Po potrebi bo Komisija še naprej revidirala uporabo direktiv EU o javnih naročilih, bodisi tako, da bo v nekaterih primerih sama opravila poizvedbe, ali pa bo zaprosila revizijske organe držav članic, da opravijo take poizvedbe v njenem imenu.

4.39 Glej odgovore Komisije pod točko Priloga 4.4.

PRILOGA 4.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA KOHEZIJO

		2009						2008	2007		
		ESS		ESRR		KS				Skupaj	
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA											
Transakcije skupaj (od tega):		44		118		18		180		170	180
predfinanciranje		0		0		0		0		0	0
vmesna/končna plačila		44		118		18		180		170	180
REZULTATI PREIZKUŠANJA											
(v % in po številu transakcij)											
Transakcije, na katere niso vplivale napake		75 % {33}		60 % {71}		67 % {12}		64 % {116}		57 %	46 %
Transakcije, na katere so vplivale napake		25 % {11}		40 % {47}		33 % {6}		36 % {64}		43 %	54 %
ANALIZA TRANSAKCIJ, NA KATERE SO VPLIVALE NAPAKE											
(v % in po številu transakcij)											
Analiza transakcij, na katere so vplivale napake (po vrstah napak)											
Količinsko neopredeljive napake		0 % {0}		62 % {29}		83 % {5}		53 % {34}		38 %	35 %
Količinsko opredeljive napake		100 % {11}		38 % {18}		17 % {1}		47 % {30}		62 %	65 %
ki zadevajo:	upravičenost	64 % {7}		89 % {16}		100 % {1}		80 % {24}		91 %	79 %
	nastanek	0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 %	13 %
	točnost	36 % {4}		11 % {2}		0 % {0}		20 % {6}		9 %	8 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK											
Najverjetnejša stopnja napake:											
< 2 %											
2 % do 5 %											
> 5 %		X								X	X

Opomba: Stopnje napak so izračunane na podlagi reprezentativnega statističnega vzorca vmesnih in končnih plačil za leto 2009 (23 milijard EUR) s 95-odstotno stopnjo zaupanja.

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA KOHEZIJO

1. Programsko obdobje 2007–2013 – sistemi v zvezi s pravilnostjo transakcij na ravni držav članic: skladnost s ključnimi določbami ureditvenega okvira

	Organ za upravljanje in posredniško telo ⁽¹⁾	Organ za potrjevanje ⁽²⁾	Revizijski organ ⁽³⁾
ESS - Portugalska - Zaposlovanje na Azorih			
ESS - Danska - Več in boljša delovna mesta			
ESRR - Madžarska - Gospodarski razvoj			
ESRR - Grčija - Konkurenčnost in podjetništvo			
ESRR - Nemčija - Konvergenca v deželi Saška-Anhalt			
ESRR - Nemčija - Resava Lüneburg			
ESRR - Estonija - Razvoj za gospodarsko okolje			
ESS - Poljska - Človeški kapital			
ESS - Portugalska - Človeški potencial			
ESRR - Švedska - Srednji Norland			
ESRR - Francija - Regija Loire			
ESS - Francija - Regionalna konkurenčnost in zaposlovanje			
ESRR - Litva - Gospodarska rast			
KS - Madžarska - Okolje in energetika			
ESRR - INTERREG Združeno kraljestvo/Irska			
ESRR - Španija - Kastilija in Manča			

Legenda

	skladno
	delno skladno
	neskladno
NR	neocenjeno

Ključne preizkušene zahteve

- ⁽¹⁾ pregledi upravljanja
⁽²⁾ zanesljiva in dobro utemeljena potrjevanja
⁽³⁾ ustrezna revizija sistemov

2. Programsko obdobje 2000–2006 – sistemi v zvezi z obdelavo izterjav in umikov ter poročanjem o njih na ravni držav članic

	Evidentiranje napak	Popravljanje napak	Evidentiranje popravkov	Poročanje Komisiji o popravkih	Poročanje uradu OLAF o nepravilnostih
ESRR – Grčija – Cestna os					
ESRR – Španija – Informacijska družba					
ESRR – Luksemburg – Cilj 2					
ESRR – INTERREG Nemčija/Češka Sistem Nemčija					
ESRR – INTERREG Nemčija/Češka Sistem Češka					
ESRR – Poljska – Povečanje konkurenčnosti					

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni bilo ocenjeno

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA KOHEZIJU

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opazanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
REGIO	s pridrži	Leta 2009 so se nanašali na skupno 138 operativnih programov, leta 2008 na 99, leta 2007 pa na 185. Generalni direktorati so učinek teh pridržkov količinsko opredelili na 183,7 milijona EUR (v primerjavi z 201 milijonom EUR leta 2008 in 726 milijoni EUR leta 2007). V primeru GD REGIO so bili pridržki količinsko opredeljeni na 31,4 milijona EUR za obdobje 2000–2006 (0,44 % vmesnih in končnih plačil) in 65,2 milijona EUR za obdobje 2007–2013 (0,69 % vmesnih plačil).	Sodišče meni, da sta izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih za kohezijo pripravljena v skladu z veljavnimi smernicami Komisije. Sodišče je opazilo, da sta GD REGIO in GD EMPL za obe obdobji izrekla pridržke s količinsko opredeljivim učinkom. Za področje kohezije je obseg pridržkov bližji zaključkom revizije, ki jo je izvedlo Sodišče, kot v prejšnjih letih.	A
EMPL	s pridrži	V primeru GD EMPL so bili pridržki količinsko opredeljeni na 11,9 milijona EUR za obdobje 2000–2006 (0,77 % vmesnih in končnih plačil) in 75,2 milijona EUR za obdobje 2007–2013 (1,77 % vmesnih plačil).		

(*) Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih zagotavljata pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih zagotavljata delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne zagotavljata pošteno ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

NADALJNJE UKREPANJE PO PREJŠNJIH OPAŽANJIH ZA KOHEZIJO

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
1. Izjava o zanesljivosti za leta 2006, 2007 in 2008: nadaljnje ukrepanje Komisije po opažanjih Sodišča			
Sodišče je pri preizkušanju, ki ga je izvajalo v zadnjih treh letih, ugotovilo slabosti v sistemih in napake v izjavah o odhodkih za številne operativne programe in projekte v revidiranih vzorcih. Vse te ugotovitve se nanašajo na programsko obdobje 2000–2006.	Komisija je nadalje ukrepala na podlagi revizij, ki jih je izvedlo Sodišče. Zaradi tega nadaljnega ukrepanja je izvedla finančne popravke v višini 191,6 milijona EUR, 80 milijonov EUR in 0,2 milijona EUR.	Komisija je za revizije, ki jih je Sodišče izvedlo v zvezi s proračunskim letom 2006, izvedla popravne ukrepe v skladu s svojimi pravili in postopki za vse pregledane primere, za leto 2007 pa se dva primera še preučujeta. Za revizije, ki jih je Sodišče izvedlo v zvezi s proračunskim letom 2008, delo Komisije v okviru nadaljnega ukrepanja še poteka.	Komisija je zadovoljna s pozitivno oceno Sodišča glede njenega nadaljnega ukrepanja na podlagi ugotovitev za leta 2006, 2007 in 2008 ter revizij dejavnosti, ki jih je Komisija opravila v letu 2009 po podobni metodologiji, kot jo uporablja Sodišče. To je rezultat enega od ukrepov, izvedenih v okviru akcijskega načrta Komisije iz februarja 2008 za okrepitev njene nadzorne vloge.
2. Ukrepi Komisije za okrepitev njene nadzorne vloge pri skupnem upravljanju strukturnih ukrepov			
Sodišče je kontrolne sisteme v državah članicah ocenilo kot neuspešne ali delno uspešne ter ugotovilo, da nadzor same Komisije ni uspešen pri preprečevanju napak na ravni držav članic.	Komisija je v zadnjih letih izvedla različne ukrepe za okrepitev svoje nadzorne vloge, kot je opisano v „Akcijskem načrtu za krepitev nadzorne vloge Komisije v okviru deljenega upravljanja strukturnih ukrepov“⁽¹⁾. Do konca leta 2008 je bilo zaključenih 28 od 37 ukrepov. Preostalih 9 ukrepov je bilo vključenih v Komisijino skupno revizijsko strategijo za kohezijo⁽²⁾. Poleg tega je Komisija leta 2008 sprejela poenostavljena pravila za upravičenost za odhodke (kot so uporaba nacionalnih pravil za upravičenost, povprečnin, standardnih lestvic stroškov na enoto neposrednih stroškov na osnovi pavšalnih stopenj), ki se lahko uporabljajo v obdobju 2007–2013.	Revizija dejavnosti poslovanja, ki jo je Komisija izvedla leta 2009 Leta 2009 je bil cilj revizijskega dela Komisije med drugim revidirati statistično reprezentativen vzorec dejavnosti poslovanja v državah članicah (z uporabo podobne metodologije, kot se uporablja pri modelu zagotovila Sodišča), da bi se ocenila zakonitost in pravilnost potrjenih odhodkov, ki so bili Komisiji prijavljeni za programsko obdobje 2007–2013. Sodišče je analiziralo revizijski pristop Komisije pri tem preverjanju in preučilo delovne dokumente za vzorec revizijskih spisov ter meni, da je Komisija na splošno uporabljala ustrezno metodologijo. Vendar je treba te rezultate, kot je opozorila Komisija, zaradi posebnosti revidirane populacije previdno razlagati.	Komisija v poročilu o učinku akcijskega načrta Komisije (COM(2010) 52 konč.) meni, da rezultati njenih revizijskih dejavnosti v letu 2009 jasno kažejo, da so se začeli kazati prvi učinki okrepljenih določb glede nadzora v regulativnem okviru 2007–2013 ter preventivnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
		Poenostavitev pravil za upravičenost Možnost poenostavitve nacionalnih pravil za upravičenost, ki jo je sprejela Komisija, je namenjena predvsem pomoči upravičencem pri njihovem prijavljanju stroškov dela in posrednih stroškov. Leta 2009 je ta možnost obstajala samo za ESS. Do konca leta 2009 je 22 od 27 držav članic izvedlo eno od oblik poenostavitve. Uspešnost teh poenostavitev bo mogoče oceniti šele v prihodnjih letih.	

⁽¹⁾ Glej COM(2008) 97, sprejeto 19. februarja 2008, in končno poročilo o izvajanju COM(2009) 42/3.

⁽²⁾ Glej GD za regionalno politiko, GD za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti, GD za ribištvo in pomorske zadeve ter GD za kmetijstvo in razvoj podeželja, „Skupna revizijska strategija za strukturne ukrepe za obdobje 2009–2011“, april 2009, prva različica C(2004) 3115 in od takrat posodobljena vsako leto.

POGLAVJE 5

Raziskave, energetika in promet

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	5.1–5.17
Posebne značilnosti te skupine politik	5.2–5.16
Cilji politike	5.2–5.5
Instrumenti politike	5.6–5.14
Tveganja za pravilnost plačil	5.15–5.16
Obseg revizije in revizijski pristop	5.17
Pravilnost transakcij	5.18–5.22
Uspešnost sistemov	5.23–5.42
Sistemi, povezani s pravilnostjo transakcij	5.25–5.40
Predhodni dokumentacijski pregledi izjav o stroških	5.25–5.27
Revizijsko potrjevanje izjav o stroških v okviru šestega okvirnega programa	5.28–5.31
Predhodno potrjevanje metodologij obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo upravičenci pri sedmem okvirnem programu	5.32–5.36
Komisijina strategija za naknadne revizije	5.37–5.40
Sistemi, povezani z izterjavami in finančnimi popravki	5.41–5.42
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	5.43–5.44
Zaključki in priporočila	5.45–5.53
Skupna podjetja EU	5.54–5.57

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

5.1 V tem poglavju je predstavljena posebna ocena Sodišča o skupini politik raziskave, energetika in promet, ki zajema področja politike 06 – energetika in promet, 08 – raziskave, 09 – informacijska družba in mediji in 10 – neposredne raziskave. Ključne informacije o obravnavanih dejavnostih in porabi v letu 2009 so v **tabeli 5.1**.

Tabela 5.1 – Raziskave, energetika in promet – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2009	Način upravljanja
6	Energetika in promet	upravni odhodki ⁽¹⁾	143	neposredno centralizirano
		notranji, zračni in pomorski promet	875	neposredno centralizirano
		vseevropska omrežja	839	neposredno centralizirano
		konvencionalne in obnovljive energije	67	neposredno centralizirano
		jedrska energija	129	neposredno centralizirano/posredno centralizirano/decentralizirano in skupno
		raziskave na področju energetike in prevoza (7. OP)	131	neposredno centralizirano
		zaključek prejšnjih okvirnih programov (5. OP in 6. OP)	68	neposredno centralizirano
		varnost in zaščita energije in uporabnikov prevoza	1	neposredno centralizirano
			2 253	
8	Raziskave	upravni odhodki ⁽¹⁾	300	neposredno centralizirano
		sedmi okvirni program	2 817	neposredno centralizirano
		ITER Fuzija	267	posredno centralizirano
		zaključek prejšnjih okvirnih programov (5. OP in 6. OP)	1 388	neposredno centralizirano
		ESPJ - ETI	54	neposredno centralizirano
			4 826	
9	Informacijska družba in mediji	upravni odhodki ⁽¹⁾	134	neposredno centralizirano
		sedmi okvirni program	698	neposredno centralizirano
		zaključek prejšnjih okvirnih programov (OP)	314	neposredno centralizirano
		mediji	105	neposredno centralizirano
		CIP in drugi	124	neposredno centralizirano
			1 375	

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2009	Način upravljanja
10	Neposredne raziskave	uslužbenci, stroški poslovanja in naložbe	321	neposredno centralizirano
		sedmi okvirni program	40	neposredno centralizirano
		zgodovinske odgovornosti, ki izvirajo iz jedrskih dejavnosti	19	neposredno centralizirano
		zaključek prejšnjih okvirnih programov (5. OP in 6. OP)	30	neposredno centralizirano
			410	
Upravni odhodki skupaj ⁽¹⁾			898	
Okvirni programi skupaj			5 486	
Vseevropska omrežja skupaj			839	
Drugo skupaj			1 641	
Operativni odhodki skupaj (ki jih sestavljajo):			7 966	
— predplačila ⁽²⁾			4 543	
— vmesna/končna plačila ⁽³⁾			3 423	
Plačila za leto skupaj			8 864	
Obveznosti za leto skupaj			11 876	

⁽¹⁾ Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.⁽²⁾ Predplačila za sedmi okvirni program (2007–2013) so znašala 2 101 milijon EUR.⁽³⁾ Vmesna/končna plačila za sedmi okvirni program (2007–2013) so znašala 1 585 milijonov EUR, za šestega (2002–2006) pa 1 800 milijonov EUR.

Vir: Letni računovodski izkazi Evropske unije za leto 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posebne značilnosti te skupine politik*Cilji politike*

5.2 Cilj energetske in prometne politike je evropskim državljanom in podjetjem zagotoviti konkurenčne energetske in prometne sisteme, povečati trajnost proizvodnje in porabe energije, ustvariti pogoje za neprekinjeno in varno oskrbo z energijo ter prometnimi storitvami v EU, izboljšati energetsko in prometno varnost ter mednarodnemu okolju predstaviti politike Unije o konkurenčnima, trajnima, zagotovljenima in varnima prometu in energetiki.

5.3 Raziskovalna politika si prizadeva za spodbujanje naložb v raziskave in prehod na gospodarstvo, ki temelji na znanju, da se okrepi konkurenčnost EU. Prav tako si prizadeva okrepiti znanstveno in tehnično podlago evropskega raziskovalnega prostora (ERP), izboljšati odličnost raziskovanja v Evropi, povečati odprtost in privlačnost ERP ter čim bolj izkoristiti prednosti mednarodnega sodelovanja.

5.4 Cilj politik za informacijsko družbo in medije je ustvariti inovativen, odprt in konkurenčen enotni prostor za informacijsko družbo in medijske storitve, kar bi nadalje omogočilo prehod na prihodnja omrežja in internet. Prizadevata si za povečanje obsega in uspešnosti naložb Evropske unije v raziskave in uvajanje informacijskih in komunikacijskih tehnologij (ICT) ter se ukvarjata s trenutno razdrobitvijo enotnega trga za digitalno gospodarstvo. Prav tako si prizadevata za vzpostavitev vključujoče evropske informacijske družbe, ki zagotavlja rast in zaposlovanje na način, ki je skladen s trajnostnim razvojem in daje prednost boljšim javnim storitvam in kakovosti življenja.

5.5 Z odhodki za neposredne raziskave se financirajo raziskave in z njimi povezane dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča, ki je generalni direktorat Komisije. Cilj Skupnega raziskovalnega središča je nuditi znanstveno in tehnično pomoč po meri uporabnika pri zasnovi, razvoju, izvajanju in spremljanju politik EU ter zagotoviti dolgoročni program razgradnje jedrskih elektrarn in ravnanja z jedrskimi odpadki.

Instrumenti politike

5.6 Komisija večino odhodkov za to skupino politik izvršuje v okviru neposrednega centraliziranega upravljanja in v vedno večji meri tudi posrednega centraliziranega upravljanja prek agencij in skupnih podjetij. Sklade za jedrsko razgradnjo na primer upravlja skupaj z Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBOR).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Raziskave

5.7 Približno 70 % operativnih odhodkov za to skupino politik je namenjenih raziskovalnim projektom v okviru večletnih okvirnih programov, ki vsebujejo številne sheme financiranja za podporo različnih tematskih področij in vrst projektov. Komisija plačila upravičencem običajno izvrši brez posredovanja nacionalnih, regionalnih ali lokalnih organov v državah članicah.

5.8 Upravičenci so lahko raziskovalni inštituti, univerze, javne uprave, podjetja ali posamezniki. Upravičenci ali partnerji običajno sodelujejo kot konzorcij partnerjev iz različnih držav članic EU, pridruženih ali drugih držav na podlagi sporazuma o dodelitvi sredstev, sklenjenega s Komisijo. Pri vsakem projektu v okviru sedmega okvirnega programa sodeluje povprečno šest partnerjev, čeprav jih je lahko od 1 do 64, odvisno od sheme financiranja. Partnerji lahko sodelujejo v več projektih.

5.9 Za sedmi okvirni program so donacije za raziskave do konca leta 2009 znašale od približno 7 500 EUR za posamezne raziskovalce do 93 milijonov EUR za velike skupne projekte. Čeprav je upravičencev več kot 12 000, jih največjih 250 prejme približno 50 % celotnega prispevka EU.

5.10 Od sredine leta 2009 nekatere dele 7. okvirnega programa upravlja Izvajalska agencija za raziskave in Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta. Poleg tega so ob koncu leta 2009 delovala štiri raziskovalna skupna podjetja, za katera je skupni prispevek EU za to leto znašal 288 milijonov EUR ⁽¹⁾. Skupna podjetja upravljajo sredstva, ki jih zagotovi EU ter drugi javni in zasebni partnerji za specifične raziskovalne pobude.

Energetika in promet

5.11 Druga velika kategorija odhodkov v letu 2009 (približno 11 % vseh odhodkov) je namenjena velikim projektom na področju energetike in prometa v okviru programa vseevropskih omrežij (TEN). Upravičenci so običajno organi držav članic, lahko pa so tudi javna ali zasebna podjetja. Projekti so na splošno tehnično zapleteni in pri večini sodeluje več držav.

5.12 V letu 2009 so se na področju prometa (TEN-T) izvajali 404 projekti, ki so v povprečju prejeli sredstva v višini 18,05 milijona EUR, na področju energetike (TEN-E) pa se je izvajalo 49 projektov, ki so v povprečju prejeli sredstva v višini 1,53 milijona EUR.

5.7 Raziskovalni okvirni programi vključujejo tehnično in finančno zapletene projekte. Za njihovo kontrolno okolje je značilno veliko število upravičencev, od katerih ima vsak vzpostavljen svoj kontrolni sistem.

Ker je zaradi sedanjega zakonodajnega in pogodbenega okolja upravljanje projektov zapleteno tako za upravičence kot tudi za Komisijo, je Komisija sprejela ukrepe za poenostavitev izvajanja sedmega okvirnega programa.

5.10 Večino odhodkov upravlja neposredno Komisija, vendar pa sedmi okvirni program omogoča tudi izvrševanje proračuna s posrednim centraliziranim upravljanjem, kar pomeni, da Komisija prenese naloge izvrševanja na izvajalske agencije, skupna podjetja, ki jih ustanovi EU, in „pobude na podlagi člena 185“, tj. strukture, vzpostavljene za izvajanje raziskovalnih programov, ki jih skupaj izvaja več držav članic.

⁽¹⁾ Skupno podjetje fuzija za energijo (upravljanje prispevka Euratom k jedrskemu fuzijskemu reaktorju ITER), Skupno podjetje za inovativna zdravila (izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti razvoja zdravil), Skupno podjetje „Čisto nebo“ (razvoj čistih tehnologij zračnega prometa) in Skupno podjetje Artemis (razvoj vgrajenih računalniških sistemov).

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.13 Program TEN-T upravlja Izvajalska agencija za vseevropsko prometno omrežje, dele odhodkov za energetiko in promet pa Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost. Skupno podjetje SESAR upravlja razvojno fazo projekta EU za posodobitev upravljanja zračnega prometa v Evropi, njen proračun v letu 2009 je znašal 157 milijonov EUR.

Druga plačila

5.14 Druga plačila v letu 2009 zajemajo predplačila Komisije v skladu s sporazumi z Evropsko vesoljsko agencijo za izvajanje satelitskega navigacijskega sistema Galileo, prispevke za programe razgradnje jedrskih elektrarn ter druge specifične odhodke, kot so plačila v skladu s sporazumoma z Evropsko investicijsko banko za jamstveni sklad za posojila pri vseevropskem prometnem omrežju in za sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja za 7. operativni program.

Tveganja za pravilnost plačil

5.15 Tako pri raziskovalnih projektih kot pri projektih na področju prometa in energetike se dodeljena sredstva izplačajo v obrokih. Po zaključenem postopku za izbiro projektov in ob podpisu sporazuma o dodelitvi sredstev ali sklepa o financiranju se izplača predplačilo, ki mu sledijo vmesna in končna plačila, namenjena povrnitvi upravičenih odhodkov, ki so jih upravičenci prijavili v rednih izjavah o stroških. Na tej stopnji programskega cikla približno polovico plačil za raziskave predstavljajo predplačila za projekte 7. okvirnega programa. Preostala plačila so vmesna in končna plačila za projekte 6. okvirnega programa ter vmesna plačila za projekte 7. okvirnega programa.

5.16 Glavno tveganje pri vmesnih in končnih plačilih je, da lahko upravičenci v svojih izjavah o stroških navedejo tudi neupravičene stroške, ki jih nadzorni in kontrolni sistemi Komisije morda ne bodo odkrili in popravili pred povračilom prijavljenih stroškov. Tveganje je še večje zaradi zapletenosti pravil za izračunavanje upravičenih stroškov, in sicer zaradi številnih meril za upravičenost ter zahteve, da morajo upravičenci pri projektih dodeliti stroške dela in posredne stroške ter pri tem odšteti različne postavke, ki niso upravičene do sofinanciranja iz EU. Pogoji za izplačilo predplačil so manj zapleteni, saj se ta začnejo izplačevati ob podpisu sporazuma o dodelitvi sredstev ali sklepa o financiranju. Vendar je v prejšnjih letih pri predplačilih prihajalo do napak, ki pa na splošno niso količinsko opredeljive in so se nanašale na postopkovne slabosti, kot so pozna plačila.

ODGOVORI KOMISIJE

5.16 Komisija se strinja s Sodiščem. Zapletena pravila so dejansko eden od glavnih vzrokov za napake in neupravičene zahtevke za povračilo stroškov. V sporočilu Komisije o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov⁽¹⁾ so predlagani ukrepi za zmanjšanje tega tveganja. Ti predlogi bodo izvedeni šele v okviru naslednjega okvirnega programa. Da bi rešila težave, ki jih povzročajo zapleteni pogoji za upravičenost do donacij, je Komisija 26. maja 2010 sprejela sporočilo⁽²⁾ drugim institucijam, v katerem je predlagala, da bi za to področje veljala raven dopustnega tveganja napake med 2 % in 5 %. Predlagana raven dopustnega tveganja napake se določi ob upoštevanju stroškovne učinkovitosti kontrol in sprejemljive stopnje preostalih napak, ki je upravičena zaradi teh stroškov.

⁽¹⁾ COM(2010) 187 z dne 29. aprila 2010.

⁽²⁾ COM(2010) 261 z dne 26. maja 2010.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Obseg revizije in revizijski pristop

5.17 Splošni revizijski pristop in metodologija Sodišča sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Revizija področja raziskave, energetika in promet je zajemala naslednje:

- preizkušanje vzorca s 150 transakcijami, ki je vseboval 86 predplačil ter 64 vmesnih in končnih plačil,
- oceno sistemov, osredotočeno na plačila za raziskave, ki je zajemala:
 - predhodne dokumentacijske preglede izjav o stroških, ki so jih predložili upravičenci,
 - revizijsko potrjevanje izjav o stroških, ki so ga opravili neodvisni revizorji,
 - predhodno potrjevanje metodologij obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo upravičenci,
 - naknadne revizije računovodskih izkazov za projekte in
 - izvrševanje izterjav in finančnih popravkov.

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

5.18 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 5.1**. Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake med 2 % in 5 %.

5.19 Sodišče je ugotovilo, da so na 36 od 150 transakcij v vzorcu vplivale napake. V 23 primerih so se napake nanašale na povračilo neupravičenih ali napačno prijavljenih stroškov v vmesnih in končnih plačilih za raziskovalne projekte. Glavni vir napak je še vedno povračilo previsoko prijavljenih stroškov dela in posrednih stroškov. To ponazarjata naslednja dva primera.

Primer 1: stroški dela

Sodišče je ugotovilo, da je revidirani upravičenec Komisiji kot vložek prijavil 17 oseb na mesec, vendar je bil znesek, za katerega je upravičenec vložil zahtevek, dejansko enakovreden delu 42 oseb na mesec. Sodišče ni našlo dokazov, ki bi utemeljevali dodatni znesek stroškov, zaračunanih za ta projekt. Poleg tega so bili v zahtevku navedeni potni stroški, ki niso nastali v zvezi s tem projektom. Napaka je znašala 73 000 EUR, kar je 50 % prijavljenih stroškov.

5.19**Primer 1**

Komisija se strinja z ugotovitvami Sodišča; postopek izterjave je v teku.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Primer 2: posredni stroški

V skladu s standardnim sporazumom o dodelitvi sredstev morajo biti posredni stroški resnični in nujni za projekt, iz računovodskega sistema upravičenca pa mora biti razvidno, da so nastali v neposredni povezavi z upravičenimi neposrednimi stroški projekta. Sodišče je ugotovilo, da v računovodskih izkazih revidiranega upravičenca stroški niso bili neposredno povezani s posameznimi projekti. Zato dejanskega zneska, neposredno povezanega s projektom, ni bilo mogoče ugotoviti, čeprav je bilo iz računovodskih izkazov razvidno, da je imel upravičenec pri projektu posredne stroške. Sodišče je upoštevalo tudi ugotovljene neupravičene neposredne stroške in poročalo o napaki v višini 62 000 EUR, kar znaša 10 % vseh prijavljenih stroškov.

5.20 Vzorec transakcij, ki ga je preizkusilo Sodišče, je vseboval 13 vmesnih plačil za projekte 7. okvirnega programa. Sodišče je v šestih primerih odkrilo napake, podobne tistim, ki so vplivale na projekte šestega okvirnega programa.

5.21 Na splošno se ugotovitve o pravilnosti transakcij skladajo z rezultati revizij, ki jih je izvedla Komisija, in s pridržki v zvezi s točnostjo zahtevkov za povračilo stroškov v okviru šestega okvirnega programa, ki so jih v svojih letnih poročilih o dejavnostih izrazili generalni direktorji generalnih direktoriatov za raziskave.

5.22 Pri 44 preizkušenih transakcijah, ki niso bile povezane s plačili za raziskave (28 predplačil ter 16 vmesnih in končnih plačil), je Sodišče odkrilo napake v šestih primerih. Med temi sta bila projekt TEN-T, pri katerem niso bila pravilno uporabljena pravila o javnih naročilih, in projekt TEN-T, pri katerem so bili prijavljeni in povrnjeni zahtevki za stroške, ki niso bili predvideni v sklepu o financiranju.

USPEŠNOST SISTEMOV

5.23 Rezultati preverjanja sistemov, ki ga je izvedlo Sodišče, so povzeti v **Prilogi 5.2**. Sodišče je ugotovilo, da so bili sistemi delno uspešni pri zagotavljanju pravilnosti transakcij.

5.24 Ugotovitve v nadaljevanju se nanašajo predvsem na kontrole za vmesna in končna plačila za raziskave.

Sistemi, povezani s pravilnostjo transakcij*Predhodni dokumentacijski pregledi izjav o stroških*

5.25 Pri predhodnih dokumentacijskih pregledih se pregledata zlasti računovodsko in aritmetično preverjanje izjav o stroških, ki ga Komisija opravi pred izplačilom povračila. V nekaterih primerih lahko pregledi zajamejo tudi preverjanje posameznih postavk stroškov na podlagi dodatnih informacij, ki se zahtevajo od upravičenca, kot so računi in plačilni listi.

5.20 Na tej stopnji programskega cikla ter glede na majhno število vmesnih plačil za sedmi okvirni program, vključenih v vzorec Sodišča, je še prezgodaj za oceno pogostosti in vrednosti napak v sedmem okvirnem programu v primerjavi s šestim okvirnim programom.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

5.26 Čeprav je veliko napak mogoče odkriti le s pregledi pri upravičencu, bi morali dokumentacijski pregledi omogočiti, da se odkrijejo osnovne pomanjkljivosti v izjavah o stroških.

5.27 Sodišče je preizkusilo delovanje teh pregledov pri vseh 150 transakcijah v svojem vzorcu. Rezultati kažejo, da pregledi na splošno delujejo, kot je bilo predvideno, čeprav v štirih primerih odstopanja v izjavah o stroških, ki bi morala biti odkrita, kot so napačne stopnje režijskih stroškov, med pregledi niso bila odkrita.

Revizijsko potrjevanje izjav o stroških v okviru šestega okvirnega programa

5.28 V okviru šestega okvirnega programa je v sporazumih o dodelitvi sredstev na splošno določeno, da mora biti izjavam o stroških, ki jih upravičenci predložijo za povračilo, priloženo revizijsko potrdilo, ki ga izda neodvisni revizor. Ta revizor potrdi, da ima razumno zagotovilo, da prijavljeni stroški izpolnjujejo zahteve za upravičenost.

5.29 Vsak projektni partner bi moral zagotoviti vsaj eno revizijsko potrdilo, ki pokriva celotno trajanje projekta. Potrdilo je obvezno, če partner za določeno obdobje, ki ga pokriva izjava o stroških, zahteva prispevek EU, ki presega 750 000 EUR.

5.30 Pri 30 transakcijah, ki so bile revidirane pri upravičencu in za katere je bilo predloženo potrdilo ⁽²⁾, je Sodišče rezultate svojega preizkušanja primerjalo s potrdilom. V 13 transakcijah oziroma 43 % primerov, ki so bile vse povezane s šestim okvirnim programom, je Sodišče našlo napake v izjavah o stroških, za katere je revizor pred predložitvijo za povračilo izdal potrdilo z mnenjem brez pridržka.

5.31 To je skladno z lanskimi ugotovitvami ⁽³⁾ in z opažanji iz poglavja 8 ⁽⁴⁾ ter potrjuje, da je treba izboljšati zanesljivost te kontrole.

5.31 Komisija se strinja s pomisleki Sodišča glede pravilnosti revizijskih potrdil za šesti okvirni program, ki niso v celoti dali dodatnega zagotovila, kot je bilo sprva pričakovano. Vendar Komisija meni, da je ta instrument pomembno prispeval k preprečevanju napak in so se zaradi njega stopnje napak v revizijah šestega okvirnega programa v primerjavi s petim okvirnim programom občutno znižale.

⁽²⁾ 27 za šesti okvirni program, 1 za sedmi okvirni program, 1 za Raziskovalni sklad za premog in jeklo, 1 za program MEDIA 2007.

⁽³⁾ Letno poročilo za leto 2008, odstavki 7.21 do 7.24.

⁽⁴⁾ Poglavje 8, odstavka 8.19 in 8.20.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Predhodno potrjevanje metodologij obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo upravičenci pri sedmem okvirnem programu

5.32 Kot je Sodišče opazilo v letu 2008, si je Komisija pri sedmem okvirnem programu prizadevala poenostaviti sistem revizijskega potrjevanja z uvedbo predhodnega potrjevanja metodologije obračunavanja stroškov.

5.33 Ta ukrep naj bi se uporabljal pri upravičencih z več donacijami, katerih računovodski sistemi lahko nudijo razumno zagotovilo, da so njihove metodologije obračunavanja stroškov skladne z določbami sporazuma o dodelitvi sredstev. Upravičenci lahko prejmejo potrdilo za svoje metodologije obračunavanja stroškov dela in posrednih stroškov ter za obračunavanje povprečnih stroškov dela.

5.34 Konec maja 2010 je samo 25 od 650 potencialnih upravičencev, ki bi lahko zaprosili za potrditev, dejansko prejelo predhodno potrditev svojih metodologij obračunavanja stroškov. Dodatnim 16 upravičencem so vlogo zavrnil, drugi pa raje niso vložili prošnje za potrditev, ker so pričakovali, da bo zavrnjena.

5.35 Komisija je priznala, da so merila sprejemljivosti ⁽⁵⁾, ki jih je določila za potrditev metodologije obračunavanja stroškov, za večino upravičencev prestroga ⁽⁶⁾. Ta merila dejansko ne ustrezajo splošnim računovodskim praksam v industriji (kot je uporaba povprečnega stroška dela po stroškovnih mestih) in raziskovalnih organizacijah.

Komisija je ustrezno ukrepala, da bi v sedmem okvirnem programu izboljšala kakovost revizijskih potrdil. Revizijsko potrjevanje v sedmem okvirnem programu temelji na „dogovorjenih postopkih“, v skladu s katerimi mora revizor izvesti vnaprej določene postopke in na podlagi tega poročati o dejanskih ugotovitvah. S tem pristopom naj bi se zmanjšale napake v razlagah pravil za upravičenost s strani revizorjev, do katerih je prihajalo v šestem okvirnem programu.

Komisija bo v okviru svojih finančnih revizij še naprej ocenjevala zanesljivost revizijskih potrdil.

Glej tudi odgovor na odstavek 5.49.

5.32–5.33 Predhodno potrjevanje metodologij upravičencev za obračunavanje stroškov je obvezno le za tiste upravičence, ki želijo v svojih zahtevkih za povračilo stroškov uporabiti obračunavanje povprečnih stroškov za osebje. Za druge upravičence je to neobvezno.

Poleg tega morajo upravičenci še vedno predložiti potrdilo za končno plačilo, ki zajema vsa obdobja, če skupni zahtevani prispevek presega 375 000 EUR. V praksi predhodno potrjevanje dejansko zmanjša upravno breme za upravičence in prispeva k znatnim prihrankom stroškov za revizijske storitve.

Glej tudi odgovor na odstavek 5.36.

5.34–5.35 V svojem sporočilu o poenostavitvi Komisija predlaga, da bi se upoštevale vse metodologije povprečnih stroškov za osebje, ki se uporabljajo kot običajne računovodske prakse upravičencev, vključno s pristopom na podlagi „stroškovnih mest“, če temeljijo na dejanskih stroških za osebje, zabeleženih v kontih, in je izključeno vsakršno dvojno financiranje stroškov iz drugih stroškovnih kategorij.

Pravila za sodelovanje v sedmem okvirnem programu dovoljujejo povprečne stroške za osebje kot izjemo od splošnega pravila, ki temelji na dejanskih stroških, pod pogojem, da je to običajna računovodska praksa upravičenca in da povprečni stroški ne odstopajo bistveno od dejanskih stroškov. Merila, ki jih je določila Komisija, naj bi dala razumno zagotovilo, da uporaba metodologije upravičenca ne bo povzročila bistvenega odstopanja povprečnih sporočenih stroškov v primerjavi z dejanskimi stroški. Komisija meni, da ta merila predstavljajo najboljše možno ravnotežje med poenostavitvijo in pomisleki glede odgovornosti znotraj veljavnega regulativnega okvira.

⁽⁵⁾ Sklep Komisije z dne 23.6.2009 (C(2009) 4705).

⁽⁶⁾ COM(2010) 187 z dne 24. aprila 2010 - O poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.36 Glavna pravila za financiranje šestega okvirnega programa in s tem povezana tveganja za pravilnost odhodkov so bila prenesena v sedmi okvirni program. Na tej stopnji so se tveganja morda še povečala, saj se je močno zmanjšalo število zahtevanih revizijskih potrdil, sistem predhodnega potrjevanja metodologij obračunavanja stroškov, ki naj bi v veliki meri nadomestil revizijska potrdila, pa ne deluje, kot je bilo predvideno.

Komisijina strategija za naknadne revizije

5.37 Drugi glavni del kontrolnega sistema, ki ga Komisija uporablja za odhodke za raziskave, je njen program naknadnih revizij (torej po povračilu) računovodskih izkazov pri upravičencih. Revizije izvajajo revizorji Komisije ali zunanja revizijska podjetja pod nadzorom Komisije. Namen naknadnih revizij je odkriti in popraviti napake, ki jih niso preprečile ali odkrile prejšnje kontrole.

5.38 Generalni direktorati Komisije za raziskave (GD RTD, GD INFSO, GD TREN in GD ENTR) so leta 2009 tretje leto zapored izvajali skupno strategijo naknadnih revizij za šesti okvirni program, prav tako pa so izvedli prve revizije v okviru strategije naknadnih revizij za sedmi okvirni program. Namen strategij je oceniti pravilnost odhodkov za raziskave in zagotoviti osnovo za popravne ukrepe in izterjave.

5.39 V letu 2009 se je obseg odhodkov, zajetih v naknadne revizije, še naprej povečeval in generalni direktorati za raziskave so izvedli vse revizije, ki so jih načrtovali za to leto (*diagram 5.1*). Število končanih revizij se je s 1 084 ob koncu leta 2008 povečalo na 1 905 ob koncu leta 2009.

5.40 Generalni direktorati za raziskave so si še naprej prizadevali za zagotavljanje skladnega pristopa in učinkovite koordinacije prek skupnih delovnih skupin in odborov. Pričakuje se, da bo uvedba novih informacijskih orodij v letu 2009 še bolj spodbujala uspešno koordinacijo. Zaradi vključitve Izvajalske agencije za raziskave in Izvajalske agencije Evropskega raziskovalnega sveta v revizijske dejavnosti in razdelitve GD za energetiko in promet na dva generalna direktorata⁽⁷⁾ so potrebna še večja prizadevanja za koordinacijo.

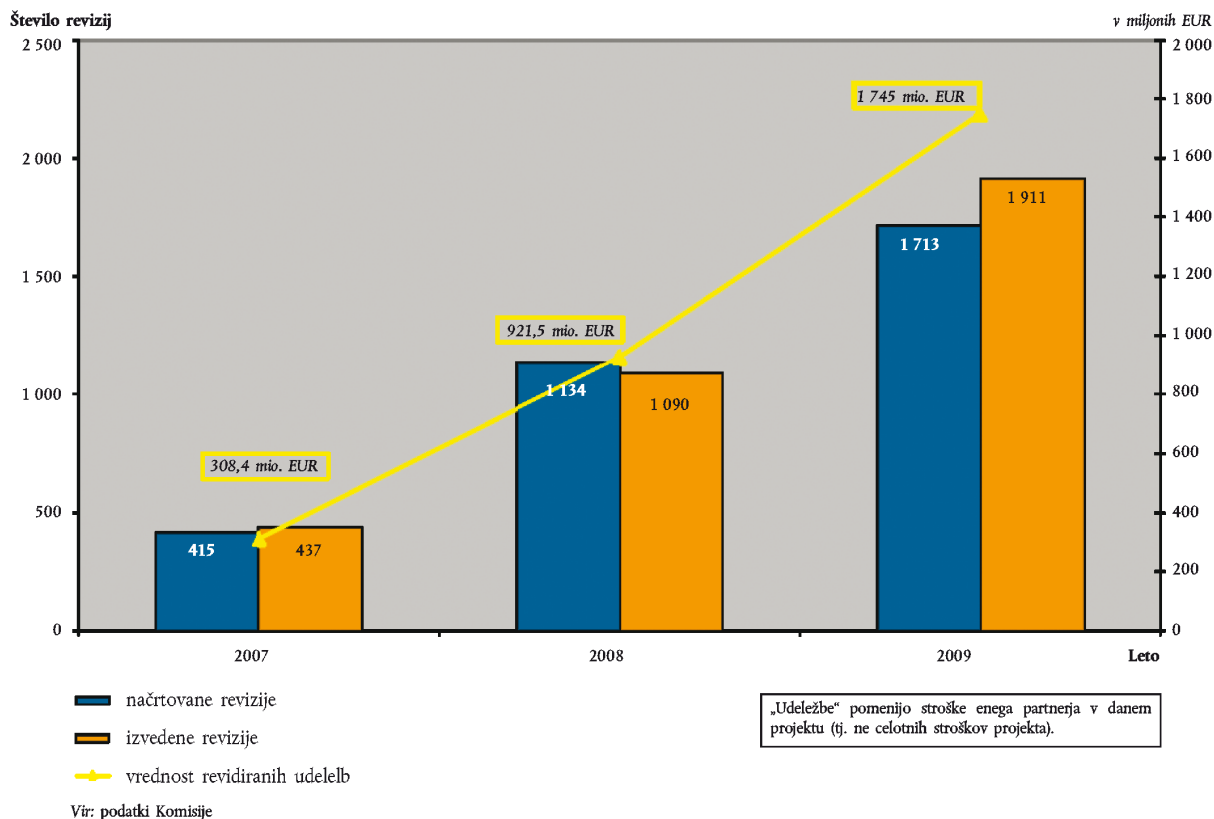
ODGOVORI KOMISIJE

5.36 V okviru sedmega okvirnega programa se zahteva manj revizijskih potrdil, da bi zmanjšali upravno breme za udeležence. Vendar pa se za upravičence, katerih metodologije za obračunavanje stroškov so bile potrjene, še vedno zahteva potrdilo o finančnih izkazih, saj se z navedeno potrditvijo metodologij odpravi le obveznost upravičenca za predložitev vmesnega potrdila o finančnih izkazih. Potrdilo o finančnih izkazih je treba predložiti za zadnje obdobje poročanja, če skupni zahtevani prispevek presega 375 000 EUR. Po intenzivnih revizijskih kampanjah v okviru šestega okvirnega programa so številni upravičenci pridobili izkušnje, zato Komisija pričakuje, da bodo uporabili izboljšane prakse za obračunavanje projektnih stroškov.

Trenutno ni mogoče zaključiti, da se bo skupna stopnja napak povečala, saj opredeljena tveganja lahko ublažijo drugi ukrepi.

5.40 Komisija je zadovoljna s pozitivno oceno doseženega napredka. Zaveda se, kakšna raven koordinacije se pričakuje, in izvaja ustrezne ukrepe.

⁽⁷⁾ Februarja 2010 je bil GD TREN razdeljen na GD za mobilnost in promet (GD MOVE) in GD za energetiko.

Diagram 5.1 – Izvajanje Komisijine skupne strategije za naknadne revizije ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Že objavljeni podatki za leti 2007 in 2008 so bili prilagojeni zaradi spremenjenih meril za poročanje.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Sistemi, povezani z izterjavami in finančnimi

popravki

5.41 Sodišče je v letu 2008 opazilo precejšen zaostanek pri izvajanju finančnih popravkov po naknadnih revizijah. Čeprav je Komisija v letu 2009 močno povečala znesek izterjanih neupravičenih stroškov, so neizterjani zneski kazali podobno povečanje in so se skoraj potrojili na 31,5 milijona EUR (diagram 5.2).

ODGOVORI KOMISIJE

5.41 Uvedena bodo dodana prizadevanja za izboljšanje pravočasnega izvajanja revizijskih rezultatov.

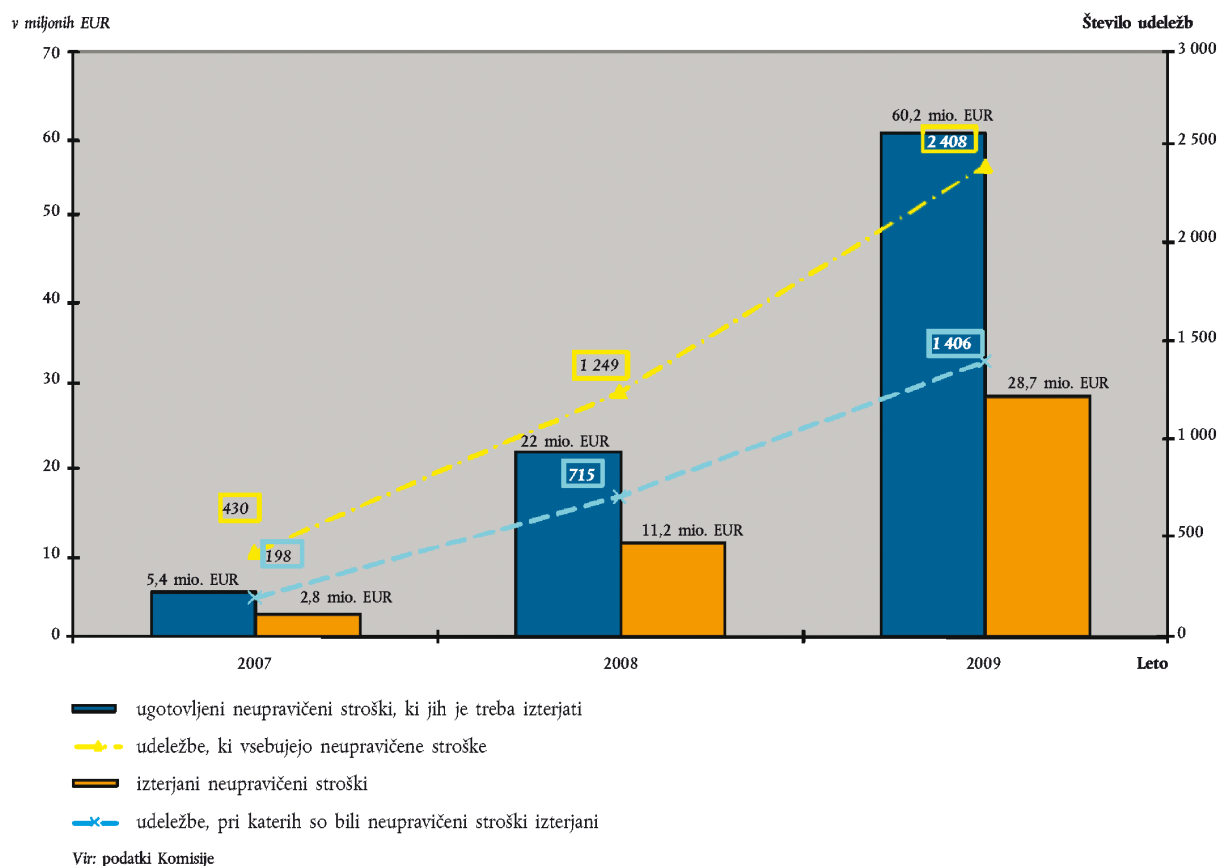
Poleg tega se tudi za postopek izterjave v okviru izvajanja revizijske strategije izvajajo ukrepi za poenostavitev ⁽³⁾, da bi zmanjšali breme za Komisijo in upravičence.

Uspešnost postopka izterjave se je v letu 2009 precej izboljšala.

Večina finančnih popravkov se izvaja tako, da se dolgovani znesek odšteje od naslednjega plačila, kar je stroškovno najučinkovitejši način izterjave. Ker se plačila običajno izvršujejo enkrat letno, to povzroča časovni zamik v postopku izterjave.

Zaradi večjega števila revizij se je povečalo tudi število projektov, pri katerih so potrebni popravki in prilagoditve.

⁽³⁾ SEC(2009) 1720 z dne 15. decembra 2009.

Diagram 5.2 – Izvajanje finančnih popravkov po revizijah ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Že objavljeni podatki za leti 2007 in 2008 so bili prilagojeni zaradi spremenjenih meril za poročanje.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.42 Sodišče je svojem poročilu za leto 2008 pripomnilo ⁽⁸⁾, da Komisija ni uvedla nobenih sankcij, čeprav je bil razširjeni sistem sankcij eden od glavnih popravnih ukrepov, uvedenih na začetku šestega okvirnega programa leta 2002 ⁽⁹⁾. Komisija je v letu 2009 ustrezno ukrepala in vsi generalni direktorati za raziskave, razen GD TREN, so izvedli sankcije. Do konca leta 2009 je v 34 primerih naložila kazni, ki so skupaj znašale 514 330 EUR.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

5.43 Sodišče je ocenilo letna poročila o dejavnostih in priložene izjave generalnih direktorjev za GD RTD, GD INFSO in GD TREN.

ODGOVORI KOMISIJE

5.42 GD MOVE in GD ENER od svoje ustanovitve sredi februarja 2010 uporabljata pogodbeno dogovorjene odškodnine na enak način kot drugi GD, pristojni za raziskave.

⁽⁸⁾ Odstavek 7.39.

⁽⁹⁾ Člen 20 Uredbe (ES) št. 2321/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 355, 30.12.2002, str. 23).

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.44 Rezultati pregleda teh poslovodskih predstavitev so povzeti v **Prilogi 5.3**. Sodišče je ugotovilo, da izjave generalnih direktorjev in letna poročila o dejavnostih dajejo pošteno oceno finančnega poslovođenja, kar zadeva pravilnost.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

5.45 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so na plačila za raziskave, energetiko in promet za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vplivale pomembne napake.

5.46 Na podlagi svojega revizijskega dela je prišlo do zaključka, da so bili nadzorni in kontrolni sistemi za skupino politik raziskave, energetika in promet pri zagotavljanju pravilnosti plačil delno uspešni.

5.47 Ti rezultati so skladni z rezultati iz prejšnjih let. Glavni vir napak na tem področju politik je še vedno povračilo previsoko prijavljenih stroškov dela in posrednih stroškov za raziskovalne projekte.

5.48 V tem kontekstu je Sodišče v svojem letnem poročilu za leto 2008 ⁽¹⁰⁾ priznalo, da se je stopnja napak v tej skupini politik v zadnjih letih zmanjšala zaradi okrepitve sistemov notranje kontrole in sprememb, namenjenih poenostavitvi pravil za financiranje raziskovalnih projektov. Sodišče opaža, da se je ta trend v letu 2009 nadaljeval. Vendar obstaja tveganje, da se pozitiven učinek sprememb pri sedmem okvirnem programu morda ne bo nadaljeval, zlasti zaradi težav pri izvajanju predhodnega potrjevanja metodologij upravičencev za obračunavanje stroškov (glej odstavek 5.20 in 5.36).

ODGOVORI KOMISIJE

5.44 Komisija je zadovoljna s pozitivno oceno Sodišča glede vseh letnih poročil o dejavnostih, zajetih v tem poglavju.

5.45 Komisija poudarja, da je ugotovitev Sodišča glede stopnje napak v skladu s preteklim letom ter da je najverjetnejša stopnja napak za področja, zajeta v tem poglavju, med 2 % in 5 %.

Ta rezultat se ujema tudi z ugotovitvami Komisije. Komisija je 26. maja sprejela sporočilo ⁽⁴⁾, v katerem predlaga raven dopustnega tveganja napake v tem razponu (2 %–5 %). Stopnja napake DAS okrog sredine tega razpona bi bila po mnenju Komisije sprejemljiva in upravičena. Nad to stopnjo pa bi se sprejeli dodatni ukrepi za zmanjšanje stopnje napak z okrepljenim nadzorom, namenjenim odpravi glavnih vzrokov za napake ob upoštevanju večletne narave odhodkov. Ta stopnja naj bi se uporabljala za vse raziskovalne okvirne programe.

Mogoče bi jo bilo revidirati v skladu z večjimi spremembami kontrolnega okolja, ki bi vplivale na stopnjo napake DAS, zlasti z ukrepi za poenostavitve, ki bodo začeli učinkovati z naslednjim okvirnim programom.

5.48 Komisija je zadovoljna, da je Sodišče ugotovilo pozitiven trend na tem področju. Poudarja, da so bile spremembe zahtev za revizijsko potrjevanje uvedene zaradi poenostavitve in lažjega sodelovanja upravičencev.

Komisija se zaveda, da je metodologija za predhodno potrjevanje le delno uspešna, vendar pa bo celoten sklop vzpostavljenih notranjih kontrol, vključno z revizijsko strategijo za sedmi okvirni program, zagotovil prave pogoje za dobro finančno poslovođenje.

⁽¹⁰⁾ Odstavek 7.42.

⁽⁴⁾ COM(2010) 261 z dne 26. maja 2010.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.49 Sodišče Komisijo spodbuja, naj si še naprej prizadeva za dosledno uporabo uspešnih kontrolnih sistemov. Glede na sedanji pravni okvir bi Komisija morala:

(a) poskrbeti, da se neodvisni revizorji, ki so nepravilno potrdili izjave o stroških, seznanijo z merili za upravičenost, ki veljajo za prijavljene stroške;

(b) pregledati delovanje sistema za potrjevanje metodologij upravičencev za obračunavanje stroškov;

(c) zmanjšati zaostanek pri izterjavi neupravičeno izplačanih zneskov ter izreči sankcije, kjer je potrebno.

5.50 Okvirni programi za raziskave so se razvili v zapletene mehanizme financiranja, za katere je Komisija vzpostavila temu ustrezno zapletene upravljalvske in kontrolne sisteme. Čeprav mora javna odgovornost za porabo sredstev EU ostati temeljno načelo, je jasno, da so še možnosti za nadaljnjo poenostavitev pravil za financiranje raziskav.

ODGOVORI KOMISIJE

5.49 Glavni cilj Komisije je učinkovito doseči cilj raziskovalne politike, hkrati pa zagotoviti dober nadzor izvrševanja proračuna na tem področju.

(a) Komisija vodi politiko aktivnega sporočanja ugotovitev naknadnih revizij upravičencem, da bi, kadar je potrebno, zagotovila izboljšave pri delu revizorjev, ki izdajajo revizijska potrdila. V ta namen mora vsak upravičenec med revizijskim postopkom obvestiti revizorja o pomembnih ugotovitvah revizije. Vendar Komisija opaža, da glavni vzrok za ugotovitve Sodišča ni toliko zasnova ali koncept revizijskega potrdila, ampak prej razmeroma zapletena pravila, na katera se Sodišče ustrezno sklicuje v odstavku 5.16. Ta notranja zapletenost vpliva na delo, ki ga opravljajo zunanji revizorji, pri katerih upravičenci naročijo revizijska potrdila. Za sedmi okvirni program se pričakuje, da se bo z uporabo dogovorjenih postopkov stopnja napak, ki izvira iz takih napačnih razlag, občutno zmanjšala.

(b) Potrjevanje metodologije je predvideno le za upravičence do večkratnih donacij. Merila za upravičenost za potrjevanje metodologije so bila pregledana novembra 2008 in objavljena v navodilih za finančna vprašanja za sedmi okvirni program.

Komisija je nedavno začela izvajati ukrepe, da bi povečala privlačnost predhodnega potrjevanja metodologij, ki jih upravičenci uporabljajo za obračunavanje stroškov. Komisija je svoja stališča o tem pojasnila v sporočilu o poenostavitvi z dne 24. aprila 2010 ter v svojem predlogu za triletno revizijo finančne uredbe in njenih izvedbenih pravil, sprejetem 28. maja 2010. Resnično poenostavitev bi lahko dosegli tako, da bi dovolili uporabo metodologij, ki so običajna računovodska praksa, če temeljijo na dejanskih stroških za osebe, zabeleženih v kontih.

(c) Komisija si bo še naprej prizadevala izboljšati pravočasno izvajanje rezultatov revizij ter bo še naprej uporabljala svoje smernice o pogodbeno dogovorjenih odškodninah. Poleg tega sporočilo o poenostavitvi postopka izterjave, sprejeto 15. decembra 2009, predvideva ukrepe za izboljšanje uspešnosti postopka izterjave.

5.50. Komisija se popolnoma strinja in se sklicuje na usmeritve, predstavljene v njenih nedavnih sporočilih z naslovoma „O poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov“ in „Več ali manj kontrol? Vzpostavitev pravega ravnesja med upravnimi stroški kontrole in tveganjem napake“.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5.51 Zato Sodišče pozdravlja sporočilo, ki ga je pred kratkim izdala Komisija ⁽¹¹⁾, v katerem so predlagane dodatne možnosti za poenostavitev pravil in postopkov za financiranje raziskav tako za sedmi kot za prihodnje okvirne programe. Sporočilo Komisije bi moralo biti podlaga za razprave z vsemi relevantnimi zainteresiranimi stranmi, ki bi privedle do celovite reforme upravljavskih in kontrolnih sistemov za financiranje raziskav s sredstvi EU.

5.52 Poenostavitev in razjasnitev pravil in postopkov ne bosta samo zmanjšali možnosti napak in povečali zagotovila o pravilnosti odhodkov, ampak tudi olajšali sodelovanje raziskovalcev v okvirnih programih in doseganje ciljev raziskovalne politike EU.

5.53 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 5.4**.

SKUPNA PODJETJA EU

5.54 Revizije skupnih podjetij EU so predstavljene v specifičnih letnih poročilih, ki so objavljena posebej.

5.55 Sodišče je za leto 2009 podalo mnenja brez pridržkov o zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij za skupna podjetja v skupini politik raziskave, energetika in promet (glej odstavek 5.10 in 5.13).

5.56 Čeprav so bila revizijska mnenja za skupna podjetja brez pridržkov, je Sodišče poudarilo, da morajo vzpostaviti zanesljive in izčrpne sisteme notranje kontrole.

5.57 Sodišče je izdalo tudi mnenji o finančnih uredbah skupnih podjetij „fuzija za energijo“ in SESAR ⁽¹²⁾. Podalo je več pripomb za okrepitev njihovega finančnega okvira ter za zagotavljanje skladnosti s splošno finančno uredbo EU in okvirno finančno uredbo za organe EU. Sodišče je prav tako opozorilo, da finančna pravila, ki sta jih sprejeli skupni podjetji, ne vsebujejo ustreznih določb o pooblastilih službe Komisije za notranjo revizijo glede revidiranja skupnih podjetij.

ODGOVORI KOMISIJE

5.51 Celoten učinek teh ukrepov za poenostavitev se bo pokazal predvsem v naslednjem okvirnem programu. Do uvedbe teh predlogov se mora Komisija posvetiti težavam, ki jih povzročajo zapletena pravila o upravičenosti do donacij. Komisija je 26. maja 2010 sprejela sporočilo drugim institucijam, v katerem je predlagala, da bi za to področje veljala raven dopustnega tveganja napake med 2 % in 5 % ⁽³⁾. Raven dopustnega tveganja se ugotovi ob upoštevanju stroškovne učinkovitosti kontrol in sprejemljive stopnje preostalih napak, ki je upravičena zaradi teh stroškov.

5.56 Komisija spremlja izvajanje akcijskih načrtov, ki so jih pripravila skupna podjetja z namenom, da bi v polni meri izkoristila svoje notranje kontrolne sisteme.

5.57 Komisija se strinja z mnenjem Sodišča, da bi morala imeti Komisijina služba za notranjo revizijo enaka pooblastila, kot jih ima za službe Komisije, tudi za organe, ki jih ustanovi EU ter ki so pravne osebe in prejemajo prispevke iz proračuna na podlagi člena 185(3) splošne finančne uredbe.

⁽¹¹⁾ COM(2010) 187.

⁽¹²⁾ Mnenje št. 4/2008 o finančni uredbi za Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (fuzija za energijo) in Mnenje št. 2/2010 o finančnih pravilih skupnega podjetja SESAR.

⁽³⁾ COM(2010) 261.

PRILOGA 5.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA RAZISKAVE, ENERGETIKO IN PROMET

		2009					2008	2007
		6. OP	7. OP	TEN	Drugo	Skupaj		
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA								
Transakcije skupaj (od tega):		35	71	16	28	150	150	180
Predplačila		0	58	9	19	86	82	59
Vmesna/končna plačila		35	13	7	9	64	68	121
REZULTATI PREIZKUŠANJA								
(v % in po številu transakcij)								
Transakcije, na katere niso vplivale napake		49 % {17}	85 % {60}	81 % {13}	86 % {24}	76 % {114}	78 %	52 %
Transakcije, na katere so vplivale napake		51 % {18}	15 % {11}	19 % {3}	14 % {4}	24 % {36}	22 %	48 %
ANALIZA TRANSAKCIJ, NA KATERE SO VPLIVALE NAPAKE								
(v % in po številu transakcij)								
Analiza po vrsti odhodkov								
Predplačila		0 % {0}	36 % {4}	0 % {0}	50 % {2}	17 % {6}	3 %	9 %
Vmesna/končna plačila/drugo		100 % {18}	64 % {7}	100 % {3}	50 % {2}	83 % {30}	97 %	91 %
Analiza po vrsti napak								
Količinsko neopredeljive napake		22 % {4}	27 % {3}	33 % {1}	25 % {1}	25 % {9}	27 %	29 %
Količinsko opredeljive napake		78 % {14}	73 % {8}	67 % {2}	75 % {3}	75 % {27}	73 %	71 %
ki zadevajo:	upravičenost	21 % {3}	63 % {5}	0 % {0}	0 % {0}	30 % {8}	58 %	77 %
	nastanek	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 %	3 %
	točnost	79 % {11}	37 % {3}	100 % {2}	100 % {3}	70 % {19}	42 %	20 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK								
Najverjetnejša stopnja napake:								
< 2 %								
2 % do 5 %		X					X	X
> 5 %								

PRILOGA 5.2

REZULTATI PREIZKUŠANJA SISTEMOV ZA RAZISKAVE, ENERGETIKO IN PROMET

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov

Zadevni sistem	Dokumentacijski pregledi pred plačilom	Revizijsko potrjevanje	Naknadne revizije računovodskih izkazov	Izvajanje finančnih popravkov	Skupna ocena
Okvirni programi za raziskave					

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni bilo ocenjeno

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA RAZISKAVE, ENERGETIKO IN PROMET

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opazanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
RTD	s pridržkom	Stopnja preostalih napak pri točnosti zahtevkov za povračilo stroškov pri šestem okvirnem programu za raziskave (6. OP).	Pridržek temelji na stopnji preostalih napak v zahtevkih za povračilo stroškov pri 6. OP, za katero je GD RTD ocenil, da je višja od 2 %. Pridržek se ujema z ugotovitvami Sodišča, da so nadzorni in kontrolni sistemi za plačila za raziskave delno uspešni in da na odhodke vplivajo pomembne napake. Čeprav je bilo za leto 2009 ocenjeno, da tveganje pri znesku, povezanem z zahtevki za povračilo stroškov za 7. OP, ni pomembno, in zato ni izrečen pridržek, pa GD RTD v svojem letnem poročilu o dejavnostih opozarja, da bodo na zahtevke za povračilo stroškov za 7. OP od leta 2010 verjetno vplivale pomembne napake.	A
INFSO	s pridržkom	Stopnja preostalih napak pri točnosti zahtevkov za povračilo stroškov pri šestem okvirnem programu za raziskave (6. OP).	Pridržek temelji na stopnji preostalih napak v zahtevkih za povračilo stroškov pri 6. OP, za katero je GD INFSO ocenil, da je višja od 2 %. Pridržek se ujema z ugotovitvami Sodišča, da so nadzorni in kontrolni sistemi za plačila za raziskave delno uspešni in da na odhodke vplivajo pomembne napake. GD INFSO je za leto 2009 ocenil, da tveganje pri znesku, povezanem z zahtevki za povračilo stroškov za 7. OP, ni pomembno, zato ni izrekel nobenega pridržka. Vendar je Sodišče opazilo, da obstaja možnost pomembnih napak v zahtevkih za povračilo stroškov za 7. OP od leta 2010 naprej.	A
TREN	s pridržkom	Stopnja preostalih napak pri točnosti zahtevkov za povračilo stroškov pri šestem okvirnem programu za raziskave (6. OP).	Pridržek temelji na stopnji preostalih napak v zahtevkih za povračilo stroškov pri 6. OP, za katero je GD TREN ocenil, da je višja od 2 %. Pridržek se ujema z ugotovitvami Sodišča, da so nadzorni in kontrolni sistemi za plačila za raziskave delno uspešni in da na odhodke vplivajo pomembne napake. GD TREN je za leto 2009 ocenil, da tveganje pri znesku, povezanem z zahtevki za povračilo stroškov za 7. OP, ni pomembno, zato ni izrekel nobenega pridržka. Vendar je Sodišče opazilo, da obstaja možnost pomembnih napak v zahtevkih za povračilo stroškov za 7. OP od leta 2010 naprej.	A

(*) Izjava generalnega direktorja o zanesljivosti pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki nudijo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

Opazanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
1. Izjava o zanesljivosti za leti 2007 in 2008: pomembna stopnja napak v plačilih			
Leta 2007 in 2008 je Sodišče našlo vsebinske napake v 83 revidiranih transakcijah. Glavne vrste napak so bile: prijavljanje previsokih upravičenih stroškov dela in posrednih stroškov, prijavljanje drugih neupravičenih stroškov, neustrezna dokazila za utemeljitev prijavljenih stroškov, prijavljanje zneskov, ki so bili predvideni v proračunu, namesto dejanskih stroškov in prijavljanje stroškov, ki niso nastali pri projektu. (Letno poročilo za leto 2007, odstavka 7.14 in 7.15; letno poročilo za leto 2008, odstavki 7.11 do 7.15.)	V 12 primerih je Komisija prišla do zaključka, da niso potrebni nobeni posebni popravni ukrepi za odpravo napak, ki jih je ugotovilo Sodišče. V 56 primerih je izvedla finančne popravke. V 14 primerih je sprožila popravne ukrepe, ki še niso končani. V enem primeru popravni ukrepi še niso sproženi.	Čeprav je v petih primerih prišlo do precejšnjih zamud pri izvajanju popravnih ukrepov, je Komisija na splošno pravočasno ustrezno ukrepala na podlagi opažanj Sodišča.	
2. Pozna plačila Komisije			
Komisija je neupravičeno zamujala pri izplačevanju plačil upravičencem, čeprav je Sodišče v letu 2008 opazilo, da je dosegla precejšen napredek pri zmanjševanju zamud pri plačilih. Za leto 2007 je Sodišče pozna plačila našlo v 30 od 180 revidiranih primerov (tj. 17 %). Za leto 2008 je Sodišče našlo manj poznih plačil: 12 primerov od 150 revidiranih plačil (tj. 8 %). Za leto 2009 je Sodišče našlo pozna plačila v 10 od 150 revidiranih primerov (tj. 7 %). (Letno poročilo za leto 2007, Priloga 7.2, in letno poročilo za leto 2008, odstavek 7.16.)	Komisija je izboljšala spremljanje zamud, prilagodila svoja informacijska orodja in racionalizirala postopke. Administrativno upravljanje plačil je v vse večji meri prenesla na izvajalski agenciji za raziskave.	Komisija je ohranila večjo uspešnost, ki je bila opažena v letu 2008. Medtem ko se je stanje v zvezi s plačili strokovnjakom precej izboljšalo, pa so potrebna dodatna prizadevanja za zmanjšanje zamud pri izplačevanju sredstev za raziskave, kjer je bilo v letu 2009 30 % plačil izplačanih z zamudo.	Komisija je zadovoljna, da je Sodišče opazilo doslej doseženi napredek. Še naprej je odločena nadaljevati prizadevanja za nadaljnje izboljšanje izvajanja na tem področju.

POGLAVJE 6
Zunanja pomoč, razvoj in širitev

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	6.1–6.17
Posebne značilnosti te skupine politik	6.2–6.16
EuropeAid	6.3–6.7
GD RELEX	6.8–6.11
GD ELARG	6.12–6.14
GD ECHO	6.15–6.16
Obseg revizije in revizijski pristop	6.17
Pravilnost transakcij	6.18–6.21
Uspešnost sistemov	6.22–6.46
EuropeAid	6.23
GD RELEX	6.24–6.30
GD ELARG	6.31–6.40
GD ECHO	6.41–6.46
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	6.47–6.50
Zaključki in priporočila	6.51–6.55
Nadaljnje ukrepanje po Posebnem poročilu št. 3/2006 – Odziv humanitarne pomoči Evropske komisije na cunami	6.56–6.67
Uvod	6.56–6.58
Nadaljnje ukrepanje po priporočilih	6.59–6.66
Zaključki	6.67
Nadaljnje ukrepanje po Posebnem poročilu št. 6/2006 – Okoljski vidiki razvojnega sodelovanja Komisije	6.68–6.88
Uvod	6.68–6.70
Nadaljnje ukrepanje po priporočilih	6.71–6.86
Zaključki	6.87–6.88

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

6.1 V tem poglavju je predstavljena posebna ocena zunanje pomoči, razvoja in širitve, ki jo je opravilo Sodišče in zajema naslednja področja politike: 19 – zunanji odnosi, 21 – razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (državami AKP) ⁽¹⁾, 22 – širitev ter 23 – humanitarna pomoč. Ključne informacije o obravnavanih dejavnostih ter porabi v letu 2009 so v **tabeli 6.1**.

Tabela 6.1 – Zunanja pomoč, razvoj in širitev – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2009	Način upravljanja
19	Zunanji odnosi	upravni odhodki	415	neposredno centralizirano
		večstranski odnosi, sodelovanje s tretjimi državami na področju migracij in azila ter splošne zadeve na področju zunanjih odnosov	60	neposredno centralizirano
		skupna zunanja in varnostna politika	316	posredno centralizirano ⁽¹⁾ / skupno
		evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	123	neposredno centralizirano
		odnosi in sodelovanje z industrijsko razvitimi državami nečlanicami	16	neposredno centralizirano
		odziv na krizne razmere in svetovne grožnje za varnost	215	neposredno centralizirano
		evropska sosedska politika in odnosi z Rusijo	1 469	neposredno centralizirano / decentralizirano
		odnosi z Latinsko Ameriko	308	neposredno centralizirano / decentralizirano
		odnosi z Azijo, Osrednjo Azijo in Bližnjim vzhodom	727	neposredno centralizirano / decentralizirano / skupno
		strategija in usklajevanje politike	24	neposredno centralizirano
		3 673		
21	Razvoj in odnosi z državami AKP	upravni odhodki	349	neposredno centralizirano
		varnost preskrbe s hrano	673	neposredno centralizirano
		nedržavni udeleženci v razvoju	181	neposredno centralizirano
		okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z energijo	81	neposredno centralizirano
		človekov in družbeni razvoj	113	neposredno centralizirano / skupno
		geografsko sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (državami AKP)	256	neposredno centralizirano / decentralizirano / skupno
		ukrepi razvojnega sodelovanja in namenski programi	30	neposredno centralizirano
		strategija in usklajevanje politik	15	neposredno centralizirano
			1 698	

⁽¹⁾ O pomoči, zagotovljeni prek evropskih razvojnih skladov, se poroča posebej, saj se ne financira iz splošnega proračuna.

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2009	Način upravljanja
22	Širitev	upravni odhodki	91	neposredno centralizirano
		proces in strategija širitve	1 165	neposredno / posredno centralizirano / decentralizirano
		popristopna finančna pomoč	43	neposredno centralizirano / decentralizirano
		informacijska in komunikacijska strategija	9	neposredno centralizirano
			1 308	
23	Humanitarna pomoč	upravni odhodki	28	neposredno centralizirano
		humanitarna pomoč	772	neposredno centralizirano / skupno
			800	

Upravni odhodki skupaj ⁽²⁾	883
Operativni odhodki skupaj (ki jih sestavljajo)	6 596
— predplačila	4 079
— vmesna/končna plačila	2 517
Plačila za leto skupaj	7 479
Obveznosti za leto skupaj	8 463

(¹) V skladu s členom 53 finančne uredbe se neposredno centralizirano upravljanje uporablja, kadar službe Komisije same izvršujejo proračun, posredno centralizirano upravljanje pa takrat, kadar Komisija izvrševanje proračuna prenese v skladu s členi 54 do 57 finančne uredbe.

(²) Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.

Vir: Letni računovodski izkazi za leto 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posebne značilnosti te skupine politik

6.2 Odhodke na področju zunanjih odnosov in razvoja izvršujeta Urad za sodelovanje EuropeAid (EuropeAid) in Generalni direktorat za zunanje odnose (GD RELEX). Odhodke na področju širitve izvršuje Generalni direktorat za širitev (GD ELARG), odhodke na področju humanitarne pomoči, vključno s pomočjo v hrani, pa Generalni direktorat za humanitarno pomoč (GD ECHO).

EuropeAid

6.3 Odhodki, ki jih izvršuje EuropeAid, zajemajo:

- (a) finančno in tehnično pomoč državam v Aziji in Latinski Ameriki ter gospodarsko sodelovanje z njimi;
- (b) evropsko sosedsko politiko, vključno s strateškim partnerstvom z Rusijo;
- (c) tematske programe, ki vključujejo varnost preskrbe s hrano, nedržavne udeležence in lokalne organe, okolje, zdravje in izobraževanje, demokracijo ter človekove pravice.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.4 Večino odhodkov izvršujejo službe Komisije, in sicer z neposrednim centraliziranim upravljanjem na sedežu Komisije ali v delegacijah EU ⁽²⁾ v ustreznih tretjih državah. Za pomoč, ki se zagotavlja prek mednarodnih organizacij, se uporablja skupno upravljanje.

6.5 Večina plačil so predplačila ali vmesna plačila, medtem ko končna plačila ne znašajo več kot 20 % letne porabe.

6.6 Na splošno je pri končnih plačilih tveganje v zvezi s pravilnostjo večje kot pri predplačilih in vmesnih plačilih. Ta morajo namreč običajno izpolnjevati le omejeno število pogojev, za končna plačila pa se običajno zahtevata predložitev in potrditev vseh dejanskih odhodkov za celoten projekt.

6.7 Razvojni projekti so razpršeni po več kot 150 državah, izvajalske organizacije pa se zelo razlikujejo po velikosti in izkušnjah. Da bi bili projekti upravičeni do podpore EU, se morajo zanje upoštevati zapletena pravila, vključno s postopki za javne razpise in oddajo naročil.

GD RELEX

6.8 Odhodki, ki jih upravlja GD RELEX, se v glavnem nanašajo na ukrepe, ki se izvajajo v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), instrumenta za stabilnost (IzS) in instrumenta za industrijsko razvite države (ICl). Glavni cilji se nanašajo na ohranjanje miru, preprečevanje spopadov, krepitev mednarodne varnosti ter uveljavljanje interesov EU pri najpomembnejših industrijsko razvitih partnerjih in partnerjih z visokim dohodkom na področju zunanje politike, gospodarskega povezovanja in globalnih zadev.

6.9 Uporabljajo se naslednji načini upravljanja:

- (a) posredno centralizirano ali skupno upravljanje z mednarodnimi organizacijami na področju skupne zunanje in varnostne politike;
- (b) neposredno centralizirano upravljanje na področju odnosov in sodelovanja z industrijsko razvitimi državami nečlanicami (instrument za industrijsko razvite države) ter
- (c) neposredno centralizirano in skupno upravljanje pri odzivanju na krizne razmere in globalne grožnje za varnost (instrument za stabilnost). Projekti se izvajajo na sedežu ali v delegacijah.

ODGOVORI KOMISIJE

6.8 Večina ukrepov v okviru instrumenta za stabilnost (IzS) obsega odzivanje na krizne razmere ali porajajočo se krizo, pa tudi krepitev zmogljivosti pred krizo in po njej.

⁽²⁾ Z začetkom veljavnosti Pogodbe EU, spremenjene z Lizbonsko pogodbo, so delegacije Komisije postale delegacije Evropske unije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.10 Na področju skupne zunanje in varnostne politike so odhodki v glavnem povezani s civilnimi misijami za izvajanje evropske varnostne in obrambne politike (EVOP), ki delujejo v raznih državah in na raznih ozemljih, za katera sta običajno značilna veliko politično tveganje in nestabilnost. Podobna tveganja obstajajo pri instrumentu za stabilnost.

6.11 Kot velja za EuropeAid, tudi večina odhodkov, ki jih upravlja GD RELEX, nastane kot predplačila ali vmesna plačila. Za zadnja je običajno treba predložiti dokazila, da je izvedba projekta do neke faze posledica nastalih odhodkov, za končna plačila pa je treba predložiti in potrditi vse odhodke za celoten projekt, do katerih je dejansko prišlo.

GD ELARG

6.12 GD ELARG upravlja odhodke, povezane s strategijo in procesom širitve, večinoma v okviru instrumenta za predpristopno pomoč, programa Phare, vključno s popristopno pomočjo, programa CARDS ⁽³⁾ ter predpristopne finančne pomoči za Turčijo.

6.13 Pomemben delež odhodkov je v obliki neposrednih plačil nacionalnim organom oblasti v državah upravičenkah. Praviloma se prvi prenos sredstev opravi po podpisu ustreznih nacionalnih programov. Za sprostitev naslednjih tranš mora biti potrjena izjava, da je bil določen odstotek pred tem prenesenih sredstev že porabljen in da so nastali odhodki upravičeni do financiranja EU.

6.14 Plačila se običajno izvršujejo na podlagi neposrednega centraliziranega ali decentraliziranega načina upravljanja. Pri decentraliziranem upravljanju predhodne kontrole sklepov o oddaji naročil opravi delegacija Komisije, pod posebnimi pogoji pa je predhodna kontrola opuščena.

GD ECHO

6.15 GD ECHO je odgovoren za izvajanje odhodkov EU v zvezi s humanitarno pomočjo po Uredbi Sveta (ES) št. 1257/96 ⁽⁴⁾, ki jih upravlja s sedeža. Približno polovica odobrenih proračunskih sredstev je namenjena nevladnim organizacijam (neposredno centralizirano upravljanje), polovica pa Združenim narodom ali drugim mednarodnim organizacijam (skupno upravljanje).

ODGOVORI KOMISIJE

6.10 V primerih, ko nestabilno politično okolje povzroča povečano stopnjo tveganja, se uvedejo ukrepi za zmanjšanje tveganja, kot so misije naknadnih kontrol, ki jih morajo izvajati sedeži ali delegacije poleg obveznih zunanjih revizij, ki jih organizirajo upravičenci v okviru svojih pogodbenih zahtev.

⁽³⁾ Phare je bil glavni finančni instrument predpristopne strategije za srednje- in vzhodnoevropske države. Program CARDS je Pomoč Skupnosti za obnovo, razvoj in stabilizacijo na Balkanu.

⁽⁴⁾ UL L 163, 2.7.1996, str. 1.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.16 Predplačila in vmesna plačila predstavljajo velik del skupnih odhodkov. Zaradi njihove narave je pri njih tveganje glede pravilnosti manjše kot pri končnih plačilih. Ta morajo namreč običajno izpolnjevati le omejeno število pogojev, za končna plačila pa se zahtevata predložitev in potrditev vseh dejanskih odhodkov za celoten projekt.

Obseg revizije in revizijski pristop

6.17 Skupni revizijski pristop in metodologija Sodišča pri reviziji sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. V zvezi z revizijo zunanje pomoči, razvoja in širitve je treba omeniti naslednje posebnosti:

- (a) preizkušen je bil vzorec s 180 postavkami, ki ga je sestavljalo 83 predplačil, 48 vmesnih plačil in 49 končnih plačil;
- (b) ocenjena je bila uspešnost nadzornih in kontrolnih sistemov Komisije na sedežu in v delegacijah, ki so vključevali:
 - (i) predhodne kontrole;
 - (ii) spremljanje in nadzor;
 - (iii) zunanje revizije ⁽⁵⁾;
 - (iv) notranjo revizijo.

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

6.18 Od transakcij, na katere so vplivale napake, jih 26 % (šest od 23) vsebuje količinsko opredeljive napake, preostalih 74 % pa napake, ki jih ni bilo mogoče količinsko opredeliti (17 od 23). Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napak za revidirano področje med 2 % in 5 % (**Priloga 6.1**).

6.19 Najpomembnejše ugotovljene napake so:

- (a) količinsko opredeljive napake v zvezi z upravičenostjo (npr. neizpolnjevanje bistvenih pogojev, odhodki, do katerih je prišlo zunaj upravičenega obdobja, vključitev neupravičenih odhodkov v zahtevke za povračilo stroškov projekta ter nepravilnosti v razpisnih postopkih in postopkih oddaje naročil, ki so jih izvedle izvajalske organizacije), ter
- (b) količinsko neopredeljive napake (npr. nepravilnosti v postopkih javnega naročanja, neizpolnjevanje meril za oddajo naročil, določenih v sklepih o financiranju, ki se nanašajo nanje, neobstoj ustrezne revizijske sledi).

ODGOVORI KOMISIJE

6.17

- (a) Komisija ugotavlja, da je bilo v vzorec za leto 2009 vključenih znatno več končnih plačil kot v prejšnjih letih.

6.18 Komisija pozdravlja povečanje „pogostosti“ transakcij, za katere Sodišče ocenjuje, da so v celoti „pravilne“ (87 %), v primerjavi s podatki za leti 2008 in 2007.

⁽⁵⁾ Naknadne kontrole pri GD RELEX.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.20 Na splošno večina ugotovljenih napak ni količinsko opredeljiva, odkrite pa so bile na ravni delegacij EU.

6.21 Nekatere od ugotovljenih napak so se nanašale na vmesna plačila, zato se bodo preverjale naknadno med notranjo kontrolo. Vendar je Sodišče v nekaterih končnih plačilih odkrilo napake, ki jih kontrole Komisije niso odkrile.

USPEŠNOST SISTEMOV

6.22 Rezultati preverjanja sistemov so povzeti v **Prilogi 6.2**. Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov je, da so delno uspešni.

EuropeAid

6.23 Kot je prikazano v letnem poročilu Sodišča o osmem, devetem in desetem Evropskem razvojnem skladu (poročilo o ERS), ocena nadzornih in kontrolnih sistemov EuropeAid kaže, da so delno uspešni.

GD RELEX

6.24 Nadzorni in kontrolni sistemi GD RELEX so v splošnem ocenjeni kot delno uspešni.

6.25 Ocena nadzornih in kontrolnih sistemov GD RELEX je vsebovala nadaljnje ukrepanje po oceni sistemov v predhodnih letih in preverjanje rezultatov dela notranje revizije.

Predhodne kontrole

6.26 Leta 2009 so bili postopki predhodne kontrole v GD RELEX okrepljeni z uvedbo novih postopkov in kontrolnih seznamov, čeprav bo uspešnost sprememb mogoče oceniti šele v prihodnjih letih. Vendar Sodišče ugotavlja, da nekatere predhodno ugotovljene slabosti še niso bile odpravljene (npr. pomanjkanje predhodnih ocen misij v okviru skupne zunanje in varnostne politike, ki jih zahteva člen 56 finančne uredbe).

ODGOVORI KOMISIJE

6.20 Delegacije EU so odgovorne za večino plačil v okviru zunanje pomoči Komisije. V letu 2009 so 79 % tekočega proračuna EU, predvidenega za urad EuropeAid (neporavnane obveznosti), upravljal delegacije.

6.21 Komisija meni, da so ukrepi za odkrivanje in popravljanje pred končnimi plačili (npr. predložitev poročil, zunanje revizije, preverjanje odhodkov in pregledi transakcij s strani osebja Komisije) učinkoviti. Poleg tega se lahko morebitne nepravilnosti še vedno popravijo z naknadnimi revizijami in ustreznimi izterjavami. Kljub temu kontrole ne morejo realno zmanjšati tveganja finančne napake na nič.

6.22 Komisija meni, da so večletni nadzorni in kontrolni sistemi za skupino politik zunanje pomoči, razvoja in širitve uspešni in se vsako leto izboljšujejo, kar se odraža v povečanju deleža v celoti pravih plačil, kot je v svojem vzorcu ugotovilo Sodišče.

6.23. Komisija pozdravlja opažanje Sodišča, da „je urad EuropeAid vzpostavil obširno strategijo kontrol“ in da je „leta 2009 še naprej močno izboljševal zasnovo in izvajanje svojih nadzornih in kontrolnih sistemov“ (glej odstavek 54 letnega poročila za leto 2009 o ERS).

6.24 Komisija pozdravlja priznanje Sodišča glede nedavno uvedenih izboljšav.

6.26 Novi predlog za spremembo finančne uredbe vključuje priznanje, da se lahko ocene iz člena 56 opravijo samo postopoma zaradi posebne narave teh misij, ki so oblikovane ad hoc in ex nihilo.

Kontrolni sezname javnega naročanja na področju skupne zunanje in varnostne politike so končani in se že uporabljajo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Spremljanje in nadzor

6.27 Sodišče je odkrilo stalne slabosti pri spremljanju in nadzoru v okviru sistema notranje kontrole, čeprav je bilo opaženo izboljšanje v zvezi z zaključevanjem starih pogodb, pri katerih so bile dejavnosti že končane (mehanizem za hitro ukrepanje). Konec leta 16 dosjejev mehanizma za hitro ukrepanje še ni bilo zaprtih, za 20 pogodb s področja skupne zunanje in varnostne politike, pri katerih je rok za izvedbo že potekel (za večino leta 2008), pa še ni bilo prejeto končno poročilo.

Naknadne kontrole

6.28 V zvezi z naknadnimi kontrolami je generalni direktor na podlagi slabosti, ki sta jih leta 2008 ugotovila Sodišče in notranja revizija, v svojo izjavo o zanesljivosti vključil pomemben pridržek v zvezi z njihovo uspešnostjo pri operativnih proračunih za skupno zunanjo in varnostno politiko ter instrument za stabilnost (glej tudi odstavek 6.52).

6.29 Kljub temu Sodišče ugotavlja, da so bile v primerjavi z letom 2008 dosežene izboljšave pri delovanju sistema naknadne kontrole. Pripravljena je bila strategija za naknadno kontrolo, ki se je tudi uporabljala, poleg tega pa je bilo opravljenih več naknadnih kontrol. Uspešnost sprememb bo mogoče oceniti šele v prihodnjih letih.

Notranja revizija

6.30 Funkcija notranje revizije se ocenjuje kot na splošno uspešna. Leta 2009 je oddelek za notranjo revizijo deloval s polno zmogljivostjo ter izvedel revizije pomembnih in koristnih tem.

GD ELARG**Predhodne kontrole**

6.31 Predhodne kontrole so ocenjene kot delno uspešne. S predhodnimi kontrolami, ki so jih opravile delegacije EU, niso preprečili niti odkrili in popravili pomembne stopnje napake, ki jih je Sodišče odkrilo v razpisnih postopkih, ki so jih vodile nacionalne plačilne agencije (glej odstavek 6.19(a)).

6.32 Sodišče je ugotovilo številne slabosti pri vzpostavitvi in delovanju decentraliziranega sistema izvajanja (DIS) za Hrvaško in Turčijo. Te vključujejo:

ODGOVORI KOMISIJE

6.27 Komisija je sprejela ukrepe glede zapiranja starih dosjejev (za mehanizem za hitro ukrepanje in skupno zunanjo in varnostno politiko) že v letu 2009. Ta prizadevanja se bodo nadaljevala v letu 2010.

6.28 Generalni direktor GD RELEX je uvedel akcijski načrt za upoštevanje pridržka, izdanega v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009, da bi izboljšal kakovost zagotovila za leto 2010.

6.29 Komisija pozdravlja priznanje Sodišča glede uvedenih izboljšav, ki se nadaljujejo v letu 2010. Ukrepi, sprejeti to leto, vključujejo izboljšano metodologijo za preglede na kraju samem, zagotavljanje usposabljanja in izboljšane smernice za dokumentiranje rezultatov naknadnih kontrol.

6.31 Komisija meni, da so predhodne kontrole na sedežih in v delegacijah EU uspešne. Kakor ugotavlja Sodišče, je Komisija izboljšala svoje notranje sisteme in zaključila niz navodil. V letnem poročilu za leto 2008 so bile predhodne kontrole ocenjene kot uspešne.

6.32 Leta 2009 je GD ELARG še naprej zagotavljal, da nacionalni organi na Hrvaškem in v Turčiji izpolnjujejo pogoje (delnega) prenosa upravljavskih pristojnosti. Ohranil je predhodne kontrole, ki jih izvajajo delegacija, da bi se zmanjšala tveganja.

Poleg tega Sodišče pri podrobnem preverjanju transakcij ni odkrilo nobenih večjih pomanjkljivosti, razen pomanjkanja revizijske sledi, ki bi v celoti pojasnila odločitve, ki so jih sprejele delegacije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

(a) potrebo po bolj specifičnih navodilih za postopek „prenosa upravljaljskih pristojnosti“ ⁽⁶⁾ za bolj jasno opredelitev vlog različnih akterjev Komisije v tem procesu in

(b) nezadostne dokaze o pregledih, ki jih je izvedla delegacija in so bili predloženi vodji delegacije za operativno potrjevanje zahtevkov za sredstva.

6.33 Slabosti so bile odkrite tudi pri centraliziranem upravljanju Komisije, vključno s primeri nezadostne dokumentacije in neustreznega upoštevanja pravil.

6.34 Do konca leta 2009 niso bila izpolnjena vsa potrebna navodila za zaključek in potrditev programov PHARE in CARDS (vključno z uporabo pavšalnih popravkov). Medtem je GD ELARG sicer zmanjšal zaostanek pri končnih izjavah za PHARE in prehodni vir v novih državah članicah, vendar ga ni odpravil, tako da še vedno prihaja do zamud (do pet let).

Spremljanje in nadzor

6.35 Spremljanje in nadzor sta ocenjena kot uspešna. Sodišče je kljub temu ugotovilo, da slabosti, ugotovljene že v predhodnih letih, še niso bile popolnoma odpravljene.

6.36 Mednje sodi potreba po zadostnem preverjanju kakovosti podatkov, vnesenih v upravljalne informacijske sisteme (CRIS, i-Perseus), kar dokazujejo napake pri kodiranju, odkrite med preizkušanjem transakcij, ki ga je opravilo Sodišče.

6.37 Poleg tega je Sodišče opazilo, da pri decentraliziranem upravljanju rezultati nadzornih obiskov delegacij EU pri upravičencih niso vedno zabeleženi na način, ki bi omogočal uspešno analizo in nadaljnje ukrepanje.

ODGOVORI KOMISIJE

(a) Ker se vedno več držav pripravlja na vložitev prošnje za prenos upravljanja, je GD ELARG posodobil notranje smernice iz leta 2008, da bi upošteval izkušnje, pridobljene pri prenosu upravljanja v letu 2008, in udeležencem, ki sodelujejo v postopku, v letu 2009 zagotovil nadaljnje smernice. Glede na prošnje, ki bodo prejete v naslednjih nekaj letih, se trenutno pripravljajo podrobne smernice o prenosu upravljanja.

(b) Vloga vodje delegacije, ki potrjuje zahtevke za sredstva, je jasno določena v internih navodilih, ki jih izda GD ELARG. Pregledi, ki se izvajajo po njegovih navodilih, zagotavljajo potrebno podlago za potrditev danega zahtevka za sredstva.

6.33 Zadeve, na katere je opozorilo Sodišče, se v glavnem nanašajo na možne izboljšave revizijske sledi, ne pa na materialne napake pri uporabi pravil. Večina zadev je bila obravnavana na začetku leta 2010 s pomočjo internih navodil in pojasnil.

6.34 GD ELARG je vse od spremembe finančne uredbe in pravil za izvajanje leta 2003 redno uporabljal postopek za potrditev obračunov, kot ga zahteva spremenjena finančna uredba. Ta postopek je zdaj nadomestil temeljitejši, prečiščeni postopek potrditve obračunov v decentraliziranem upravljanju za PHARE in prehodni vir, sprejet junija 2010, ki veliko bolj natančno opredeljuje, kako se lahko izvedejo pavšalni popravki pri sistemskih pomanjkljivostih, kadar je to potrebno (na primer pri potrditvi obračunov za programe v okviru razširjenega decentraliziranega upravljanja).

V letu 2009 je GD ELARG zaključil 375 končnih izjav, tj. precej več, kot je bilo uvedenih novih programov. Ostaja nekaj primerov, pri katerih kontradiktorni postopek zahteva čas in bo morda minilo nekaj let, preden bodo zaključeni.

⁽⁶⁾ Prenos upravljaljskih pristojnosti Komisije v okviru procesa decentralizacije.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Naknadne kontrole

6.38 Naknadne kontrole so ocenjene kot na splošno uspešne.

6.38 Komisija meni, da so naknadne kontrole za decentralizirano upravljanje v celoti uspešne. Priznava, da se funkcija naknadne kontrole za centralizirano upravljanje še ne izvaja v celoti.

Namen nadaljnjih naknadnih revizij, ki jih izvaja ločena horizontalna enota in so obravnavane v tem oddelku, je, da se nacionalnemu odredbodajalcu na podlagi prenosa zagotovi dodatno zagotovilo, ki presega zahteve finančne uredbe.

6.39 Leta 2009 je GD ELARG oblikoval posebno strategijo za uvedbo naknadnih revizij centralno vodenih projektov. Nova strategija se bo izvajala šele od leta 2010.

6.39 Ta nova strategija daje dodatno zagotovilo, ne da bi to zahtevala finančna uredba.

Notranja revizija

6.40 Funkcija notranje revizije se ocenjuje kot na splošno uspešna. Leta 2009 je oddelek za notranjo revizijo deloval s polno zmogljivostjo ter izvedel revizije pomembnih in koristnih tem.

GD ECHO**Predhodne kontrole**

6.41 Predhodne kontrole so ocenjene kot na splošno uspešne.

6.42 Po mnenju Sodišča so uvedeni finančni tokovi dovolj dobro zasnovani, da se odkrijejo in popravijo napake partnerjev. Vendar je ugotovilo, da se partnerji na slabosti, odkrite med rednimi revizijami njihovih sistemov, ne odzovejo vedno pravočasno niti se te slabosti ne upoštevajo vedno pri obnavljanju njihove akreditacije. To zmanjšuje zaupanje Komisije v uspešnost sistemov notranje kontrole partnerjev pri preprečevanju napak in nepravilnosti.

6.42 Revizijski rezultati so na voljo za ocene partnerjev in se uporabljajo v ta namen. Akreditacija partnerjev se opira tudi na informacije, zbrane s spremljanjem izvedenih projektov, ter med drugim upošteva finančne, pravne in operativne vidike partnerja. Ocenam in revizijam pogosto sledijo priporočila partnerjem, da bi izboljšali svoje sisteme notranje kontrole. Zato so številna revizijska poročila neposredno vodila do spremembe statusa, dodeljenega kontrolnim sistemom partnerjev. Rezultat sedanjega sistema revizij in ocen partnerjev, ki ga je vzpostavil GD ECHO, je kontrolni sistem, ki omogoča uravnotežen in učinkovit vpogled v sisteme notranje kontrole partnerjev, kar pomaga pri preprečevanju napak in nepravilnosti.

6.43 Poleg tega splošnost ciljev v sklepih o financiranju, na katerih temeljijo pogodbe, otežuje utemeljeno oceno prejetih predlogov. Dokumentacija o ocenjevanju prav tako ne omogoča celovite primerjave predlogov.

6.43 Čeprav cilji, kakor so določeni v sklepih za financiranje humanitarne pomoči, popolnoma zadoščajo za oblikovanje sklepa o financiranju, jih je treba obravnavati skupaj s podrobnimi informacijami o opredeljenih potrebah, predlagano strategijo in elementi, potrebnimi za prepričljiv odziv, ki jih vsebuje spremni dokument, priložen sklepu.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Spremljanje in nadzor

6.44 Sistemi za spremljanje in nadzor so na splošno uspešni. Vendar Sodišče ugotavlja, da Komisija ne spremlja, v kolikšnem obsegu partnerji iz okvirnih sporazumov o partnerstvu uporabljajo „preskrbne centre humanitarne pomoči“⁽⁷⁾, kljub pomenu teh centrov za zmanjšanje tveganja napak v postopkih javnega naročanja.

Zunanje revizije

6.45 Naknadne revizije so ocenjene kot uspešne. Sodišče je potrdilo, da se je napredek, dosežen leta 2008, nadaljeval, čeprav so še mogoče izboljšave v zvezi s konsolidacijo nadaljnjih ukrepov po revizijskih ugotovitvah, zlasti tistih, ki omogočajo izterjavo neupravičenih odhodkov.

Notranje revizije

6.46 Funkcija notranje revizije se ocenjuje kot na splošno uspešna. Leta 2009 je oddelek za notranjo revizijo deloval s polno zmogljivostjo ter opravil revizije pomembnih in koristnih tem.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

6.47 Rezultati pregleda poslovodskih predstavitev Komisije so povzeti v **Prilogi 6.3**.

6.48 Sodišče ugotavlja, da so vsi generalni direktorati na področju te skupine politik izboljšali kakovost informacij v svojih letnih poročilih o dejavnostih.

Glede na zapletene krizne razmere, raznovrstne potrebe in razpoložljivost drugih donatorjev se podrobne potrebe obravnavajo skupaj z določenim odzivom v predlogih, ki jih partnerji GD ECHO predložijo v skladu s sklepom Komisije o financiranju. Komisija meni, da postopki izbire projekta, ki jih je vzpostavil GD ECHO, odražajo posebnosti humanitarne pomoči in zagotavljajo visoka jamstva glede kakovosti pomoči, ki jo zagotavljajo partnerji ECHO. Kljub temu se Komisija strinja, da je dokumentacijo ocene predloga mogoče še izboljšati, poenostaviti in standardizirati.

6.44 Komisija pozdravlja splošni sklep Sodišča.

Komisija pozdravlja priznanje splošne koristnosti preskrbnih centrov humanitarne pomoči.

6.45 Komisija pozdravlja oceno Sodišča in potrjuje svojo zavezo k nadaljnjemu izboljševanju svojih postopkov spremljanja.

6.48 Komisija je izvedla raziskavo, da bi opredelila dejavnike uspešnosti, ki vplivajo na kakovost letnih poročil o dejavnostih. V odgovor na ugotovljene dejavnike so bili izvedeni številni ukrepi za izboljšanje kakovosti predstavljenih dokazov v podporo zagotovitvi in berljivosti poročil. Komisija zato pozdravlja pozitivno oceno Sodišča glede letnih poročil o dejavnostih in si bo še naprej prizadevala za njihovo izboljšanje kot vira dokazov za izjavo o zanesljivosti.

⁽⁷⁾ Neprofitne organizacije, specializirane za tehnično in komercialno upravljanje blaga in storitev, potrebno za izvajanje humanitarnih ukrepov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.49 Sodišče se strinja z ocenami generalnih direktorjev GD RELEX (en pridržek v zvezi z naknadnimi kontrolami operativnega dela proračuna za skupno zunanjo in varnostno politiko in instrument za stabilnost) ter GD ELARG in GD ECHO (brez pridržka).

6.50 Rezultati pregleda predstavitve generalnega direktorja za EuropeAid so vključeni v poročilo o ERS. Sodišče meni, da izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja glede pravilnosti.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

6.51 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so na plačila za zunanjo pomoč, razvoj in širitev za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vplivale pomembne napake.

6.52 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so bili nadzorni in kontrolni sistemi za zunanjo pomoč, razvoj in širitev na splošno delno uspešni pri zagotavljanju pravilnosti plačil.

6.53 Upoštevati bi bilo treba naslednja priporočila:

- (a) GD RELEX bi moral prečistiti svojo metodologijo za naknadno kontrolo in sproti obravnavati priporočila, ki jih v zvezi s tem predlaga notranji revizor;
- (b) GD RELEX bi moral zagotoviti dovolj virov za analizo in zaključek starih pogodb za mehanizem za hitro ukrepanje in skupno zunanjo in varnostno politiko, pri katerih so roki za izvedbo že potekli;
- (c) GD ELARG bi moral zagotoviti bolj specifična navodila za postopek „prenosa upravljaljskih pristojnosti“ za bolj jasno opredelitev vlog različnih akterjev Komisije v tem procesu;

ODGOVORI KOMISIJE

6.50 Komisija pozdravlja ugotovitev Sodišča, da je letno poročilo o dejavnostih urada EuropeAid „jasno in informativno, predvsem zaradi uporabe količinskih kazalnikov“ (glej poročilo ERS, odstavek 50). Komisija meni, da kakovostni in količinski kazalniki, navedeni v štirih temeljnih gradnikih zanesljivosti iz letnega poročila o delu, zagotavljajo potreben dokaz, ki podpira izjavo generalnega direktorja glede razumnega zagotovila, in dajejo pravilno oceno finančnega poslovanja v uradu EuropeAid glede pravilnosti.

6.52 Komisija je svoje kontrole zasnovala tako, da zajemajo celotni življenjski cikel njenih večletnih projektov. Meni, da so nadzorni in kontrolni sistemi za skupino politik zunanje pomoči, razvoja in širitve uspešni in se vsako leto izboljšujejo, kar se odraža v povečanju deleža v celoti pravilnih plačil, kot je v svojem vzorcu ugotovilo Sodišče. Priporočila Sodišča iz preteklih let so bila izvedena in Sodišče je priznalo številne izboljšave, zaradi česar so bili pomembni elementi ključnih kontrolnih sistemov ocenjeni kot „uspešni“.

6.53

- (a) Komisija sprejema priporočilo Sodišča in želi poudariti, da že sprejema ukrepe za obravnavo vseh priporočil, prejetih v zvezi z naknadnimi kontrolami v GD RELEX.
- (b) Komisija se strinja s Sodiščem in poudarja, da je bilo v letu 2009 storjenega že veliko za zmanjšanje zaostanka pri starih projektih, ki jih je treba zaključiti. Dejansko je bilo 75 % vseh pogodb o mehanizmu za hitro ukrepanje, odprtih v začetku leta 2009, do konca leta zaključenih. Komisija bo s temi prizadevanji nadaljevala tudi v letu 2010.
- (c) Ker se vedno več držav pripravlja na vložitev prošnje za „prenos upravljanja“, je GD ELARG posodobil notranje smernice iz leta 2008, da bi upošteval izkušnje, pridobljene pri prenosu upravljanja v letu 2008, in udeležencem, ki sodelujejo v postopku, v letu 2009 zagotovil nadaljnje nasvete.

UGOTOVITVE SODIŠČA

- (d) GD ELARG bi moral pregledati svoje kontrolne sezname za notranjo kontrolo zaradi dokumentiranja vseh izvedenih kontrol;
- (e) GD ELARG bi moral sprejeti ukrepe za izboljšanje kakovosti podatkov, vnesenih v njegove upravljavške informacijske sisteme (npr. redna analiza in preverjanje kakovosti podatkov);
- (f) GD ELARG bi moral razviti in vzpostaviti mehanizme za lažjo analizo rezultatov izvedenih nadzornih obiskov in nadaljnje ukrepanje;
- (g) GD ELARG bi moral še naprej zagotavljati dovolj sredstev za analizo manjkajočih končnih izjav, danih v okviru PHARE in prehodnega vira v novih državah članicah;
- (h) GD ECHO bi moral izboljšati dokumentacijo za ocene predlogov za ukrepe humanitarne pomoči (npr. uvesti standardizirana poročila o vrednotenju);
- (i) GD ECHO bi moral opredeliti in vzpostaviti mehanizme za zbiranje in analizo podatkov o tem, kako njegovi partnerji uporabljajo „preskrbne centre humanitarne pomoči“.

6.54 Priporočila v zvezi z EuropeAid so vključena v poročilo o ERS.

6.55 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 6.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

- (d) Komisija je že sprejela potrebne ukrepe za zagotovitev, da so kontrole, ki jih izvaja osebje v operativnem, finančnem in pogodbenem oddelku, podrobneje dokumentirane.
- (e) Izvajajo se redni pregledi kakovosti podatkov v sistem CRIS, zlasti pred pridobivanjem ustreznih informacij za letno poročilo o dejavnostih. Orodje informacijske tehnologije za upravljanje, v katero se vnašajo podatki, vsebuje tudi vgrajene kontrole kakovosti podatkov. Poleg tega daje Komisija velik poudarek usposabljanju uporabnikov sistema CRIS.
- (g) Zaključevanje izjav je od leta 2007 prednostna naloga GD ELARG. Samo v letu 2009 je GD ELARG zaključil 375 končnih izjav.
- (h) Komisija si že prizadeva dodatno izboljšati in uskladiti osrednjo dokumentacijo svojih ocen predlogov. Ena izmed možnosti je uvedba standardiziranega poročila o vrednotenju.
- (i) Čeprav je predlog Sodišča koristen, sedanje prednostne naloge in omejena sredstva ne dovoljujejo uporabe tega predloga v bližnji prihodnosti.

6.54 V odgovor na priporočila Sodišča bo urad EuropeAid:

- proučil možne metodologije za kazalnik ocenjenega finančnega učinka preostale stopnje napake,
- ocenil stroškovno učinkovitost svojih kontrol v okviru pregleda dopustnega tveganja napake,
- končal in razširjal sklop orodij za finančno poslovanje za izvajalske organizacije,
- si še naprej prizadeval zagotavljati pravilno in pravočasno beleženje podatkov iz revizij,
- si prizadeval izboljšati sisteme informacijske tehnologije, ki jih uporablja pri svojem revizijskem delu,
- izboljšal zasnovo in pregled meril za plačila proračunske podpore na podlagi spremenjenih smernic in postopkov vzajemnega ocenjevanja (skupina za zagotavljanje kakovosti),
- uvedel spremenjen okvir za spremljanje in poročanje na področju upravljanja javnih financ za plačila proračunske podpore.

UGOTOVITVE SODIŠČA

NADALJNJE UKREPANJE PO POSEBNEM POROČILU št. 3/2006 – ODZIV HUMANITARNE POMOČI EVROPSKE KOMISIJE NA CUNAMI**Uvod**

6.56 Leta 2006 je Računsko sodišče objavilo Posebno poročilo št. 3/2006 – Odziv humanitarne pomoči Evropske komisije na cunami, do katerega je prišlo po potresu 26. decembra 2004 ob zahodni obali Severne Sumatre. Revizija je zajela ukrepanje ob katastrofi in kratkoročna sanacijska dela Generalnega direktorata za humanitarno pomoč (GD ECHO) ⁽⁸⁾.

6.57 V Posebnem poročilu 3/2006 je Sodišče naštel več priporočil, ki sta jih Svet in Parlament vsa sprejela. Sodišče je priporočilo, naj Komisija:

- (a) pretehta vlogo, ki bi jo lahko imela pri pomoči prizadetim vladam za uspešnejše vodenje usklajevanja donatorjev, da bi se zagotovilo izpolnjevanje potreb;
- (b) razjasni vloge GD ECHO in GD za okolje (mehanizem civilne zaščite), da se zagotovi usklajen pristop;
- (c) preuči dolgoročnejši okvir za ukrepanje v izrednih razmerah (npr. devet mesecev namesto šestih), da se zagotovi dovolj časa za izvedbo;
- (d) okrepi svoj sistem spremljanja, da se vključijo naslednji elementi: pisne povratne informacije partnerjem po obiskih zaradi spremljanja, priprava informacij o primerljivih stroških, boljša razlaga izvedbenih ukrepov ter informacije o tem, kaj je bilo narejeno in kje;
- (e) upošteva težavnost dostopa do dokumentacije o projektih, ki jih izvajajo agencije Združenih narodov v okviru Okvirnega finančnega in upravnega sporazuma.

6.58 Svet je v svojih odgovorih na poročilo Sodišča Komisijo pozval, naj podpre usklajevalno vlogo Urada ZN za usklajevanje humanitarnih dejavnosti (OCHA), Parlament pa je poudaril pomen povezovanja kratkoročne humanitarne pomoči z dolgoročnejšo sanacijo in obnovo.

⁽⁸⁾ Dolgoročneje ukrepe Komisije na tem področju je Računsko sodišče preučilo v Posebnem poročilu št. 6/2008 – Pomoč Evropske komisije za sanacijo po cunamiju in hurikanu Mitch.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Nadaljnje ukrepanje po priporočilih

6.59 Leta 2007 je bila na podlagi predloga Evropske komisije za „Evropsko soglasje o humanitarni pomoči“ (Soglasje) sprejeta skupna izjava ⁽⁹⁾ zaradi izboljšanja usklajevanja med državami članicami in Komisijo in spodbujanja najboljših praks. Leta 2008 je Komisija pripravila akcijski načrt, priložen Soglasju.

6.60 Komisija podpira vodilno vlogo Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti pri usklajevanju odzivov humanitarne pomoči. GD ECHO je član skupine za donatorsko podporo OCHA. V obdobju 2007–2009 je Komisija podpisala 43 pogodb na področju sodelovanja z OCHA v skupni vrednosti približno 30 milijonov EUR.

6.61 Komisija si prizadeva usklajevati načine zagotavljanja pomoči EU z načini držav članic v okviru Delovne skupine Sveta za humanitarno pomoč in pomoč v hrani ter Odbora za humanitarno pomoč. Prav tako je Komisija izboljšala uporabo „sistema 14 točk“ za evidentiranje financiranja humanitarne pomoči EU, leta 2009 pa je GD ECHO naročil pregled sistema usklajevanja donatorjev humanitarne pomoči na terenu ⁽¹⁰⁾.

6.62 V skladu s tem je GD ECHO leta 2008 in 2009 poslal državam članicam EU in Evropskemu parlamentu približno 250 poročil o stanju, ki so jih pripravili uslužbenci na terenu in v katerih je prikazano stanje na terenu med samo krizo v posamezni državi ali na posameznem območju.

6.63 V odgovor na priporočilo Sodišča je Komisija leta 2009 napovedala predstavitev Centra za nadzor in obveščanje na področju civilne zaščite iz GD za okolje v GD ECHO, kar je uresničila februarja 2010.

6.64 Komisija je dala prednost povezovanju pomoči, sanacije in razvoja namesto podaljševanju ukrepov za odpravo izrednih razmer, za katero bi bila po njenem mnenju potrebna bistvena sprememba zasnove in zakonodajnega okvira celotne politike EU v zvezi z zunanjimi ukrepi. V skladu s tem je bila izboljšana normativna ureditev, Komisija pa je sprejela ukrepe za okrepitev sodelovanja med humanitarnimi in razvojnimi službami ter drugimi izvajalci pomoči, zlasti na terenu ter v kriznih razmerah in razmerah državne nestabilnosti.

⁽⁹⁾ Evropski svet, Skupna izjava – Evropsko soglasje o humanitarni pomoči (UL C 25, 30.1.2008).

⁽¹⁰⁾ Spaak, M. in Otto, R.: *Study on the mapping of donor coordination (Humanitarian Aid) at the field level* (študija o načrtovanju usklajevanja na področju donatorstva (humanitarna pomoč) na terenu), Channel research, julij 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.65 Komisija si je prizadevala obravnavati slabosti, odkrite v sistemu spremljanja, predvsem s strožjim izvajanjem svojih postopkov notranje kontrole ter z revizijo smernic za spremljanje. Sprejet je bil konkretnější pristop k razvoju informacijskega sistema za primerljive stroške. GD ECHO pripravlja globalni sistem primerljivih stroškov na enoto, ki naj bi vključeval kritično maso podatkov o dejanskih stroških na enoto. Vendar se pričakuje, da bo sistem, ki se imenuje „Cost Observed for Results“ (COR), v uporabi v računalniškem okolju Hope/e-tool od leta 2012.

6.66 Problem dostopa do dokumentacije za projekte, ki jih izvajajo agencije ZN, je Sodišče natančno preučilo v Posebnem poročilu št. 15/2009 ⁽¹⁾.

Zaključki

6.67 Komisija je upoštevala priporočila Sodišča in organov za razrešnico, čeprav je treba nekatere konkretne izboljšave sistema za spremljanje še uresničiti. Podrobneje to pomeni, da:

- (a) si Komisija s Soglasjem in akcijskim načrtom, svojo podporo Uradu ZN za usklajevanje humanitarnih dejavnosti ter stalnim sodelovanjem z državami članicami prizadeva zagotoviti uspešnejše usklajevanje donatorjev. Vmesni pregled akcijskega načrta Soglasja, predviden leta 2010, bi moral sistematično prikazati, kako Komisija kar najbolj izkorišča pet primerjalnih prednosti, naštetih v Soglasju, v zvezi z usklajevanjem in komplementarnostjo donatorjev humanitarne pomoči;
- (b) naj bi prestavitev Centra za nadzor in obveščanje v GD ECHO ustrezno reševala vprašanje usklajenosti pristopa obeh služb Evropske komisije;
- (c) naj bi nova finančna instrumenta, uvedena leta 2007, in sicer instrument za razvoj in sodelovanje ter instrument za stabilnost, Komisiji zagotovila orodje za obravnavo izziva, ki ga predstavlja povezovanje pomoči, sanacije in razvoja, s tem da bo v državah, ki prihajajo iz krize, uporabljala kombinacijo politik;

ODGOVORI KOMISIJE

6.65 Oblikovanje modela, imenovanega „Cost of Observed Results“ (COR), se bo začelo v letu 2011, ko bo vgrajen v orodje informacijske tehnologije (Hope/e-tool). Po fazi testiranja in vnosa podatkov naj bi se ta model začel uporabljati leta 2012.

6.66 Komisija je v celoti podprla zahteve Sodišča glede pridobitve ustreznih dokazil od organizacij ZN in to načelo je jasno določeno v okvirnem finančnem in upravnem sporazumu (FAFA). Če je Komisija obveščena o težavah, ki jih je imelo Sodišče v zvezi s tem, lahko pristopi k svojim partnerjem v ZN, da bi našla rešitev in zagotovila, da Sodišče prejme zahtevane informacije.

6.67

- (a) Komisija trenutno opravlja vmesni pregled akcijskega načrta Soglasja in končni rezultati bi morali biti na voljo do konca leta 2010.
- (b) Vključitev centra za nadzor in obveščanje že prinaša pozitivne rezultate, kot sta dostopnost informacij v realnem času ob začetku naravnih in drugih nesreč ter tesnejše sodelovanje med tehničnimi strokovnjaki GD ECHO na terenu in strokovnjaki držav članic, dodeljenih za dejavnosti na področju civilne zaščite.
- (c) Komisija pozdravlja dejstvo, da Sodišče priznava prispevek novih instrumentov k procesu prehoda. Za okrepitev teh prizadevanj je Komisija ustanovila medsektorsko skupino za prehod, da bi spodbudila enoten pogled, usklajene pristope in skupna stališča glede politik za „primere prehoda“, kjer so prisotni humanitarni in razvojni instrumenti ter instrumenti za stabilizacijo. Cilj je izboljšati politiko in izvajanje programov na terenu ter prispevati k mednarodni razpravi glede primerov prehoda.

⁽¹⁾ Posebno poročilo št. 15/2009 – Pomoč Evropske unije, ki se izvaja prek organizacij Združenih narodov: odločanje in spremljanje.

UGOTOVITVE SODIŠČA

- (d) bo mogoče uspešnost in rezultate sistema COR ovrednotiti šele potem, ko se bo sistem v celoti izvajal, čeprav je razvoj tega sistema zahtevna in obetavna naloga.

NADALJNJE UKREPANJE PO POSEBNEM POROČILU št. 6/2006 O OKOLJSKIH VIDIKIH RAZVOJNEGA SODELOVANJA KOMISIJE

Uvod

6.68 Leta 2006 je Sodišče objavilo Posebno poročilo št. 6/2006 – Okoljski vidiki razvojnega sodelovanja Komisije ⁽¹²⁾. Med revizijo sta bila pregledana oba okoljska programa, ki ju financira Komisija, pregledano pa je bilo tudi, kako Komisija vključuje okolje v vse svoje razvojno sodelovanje.

6.69 Petnajst priporočil Sodišča Komisiji, ki sta jih podprla Svet in Parlament, je zajemalo tri glavna področja: uvedbo celovite strategije za okolje in spremljanje njenega izvajanja, izboljšanje uspešnosti vključevanja okolja v druga področja ter izboljšanje uspešnosti okoljskih projektov.

6.70 Poleg tega je Parlament priporočil, naj Komisija več uporablja priznane strokovnjake organov za nacionalno pomoč držav članic in zasebnih družb, ki imajo priznane izkušnje kot partnerji teh organov pri vodenju okoljskih projektov v okviru nacionalnih razvojnih programov ⁽¹³⁾.

Nadaljnje ukrepanje po priporočilih

6.71 Na podlagi posebnega poročila Sodišča so službe Komisije dale prednost novi celoviti okoljski strategiji in do konca leta 2006 pripravile osnutek zasnove strategije. Vendar se je zaradi spremenjenih prioritet Komisije nadaljnje delo pri strategiji zavleklo, tako da so bili elementi za pripravo nove strategije prikazani v delovnem dokumentu služb Komisije ⁽¹⁴⁾ šele aprila 2009. Svet je pozdravil ta dokument in junija 2009 pozval Komisijo, naj pripravi celovit strateški dokument EU za leto 2011. Marca 2010 so bile Komisija in države članice v začetni fazi pripravljanja delovnega programa za oblikovanje nove strategije.

ODGOVORI KOMISIJE

- (d) Komisija se strinja z izjavo Sodišča in namerava zagotoviti prve rezultate do konca leta 2011.

6.71 Zamuda pri pripravi strategije je nastala zaradi sprememb v prednostnih nalogah, pri čemer naj se okoljska strategija ne bi več izdajala kot samostojno sporočilo, temveč kot priloga k obsežnejšemu sporočilu o vključevanju vseh medsektorskih vprašanj (ne samo okoljskih), ki naj bi bilo predvidoma sprejeto do konca leta 2008. Ta novi pristop je bil predlagan z namenom zmanjšanja števila sporočil Komisije, vendar je bil sčasoma opuščen zaradi težav z združevanjem različnih medsektorskih vprašanj v en dokument in zaradi potrebe po pristopu, ki je bolj osredotočen na okolje. Septembra 2009 je bil sklican sestanek z državami članicami (in civilno družbo), da bi skupaj začeli pripravo nove strategije.

⁽¹²⁾ UL C 235, 29.9.2006, str. 1.

⁽¹³⁾ Odstavek 233 resolucije Parlamenta o razrešnici (UL L 187, 15.7.2008, str. 50).

⁽¹⁴⁾ *Improving Environmental Integration in Development Cooperation* (boljše vključevanje okoljskih vidikov v razvojno sodelovanje). SEC(2009) 555, 21.4.2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.72 Septembra 2006 je Komisija vzpostavila operativni okvir za pripravo svoje nove okoljske strategije, ko je ustanovila medsektorsko skupino pod vodstvom GD za razvoj, v kateri so bili predstavniki ustreznih generalnih direktorátov. Komisija je zaprosila za tehnično pomoč pri opredelitvi mogočih kazalnikov uspešnosti za vključevanje okoljskih vidikov, ki bi jih lahko uporabili v novi okoljski strategiji leta 2006. Celovito oceno uspešnosti Komisije pri vključevanju okoljskih vidikov je glede na opredeljene kazalnike in metodologijo tehnična pomoč prvič pripravila šele leta 2009.

6.73 Komisija ni izvedla posebnega pregleda zaradi ocene svojih notranjih zmogljivosti za izvajanje okoljske strategije. Povečanja zmogljivosti se je lotila predvsem z obsežnim programom usposabljanja in izdajo podrobnejših navodil za svoje uslužbenke. Poleg tega je bilo v ključnih enotah na sedežu Komisije zaposlenih omejeno število dodatnih uslužben-
cev, predvsem za delo v zvezi s podnebnimi spremembami v okviru razvojnega sodelovanja.

6.74 Navodila za zaposlene za vključevanje okoljskih vprašanj v razvojno pomoč so bila izdana konec leta 2006 in nato leta 2009 posodobljena zaradi boljšega upoštevanja podnebnih sprememb. Vendar so svetovalci Urada za sodelovanje EuropeAid leta 2009 med pregledom ugotovili, da je v približno 50 % pregledanih projektov v fazi njihovega oblikovanja mogoče še izboljšati vključevanje okoljskih vidikov.

6.75 Veliko uslužbenecv Komisije se je udeležilo usposabljanja o okoljskih vidikih razvojnega sodelovanja, v katerega je Komisija vložila veliko sredstev. To usposabljanje je od leta 2009 obvezno za operativne uslužbenke Urada za sodelovanje EuropeAid, ne pa tudi za uslužbenke GD za razvoj in GD za zunanje odnose.

6.76 Komisija še ni opravila celovite ocene svoje okoljske pomoči, ki bi zajemala programe in vključevanje okoljskih vprašanj. Osrednjo podatkovno zbirko za vse ocenjene okoljske projekte je treba šele vzpostaviti. Okoljski vidiki sistema Komisije za spremljanje projektov so bili sicer razširjeni, vendar ta poročila o spremljanju še niso bila ocenjena z okoljskega stališča.

ODGOVORI KOMISIJE

6.72 Vzpostavljeni so bili ključni količinski kazalniki v zvezi z obstoječo strategijo za vključevanje okoljskih vprašanj – kot je zahtevalo Sodišče – ki se spremljajo od leta 2006. Ti kazalniki so povezani z uporabo orodij, kot so okoljski profili pri pripravi državnih in regionalnih strategij, in okoljskimi ocenami v zvezi s programi in projekti, količino zagotovljenega usposabljanja ter številom osebja, ki se usposablja. Kakovostni kazalniki za oceno vključevanja okolja med oblikovanjem projektov so bili opredeljeni in uporabljeni v prvi pilotni naknadni oceni, izvedeni v letu 2009.

6.73 V okviru kadrovske politike “ničelne rasti” Komisije, in kot je priznalo Sodišče, je urad EuropeAid poudarjal krepitev nestrokovne usposobljenosti osebja namesto izvajanja posebnega pregleda svojih notranjih zmogljivosti. Ta pristop je dosledno izvajal v referenčnem obdobju.

6.74 Naknadni pregled – ki je bil pilotni – je bil del ukrepa za stalno izboljševanje v fazi oblikovanja projektov.

6.75 Usposabljanje v zvezi z vključevanjem okolja je zdaj obvezno za vse operativno osebje urada EuropeAid, ki dela na sedežu ali je napoteno na delegacije. To je bilo en izmed najboljše obiskanih usposabljanj v letu 2009 z več kot 400 udeleženci. Od leta 2005 se izvaja obsežen program seminarjev za usposabljanje, vključno z okoli 50 regionalnimi seminarji, ki so jih organizirale sodelujoče države, in večjim številom seminarjev, organiziranih na sedežu.

6.76 Ocena vključevanja okoljskih vprašanj v razvojno sodelovanje je načrtovana za leto 2011. Centralna baza podatkov za ocene posameznih okoljskih projektov je v razvoju in bo začela delovati leta 2011. V letih 2005 in 2009 so bila izdelana poročila o oceni v rezultate usmerjenega spremljanja s poudarkom na okoljskih projektih za Latinsko Ameriko. Ocene sodelovanja z Evropsko komisijo po posameznih državah so obravnavale okoljske vidike kot del medsektorskih vprašanj.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.77 Komisija je sprejela ukrepe za izboljšanje prepoznavanja projektov, ki so povezani z okoljem, vendar še vedno ne more natančno oceniti zneska odhodkov, povezanih z okoljem. Sistem za približno oceno odhodkov je bil uveden za projekte, pomembne za podnebje, ne pa tudi za druga področja, zlasti biotsko raznovrstnost in širjenje puščaj.

6.78 Državni okoljski profili so bili pripravljani za skoraj vse nacionalne strateške dokumente in priloženi tem dokumentom, v same nacionalne strateške dokumente pa so bili vključeni tudi posebni deli o okolju. Vendar je kakovost državnih okoljskih profilov različna, njihov vpliv na splošne nacionalne strateške dokumente pa običajno še vedno omejen. Smernice za vmesni pregled nacionalnih strateških dokumentov, ki je potekal med izvajanjem teh nadaljnjih ukrepov, spodbujajo večje poudarjanje okolja v nacionalnih strateških dokumentih in dajejo posebno prednost vključevanju vprašanj podnebnih sprememb v revidirane nacionalne strateške dokumente.

6.79 Komisija je uvedla usmeritve za vključevanje okoljskih vprašanj v dejavnosti proračunske podpore. Vendar so v praksi skladnost z okoljskimi predpisi in okoljski kazalniki še vedno redko vključeni v programe proračunske podpore, strateške okoljske ocene pa so bile izvedene le v nekaj primerih.

6.80 Čeprav so bili s smernicami Komisije uvedeni posebni postopki za pregled usklajenosti z okoljsko zakonodajo za vse projekte, je EuropeAid delegacijam prepustil odločitev o tem, ali bodo uvedle okoljske kontaktne točke za preverjanje teh postopkov. Zaradi omejitev zaposlovanja strokovnjaki za okolje EuropeAid ne morejo preveriti pregleda usklajenosti z okoljsko zakonodajo pri vseh predlogih projektov.

6.81 Komisija je uvedla tudi smernice za izvajanje presoje vplivov na okolje med fazo oblikovanja projektov in med nadaljnjim ukrepanjem po priporočilih iz presoje vplivov na okolje. Vendar zahteva po izvedbi presoje vplivov na okolje ni vselej izpolnjena, kot je ugotovljeno v pregledu EuropeAid iz leta 2009, omenjenem v odstavku 6.77.

6.82 Pri okoljskem tematskem programu⁽¹⁵⁾ se je vloga delegacij pri ocenjevanju predlogov projektov povečala. Priročnik za vključevanje okoljskih vidikov vsebuje smernice za projekte iz nacionalnih strateških dokumentov, ki naj bi zagotovile upoštevanje lokalnih razmer pri zasnovi projektov.

ODGOVORI KOMISIJE

6.77 Urad EuropeAid je izboljšal svoje zmogljivosti za opredelitev in sledenje odhodkov za okoljske projekte, vendar ostaja izračun točnih zneskov, dodeljenih okoljskim ciljem znotraj ukrepov, ki so prvotno namenjeni izpolnjevanju drugih političnih ciljev, še vedno zelo zahtevna naloga. Z Odborom za razvojno pomoč pri OECD potekajo razprave o tem, kako bi lahko kvalitativne podatke na podlagi Rio označevalcev najlažje pretvorili v finančne podatke.

6.78 Kakovost državnih okoljskih profilov in njihov vpliv na nacionalne strateške dokumente sta še vedno spremenljiva, vendar se nekateri državni okoljski profili posodablajo na podlagi smernic o vključevanju okolja in zaradi boljše obravnave vprašanj podnebnih sprememb, medtem ko so smernice za vmesni pregled vplivale na večje upoštevanje okoljskih vprašanj in vprašanj v zvezi s podnebnimi spremembami v nacionalnih strateških dokumentih, zlasti v državah, ki so vključene v instrument za razvojno sodelovanje.

6.79 Nove smernice o proračunski podpori bodo objavljene leta 2011 in bodo vključevale nova navodila za medsektorska vprašanja. Kljub vključitvi posebnih okoljskih kazalnikov poteka politični dialog o okoljskih vprašanjih v številnih državah v okviru skupnih programov donatorjev, ki sledijo dejavnostim splošne proračunske podpore. Da bi bile strateške okoljske ocene učinkovite, zahtevajo upoštevanje lokalne ravni in vključitev partnerskih držav, zato jih ni mogoče vsiliti.

6.81 Urad EuropeAid je oblikoval obvestila in navodila, ki se med drugim sklicujejo na podpiranje upravljanja naravnih virov na ravni skupnosti. Številni programi Komisije spodbujajo pobude glede upravljanja naravnih virov na lokalni ravni. Tematski program za okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z energijo, se izrecno sklicuje na sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, kar je bilo zajeto v razpisih za zbiranje predlogov, ki so upoštevali „zaščito lastništva posesti in pravic lokalnih skupnosti, vključno z avtohtonim prebivalstvom“ v okviru gospodarjenja z gozdovi.

⁽¹⁵⁾ Tematski program Okolje in trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri, vključno z energijo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

6.83 Kot del procesa poenostavljanja finančnega poslovanja Komisije sta bila spremenjena finančna uredba in praktični vodnik, tako da bi bili postopki javnega naročanja enostavnejši, njihova izvedba pa hitrejša.

6.84 V okoljskih smernicah EuropeAid je omenjeno, da je treba posvetiti pozornost zagotavljanju pomoči lokalnim skupnostim pri iskanju trajnostnih načinov uporabe lokalnih naravnih virov, vendar ne vsebujejo posebnih navodil o tem, kako to storiti.

6.85 Komisija ni pripravila skupne ocene uspešnosti različnih instrumentov pomoči pri varstvu okolja, vendar EuropeAid zaključuje študijo o razvoju sektorskih pristopov in obravnava tudi možnost ustanovitve skrbniških skladov EU, ki bi se lahko uporabljali za varstvo okolja.

6.86 Komisija za izvajanje svojih okoljskih programov še naprej uporablja strokovno znanje držav članic in zasebnih podjetij, poleg tega pa je povečala možnosti za sodelovanje zasebnega sektorja v tematskem programu Okolje in trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri, vključno z energijo.

Zaključki

6.87 Komisija je dosegla pomemben napredek pri izvajanju obširnih priporočil Sodišča. To velja zlasti v zvezi s krepitvijo lastnih zmogljivosti z usposabljanjem zaposlenih in smernicami zanje. Kljub temu je pregled EuropeAid iz leta 2009 opozoril na slabosti pri izvajanju nekaterih novih postopkov za vključevanje okoljskih vprašanj.

6.88 Na več področjih bo za popolno uveljavitev priporočil treba storiti še več. Nova celovita okoljska strategija je še vedno v pripravi, vendar mora biti končana do leta 2011, da bo lahko uporabljena v naslednjem krogu načrtovanja programov. To strategijo je treba okrepiti z nadaljnjim delom pri pripravi okoljskih kazalnikov uspešnosti ter skupni oceni uspešnosti vključevanja okoljskih vprašanj in okoljskih programov, vključno z vlogo različnih instrumentov. Prav tako bo treba posvečati več pozornosti vključevanju okoljskih vprašanj v programe proračunske podpore.

ODGOVORI KOMISIJE

6.84 Urad EuropeAid je oblikoval številna obvestila za spodbujanje trajnostnega razvoja s poudarkom na pristopih na ravni skupnosti. Poleg tega se tematski program za okolje izrecno sklicuje na sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, kar je bilo med drugim zajeto v razpisih za zbiranje predlogov, ki so upoštevali "zaščito lastništva posesti in pravic lokalnih skupnosti, vključno z avtohtonim prebivalstvom" v okviru gospodarjenja z gozdovi.

6.85 Raziskava Komisije o sektorskih pristopih na področju okolja in naravnih virov je bila zaključena v tesnem sodelovanju s številnimi razvojnimi agencijami EU, v pripravi pa je nekaj programov v podporo sektorske politike Komisije na tem področju. Očitno gre za nov tok dogodkov glede na preteklost. V okviru predlogov za spremembo finančne uredbe bo zdaj morda možno ustanoviti skrbniške sklade EU in vzpostavljeni so bili sporazumi o prenosu, da se državam članicam EU omogoči, da prispevajo h globalnemu zavezništvu o podnebnih spremembah (GCCA), ki ga upravlja Komisija. Inovativni mehanizmi financiranja za okolje vključujejo tudi vzpostavitev zasebno-javnih partnerstev ter združevanje posojil in nepovratnih sredstev.

6.86 Komisija pri izvajanju svoje okoljske strategije še naprej uporablja strokovno znanje držav članic in zasebnih podjetij.

6.87 Komisija pozdravlja priznanje znatnega napredka, ki je bil dosežen pri vključevanju okoljskih vprašanj v portfelj zunanje pomoči Komisije. Naknadni pregled – ki je bil pilotni – je bil del ukrepa za stalno izboljševanje. Ta proces je vključeval pregled postopkov vzajemnega ocenjevanja (skupina za zagotavljanje kakovosti), ki so uvedli jasnejše kazalnike glede obravnavanja okoljskih vidikov pri pripravi predlogov projektov.

6.88 Komisija in države članice EU sodelujejo pri oblikovanju prvega osnutka okoljske strategije, ki naj bi bil pripravljen v začetku leta 2011 in bo sprejet v drugi polovici leta 2011.

Komisija namerava nadaljevati delo na kazalnikih za spremljanje učinkovitosti nove okoljske strategije in oceno vključevanja vprašanj okolja v dejavnosti. Celovita ocena vključevanja okoljskih vprašanj v razvojno sodelovanje je načrtovana za leto 2011. Če bodo rezultati ocene pravočasno na voljo, bodo vključeni v oblikovanje nove strategije EU. Nove smernice o proračunski podpori so prav tako načrtovane za leto 2011 in bodo vključevale nova navodila za medsektorska vprašanja. Komisija si bo pri svojem delu še naprej prizadevala za tesno usklajevanje z državami članicami EU v podporo programu učinkovitosti pomoči.

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA ZUNANJO POMOČ, RAZVOJ IN ŠIRITEV

		2009								2008	2007		
		EuropeAid		RELEX		ELARG		ECHO				Skupaj	
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA													
Transakcije skupaj (od tega):		117		11		38		14		180		180	145
Predplačila		57		2		13		11		83		71	46
Vmesna/končna plačila		60		9		25		3		97		109	99
REZULTATI PREIZKUŠANJA													
(v % in po številu transakcij)													
Transakcije, na katere niso vplivale napake		90 % {105}		91 % {10}		79 % {30}		86 % {12}		87 % {157}		73 %	74 %
Transakcije, na katere so vplivale napake		10 % {12}		9 % {1}		21 % {8}		14 % {2}		13 % {23}		27 %	26 %
ANALIZA TRANSAKCIJ, NA KATERE SO VPLIVALE NAPAKE													
(v % in po številu transakcij)													
Analiza po vrstah odhodkov													
Predplačila		33 % {4}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		17 % {4}		19 %	19 %
Vmesna/končna plačila		67 % {8}		100 % {1}		100 % {8}		100 % {2}		83 % {19}		81 %	81 %
Analiza transakcij po vrstah napak													
Količinsko neopredeljive napake		67 % {8}		100 % {1}		88 % {7}		50 % {1}		74 % {17}		60 %	73 %
Količinsko opredeljive napake		33 % {4}		0 % {0}		12 % {1}		50 % {1}		26 % {6}		40 %	27 %
ki zadevajo:	upravičenost	100 % {4}		NR {0}		100 % {1}		100 % {1}		100 % {6}		79 %	100 %
	nastanek	0 % {0}		NR {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		21 %	0 %
	točnost	0 % {0}		NR {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 %	0 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK													
Najverjetnejša stopnja napake:													
< 2 %													
2 % do 5 %		X									X	X	
> 5 %													

PRILOGA 6.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA ZUNANJO POMOČ, RAZVOJ IN ŠIRITEV

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov

Zadevni sistem		Ključne notranje kontrole (Komisija)				Skupna ocena
		Predhodne kontrole	Spremljanje in nadzor	Zunanje revizije	Notranja revizija	
EuropeAid ⁽¹⁾	sedež					
	delegacije				NR	
GD RELEX				(²)		
GD ELARG				(²)		
GD ECHO						

⁽¹⁾ Ta ocena ustreza oceni, objavljeni v poročilu o ERS.

⁽²⁾ Naknadne kontrole.

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda:

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni ocenjeno

PRILOGA 6.3

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA ZUNANJO POMOČ, RAZVOJ IN ŠIRITEV

Glavni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
EuropeAid	brez pridržkov	NR	EuropeAid je vzpostavil celovito strategijo za kontrolo in še naprej uvajal pomembne izboljšave v zasnovi in uporabi svojih nadzornih in kontrolnih sistemov. Vendar je Sodišče pri reviziji ugotovilo, da se pri nekaterih kontrolah še vedno pojavljajo slabosti in da so na plačila vplivale pomembne napake.	B
RELEX	s pridržki	Pomembne slabosti v zvezi z neustreznimi kontrolami za ublažitev tveganja zaradi zagotovila o odhodkih, ki jih upravljajo misije za skupno zunanjo in varnostno politiko, ter pomembne slabosti v zvezi z ustreznostjo naknadnih kontrol zaradi pridobitve dodatnega zagotovila za dopolnitev drugih elementov kontrolnega sistema.	Treba je še odpraviti pomembne pomanjkljivosti, ugotovljene v zvezi z naknadnimi kontrolami, ki so del nadzornih in kontrolnih sistemov GD RELEX za zagotavljanje pravilnosti transakcij.	A
ELARG	brez pridržkov	NR		A
ECHO	brez pridržkov	NR		A

(*) Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

Opažanja Sodišča	Izvedeni ukrepi	Analiza Sodišča
Zunanji odnosi in razvoj		
<i>1. Spremljanje in podpora organizacij, pristojnih za izvajanje projektov, ki jih financira EU</i>		
V zvezi s predhodnimi pregledi so bile ugotovljene slabosti, ki so vključevale nezadovoljivo spremljanje organizacij, pristojnih za izvajanje projektov, ki jih financira EU, in podporo zanje. (letno poročilo za leto 2008, odstavka 8.22 in 8.35)	Priprava orodij za finančno poslovanje za izvajalske organizacije.	Glej poročilo o ERS, Priloga 4, vrstica 2.
<i>2. Plačila proračunske podpore</i>		
V zvezi s predhodnimi pregledi so bile pri plačilih proračunske podpore ugotovljene slabosti v procesih preverjanja izpolnjevanja plačilnih pogojev. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.22)	Splošna zavest v službah Komisije o potrebi po zagotavljanju bolj strukturiranega in formalnega pristopa pri ocenjevanju plačil proračunske podpore, vključno z večjo vlogo preverjanja v procesu odobravanja plačil, ki ga izvajajo uslužbenci, pristojni za finance in pogodbe.	Glej poročilo o ERS, Priloga 4, vrstica 9.
<i>3. Sistem zunanjih revizij</i>		
V zvezi z uporabo zunanjih revizij, ene od najpomembnejših sestavin okvira notranje kontrole EuropeAid, je Sodišče ugotovilo izboljšave v procesih. Vendar ugotavlja, da te kontrole na splošno ostajajo delno uspešne. (letno poročilo za leto 2008, odstavka 8.23 in 8.24)	Reforme obstoječe revizijske metodologije, uvedene po letu 2007, dopolnjene z obsežno revizijo metodologije za pripravo letnih načrtov revizije.	Glej poročilo o ERS, Priloga 4, vrstica 3.
<i>4. Proces obvladovanja tveganja</i>		
Ugotovljeno je bilo, da je proces obvladovanja tveganja delno uspešen. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.23)	Stalna prizadevanja za boljšo ozaveščenost o procesu obvladovanja tveganja.	Proces obvladovanja tveganja je bil na splošno ocenjen kot uspešen.

Opažanja Sodišča	Izvedeni ukrepi	Analiza Sodišča
5. Naknadne kontrole		
V zvezi z naknadnimi kontrolami kot sestavino nadzornih in kontrolnih sistemov GD RELEX za zagotavljanje pravilnosti transakcij so bile ugotovljene pomembne pomanjkljivosti. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.25)	Natančno spremljanje izvajanja letnih načrtov naknadnih kontrol.	Kljub prizadevanjem in doslej doseženemu napredku je treba odpraviti še pomembne slabosti.
Širitev		
6. Oddelek za notranjo revizijo		
Ugotovljeno je bilo, da večletni program Oddelka za notranjo revizijo ni bil dovolj dobro razvit. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.27)	Leta 2009 je Oddelek za notranjo revizijo oblikoval večletni program svojih dejavnosti.	Sodišče meni, da je GD ELARG to ugotovitev ustrezno obravnaval.
7. Naknadne kontrole projektov, ki se upravljajo centralizirano		
Ugotovljeno je bilo, da GD ELARG ni imel posebne strategije za naknadne kontrole projektov, ki se upravljajo centralizirano. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.27)	Leta 2009 je GD ELARG razvil strategijo za naknadne kontrole projektov, ki se upravljajo centralizirano.	Sodišče pozdravlja pobudo GD ELARG, vendar se bo nova strategija začela uporabljati šele leta 2010 in je njeno uspešnost treba šele dokazati.
8. Mogoče nepravilnosti pri upravljanju sredstev Phare v dveh agencijah v Bolgariji		
Ugotovljeno je bilo, da še vedno obstajajo temeljne slabosti v zvezi z mogočimi nepravilnostmi pri upravljanju sredstev Phare v dveh agencijah v Bolgariji. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.28)	Leta 2009 je GD ELARG po popravnihi ukrepih bolgarskih organov preklical začasno ustavitev plačil Bolgariji.	GD ELARG mora še naprej posvečati posebno pozornost spremljanju izvrševanja sredstev popristopne pomoči v Bolgariji.
Humanitarna pomoč		
9. Oddelek za notranjo revizijo		
Leta 2008 Oddelek za notranjo revizijo še ni deloval s polno zmogljivostjo zaradi prenosa dejavnosti iz Oddelka za notranjo revizijo EuropeAid. (letno poročilo za leto 2008, odstavek 8.29)	Leta 2009 je bilo zasедeno ustrezno število delovnih mest v Oddelku za notranjo revizijo, ki je izvedel celoten letni delovni načrt.	Oddelek za notranjo revizijo GD ECHO ustrezno deluje in daje zagotovila generalnemu direktorju GD ECHO.

POGLAVJE 7

Izobraževanje in državljanstvo

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	7.1–7.8
Posebne značilnosti skupine politik	7.2–7.5
Obseg revizije in revizijski pristop	7.6–7.8
Pravilnost transakcij	7.9–7.13
Uspešnost sistemov	7.14–7.16
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	7.17
Zaključki in priporočila	7.18–7.21

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

7.1 V tem poglavju je predstavljena posebna ocena Sodišča o skupini politik „izobraževanje in državljanstvo“, ki zajema področja politik 15 – izobraževanje in kultura, 16 – komuniciranje ter 18 – območje svobode, varnosti in pravice. Ključne informacije o zajetih dejavnostih in plačilih v letu 2009 so navedene v **tabeli 7.1**.

Tabela 7.1 — Izobraževanje in državljanstvo – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2009	Način upravljanja
15	Izobraževanje in kultura	upravni odhodki	118	neposredno centralizirano
		vseživljenjsko učenje, vključno z večjezičnostjo	1 154	posredno centralizirano
		razvoj kulturnega sodelovanja v Evropi	52	posredno centralizirano
		pospeševanje in spodbujanje sodelovanja na področju mladine in športa	144	posredno centralizirano
		krepitev evropskega državljanstva	28	posredno centralizirano
			1 496	
16	Komuniciranje	upravni odhodki	109	neposredno centralizirano
		komuniciranje in mediji	35	neposredno centralizirano
		komuniciranje na lokalni ravni	39	neposredno centralizirano
		orodja za analize in komunikacije	21	neposredno centralizirano
			204	
18	Območje svobode, varnosti in pravice	upravni odhodki	64	neposredno centralizirano
		solidarnost – zunanje meje, vizumska politika in prosti gibanje oseb	270	deljeno / neposredno centralizirano
		migracijski tokovi – skupna politika priseljevanja in skupna azilna politika	254	deljeno / neposredno centralizirano
		temeljne pravice in državljanstvo	34	neposredno centralizirano
		varnost in varstvo svoboščin	52	neposredno centralizirano
		kazensko in civilno pravosodje	50	neposredno centralizirano
		preprečevanje uporabe drog in obveščanje o drogah	16	neposredno centralizirano
		strategija in usklajevanje politike	4	neposredno centralizirano
			744	
Upravni odhodki skupaj ⁽¹⁾			291	
Operativni odhodki skupaj (ki jih sestavljajo):			2 153	
— predplačila			1 881	
— vmesna/končna plačila			272	
Plačila za leto skupaj			2 444	
Obveznosti za leto skupaj			2 788	

⁽¹⁾ Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.
Vir: Letni računovodski izkazi za leto 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Posebne značilnosti skupine politik

7.2 Omenjene tri proračunske naslove v tej skupini politik upravljajo skoraj izključno trije s tem povezani generalni direktorati (GD) Komisije, in sicer GD za izobraževanje in kulturo (GD EAC) proračunski naslov 15, GD za komuniciranje (GD COMM) proračunski naslov 16 in GD za pravosodje, svobodo in varnost (GD JLS) proračunski naslov 18. Večina odhodkov za to skupino politik se upravlja posredno centralizirano ali deljeno, pri čemer je izvajanje ukrepov v obliki večletnih programov preneseno na Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA), nacionalne agencije⁽¹⁾ ali podobne upravljaljske strukture v državah članicah. Pristojni subjekti v državah članicah dodeljujejo sredstva in sklepajo pogodbe za projekte ali ukrepe, ki jih izvajajo zasebni ali javni upravičenci.

7.3 Za podporo EU na področjih izobraževanja in državljanstva so značilne številne sheme financiranja različnih tematskih področij in vrst projektov, kot so donacije za ukrepe v podporo državljanstvu ali za mobilnost v sektorjih izobraževanja in usposabljanja. Projektov ne izvajajo samo organizacije za izobraževanje in usposabljanje, ampak tudi druge nepridobitne organizacije, zasebna podjetja in javne uprave. Končni upravičenci pri ukrepih mobilnosti so posamezniki, večinoma državljani EU. Upravljanje nekaterih programov, kot so Sklad za zunanje meje, Evropski sklad za vključevanje državljanov tretjih držav, Evropski sklad za vračanje in Evropski sklad za begunce, pa je večinoma deljeno z državami članicami.

7.4 Financiranje v tej skupini politik v glavnem zajema predplačila tradicionalnim agencijam EU in nacionalnim agencijam ter četrtletne prispevke za njihove stroške poslovanja. Plačila nacionalnim agencijam se izvršijo po podpisu pogodbe ali sprejetju delovnega programa oziroma, v primeru večine drugih in tretjih obrokov, predfinanciranja, ko Komisija potrdi, da je bilo 70 % izplačanih predplačil že razdeljenih med upravičence. Predplačila se običajno izplačujejo, dokler ne dosežejo 100 % najvišjega dovoljenega zneska. Zaradi omejitev v pogojih za prejetje predplačil je tveganje napak zelo majhno. Višje je pri vmesnih in končnih plačilih, saj temeljijo na dejanskih stroških, ki jih je treba povrniti, zato obstaja tveganje, da izjave o stroških, ki jih predložijo upravičenci, vsebujejo neupravičene, previsoke ali neutemeljene stroške in da jih organ upravljanja ali Komisija ne odkrije.

7.4 Na področju politik v zvezi z izobraževanjem in kulturo je Komisija vzpostavila svoj nadzorni in kontrolni sistem na podlagi enega samega revizijskega pristopa s primarnimi kontrolami na ravni nacionalnih agencij, sekundarnimi kontrolami, ki jih izvajajo nacionalni organi, in nadzornimi kontrolami na ravni Komisije.

Da bi zmanjšali tveganje neupravičenih izdatkov pri končnih plačilih je GD za izobraževanje in kulturo podaljšal uporabo povprečnih in pavšalnih donacij v sedanji generaciji programov.

Uvedene so bile tudi kontrole na ravni nacionalnih agencij, zlasti inšpekcijski nadzori na kraju samem, dokumentacijski pregledi in revizije z minimalnimi zahtevami na podlagi ocene tveganja.

⁽¹⁾ Te imajo pogodbeno razmerje s Komisijo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.5 Nacionalne agencije sklepajo sporazume o dodelitvi sredstev s sodelujočimi organizacijami ⁽²⁾ in iz predplačil, ki so jih prejele od Komisije, tem organizacijam izplačujejo od 80- do 100-odstotna predplačila, odvisno od vrste programa. Ti projekti se končajo v obdobju največ treh let, nato se pripravijo končna poročila in finančna izravnava med nacionalno agencijo in upravičenci. Prva pošlje Komisiji svoje letno poročilo, ki vsebuje finančna poročila za vse odprte sporazume med agencijo in Komisijo. Ko so zaključeni vsi projekti, financirani iz proračuna za dano leto, nacionalna agencija Komisiji predloži konsolidirano končno poročilo kot del letnega poročila zadevne nacionalne agencije. Komisija zaključi sporazum z agencijo tako, da potrdi poročilo, izračuna končni znesek za poravnavo in izplača preostala sredstva ali izterja preplačilo.

Obseg revizije in revizijski pristop

7.6 Skupni pristop in metodologija, ki ju je Računsko sodišče uporabilo pri reviziji, sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Revizija področja izobraževanje in državljanstvo je zajemala:

- (a) preizkušanje vzorca s 120 zaključevanji programov in projektov na ravni Komisije, od katerih se jih je 78 nanašalo na zaključevanje programov in projektov za obdobje 2000–2006;
- (b) ločeno preizkušanje vzorca s 30 predplačili, izplačanimi v letu 2009;
- (c) oceno sistemov, usmerjeno na sisteme za zaključevanje programov in projektov na ravni Komisije;
- (d) oceno letnih poročil o dejavnostih in spremljajočih izjav za GD EAC in GD JLS.

ODGOVORI KOMISIJE

7.5 Letna poročila nacionalnih agencij Komisiji omogočajo dober pregled na letni ravni nad stanjem izvajanja programa ter upravljanjem in kontrolami, ki jih izvajajo nacionalne agencije.

Podatke iz letnih poročil nacionalnih agencij vsako leto potrdi nacionalni organ zadevne države v okviru svoje izjave o zanesljivosti Komisiji.

7.6

- (a) Koristi sedanje generacije programov za obdobje 2007–2013 s poenostavljenimi pravili in razširjeno uporabo financiranja s povprečninami bi morale zmanjšati tveganja, povezana s končnimi plačili.

⁽²⁾ Sodelujoče organizacije so običajno univerze, šole ali fakultete, ki upravljajo plačila upravičencem, kot so študenti ali učitelji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.7 Sodišče je revizijo za DAS za leto 2009 usmerilo na s tem povezane odhodke, ki jih je imela in odobrila Komisija. Med revizijo so bili izvedeni obiski na kraju samem pri končnih upravičencih, kot so organi za nadzor meje v državah članicah, begunski centri ter kulturne ustanove in univerze, ki upravljajo plačila študentom in učiteljem, da bi se ocenili pravilnost izračunavanja odhodkov ter njihova skladnost s predpisi in uredbami, ki veljajo zanje. Revizija vzorca transakcij, povezanih z zaključevanji, nudi celovitejšo sliko finančnega poslovanja na ravni Komisije in držav članic v tej skupini politik, kot bi jo preučitev velikega števila predplačil, pri katerih je tveganje napake zelo majhno (kot so pokazale prejšnje revizije Sodišča, saj se šele ob zaključevanju pokaže, ali so odhodki nastali v skladu s pogoji zadevne sheme). Revizijski pristop je drugačen kot lani, zato rezultati niso neposredno primerljivi.

7.8 Ker poteka postopek zaključevanja v več stopnjah, lahko Komisija obdela in odobri s tem povezane odhodke na ravni končnih upravičencev šele več let po podpisu izvirnih pogodb. Številne transakcije v vzorcu poravnava, ki jih je Komisija izvršila v letu 2009, so povezane s projekti, ki so se začeli v letih 2004 in 2005. Projekti se torej nanašajo na programsko obdobje 2000–2006. Za odhodke za obdobje 2007–2013 so bili uvedeni novi predpisi za financiranje in novi kontrolni sistemi. S tem povezana zaključevanja bodo izvršena v poznejših letih.

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

7.9 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 7.1**.

7.10 Predplačila predstavljajo 87 % vseh izvršenih plačil v skupini politik izobraževanje in državljanstvo. Sodišče je preučilo naključni vzorec s 30 predplačili, izplačanimi v letu 2009. Njihova skupna vrednost je znašala 410 milijonov EUR, kar je 22 % vseh odhodkov, vknjiženih kot predplačila. Sodišče je ugotovilo, da v predplačilih ni bilo pomembnih napak.

7.11 Sodišče je ugotovilo, da je stopnja napake pri zaključevanjih med 2 % in 5 %.

ODGOVORI KOMISIJE

7.7 Komisija opaža, da vzorec Sodišča za izjavo o zanesljivosti za leto 2009 sestavlja 120 zaključnih plačil in 30 predplačil, medtem ko je 87 % zneskov plačil za vso skupino politike predplačil (glej tabelo 7.1).

7.8 Komisija poudarja, da trenutni sistem upravljanja in kontrol temelji na stabilni mreži nacionalnih agencij, ki so tesno nadzorovane na nacionalni ravni ter na ravni EU. To pomeni, da zaključevanje finančnih sporazumov med agencijami in Komisijo ni pomemben rizični faktor, saj obstaja trden sistem letnega poročanja, pri katerem Komisija vsako leto spremlja, kako agencije izvršujejo proračun. V primeru težav, ugotovljenih med tem letnim pregledom, lahko Komisija posreduje pri nacionalni agenciji in nacionalnem organu, kar počne že pred zaključkom zadevnega finančnega sporazuma (glej povratne informacije o finančni oceni, zagotovljene v dopisu o zaključkih evalvacij na koncu letnega dokumentacijskega pregleda).

7.9 Očitno poslabšanje v deležu transakcij z napakami v letu 2009 se lahko pojasni s spremenjenim pristopom Sodišča, ki se osredotoča predvsem na zaključevanja.

7.10 Komisijo veseli dejstvo, da Sodišče ni ugotovilo nobenih napak glede predplačil.

7.11 Komisija ugotavlja, da stopnja napak za zaključevanja rahlo presega 2 %.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.12 Sodišče je ugotovilo, da je 29 od 120 revidiranih zaključevanj (24 %) vsebovalo količinsko opredeljive napake. Najpogostejša vrsta količinsko opredeljivih napak so bile napake v zvezi z upravičenostjo; glej primer (c). Med primeri količinsko opredeljivih napak so:

- (a) Študentje so bili plačani za nepravilna obdobja študentske mobilnosti (točnost)

V 7 od 36 revidiranih transakcij (20 %) za Socrates II, za katerega je odgovoren GD EAC, ki so bile večinoma plačila univerzam, ki razdeljujejo sredstva za študijska obdobja Erasmus, so bili ugotovljeni primeri, ko so študentje prejeli plačilo za daljše obdobje, kot so ga dejansko preživeli na izmenjavi.

- (b) Za stroške ni bilo računov ali dokazil o plačilu (nastanek)

Med stroški za projekt Daphne II ⁽³⁾ v pristojnosti GD JLS, za katere je bil vložen zahtevek za povračilo, so bili tudi neutemeljeni potni stroški in dnevnice. Ugotovljene napake so predstavljale 10 % prijavljenih stroškov.

- (c) Prijavljanje neupravičenih stroškov (upravičenost)

V enem od revidiranih projektov izmenjave v okviru programa GD EAC Mladi v akciji je bilo 27 od 48 udeležencev starejših od najvišje dovoljene starosti, ne da bi bilo to kakor koli utemeljeno. To je povzročilo neupravičene stroške za potovanja, vizume in dejavnosti v višini 12 460 EUR (37 % prijavljenih stroškov). Pri drugih projektih, v katerih so bile ugotovljene napake in so bili revidirani v okviru programa GD EAC Mladi v akciji, je stopnja napake znašala od 1 % do 13 %.

7.13 Poleg tega je 38 transakcij (32 %) vsebovalo količinsko neopredeljive napake in nekatere od teh kažejo na slabosti v sistemih na ravni Komisije. Komisija je v petih primerih na primer pozno potrdila končna poročila, in sicer enega v GD JLS, enega v EACEA in tri v GD EAC, zamuda pa je znašala od 87 dni do več kot dve leti po roku.

USPEŠNOST SISTEMOV

7.14 Rezultati preverjanja sistemov za izobraževanje in državljanstvo so povzeti v **Prilogi 7.2**.

ODGOVORI KOMISIJE

7.12 Komisija bo sprejela ustrezne nadaljnje ukrepe za napake, ki jih je odkrilo Sodišče, in po potrebi bodo neupravičeno izplačana sredstva izterjana.

- (a) Komisija poudarja, da se ugotovitve Sodišča nanašajo na transakcije programa Socrates II v zvezi z donacijami visokošolskim ustanovam za šolska leta 2004/2005, 2005/2006 in 2006/2007. Z uvedbo programa vseživljenjskega učenja je Komisija pripravila natančnejša navodila za nacionalne agencije in njihovo podporo, da bi zagotovila dobro upravljanje sredstev EU tako na ravni nacionalnih agencij kot na ravni upravičencev ter da bi na vseh ravneh vzpostavila primerno revizijsko sled.

- (b) Komisija bo sprejela nadaljnje ukrepe in izterjala vsa neupravičena plačila v zvezi s spisom Daphne.

- (c) V okviru prejšnjega programa Mladina, ki ga je revidiralo Sodišče, so merila za upravičenost omogočala določeno prilagodljivost. V okviru sedanjega programa „Mladi v akciji“ so merila za upravičenost postala strožja. Ker v zvezi s tem starim spisom ni razpoložljive utemeljitve, bo Komisija zadevna sredstva izterjala.

7.13 Čas za izdajo dovoljenj se spremlja v okviru rednega poročanja višjemu vodstvu. Komisija priznava zamude pri zaključevanju navedenih končnih poročil, rada pa bi poudarila, da to ni vplivalo na končne upravičence programa. Da bi to popravila, je v vsaki službi oblikovala projektno skupino, zadolženo za zaključevanje tovrstnih spisov, pravila glede poročanja o programih pa so bila spremenjena.

⁽³⁾ Program za boj proti nasilju nad otroki, mladimi in ženskami.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.15 Revizija sistemov, ki jo je opravilo Sodišče, je bila usmerjena na sisteme na ravni Komisije, povezane z zaključevanjem v letu 2009 (večinoma na podlagi pravil, ki so veljala za obdobje 2000–2006, glej odstavek 7.8). Med revizijo je bilo preverjeno, ali je imela Komisija dobro podlago za zaključevanje/končno poravnavo, pri čemer je bilo med drugim pregledano, ali je Komisija v celoti ocenila končna poročila, vključno s finančnimi in ostalimi vidiki, ali je bil znesek za plačilo/izterjavo pravilno ugotovljen in predfinanciranje pravilno obračunano ter ali so bile naloge ustrezno ločene.

7.16 Sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2008 navedlo, da bi lahko zasnova sistema za novo obdobje v prihodnosti nudila ustrezno podlago za pridobitev zagotovila, če se bo sistem pravilno uporabljal. Vendar v primeru GD EAC nadzorni in kontrolni sistemi na ravni Komisije v letu 2009 niso odkrili in odpravili precejšnjega števila napak v zaključevanjih, izvedenih v istem letu. V GD JLS je Sodišče odkrilo napake v transakcijah, opravljenih pred ustreznimi izplačili. Tri transakcije v vzorcu, za razvoj, izvajanje in podporo centralne enote sistema za primerjanje biometričnih podatkov (BMS) in pomožne centralne enote BMS za vizumski informacijski sistem, na primer, so bile vknjižene pri napačni obveznosti.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

7.17 Rezultati pregleda poslovodskih predstavitev Komisije so povzeti v **Prilogi 7.3**.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

7.18 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so na postopke zaključevanja za skupino politik izobraževanje in državljanstvo za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, vplivale pomembne napake.

ODGOVORI KOMISIJE

7.15 Komisijo veseli dejstvo, da Sodišče ne poroča o nobenih pomembnejših ugotovitvah iz svojih revizij sistemov, zlasti v zvezi z oceno Komisije o končnih poročilih, določitvi plačil in izterjav ter dovoljenju za predfinanciranje in ustrezni ločitvi nalog. Komisija meni, da so v zvezi s tem kontrolni sistemi učinkoviti.

7.16 Poenostavljena pravila in pogosta uporaba financiranja s povprečninami v sedanji generaciji programov (2007–2013) bi morali v prihodnje zmanjšati tveganja, povezana s končnimi plačili, glej odgovor na 7.6(a). Trenutno GD za izobraževanje in kulturo začne študijo o stroških kontrol. Dokler ne bodo znani rezultati te študije, Komisija meni, da glede na nizek delež odkritih napak poostrenje kontrol ne bi bilo stroškovno učinkovito.

Primer Sodišča v zvezi z JLS se nanaša na popravke/uskladitve za izravnavo prejšnje napake.

7.17 Kar zadeva JLS, se je generalni direktor odločil, da zadržkov glede „tveganj izgube ugleda“, ki ju je navedlo Sodišče (CEPOL in javno naročilo v zvezi z bolgarskim schengenskim virom), ne bo vključil v letno poročilo za 2009, saj je temeljita analiza posebnih okoliščin privedla do sklepa, da merila, določena v splošnih smernicah o vključevanju zadržkov, niso bila izpolnjena. V skladu s stalnimi navodili za letna poročila o dejavnostih za 2009 tveganje izgube ugleda ne more povzročiti zadržka (obstajati mora „dogodek“, ki privede do zadržka, ta dogodek pa mora izpolnjevati določena merila). Po mnenju Komisije v letu 2009 v JLS ni bilo nobenega tovrstnega dogodka.

Poleg tega so bile razmere enake v letnem poročilu o dejavnostih za 2008.

7.18 Komisijo veseli dejstvo, da Sodišče ni ugotovilo napak glede predplačil, ki so zajemala 87 % skupnih operativnih odhodkov za izobraževanje in državljanstvo v letu 2009 (glej tabelo 7.1).

Komisija ugotavlja, da stopnja napak za zaključevanja rahlo presega 2 %. Sprejela bo ustrezne nadaljnje ukrepe v zvezi z napakami pri zaključnih plačilih, ki jih je odkrilo Sodišče, in po potrebi bodo sredstva izterjana.

UGOTOVITVE SODIŠČA

7.19 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so bili nadzorni in kontrolni sistemi za skupino politik izobraževanje in državljanstvo delno uspešni pri zagotavljanju pravilnosti postopkov zaključevanja, izvedenih v letu 2009. Kot je pojasnjeno v odstavku 7.8, Komisija uporablja večstopenjski proces zaključevanja, zaradi česar se ta zaključevanja nanašajo na osnovne transakcije iz obdobja 2004/2005, ki jih je Komisija odobrila šele leta 2009.

7.20 Sodišče priporoča, naj Komisija še naprej krepi preglede zaključevanj, da zagotovi, da se napake odkrijejo in popravijo, ter prepreči ponavljanje že ugotovljenih napak.

7.21 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 7.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

7.19–7.20 Komisija meni, da nadzorni in kontrolni sistemi, vzpostavljeni za obdobje 2007–2013, zagotavljajo ustrezno podlago.

V letu 2009 izvedene izboljšave sistemov na področju izobraževanja in kulture (posodobljena navodila za nacionalne agencije in okrepljeni revizijski obiski na kraju samem) niso razvidne, saj se je Sodišče osredotočilo na zaključna plačila v zvezi z ukrepi iz prejšnje generacije programov, ki jih sedanji sistem ni zajemal (zlasti revidirani ukrepi, povezani s šolskima letoma 2004/2005 in 2005/2006).

Komisija poudarja, da je zaključevanje projektov iz šolskega leta 2004/2005 v letu 2009 običajen postopek. Najdaljši od teh projektov so se končali leta 2008 in so jih nacionalne agencije predložile v zaključevanje v letnem poročilu 2008, ki ga je Komisija prejela leta 2009.

PRILOGA 7.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA IZOBRAŽEVANJE IN DRŽAVLJANSTVO ⁽¹⁾

	2009								2008	2007
	15 Izobraževanje in kultura		16 Komuniciranje		18 Območje svobode, varnosti in pravice		Skupaj			
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA										
Transakcije skupaj (od tega):	92		13		45		150		150	
Predplačila	20		1		9		30		95	
Zaključevanja	72		12		36		120		55	
REZULTATI PREIZKUŠANJA										
(v % in po številu transakcij)										
Transakcije, na katere niso vplivale napake	58 %	{53}	100 %	{13}	82 %	{37}	69 %	{103}	90 %	79 %
Transakcije, na katere so vplivale napake	42 %	{39}	0 %	{0}	18 %	{8}	31 %	{47}	10 %	21 %
ANALIZA TRANSAKCIJ, NA KATERE SO VPLIVALE NAPAKE										
(v % in po številu transakcij)										
Analiza po vrsti odhodkov										
Predplačila	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	60 %	35 %
Zaključevanja	100 %	{39}	0 %	{0}	100 %	{8}	100 %	{47}	40 %	65 %
Analiza po vrsti napake										
Količinsko neopredeljive napake	33 %	{13}	0 %	{0}	67 %	{5}	38 %	{18}	73 %	68 %
Količinsko opredeljive napake,	67 %	{26}	0 %	{0}	33 %	{3}	62 %	{29}	27 %	32 %
ki zadevajo:										
upravičenost	50 %	{13}	0 %	{0}	100 %	{3}	55 %	{16}	50 %	80 %
nastanek	15 %	{4}	0 %	{0}	0 %	{0}	14 %	{4}	25 %	0 %
točnost	35 %	{9}	0 %	{0}	0 %	{0}	31 %	{9}	25 %	20 %
OČENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK										
Najverjetnejša stopnja napake pri zaključevanjih:										
< 2 %									X	
2 % do 5 %	X									X
> 5 %										

⁽¹⁾ Kot je pojasnjeno v odstavku 7.7, je bil za leto 2009 uporabljen drugačen revizijski pristop kot za leti 2008 in 2007, zato rezultati za leto 2009 niso neposredno primerljivi z rezultati za leti 2008 in 2007. Poleg tega je treba opozoriti, da je vzorec Sodišča za leti 2007 in 2008 vseboval vmesna/končna plačila in predplačila, medtem ko je vzorec za leto 2009 vseboval zaključevanja in predplačila. Zato je treba „zaključevanja“ v prvem stolpcu za leti 2007 in 2008 brati kot „vmesna/končna plačila“.

PRILOGA 7.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA IZOBRAŽEVANJE IN DRŽAVLJANSTVO

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov

Zadevni sistem	Skupna ocena
GD EAC	
GD JLS	
GD COMM	

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007
	(¹)	(²)	(³)

(¹) Revidirani sistemi: zaključevanje plačil in poravnave v Komisiji.

(²) Revidirani sistemi: upravljanje programa Vseživljenjsko učenje v nacionalnih organih, nacionalnih agencijah in Komisiji.

(³) Revidirani sistemi: ocenjevanje predhodnih izjav o zanesljivosti za program Vseživljenjsko učenje in Evropski sklad za begunce II, predhodni pregledi plačil v Komisiji, naknadni pregledi/revizije v Komisiji.

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo poda generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
EAC	s pridržkom	V majhnem deležu skupnih odhodkov v okviru neposrednega centraliziranega upravljanja je zaradi pomanjkanja dokazil pri zahtevkih za povračilo stroškov stopnja napake pri projektih iz prejšnjega programskega obdobja previsoka.		A
JLS	s pridržki	Zmanjšanje ugleda zaradi zamud pri dokončanju projekta SIS II. Zmanjšanje ugleda zaradi zamude pri dokončanju projekta VIS. Finančno tveganje, ki ustreza preostali stopnji napake (2,15 %) v nerevidirani populaciji donacij v programih iz dejavnosti ABB 1804 – temeljne pravice in državljanstvo.	Tveganji za ugled, navedeni v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2008, sta v letu 2009 še vedno obstajali, vendar po presoji GD nista bili zadostni za uvedbo pridržka. Prvič, čeprav so bili sprejeti ukrepi za odpravo pomanjkljivosti v sistemih Evropske policijske akademije (CEPOL), bodo ti začeli veljati šele leta 2010. Drugič, v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009 je pojasnjeno, da še vedno obstajajo slabosti pri naročilih v zvezi s schengenskim virom za Bolgarijo.	

(*) Glede na izjavo o zanesljivosti generalnega direktorja ima ta razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva glede pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja glede pravilnosti.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja glede pravilnosti.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja glede pravilnosti.

NADALJNE UKREPANJE PO PREJŠNJIH OPAŽANJIH ZA IZOBRAŽEVANJE IN DRŽAVLJANSTVO

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
1. Slabosti v sistemih, vzpostavljenih v državah članicah za program Vseživljenjsko učenje (LLP)			
Sodišče je v sistemih, vzpostavljenih v državah članicah za program Vseživljenjsko učenje, opazilo naslednje slabosti: — pri primarnih kontrolah v nekaterih primerih ni bilo dokazov, s katerimi bi bilo mogoče potrditi, da so bile izvedene analize ali dokumentacijski pregledi, ali pa ni bila izvedena nobena revizija sistemov na univerzah, čeprav je Komisija določila zahteve za minimalno število takšnih revizij, ki bi jih bilo treba izvesti do konca leta 2008, poleg tega ni bilo registrov izjem ali politike vodenja zakladnice, ki bi zagotovila, da so finančna sredstva naložena na bančnih računih, ki prinašajo obresti, — nacionalne agencije so Komisiji pozno predložile letna poročila, — pri sekundarnih kontrolah je Sodišče z revizijo ugotovilo, da so nacionalni organi uporabili pristope različne kakovosti za pridobitev osnove za predhodno in naknadno izjavo o zanesljivosti, prav tako pa je ugotovilo razlike v stopnjah razkritja postopkov, ki so jih izvedli ti organi, — nacionalni organi so Komisiji pred rokom, ki je bil 30. aprila 2008, poslali le deset od 40 naknadnih izjav za leto 2007. Stopnja izpolnjevanja te zahteve se do marca 2009 ni izboljšala. Naknadne izjave za leto 2008 bi morale biti predložene do 30. aprila 2009, vendar je bilo pravočasno prejetih le šest izjav,	V skladu z letnim poročilom o dejavnostih GD EAC za leto 2009 glede ugotovitev Sodišča o primarnih kontrolah ukrepajo za vsako ugotovitev posebej med oceno letne izjave o zanesljivosti ter kontrole preverijo med obiski na kraju samem. Nadaljnje ukrepanje glede vsake posamezne ugotovitve dopolnjujejo seminarji ter redno informiranje in komuniciranje z nacionalnimi agencijami. Kar zadeva pozno predložitev letnih poročil nacionalnih agencij in letnih naknadnih izjav, ki jih nacionalni organi pošljejo Komisiji, je v letnem poročilu GD EAC za leto 2009 navedeno, da so bili obrazci za poročila in smernice za dokončanje izdani decembra 2009, s čimer so poskrbeli, da bodo imele tako nacionalne agencije kot nacionalni organi do roka za predložitev 30. 4. 2010 več časa za dokončanje in potrebne nadzorne preglede. Poleg tega so bili obrazci za finančna poročila precej poenostavljeni, da se zmanjša tveganje napačnega poročanja in nedoslednosti med finančnimi poročili in poročili o primarnih kontrolah.	Sodišče priznava spremembe v postopkih, vendar na tej stopnji še ni mogoče oceniti učinka ukrepov, opisanih v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009. Za leto 2009 je bilo pravočasno prejetih devet izjav in poročil (23 %) nacionalnih agencij (dodatne tri elektronske kopije so bile prejete do 6. maja). Primerjava z letom 2008 (šest pravočasno prejetih izjav) kaže le malo napredka pri pravočasni predložitvi izjav in poročil. V posodobljenih smernicah za nacionalne organe so upoštevane zadeve iz ugotovitev Sodišča. Toda ker bodo države članice te smernice začele uporabljati šele v letu 2010, na tej stopnji še ni mogoče oceniti njihovih učinkov na sekundarne kontrole, ki jih izvajajo nacionalni organi.	GD za izobraževanje in kulturo je razvil sistem stalne zanesljivosti. Analiza letnih izjav o zanesljivosti je le eden od elementov, na katerih temeljijo splošne izjave Komisije o zanesljivosti. Poleg tega službe GD za izobraževanje in kulturo ter zunanji revizor izvajajo tudi nadzorne obiske in preglede na kraju samem. To zagotavlja, da lahko Komisija preverja rezultate svojega dokumentacijskega pregleda letnih izjav o zanesljivosti in tesno spremlja morebitne težavne primere. Komisijo veseli analiza Sodišča, da njena posodobljena navodila upoštevajo priporočila Sodišča za prejšnje leto.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
— medtem ko so smernice za nacionalne agencije dobro pripravljene z zakonodajnega vidika in v Komisijinem vodniku za nacionalne agencije, ki izvajajo program Vseživljenjsko učenje, to za nacionalne organe ne velja. Komisija je sicer izdala smernice, v katerih je pojasnila pristojnosti, vendar dovolj podrobnih predpisujočih smernic, ki bi vsebovale specifične postopke, ki jih morajo upoštevati pristojni organi, ni. (Letno poročilo za leto 2008, odstavki 9.16, 9.19 do 9.21 in 9.33.)	Kot navaja letno poročilo o dejavnostih GD EAC za leto 2009, so bile v okviru nadaljnega ukrepanja na podlagi priporočil Sodišča pripravljene posodobljene smernice za nacionalne organe, ki so jim bile poslane konec leta 2009. Na podlagi teh posodobljenih smernic in usposabljanja za nacionalne organe, ki je bilo 2. marca 2010, se pričakuje, da bo kakovost izjav o zanesljivosti za leto 2009 boljša in bolj enotna kot v preteklih letih (str. 35). Seminarja za nacionalne organe iz letnega poročila o dejavnostih se je udeležil tudi predstavnik Evropskega računskega sodišča, Sodišče pa je prejelo tudi izvod novih smernic.		
2. Slabosti v Komisijinem postopku ocenjevanja predhodnih in naknadnih izjav za program Vseživljenjsko učenje			
Sodišče je ugotovilo, da je uporaba postopka za predhodne izjave za obdobje 2007–2013 in naknadne izjave za leto 2007 nudila omejeno zagotovilo glede kakovosti upravljanja odhodkov. Komisijina ocena je temeljila na dokumentacijskem pregledu sistemov in kontrol ter obiskih zaradi spremljanja sistemov v 11 državah v letu 2008. Vendar je Komisija le v nekaterih primerih preverila resničnost in kakovost primarnih in sekundarnih kontrol, na katere se sklicujejo letne izjave ter informacije, predstavljene v letnih poročilih. Zato Sodišče Komisiji priporoča, da začne natančnejše nadzirati postopek naknadne letne izjave z neposrednim preverjanjem, ali so opisane kontrole ustrezne in ali se v celoti uporabljajo.	Kot je navedeno v letnem poročilu o dejavnostih GD EAC za leto 2009, je GD EAC v skladu s svojo politiko strateškega nadziranja že okrepil obiske na kraju samem, kjer se preverjajo predvsem obstoj in izvajanje upravljavskih postopkov ter pregledi, ki so jih opisale države članice. Tudi načrt revizij za leto 2010 je pripravljen v tem duhu. GD EAC je v letu 2009 izvedel pet revizij računovodskih izkazov za devet sporazumov o ukrepih, ki se izvajajo v okviru decentraliziranega upravljanja, za obdobje 2000–2006 ali 2007–2008 (v primerjavi s 14 revizijami računovodskih izkazov v osmih državah, izvedenimi v letu 2008) in 11 revizij sistemov v nacionalnih organih. Izvedel je tudi 58 obiskov zaradi spremljanja v nacionalnih agencijah (v primerjavi z 41 v letu 2008).	V letu 2009 je bilo izvedenih manj revizij računovodskih izkazov kot v letu 2008, vendar je GD EAC izvedel dodatne revizije sistemov v nacionalnih organih. Število obiskov zaradi spremljanja v nacionalnih agencijah se je v letu 2009 povečalo.	Zmanjšanje števila finančnih revizij v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 se lahko pojasni z dobrimi rezultati podobnih revizij v letu 2008, iz katerih so bile razvidne nizke stopnje napak. Teh revizij se ne da obravnavati ločeno od nadzornih kontrolnih obiskov in spremljanja sistemov, ki so jih službe GD za izobraževanje in kulturo izvedle leta 2009.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
Komisija je na podlagi svoje ocene predhodnih in naknadnih izjav, letnih poročil nacionalnih agencij ter rezultatov svojih obiskov zaradi spremljanja v nacionalnih agencijah in nacionalnih organih pripravila seznam pridržkov, za katere morajo nacionalne agencije in nacionalni organi sprejeti popravne ukrepe. Da bi se v prihodnjih letih pridobilo zagotovilo, da nacionalne agencije izpolnjujejo zahteve za upravljanje in kontrolo odhodkov, je potrebno stalno nadaljnje ukrepanje po pridržkih, zato je treba izvesti temeljitejše obiske z namenom spremljanja, Komisija pa mora natančneje nadzirati postopek naknadne letne izjave. (Letno poročilo za leto 2008, odstavki 9.22 do 9.24, 9.25 in 9.34.)			
3. Delno uspešne naknadne kontrole v GD EAC			
V letnem poročilu o dejavnostih GD EAC za leto 2008 je navedeno, da rezultati revizij računovodskih izkazov projektov, ki jih je za Komisijo izvedlo zasebno revizijsko podjetje, kažejo, da povprečna napaka v revidiranih pogodbah za program Vseživljenjsko učenje znaša 0,01 %. Vendar bi bila stopnja napake, izračunana za projekte, zaključene med letom, veliko višja. Poleg tega te revizije ne zajemajo vseh meril za upravičenost, saj so bile v glavnem izvedene na ravni nacionalnih agencij, ki običajno ne prejmejo vseh dokazil. (Letno poročilo za leto 2008, odstavek 9.26.)	Stopnja napake za program Vseživljenjsko učenje, ugotovljena za leto 2009, je znašala 0,65 %.	Obseg revizij računovodskih izkazov je ostal v letu 2009 enak kot v letu 2008, zato Sodišče ohranja svoje opažanje o revizijskih omejitvah.	Obseg finančnih revizij iz leta 2009 v primerjavi z revizijami iz leta 2008 je nekoliko spremenjen in več poudarka je namenjenega revizijam vzorca primarnih pregledov, ki jih je izvedla nacionalna agencija ali pa so se izvedle v njenem imenu. Te revizije so vključevale pregled rutinskih preverjanj končnih poročil, dokumentacijske preglede dokazil, preglede na kraju samem med ukrepom in finančne preglede na kraju samem po prejetju končnega poročila.

POGLAVJE 8
Gospodarske in finančne zadeve

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Pregled	8.1
Posebna ocena v okviru izjave o zanesljivosti	8.2–8.34
Uvod	8.2–8.9
Posebne značilnosti skupine politik	8.3–8.8
Obseg revizije in revizijski pristop	8.9
Pravilnost transakcij	8.10–8.12
Uspešnost sistemov	8.13–8.27
Predhodne kontrole	8.15–8.18
Revizijsko potrjevanje	8.19–8.21
Naknadne kontrole	8.22–8.27
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	8.28–8.29
Zaključki in priporočila	8.30–8.34
Rezultati revizije Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe	8.35–8.39
Rezultati revizije ESPJ v likvidaciji	8.40–8.44

UGOTOVITVE SODIŠČA

PREGLED

8.1 Poglavje 8 je sestavljeno iz treh delov. Najprej je predstavljena posebna ocena skupine politik gospodarske in finančne zadeve v okviru izjave o zanesljivosti (glej odstavke 8.2 do 8.34), sledijo ji rezultati periodičnih revizij Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej odstavke 8.35 do 8.39) ter Evropske skupnosti za premog in jeklo v likvidaciji (glej odstavke 8.40 do 8.44), nazadnje pa je predstavljeno nadaljnje ukrepanje na podlagi opažanj iz prejšnjih let (glej **Prilogo 8.4**).

POSEBNA OCENA V OKVIRU IZJAVE O ZANESLJIVOSTI**Uvod**

8.2 V tem delu je predstavljena posebna ocena Sodišča o skupini politik gospodarske in finančne zadeve, ki vsebuje naslednja področja politik: 01 – gospodarske in finančne zadeve, 02 – podjetništvo, 03 – konkurenca, 12 – notranji trg ter 20 – trgovina. Ključne informacije o zajetih dejavnostih in porabi v letu 2009 so predstavljene v **tabeli 8.1**.

Posebne značilnosti skupine politik

8.3 Glavni programi v tej skupini politik, ki jim je namenjen skoraj 83 % (ali 605 milijonov EUR) skupnih operativnih odhodkov za skupino, se financirajo s področij politike 01 – gospodarske in finančne zadeve in 02 – podjetništvo. Ti programi so:

- (a) sedmi in šesti okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP, 6. OP) (222 milijonov EUR);
- (b) financiranje agencij EU ⁽¹⁾ (116 milijonov EUR);
- (c) Jamstveni sklad za zunanje ukrepe (glej odstavke 8.35 do 8.39) (92 milijonov EUR) in
- (d) okvirni program za konkurenčnost in inovacije (CIP) ter večletni program za podjetja in podjetništvo (MAP) (175 milijonov EUR).

⁽¹⁾ Ti agenciji EU sta Evropska agencija za kemikalije (ECHA) in Evropska agencija za zdravila (EMA). Sodišče za obe objavlja letna revizijska poročila.

Tabela 8.1 — Gospodarske in finančne zadeve – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila za leto 2009	Način upravljanja
1	Gospodarske in finančne zadeve	upravni odhodki ⁽¹⁾	63	neposredno centralizirano
		ekonomska in monetarna unija	13	neposredno centralizirano
		mednarodne ekonomske in finančne zadeve	17	neposredno centralizirano
		finančni posli in instrumenti	235	neposredno centralizirano/skupno upravljanje prek EIF/ posredno centralizirano prek EIF
			328	
2	Podjetništvo	upravni odhodki ⁽¹⁾	114	neposredno centralizirano
		konkurenčnost, industrijska politika, inovacije in podjetništvo	71	neposredno centralizirano/posredno centralizirano prek EACI
		notranji trg blaga in sektorske politike	145	neposredno centralizirano
		sodelovanje – Vesolje in varnost	228	neposredno centralizirano
			558	
3	Konkurenca	upravni odhodki ⁽¹⁾	91	neposredno centralizirano
		karteli, preprečevanje monopolov in liberalizacija	3	neposredno centralizirano
			94	
12	Notranji trg	upravni odhodki ⁽¹⁾	58	neposredno centralizirano
		strategija in usklajevanje politike za GD Notranji trg	8	neposredno centralizirano
			66	
20	Trgovina	upravni odhodki ⁽¹⁾	65	neposredno centralizirano
		trgovinska politika	12	neposredno centralizirano/skupno upravljanje prek mednarodnih organizacij
			77	
Upravni odhodki skupaj ⁽¹⁾			391	
Operativni odhodki skupaj (od tega):			732	
— predplačila ⁽²⁾			273	
— vmesna/končna plačila ⁽³⁾			459	
Plačila za leto skupaj			1 123	
Obveznosti za leto skupaj			1 373	

⁽¹⁾ Revizija upravnih odhodkov je predstavljena v poglavju 9.⁽²⁾ Predplačila v okviru 7. okvirnega programa (2007–2013) so znašala 100 milijonov EUR.⁽³⁾ Vmesna/končna plačila v okviru 7. okvirnega programa (2007–2013) so znašala 9 milijonov EUR, v okviru 6. okvirnega programa (2002–2006) pa 32 milijonov EUR.

Vir: Računovodski izkazi, 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.4 Cilj programov CIP in MAP, ki se financirata s področja politike 01 – gospodarske in finančne zadeve, je podpora malim in srednje velikim podjetjem (MSP) s finančnimi instrumenti Skupnosti, ki jih za Komisijo upravlja Evropski investicijski sklad (EIF) in lajšajo dostop do financiranja. Plačila EIF-u, ki jih izvrši Komisija, so povezana s prenosom sredstev na fiduciarne račune, ki jih EIF uporablja za izvajanje programov. Tveganje, da Komisija izvrši nezakonita ali nepravilna plačila, je majhno.

8.5 Cilj 7. OP na tem področju politike je podpirati ukrepe na področju raziskav vesolja in varnosti, v okviru 6. OP pa se podpirajo ukrepi za spodbujanje tehnoloških inovacij, izkoriščanje rezultatov raziskav ter vzpostavljanje tehnoloških podjetij znotraj Skupnosti in v vseh njenih regijah. Cilj programa CIP, ki se financira s področja politike 02 – podjetništvo, je prek inovacij podpirati ukrepe, ki spodbujajo konkurenčnost podjetij, zlasti MSP.

8.6 Financiranje se za večino ukrepov v okviru treh navedenih programov ⁽²⁾ zagotavlja prek sporazumov o donacijah, sklenjenih s Komisijo. Donacije se izplačujejo v obrokih: predplačilo se plača ob podpisu sporazuma o donaciji, sledijo pa mu vmesna in končna plačila, s katerimi se povrnejo upravičeni odhodki na podlagi letnih izjav o stroških, ki so jih predložili upravičenci.

8.7 Glavno tveganje za pravilnost je, da se v teh izjavah navedejo previsoki upravičeni stroški, nadzorni in kontrolni sistemi Komisije pa tega ne zaznajo. Komisija zaradi velikega števila izjav o stroških ne more vsake preveriti na kraju samem na ravni upravičenca. Zato Sodišče tveganje za pravilnost plačil, ki se izvršijo na podlagi izjav o stroških, ocenjuje kot visoko ⁽³⁾. Plačilni pogoji za predplačila so manj zapleteni, saj se ta plačila izvršijo po podpisu sporazuma o donaciji ali sklepa o financiranju. Vendar so se pri predplačilih v prejšnjih letih pojavljale napake, čeprav večinoma količinsko neopredeljene in povezane s postopkovnimi slabostmi.

ODGOVORI KOMISIJE

8.7 Komisija je vzpostavila strategijo kontrole in razvila naknadne revizije, da bi zmanjšala tveganje v zvezi s pravilnostjo izvrševanja plačil. Cilj sprejetega popravljalnega ukrepa je nižja stopnja napak. Komisija izterja vsak znesek, ki je bil preplačan revidiranim upravičencem.

⁽²⁾ Programi 6. OP, 7. OP in CIP, ki se financirajo s področja politike 02 – podjetništvo.

⁽³⁾ Vmesna in končna plačila, izvršena leta 2009 v okviru programov 6. OP, 7. OP in CIP, ki se financirajo s področja politike 02 – podjetništvo, znašajo 142 milijonov EUR.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.8 V okviru 7. OP je Komisija tudi sklenila sporazum z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) ⁽⁴⁾, ki je namenjen financiranju vesoljske komponente globalnega spremljanja okolja in varnosti (GMES) v obdobju od leta 2008 do 2013. V skladu s členom 53d finančne uredbe je Komisija naloge izvrševanja proračuna prenesla na ESA. V okviru tega sporazuma se ESA dodeli skupno 624 milijonov EUR, od katerih je bil v letu 2009 izplačan znesek v višini 68 milijonov EUR.

Obseg revizije in revizijski pristop

8.9. Splošni revizijski pristop in metodologija Sodišča sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Glede revizije gospodarskih in finančnih zadev je treba navesti naslednje:

- preizkušen je bil vzorec z 80 plačili, med katerimi je bilo 51 vmesnih ali končnih plačil, vključno s 15, povezanimi z že omenjenimi tremi programi ⁽⁵⁾ (glej odstavek 8.5),
- vzorec je vseboval predplačila, ker se pri njih pojavlja tveganje napak, in
- ocena uspešnosti nadzornih in kontrolnih sistemov je vsebovala:
 - predhodne dokumentacijske preglede plačil, ki jih je izvršila Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost (EACI) ⁽⁶⁾, predvsem pregled vzorca s 30 plačili,
 - revizijsko potrjevanje izjav o stroških projektov, ki ga opravijo neodvisni revizorji, in
 - naknadne kontrole, zlasti kontrole Generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo ter Generalnega direktorata za gospodarske in finančne zadeve.

ODGOVORI KOMISIJE

8.8 Plačilo, izvršeno Evropski vesoljski agenciji (agencija ESA) v letu 2009, je bil prvi prispevek iz proračuna EU k skupno vodenemu programu za globalno spremljanje okolja in varnosti (program GMES). Komisija in agencija ESA sta podpisali sporazum o prenosu pooblastil v skladu s pogoji „skupnega vodenja“, v okviru katerih se določene naloge izvrševanja prenesejo na mednarodne organizacije.

⁽⁴⁾ ESA je mednarodna organizacija javnega sektorja, ki je bila ustanovljena z medvladnim sporazumom zunaj okvira EU. Njen sedež je v Parizu, specialistični centri pa na Nizozemskem, v Nemčiji, Italiji in Španiji.

⁽⁵⁾ Pri 14 vmesnih ali končnih plačilih je bila revizija izvedena na ravni končnih upravičencev.

⁽⁶⁾ Komisija je EACI zaupala upravljanje ukrepov v okviru programa CIP, ki se financira s področja politike 02 – podjetništvo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Pravilnost transakcij

8.10 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 8.1**. Sodišče je ugotovilo, da je na 26 % plačil (21 od 80) ⁽⁷⁾ vplivalo 25 napak. Na 62 % teh plačil (13 od 21) so vplivale količinsko opredeljive napake, povezane z upravičenostjo ali točnostjo prijavljenih odhodkov. Na ostala plačila (osem od 21) so vplivale količinsko neopredeljive napake, ki so povezane predvsem s kršitvami postopkov Komisije za oddajo javnega naročila ali drugih notranjih pravil ⁽⁸⁾. Sodišče je ugotovilo, da v preizkušenih plačilih na splošno ni bilo pomembnih napak.

8.11 Večina teh napak je bila povezana z ukrepi, financiranimi iz že omenjenih treh programov (glej odstavke 8.5), in se nanaša na povračilo s strani Komisije neupravičenih stroškov, ki so jih v svojih izjavah o stroških prijavili upravičenci. Ta rezultat potrjujejo ugotovitve naknadnih kontrol Komisije ⁽⁹⁾.

8.12 Napake so večinoma povzročili neupravičeni stroški dela in posredni stroški ter neustrezna ali manjkajoča dokazila. Naslednji trije primeri ponazarjajo vrste projektov z napakami, s katerimi se Sodišče srečuje pri svojih revizijah na ravni končnih upravičencev.

ODGOVORI KOMISIJE

8.10 Komisija si prizadeva nadalje zmanjšati in popraviti napake, kolikor je to stroškovno učinkovito mogoče.

8.11 Eden od glavnih vzrokov za napake in neupravičene zahtevke za stroške je kompleksnost pravil. V Sporočilu Komisije o poenostavitvi okvirnih raziskovalnih programov so predlagani ukrepi za preprečitev tega tveganja. Ker se bodo ti predlogi izvajali šele v okviru naslednjega okvirnega programa in ker mora Komisija obravnavati probleme, ki so jih povzročili zapleteni pogoji za upravičenost, ki se uporabljajo za upravičence do donacij, je 26. maja 2010 sprejela Sporočilo ⁽¹⁾ drugim institucijam, v katerem predlaga, da bi bila raven dopustnega tveganja napake na področju raziskav od 2 do 5-odstotna. Predlagana raven dopustnega tveganja napake se določi ob upoštevanju stroškovne učinkovitosti nadzora in dopustne stopnje preostalih napak, ki je upravičena zaradi teh stroškov.

8.12 Komisija želi glede teh treh primerov opozoriti na naslednje:

⁽⁷⁾ Sedem od teh 21 se nanaša na prvi prispevek iz proračuna EU za skupno upravljanje program GMES.

⁽⁸⁾ Ker te napake nimajo finančnega učinka, štejejo za količinsko neopredeljive.

⁽⁹⁾ Glej pridrček v zvezi s stopnjo preostalih napak pri točnosti zahtevkov za povračilo stroškov v okviru donacij 6. OP v izjavi odredbodajalca na podlagi prenosa v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009 Generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo.

⁽¹⁾ COM(2010) 261.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Primeri neupravičenih stroškov

(a) 6. okvirni program

Revidirani projekt je upravljal upravičenec, ki je skupno izvajal pet projektov 6. OP, ki sta jih financirala dva različna generalna direktorata Komisije. Pri pregledu časovnic vseh projektov je bilo ugotovljeno, da je upravičenec pri teh projektih, ki jih financira Skupnost, zaračunaval preveč delovnih ur ali jih celo dvakrat knjižil. Poleg tega je prijavil bistveno previsoke posredne stroške. Skupna ugotovljena napaka je znašala 21 % prijavljenih stroškov (ali približno 146 000 EUR). Podjetje, ki je izdalo revizijsko potrdilo, ni odkrilo teh resnih pomanjkljivosti v izjavah o stroških, prav tako pa niso bile ugotovljene pri dveh naknadnih kontrolah, ki ju je za Komisijo izvedlo drugo zunanje revizijsko podjetje.

(b) 7. okvirni program

Upravičenec je od leta 2004 sodeloval pri šestih projektih, financiranih v okviru 6. OP, in osmih projektih, financiranih v okviru 7. OP. Od leta 2006 je skupno prejel približno 1 milijon EUR sredstev Skupnosti. Pri izračunu stroškov dela je uporabil metodologijo, ki ni bila skladna ne s pravili 6. OP ne s pravili 7. OP. Posledično so bili pri revidiranem projektu prijavljeni za več kot 17 % (ali približno 7 800 EUR) previsoki stroški. Ta metodologija se je uporabljala pri še 13 drugih projektih.

(c) 7. okvirni program – skupno upravljanje

ESA vsako leto predloži finančno poročilo, v katerem je opisano, kako so bila porabljena sredstva, prejeta od EU (glej odstavek 8.8). Sodišče je preučilo letno poročilo za leto 2008, ki je bilo predloženo Komisiji 19. marca 2009 in je pokrivalo 20,2 milijona EUR odhodkov. Sodišče je ugotovilo, da so približno 10 % revidiranega vzorca (ali približno 1,3 milijona EUR) predstavljali stroški, ki jih ne bi smela financirati Skupnost, in stroški s premalo dokazili, v pravilih in postopkih za oddajo javnega naročila pa so bile resne slabosti ⁽¹⁰⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

Primeri neupravičenih stroškov

(a) Komisija bo nadalje proučila primer in izterjala vsak znesek, ki je bil preplačan.

Med naknadnimi kontrolami, izvedenimi v imenu Komisije, so bile ugotovljene pomanjkljivosti v izjavah o stroških. Vendar se je iz njih izhajajoča ugotovitev glede upravičenosti posrednih stroškov razlikovala od opažanj Sodišča.

Čeprav so bile ure za različne projekte dejansko knjižene dvakrat, je bilo ugotovljeno, da je do tega prišlo predvsem zato, ker je upravičenec slabo vodil projekt, in ni bilo storjeno namenoma.

(b) Opažena napaka se nanaša na napačno razlago pravil 7. OP glede upravičenosti v zvezi s standardnim številom produktivnih ur. Komisija bo naredila ustrezni popravek, ugotovitev pa se bo ekstrapolirala na druge projekte, ki jih vodi ta upravičenec.

(c) Plačilo, izvršeno agenciji ESA v letu 2009, ki ga je revidiralo Sodišče, je bil prvi prispevek iz proračuna EU k skupno vodenemu programu GMES. Pod pogoji sporazuma o prenosu pooblastil, ki sta ga podpisali Komisija in agencija ESA, letni prenos sredstev s strani Komisije ni odvisen od zneska iz letnega finančnega poročila, ki ga predloži agencija ESA. Morebitne napake, odkrite v letnem finančnem poročilu agencije ESA, niso vplivale na zakonitost in pravilnost plačil. Po mnenju Komisije so bili stroški, ki jih je sporočila agencija ESA, tudi upoštevajoč stroške, ki sprva niso bili vključeni v finančno poročilo, za 2 % previsoki. To bo popravljeno pred izvršitvijo končnega plačila ob koncu programa.

⁽¹⁰⁾ Glej pridržek v zvezi z zanesljivostjo finančnega poročanja ESA, v izjavi generalnega direktorja v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2009 Generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Čeprav se Komisija strinja, da bi bilo treba nekatere postopke oddaje javnega naročila nadalje uskladiti s pravili ES, je treba pri naročilih na področju vesolja upoštevati njihovo svojevrstno naravo. Komisija meni, da pravila in postopki za oddajo javnega naročila agencije ESA zagotavljajo najboljše razmerje med kakovostjo in ceno pri oddajanju javnih naročil na področju vesolja.

Uspešnost sistemov

8.13 Komisija je vzpostavila različne kontrole, ki pokrivajo celoten cikel odhodkov, da bi ublažila tveganje netočnih ali nepravilnih plačil. Sodišče je ocenilo uspešnost delovanja predhodnih kontrol za plačila, zanesljivost sistema revizijskega potrjevanja in naknadne kontrole povrnjenih odhodkov, ki jih izvaja Komisija.

8.14 Rezultati preverjanja sistemov so povzeti v **Prilogi 8.2**.

Predhodne kontrole

8.15 Namen predhodnih kontrol je preveriti, ali je finančno poslovanje plačil pravilno in dobro. Zajemajo tako operativne kot finančne vidike, zlasti kakovost rezultatov, skladnost s pogodbenimi zahtevami in točnost izračuna zneska za plačilo.

8.16 Vmesna ali končna plačila tako pri 6. OP kot pri 7. OP temeljijo le na izjavah o stroških, zato je s standardnimi predhodnimi kontrolami odhodkov, prijavljenih v izjavah o stroških, mogoče ugotoviti samo uradniške in aritmetične napake. Ker je narava takšnih predhodnih kontrol sama po sebi omejena, je Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo okrepil svojo strategijo zanje, zlasti z izvajanjem podrobnih dokumentacijskih pregledov ⁽¹⁾ in predhodnih revizij sistemov, ki jih uporabljajo upravičenci.

⁽¹⁾ Na primer tako, da je pred izvršitvijo plačila zahteval dokazila, kot so računi.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.17 Revizija vzorca z 80 plačili, omenjena v odstavku 8.9, ni pokazala nobenih bistvenih slabosti pri izvajanju predhodnih dokumentacijskih pregledov. Vendar je Sodišče glede področja politike 02 – podjetništvo opazilo, da so na 24 od 48 preizkušenih plačil vplivale slabosti v predhodnih kontrolah. V primeru Izvajalske agencije za raziskave⁽¹²⁾ s predhodnimi kontrolami ni bilo ugotovljenih pet napak v zvezi s pravilnostjo. V primeru ESA pred podpisom sporazuma o financiranju GMES (glej odstavek 8.8) Komisija ni jasno opredelila upravičenih stroškov skupno financiranih dejavnosti in odpravila slabosti pri oddaji javnih naročil. Poleg tega vse do februarja 2010 ni formalizirala nobene strategije za predhodne kontrole (glej odstavek 8.26).

8.18 Sodišče je izbralo dodaten vzorec s 30 predplačili za EACI, da bi ocenilo zasnovo predhodnega sistema in uspešnost njegovega delovanja pri upravljanju CIP⁽¹³⁾. Ugotovljene niso bile nobene bistvene slabosti. Vendar pa je Sodišče ugotovilo, da je treba posodobiti finančni priročnik in da dokumentacija pri delih izvedenih pregledov ni bila zadostna.

ODGOVORI KOMISIJE

8.17 Komisija se strinja z oceno Sodišča, da se pri predhodnih pregledih v okviru področja politike 02 – podjetništvo niso pokazale nobene bistvene slabosti.

Komisija meni, da so predhodni pregledi v okviru področja politike 02 – podjetništvo sorazmerni in učinkoviti. Manjša odstopanja tako ne vplivajo na učinkovitost predhodnih pregledov. Odprava teh manjših odstopanj ne bi bila stroškovno učinkovita.

Glede Izvajalske agencije za raziskave se trije od petih omenjenih primerov nanašajo na eno in isto pooblastitev uslužbenca v finančnem krogu, ki je po mnenju Sodišča nepravilna. Komisija se ne strinja s Sodiščem, da gre v zvezi s tem, da je odredbodajalec pooblastil uslužbenca, ki so delovali za finančni krog, za napake pri zakonitosti/pravilnosti, saj ni nobene zakonske zahteve, da bi uradno imenovali uslužbenca na različne funkcije.

Dejstvo, da upravičeni stroški dejavnosti, ki so skupno financirane, niso podrobno opredeljeni, je značilno za dejavnosti v okviru skupnega vodenja na splošno ter še zlasti za naravo programa GMES. V program je vključen tehnično zapleten vesoljski projekt, ki zajema razvoj satelitov Sentinel, zaradi česar je težko ločiti elemente, ki se financirajo iz različnih virov v postopku razvoja in oddaje javnega naročila.

Komisija meni, da je predhodna ocena zahtev za „skupno vodenje“, opravljena pred sklenitvijo sporazuma, zadostna.

Okvir za spremljanje in kontrolo za financiranje GMES se je začel pripravljati že leta 2008, a ga je bilo treba na podlagi izkušenj pri izvajanju projekta spremeniti in dopolniti. Komisija izvršuje in formalizira svoje dejavnosti spremljanja in kontrole od leta 2010.

8.18 Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost (Executive Agency for Competitiveness and Innovation – EACI) potrjuje, da vsi deli priročnika o postopkih niso popolnoma posodobljeni za vse programe. Različna poglavja priročnika so bila leta 2010 pregledana in posodobljena.

⁽¹²⁾ Izvajalska agencija za raziskave je bila ustanovljena leta 2008 za upravljanje delov 7. OP in je junija 2009 postala neodvisna.

⁽¹³⁾ Natančneje evropske podjetniške mreže (Enterprise Europe Network – EEN) ter projektov ozaveščanja o pravicah intelektualne lastnine (IPR) in uveljavljanja teh pravic.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Revizijsko potrjevanje

8.19 Finančna uredba EU ⁽¹⁴⁾ zahteva, da za izjave o stroških, ki presegajo določen prag, pooblaščen revizor izda potrdilo, ki potrjuje točnost, nastanek in upravičenost prijavljenih stroškov. Komisija ta revizijska potrdila uporablja kot ključno kontrolo pri projektih, ki se financirajo na področju politike 02 – podjetništvo, zlasti v okviru 6. OP in 7. OP.

8.20 Sodišče je pri vseh plačilih, ki so bila revidirana na ravni upravičencev in za katera so bila izdana revizijska potrdila, primerjalo rezultate svoje revizije z izdanim potrdilom. V vseh primerih, ko je pooblaščen revizor izdal mnenje brez pridržka, je našlo napake. Čeprav napake v dveh primerih niso imele velikega finančnega učinka ⁽¹⁵⁾, so v preostalih štirih primerih tak učinek imele ali pa so se nanašale na metodologijo razporeditve stroškov, ki ni bila skladna z veljavnimi pravili. Ta ugotovitev potrjuje lanske rezultate in rezultate v poglavju 5 ter kaže, da je ta kontrola le delno uspešna pri ugotavljanju napak v prijavljenih stroških.

8.21 Pri 6. OP je moral načeloma vsak upravičenec predložiti vsaj eno revizijsko potrdilo za stroške projekta. Pri 7. OP morajo upravičenci predložiti revizijska potrdila le, ko je združeno financiranje EU vsaj 375 000 EUR. Poleg tega je Komisija uvedla sistem predhodnega potrjevanja metodologij obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo upravičenci. Vendar je potrditev svojih metodologij obračunavanja stroškov dobilo le malo upravičencev. To skupaj z znatnim zmanjšanjem števila zahtevanih revizijskih potrdil povečuje tveganje napak (glej tudi odstavke 5.28 do 5.31).

ODGOVORI KOMISIJE

8.20 Komisija se strinja s pomisleki Sodišča glede točnosti revizijskih potrdil za 6. OP, ki v tem primeru ne nudijo v celoti dodatnega zagotovila, kot je bilo pričakovano na začetku. Vendar Komisija še vedno meni, da je ta instrument pomembno prispeval k preprečevanju napak, zaradi česar so se stopnje napak v 6. OP precej zmanjšale v primerjavi s 5. OP.

Komisija je sprejela popravne ukrepe, da bi izboljšala kakovost revizijskih potrdil v 7. OP.

Revizijsko potrjevanje v 7. OP temelji na „dogovorjenih postopkih“, v skladu s katerimi mora revizor, ki izvaja potrjevanje, izvesti vnaprej določene postopke in na tej podlagi poročati o dejanskih ugotovitvah. S takim pristopom naj bi se zmanjšalo število napak pri tem, kako revizorji razlagajo pravila glede upravičenosti, kot so se pojavljale v okviru 6. OP. Komisija bo še naprej ocenjevala zanesljivost revizijskih potrdil med lastnimi finančnimi revizijami.

8.21 V okviru 7. OP je treba predložiti manj revizijskih potrdil, da bi se zmanjšalo administrativno breme upravičencev.

Vendar morajo upravičenci, katerih metodologija obračunavanja stroškov je bila potrjena, še vedno predložiti potrdilo o računovodskih izkazih, saj jim zaradi potrjene metodologije ni treba predložiti le vmesnega potrdila o računovodskih izkazih. Potrdilo o računovodskih izkazih je treba predložiti za zadnje obdobje poročanja, če skupni zaproseni prispevek presega 375 000 EUR. Za mnoge upravičence so bile obsežne revizijske kampanje v okviru 6. OP učni proces in Komisija pričakuje, da bodo upravičenci zaradi tega zelo verjetno uporabili izboljšane prakse stroškovnega računovodstva projekta.

Trenutno ni mogoče sklepati, ali se bo skupna stopnja napak povečala, ker bi se ugotovljena tveganja lahko preprečila z drugimi ukrepi.

⁽¹⁴⁾ Člen 180 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, kakor je bila spremenjena (UL L 357, 31.12.2002, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Na primer napačna razvrstitev stroškov.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Naknadne kontrole

8.22 Generalni direktorati, ki so odgovorni za izvajanje na področjih politik 01 – gospodarske in finančne zadeve in 02 – podjetništvo, so zaradi velikega števila plačil in zapletenosti upravljanih programov uvedli ločene funkcije naknadne kontrole.

8.23 Za področje politike 01 – gospodarske in finančne zadeve je Sodišče ugotovilo, da je bil delovni program naknadnih kontrol za leto 2009 formaliziran šele decembra 2009. Leta 2009 so bila objavljena tri poročila o naknadnih kontrolah, od katerih se dve nanašata na kontrole, ki so se začele leta 2006, vendar so bile končane šele leta 2009.

8.24 Na področju politike 02 – podjetništvo je temelj sistema notranje kontrole za raziskovalne odhodke s tega področja zlasti sistem naknadnih kontrol (tj. revizije računovodskih izkazov pri upravičencih po povračilu). Te revizije so opravili neposredno revizorji Komisije ali pa zunanja revizijska podjetja pod nadzorom Komisije. Za 6. OP in 7. OP je bila določena posebna revizijska strategija, katere cilj je:

- (a) oceniti pravilnost finančnih transakcij ter prispevati k letni izjavi o zanesljivosti (glej odstavke 8.28 in 8.29) ter
- (b) zagotoviti osnovo za mehanizme za popravke in izterjave.

8.25 Sistem naknadnih kontrol, ki ga je vzpostavil Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo, je bil ocenjen kot uspešen, čeprav so zaželeno nadaljnje izboljšave naknadnih kontrol, ki jih pogodbeno izvajajo zunanja revizijska podjetja. Del področja politike 02 – podjetništvo, ki je bil prenesen na izvajalski agenciji REA in EACI, ni bil zajet v delovne programe izvajalskih agencij in zanj niso bile izvedene nobene naknadne kontrole.

8.23 Potrjeno je, da je pri formaliziranju delovnega programa za leto 2009 prišlo do zamude. Toda skupina za upravljanje notranje kontrole je program v veliki meri določila in uskladila februarja 2009 in potem se je začel izvajati. Januarja 2010 je skupina za upravljanje notranje kontrole uskladila program za naslednje leto, formaliziran pa je bil marca 2010.

Prejšnja leta je bil večji delež sredstev za naknadne kontrole namenjen izjemno pomembni kontroli, zato so bile druge kontrole zaključene z zamudo.

8.25 Ocena Sodišča se nanaša izključno na leto 2009.

Glede Izvajalske agencije za konkurenčnost in inovativnost obseg in čas prvih vmesnih plačil, ki temeljijo na zahtevkih za povračilo stroškov v letu 2009 v zvezi s področjem politike 02 – podjetništvo, ne upravičujeta, da bi se naknadne revizije izvajale že v letu 2009.

Izvajalska agencija za raziskave izvaja skupno večletno revizijsko strategijo 7. OP. V skladu s to strategijo ter kot je podrobneje pojasnjeno v letnem poročilu o dejavnostih te agencije je bil obseg plačil, izvršenih leta 2009, ki spadajo v okvir te strategije, premajhen, da bi upravičil prvi izbor in posledični začetek naknadnih revizij v letu 2009. Ta plačila iz leta 2009 se bodo kljub temu upoštevala v deležu plačil, izmed katerih bodo izbrana tista za naknadne revizije v letu 2010.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.26 Okvir strategije za spremljanje in kontroliranje v zvezi s sporazumom o financiranju GMES (glej odstavek 8.8), podpisanim februarja 2008, je bil končan šele februarja 2010. Člen 6 sporazuma določa, da lahko Komisija izvaja dokumentacijske preglede in preglede na kraju samem za porabo financiranja Skupnosti ter opravi celovito revizijo. Do konca leta 2009 Komisija ni opravila nobenih takšnih pregledov ali revizij, niti ni zahtevala nobenih dokazil, ki bi upravičevala letno finančno poročilo ESA.

8.27 Sodišče je tudi ugotovilo, da je bila septembra 2009 sicer končana strategija naknadnih revizij za 7. OP za leto 2009, vendar na koncu leta 2009 ni bil na voljo noben poseben revizijski priročnik za 7. OP.

Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije

8.28 Sodišče je ocenilo letna poročila o dejavnostih in priložene izjave petih generalnih direktorats, ki so odgovorni za področja politike v okviru poglavja gospodarske in finančne zadeve, ter relevantne dele letnih poročil o dejavnostih dveh izvajalskih agencij⁽¹⁶⁾, ki sta odgovorni za del izvajanja na področju politike 02 – podjetništvo.

8.29 Rezultati pregleda teh poslovodskih predstavitev so povzeti v **Prilogi 8.3**.

Zaključki in priporočila

8.30 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da v plačilih na področju gospodarskih in finančnih zadev za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, ni bilo pomembnih napak. Vendar opozarja na vrsto in obseg napak, odkritih v odhodkih za okvirne programe za raziskave, čeprav niso pomembne za pravilnost pri skupini politik kot celoti.

ODGOVORI KOMISIJE

8.26 Pod pogoji sporazuma o prenosu pooblastil, ki sta ga podpisali Komisija in agencija ESA, letni prenos sredstev s strani Komisije ni odvisen od zneska iz letnega finančnega poročila, ki ga predloži agencija ESA. Komisija je v letu 2009 že načrtovala preglede na kraju samem, ki so bili opravljeni leta 2010.

Okvir za spremljanje in kontrolo za financiranje GMES se je začel pripravljati že leta 2008, a ga je bilo treba na podlagi izkušenj pri izvajanju projekta spremeniti in dopolniti. Komisija je nedavno začela izvrševati in formalizirati svoje dejavnosti spremljanja in kontrole.

8.27 Revizijske službe družine generalnih direktorats, ki se ukvarjajo z raziskavami, imajo potrebna sredstva za izvajanje prvih revizij v okviru 7. OP. Standardne predloge so bile prilagojene na pogoje 7. OP, podobna posodobitev je načrtovana tudi v zvezi z revizijskim priročnikom za 7. OP. Vseeno pa je treba upoštevati, da so glavna pooblastila revizorja določena v veljavnih pravilih sporazuma o donacijah, ki se revidirajo, tj. pravila za udeležbo v 7. OP, določbah sporazuma o donacijah in vseh s tem povezanih smernicah.

8.29 Komisija z odobravanjem sprejema pozitivno oceno Sodišča za vsa letna poročila o dejavnostih, zajeta v tem poglavju.

Čeprav GD COMP ni formaliziral ocene učinkov, so bila tveganja, povezana z zadevnimi izterjavami, temeljito ocenjena na vodstveni ravni v celotnem postopku. Poleg tega je vodstvo pazljivo spremljalo ta primer s povezovanjem z GD BUDG in pravno službo Komisije, da bi se odločilo, kako uspešno izterjati sredstva.

⁽¹⁶⁾ Izvajalska agencija za raziskave in Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost.

UGOTOVITVE SODIŠČA

8.31 Sodišče je preučilo tri nadzorne in kontrolne sisteme za skupino politik gospodarske in finančne zadeve. Čeprav sta bila dva ocenjena kot uspešna (01 – gospodarske in finančne zadeve ter 03 – konkurenca, 12 – notranji trg ter 20 – trgovina), je bil sistem, ki je povezan s področjem politike 02 – podjetništvo, ocenjen kot le delno uspešen pri zagotavljanju pravilnosti plačil.

8.32 Komisija je sprejela ukrepe za poenostavitev uporabe pravil za upravičenost in za ozaveščanje upravičencev. Sodišče priporoča, naj Komisija vseeno:

- (a) spodbuja upravičence, da svoje metodologije za izračunavanje stroškov predložijo v predhodno potrditev, in
- (b) poveča ozaveščenost revizorjev, ki izvajajo potrjevanje, o upravičenosti odhodkov, da se bo izboljšala zanesljivost revizijskih potrdil, ki jih izdajajo.

8.33 Komisija bi morala nadalje izboljšati kakovost svojih predhodnih kontrol postopkov za oddajo javnega naročila in vmesnih/končnih plačil ter zagotoviti, da funkcije naknadne kontrole pokrivajo delovni programi. Pri skupnem upravljanju z ESA bi morala Komisija skrbno spremljati uspešnost delovanja kontrolnih sistemov ESA in zanesljivost njenega letnega finančnega poročila, ki pokriva izvajanje dejavnosti, financiranih v okviru sporazuma o prenosu pooblastil na GMES.

8.34 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opazanjih je povzeto v **Prilogi 8.4**.

ODGOVORI KOMISIJE

8.31 Glej 8.17

Komisija meni, da so predhodni pregledi v okviru področja politike 02 – podjetništvo sorazmerni in učinkoviti.

8.32

- (a) Komisija je z nedavnimi ukrepi povečala privlačnost predhodnega potrjevanja metodologij obračunavanja stroškov, ki jih uporabljajo upravičenci. Komisija je svoje poglede v zvezi s tem izrazila v Sporočilu o poenostavitvi z dne 24. aprila 2010 ter v predlogu za triletno spremembo finančne uredbe in njenih izvedbenih pravil, sprejetem 28. maja 2010. Dejanska poenostavitev bi se lahko dosegla z odobritvijo metodologij, ki se uporabljajo kot običajna računovodska praksa, dokler temeljijo na dejanskih stroških za osebje, zabeleženih v računovodskih izkazih.
- (b) Komisija izvaja politiko, v skladu s katero upravičence in revizorje, ki izvajajo potrjevanje, dejavno povratno obvešča o ugotovitvah naknadnih revizij, da po potrebi zagotovi izboljšave na ravni revizorjev, ki izdajajo potrdila o revizijah. Kompleksnost pravil za upravičenost vpliva na delo številnih zunanjih revizorjev, ki so jih upravičenci pooblastili za izdajanje potrdil o revizijah. Za 7. OP je pričakovati, da se bo z zanašanjem na dogovorjene postopke stopnja napak zaradi napačne razlage precej zmanjšala.

8.33 Komisija bo preverila, kateri dodaten ukrep je mogoče sprejeti za zmanjšanje napak, pri čemer bo upoštevala stroške in koristi.

Komisija v zvezi s skupnim vodenjem z agencijo ESA od leta 2010 izvršuje svoje dejavnosti spremljanja in kontrole.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

REZULTATI REVIZIJE JAMSTVENEGA SKLADA ZA ZUNANJE UKREPE

8.35 Namen Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe ⁽¹⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklad), ki jamči za posojila tretjim državam, je poplačati upnike Skupnosti ⁽¹⁸⁾ v primeru, da upravičenec ne odplača posojila, in preprečiti neposredne zahteve za plačila iz proračuna Skupnosti. Administrativno ga upravlja Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve (GD ECFIN), njegovo zakladnico pa vodi Evropska investicijska banka (EIB).

8.36 Na dan 31. decembra 2009 so skupna sredstva sklada znašala 1 240 milijonov EUR, 31. decembra 2008 pa 1 091 milijonov EUR. V pregledanem letu ni sklad prejel nobenega poziva za izpolnitev jamstva.

8.37 EIB in Komisija za pregledovanje letne uspešnosti sklada uporabljata primerjalni indeks. Donos portfelja sklada je leta 2009 znašal 4,6 % v primerjavi s primerjalnim donosom 3,78 %.

8.38 Naložbeni portfelj Jamstvenega sklada za Evropski skupnosti upravlja EIB ⁽¹⁹⁾, naložbeni portfelj ESPJ v l. pa posebna enota GD ECFIN. Naložbeni cilji obeh portfeljev so si dokaj podobni – npr. pripravljenost na tveganje, vrsta in kakovost naložb ter naložbene omejitve. Finančne koristi, ki bi jih prineslo upravljanje obeh skladov s strani enote GD ECFIN, niso bile ocenjene.

8.39 Sodišče meni, da je bilo upravljanje Jamstvenega sklada v letu 2009 na splošno zadovoljivo in da so bili sprejeti primerni ukrepi za spremljanje učinka finančne krize na portfelj sklada.

8.38 EIB in Komisija lahko podobno in s podobnimi finančnimi rezultati upravljata sredstva sklada. Zato z nobenim pomislekom glede učinkovitosti ni mogoče utemeljiti predloga spremembe člena 7 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 z dne 25. maja 2009 (kodificirana različica), v skladu s katero se upravljanje sredstev Jamstvenega sklada za zunanje zadeve prenese na EIB.

Komisija meni, da dejstvo, da sklad upravljata dve instituciji, prinaša koristi z vidika diverzifikacije poslovnega in finančnega tveganja. Tako prakso dejansko uporabljajo finančna ministrstva in nacionalne centralne banke večine držav članic, ki del upravljanja svojih sredstev oddajajo tretjim strankam.

⁽¹⁷⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2728/94 z dne 31. oktobra 1994 o ustanovitvi Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (UL L 293, 12.11.1994, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 89/2007 (UL L 22, 31.1.2007, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Zlasti EIB, vendar tudi zunanja posojila Euratom in posojila tretjim državam v okviru makrofinančne pomoči ES (MFA).

⁽¹⁹⁾ Člen 6 Uredbe (ES, Euratom) št. 2728/94. EIB za opravljene storitve prejme letno nadomestilo za upravljanje.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

REZULTATI REVIZIJE ESPJ V LIKVIDACIJI

8.40 Ko se je Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo 23. julija 2002 iztekla, so se sredstva in obveznosti ESPJ prenesla na Evropsko skupnost ⁽²⁰⁾. Njihova neto vrednost, imenovana Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.), je dodeljena raziskavam v industriji premoga in jekla.

8.41 Skupna sredstva ESPJ v l. so 31. decembra 2009 znašala 2 011 milijonov EUR v primerjavi z 2 045 milijoni EUR 31. decembra 2008. Neto dobiček za leto 2009 je znašal 13,9 milijona EUR v primerjavi z neto izgubo 14,8 milijona EUR v letu 2008.

8.42 Neto prihodki od naložb ESPJ v l. so leta 2009 znašali 68 milijonov EUR in bodo na voljo proračunu Skupnosti za financiranje raziskav za projekte v zvezi s premogom in jeklom. Sodišče je ugotovilo, da 31. decembra 2009 neporabljen proračun za raziskave na področju premoga in jekla znaša 238 milijonov EUR ⁽²¹⁾.

8.43 V letu 2009 je bila uspešnost portfelja ESPJ v l. 5,85 %, primerjalni donos, ki je referenčna stopnja za ESPJ v l., pa 4,41 %.

8.44 Zaključevanje finančnih poslov ESPJ v l. poteka v skladu z ustrezno zakonodajo, vključno z večletnimi finančnimi smernicami. Sodišče je ugotovilo, da so bili sprejeti primerni ukrepi za spremljanje učinka finančne krize na sredstva ESPJ v l.

8.42 *Neporabljeni proračun v višini 238 milijonov EUR zajema:*

- *dodelitev za leto 2010, za katero obveznosti še niso bile prevzete (54 mio EUR),*
- *dodelitev za leto 2011 (61 mio EUR),*
- *neporavnani zneski (123 mio EUR) v zvezi s pogodbami, podpisanimi od leta 2003, v zvezi s katerimi knjigovodski računi za vse partnerje projekta še niso zaključeni. Prevzete obveznosti se lahko začnejo sproščati dva meseca po zadnji zaključitvi računov pogodbe. Pogodbe Raziskovalnega sklada za premog in jeklo povprečno trajajo tri leta, večina neporavnanih zneskov pa je povezana s pogodbami, ki še niso bile končane ali za katere končno tehnično poročilo še ni bilo odobreno (pogoj za zadnje plačilo in zaključitev računov).*

Zato je povsem naravno, da znesek 238 milijonov EUR 31. decembra 2009 še ni bil porabljen.

⁽²⁰⁾ Protokol o finančnih posledicah izteka Pogodbe o Evropski skupnosti za premog in jeklo ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo (UL C 80, 10.3.2001, str. 67).

⁽²¹⁾ Vključno z dodelitvami za leto 2011 v višini 61 milijonov EUR in za leto 2010 v višini 54 milijonov EUR.

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA GOSPODARSKE IN FINANČNE ZADEVE

	2009						2008	2007
	Področje politike 02 – podjetništvo	Področje politike 01 – gospodarske in finančne zadeve	Področje politike 03 – konkurenca	Področje politike 12 – notranji trg	Področje politike 20 – trgovina	Skupaj		
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA								
Transakcije skupaj (od tega):	48	27	1	0	4	80	80	55
Predplačila	28	0	0	0	1	29	35	15
Vmesna/končna plačila	20	27	1	0	3	51	45	40
REZULTATI PREIZKUŠANJA								
(v % in po številu transakcij)								
Transakcije, na katere niso vplivale napake	54 % {28}	100 % {27}	100 % {1}	NR NR	75 % {3}	74 % {59}	86 %	93 %
Transakcije, na katere so vplivale napake	46 % {20}	0 % {0}	0 % {0}	NR NR	25 % {1}	26 % {21}	14 %	7 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK								
Najverjetnejša stopnja napake:								
< 2 %	X							X
2 % do 5 %							X	
> 5 %								

PRILOGA 8.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA GOSPODARSKE IN FINANČNE ZADEVE

Ocena izbranih nadzornih in kontrolnih sistemov

Zadevni sistem	Predhodni pregledi	Revizijsko potrjevanje	Naknadna revizija računovodskih izkazov	Skupna ocena
Področje politike 01 – gospodarske in finančne zadeve		NR		
Področje politike 02 – podjetništvo				(¹)
Področje politike 03 – konkurenca Področje politike 12 – notranji trg Področje politike 20 – trgovina		NR	NR	

(¹) Uspešno za GD za podjetništvo in industrijo, delno uspešno za EACI ter neuspešno za ESA in REA.

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda

	uspešno
	delno uspešno
	neuspešno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni bilo ocenjeno

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA GOSPODARSKE IN FINANČNE ZADEVE

Glavni zadevni generalni direktorati	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
COMP	brez pridržkov	NR	GD COMP je leta 2009 izdal nalog za izterjavo, ki je predstavljal več kot 70 % njegovega namenskega operativnega proračuna. Na koncu leta 2009 ta nalog za izterjavo še vedno ni bil plačan, čeprav je zapadel oktobra 2009. Čeprav je ta postavka bistveno nad 2-odstotnim pragom pomembnosti in je lahko s to izterjavo povezana tveganje ugleda, GD COMP ni izvedel formalne ocene učinka, da bi ugotovil, ali je treba izreči pridržek.	A
ECFIN	brez pridržkov	NR	Umaknjen je bil prejšnji pridržek o težavah v zvezi z „zahtevami dodatnosti“ za finančni program. Sodišče je pregledalo dokončanje akcijskega načrta in pridobilo dokaze, da so bili uvedeni končni pregledi v zvezi z uspešnostjo izboljšanih kontrolnih sistemov.	A
ENTR	s pridržki	1. Pridržek v zvezi s stopnjo preostale napake pri točnosti zahtevkov za povračilo stroškov v 6. okvirnem programu za raziskave (6. OP). 2. Pridržek v zvezi z zanesljivostjo finančnega poročanja Evropske vesoljske agencije o skupnem izvajanju vesoljske komponente globalnega spremljanja okolja in varnosti (GMES).	Po oceni GD ENTR ogroženi znesek pri zahtevkih za povračilo stroškov za 7. OP za leto 2009 ni pomemben, zato ni izrečen noben pridržek. Vendar je Sodišče opazilo potencialno pomembno napako pri zahtevkih za stroške za 7. OP iz leta 2010.	
MARKT	brez pridržkov	NR	—	
TRADE	brez pridržkov	NR	—	

(*) Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljene kontrolne postopki nudijo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih vsebujeta delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne vsebujeta poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

NADALJNJE UKREPANJE PO PREJŠNJIH OPAŽANJIH ZA GOSPODARSKE IN FINANČNE ZADEVE

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor Komisije
1. Zakonitost z izkazi povezanih transakcij			
Sodišče je leta 2007 ugotovilo napake v zvezi s pravilnostjo pri treh plačilih, ki so bila financirana iz 5. ali 6. okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj. Ugotovljene napake so bile predvsem posledica: neustreznih ali manjkajočih dokazil, ki bi upravičila prijavljene stroške; uporabe v proračunu predvidenih stroškov, ki ni skladna s pogodbenimi zahtevami po uporabi dejanskih stroškov, ter vključitve različnih neupravičenih stroškov. (Letno poročilo za leto 2007, odstavka 10.16 in 10.17.)	Komisija je izvedla finančne popravke za napake, ugotovljene v vzorcu, tako da je izdala nalog za izterjavo ali prilagodila plačila upravičencem v naslednjih obdobjih.	Komisija je ukrepala glede napak, ki jih je ugotovilo Sodišče, in sprejela ustrezne popravne ukrepe.	Komisija bo še naprej popravljala ugotovljene in sprejete napake.
2. Revizijsko potrjevanje izjav o stroških projektov			
Finančna pravila EU zahtevajo, da mora izjave o stroških, ki presegajo določen prag, spremljati revizijsko potrdilo. Za tri projekte je revizor, ki izvaja potrjevanje, izrekel mnenje brez pridržka, čeprav je Sodišče našlo resne količinsko opredeljive napake. (Letno poročilo za leto 2007, odstavki 10.27 do 10.30.)	Komisija je za 7. OP skušala nadalje izboljšati zanesljivost revizijskih potrdil s pomočjo uporabe „dogovorjenih postopkov“, podrobne določitve revizijskega dela, ki ga morajo opraviti revizorji, ki izvajajo potrjevanje in izdajo „potrdilo o računovodskih izkazih“, ter spodbujanja predhodnega potrjevanja metodologije obračunavanja stroškov.	Malo verjetno je, da bodo imeli ti ukrepi kratkoročno pozitiven učinek na število izjav o stroških, ki vsebujejo napake, saj GD ENTR do konca leta 2009 še ni izvršil nobenega plačila, ki bi ga spremljalo tako potrdilo, Komisija pa je potrdila metodologije obračunavanja stroškov za samo 11 upravičencev.	S 7. OP je vzpostavljen prag 375 000 EUR (kumulativen prispevek EU na udeleženca na projekt), nad katerim je treba obvezno predložiti revizijsko potrdilo. Večina projektov 7. OP je šele v prvem obdobju poročanja, kar pojasnjuje majhno število potrdil o računovodskih izkazih ob koncu leta 2009. Glede predhodnega potrjevanja metodologije obračunavanja stroškov je do konca maja 2010 Komisija sprejela metodologije obračunavanja stroškov 25 upravičencev.

POGLAVJE 9

Upravni in drugi odhodki

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	9.1–9.8
Posebne značilnosti te skupine politik	9.3–9.5
Obseg revizije in revizijski pristop	9.6–9.8
Pravilnost transakcij	9.9
Skladnost sistemov s finančno uredbo	9.10
Zanesljivost poslovodskih predstavitev Komisije	9.11
Opažanja o posameznih institucijah	9.12–9.27
Parlament	9.13–9.16
Svet	9.17
Komisija	9.18–9.20
Sodišče Evropske unije	9.21
Računsko sodišče	9.22
Evropski ekonomsko-socialni odbor	9.23
Odbor regij	9.24
Evropski varuh človekovih pravic	9.25
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	9.26–9.27
Zaključki in priporočilo	9.28–9.31
Agencije EU in izvajalske agencije	9.32–9.34
Evropske šole	9.35–9.37

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

9.1 Sodišče v tem poglavju predstavlja svojo posebno oceno o upravnih odhodkih institucij in organov Evropske unije. Ključne informacije o obravnavanih institucijah in organih ter o porabi v letu 2009 so v **tabeli 9.1**.

Tabela 9.1 – Upravni odhodki institucij – ključne informacije

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila za leto 2009	Način upravljanja
Oddelki I, II in IV–IX. Za oddelek III, poglavje 1 vseh naslovov in naslovi 14, 24–27 in 29	Upravni in drugi odhodki	Evropski parlament	1 466	neposredno centralizirano
		Svet	659	neposredno centralizirano
		Komisija	6 358	neposredno centralizirano
		Sodišče Evropske unije	307	neposredno centralizirano
		Računsko sodišče	123	neposredno centralizirano
		Ekonomsko-socialni odbor	117	neposredno centralizirano
		Odbor regij	86	neposredno centralizirano
		Evropski varuh človekovih pravic	8	neposredno centralizirano
		Evropski nadzornik za varstvo podatkov	5	neposredno centralizirano
Upravni odhodki skupaj			9 129	
Operativni odhodki skupaj				
Plačila za leto skupaj			9 129	
Obveznosti za leto skupaj			9 224	

Vir: Letni računovodski izkazi za leto 2009.

9.2 To poglavje vsebuje tudi informacije o rezultatih revizij, ki jih je Računsko sodišče izvedlo v agencijah Evropske unije in drugih decentraliziranih organih ter evropskih šolah.

Posebne značilnosti te skupine politik

9.3 Med upravne odhodke sodijo predvsem odhodki za kadrovske vire (osebni prejemki, dodatki in pokojnine) ter odhodki za zgradbe, opremo, energetiko, komunikacije in informacijsko tehnologijo.

9.4 V tem poglavju so obravnavani tudi odhodki, ki so v splošnem proračunu obravnavani kot operativni odhodki, čeprav sta njihov namen in cilj v večini primerov delovanje uprave Komisije, ne pa izvajanje politike. Ti odhodki zajemajo naslednje naslove splošnega proračuna: naslov 14 („obdavčenje in carinska unija“), naslov 24 („boj proti goljufijam“), naslov 25 („usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje“), naslov 26 („upravna služba Komisije“), naslov 27 („proračun“) in naslov 29 („statistika“). Nekateri od teh naslovov zajemajo tudi operativne odhodke. Naslov 27 za leto 2009 zajema znesek 200 milijonov EUR kot „začasna in pavšalna nadomestila za nove države članice“.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9.5 Glavna tveganja v skupini politik, ki zajema upravne in druge odhodke, so neupoštevanje določb o javnih naročilih, izvajanju pogodb, postopkih zaposlovanja ter izračunavanju osebnih prejemkov in dodatkov.

Obseg revizije in revizijski pristop

9.6 Skupni pristop in metodologija, ki ju je Računsko sodišče uporabilo pri revidiranju, sta opisana v **delu 2 Priloge 1.1**. Pri revidiranju upravnih odhodkov je Sodišče:

- preizkusilo vzorec s 57 transakcijami, naključno izbranimi med vsemi upravnimi odhodki iz odstavkov 9.3 in 9.4,
- ocenilo, ali so nadzorni in kontrolni sistemi ⁽¹⁾, ki jih uporabljajo posamezne institucije, skladni z zahtevami finančne uredbe,
- preučilo tudi poslovske predstavitve štirih generalnih direktorátov in uradov Komisije, ki so v največji meri odgovorni za upravne odhodke.

9.7 Sodišče je na podlagi posebnih vzorcev revidiralo tudi naslednje izbrane teme:

- (a) zaposlovanje začasnih in pogodbenih uslužbencev v vseh institucijah;
- (b) izplačevanje socialnih dodatkov uslužbencem v vseh institucijah na področjih z večjim tveganjem (gospodinjski dodatek za družine brez vzdrževanih otrok, nacionalni dodatki, ki se ne odštejejo od podobnih dodatkov, ki jih izplačajo institucije, kadar se šteje, da zakonec prejema prihodke ali dodatke iz virov zunaj institucij, nacionalni dodatki, ki se odštejejo od podobnih dodatkov, ki jih izplačajo institucije in več kot leto dni niso bili posodobljeni);
- (c) pogodbe za javna naročila v vseh institucijah, razen pri Evropskem varuhu človekovih pravic in Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov;
- (d) pogodbe za javna naročila, ki so bile zaradi nujnih razlogov sklenjene po postopku s pogajanjem, v vseh institucijah, razen pri Evropskem varuhu človekovih pravic in Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov.

⁽¹⁾ Predhodne in naknadne kontrole, funkcija notranje revizije, poročanje o izjemah in standardi notranjega kontroliranja. Poleg tega je Sodišče izvedlo poglobljeno oceno nadzornih in kontrolnih sistemov na Sodišču Evropske unije, pri Evropskem varuhu človekovih pravic in Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov. Ta ocena je zajemala preučitev dodatnega vzorca plačil, povezanih s kadrovskimi viri in drugimi upravnimi odhodki.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9.8 Revizijo Računskega sodišča izvaja neodvisno zunanje revizijsko podjetje ⁽²⁾, ki je izdalo revizijsko poročilo o računovodskih izkazih za proračunsko leto od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2009 in poročilo o zanesljivosti glede pravilnosti porabe sredstev Sodišča ter vzpostavljenih kontrolnih postopkov za proračunsko leto od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2009 (glej odstavek 9.22).

PRAVILNOST TRANSAKCIJ

9.9 Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 9.1**. Pri reviziji je bilo na podlagi pregleda vzorca s 57 transakcijami ugotovljeno, da v plačilih kot celoti ni pomembnih napak.

9.9 ODGOVOR KOMISIJE

Komisija z zadovoljstvom sprejema pozitivno oceno Računskega sodišča, da v upravnih odhodkih ni bilo pomembnih napak.

SKLADNOST SISTEMOV S FINANČNO UREDBO

9.10 Rezultati preverjanja sistemov so povzeti v **Prilogi 9.2**. Sodišče pri reviziji skladnosti sistemov, zasnovanih za zagotavljanje pravilnosti transakcij, z določbami finančne uredbe (glej odstavek 9.6) ni našlo pomembnih slabosti.

ZANESLJIVOST POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE

9.11 Rezultati pregleda poslovodskih predstavitev Komisije so povzeti v **Prilogi 9.3**.

OPAŽANJA O POSAMEZNIH INSTITUCIJAH

9.12 Naslednja posebna opažanja Sodišča, ki so predstavljena po institucijah ali organih Evropske unije, temeljijo na njegovi reviziji (a) nadzornih in kontrolnih sistemov, ki jih uporabljajo posamezne institucije, ter (b) izbranih tem (glej odstavka 9.6 in 9.7). Ocen v odstavkih 9.9 in 9.10 zaradi teh ugotovitev nista vprašljivi, ker vpliv teh ugotovitev ni pomemben za upravne odhodke kot celoto, ampak za institucije, na katere se ugotovitve nanašajo.

⁽²⁾ PricewaterhouseCoopers, družba z omejeno odgovornostjo (*réviseur d'entreprises*).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Parlament**Zaposlovanje začasnih in pogodbenih uslužbencev**

9.13 Sodišče je pri preverjanju postopkov za zaposlovanje drugih uslužbencev institucij (začnih in pogodbenih) ugotovilo, da v petih od 20 primerov niso bila predložena dokazila o upoštevanju pravil o izpolnjevanju obveznosti služenja vojaškega roka ali drugih obveznosti.

Izplačevanje socialnih dodatkov uslužbencem

9.14 Med revizijo je bilo ugotovljeno, da informacije, ki so jih imele na voljo službe Parlamenta, da bi zagotovile, da se dodatki, določeni v kadrovskih predpisih, uslužbencem izplačajo v skladu z ustreznimi predpisi Unije in nacionalnimi zakoni, v 16 od 30 primerov niso bile posodobljene. Zato prihaja do tveganja nepravilnih ali neupravičenih izplačil, če se posameznikove okoliščine spremenijo. Od uslužbencev bi morali zahtevati, da v ustreznih razmikih predložijo dokumente, ki potrjujejo njihove osebne razmere. Poleg tega bi moral Parlament uporabljati sistem za pravočasno spremljanje in kontrolo teh dokumentov.

9.13 ODGOVORI PARLAMENTA

V zvezi z dokumenti, ki dokazujejo spoštovanje vojaških obveznosti, želi Parlament pripomniti naslednje:

Parlament priznava, da, glede na postopno ukinjanje vojaških obveznosti v posameznih državah članicah, pri zaposlovanju začasnega in pogodbenega osebja do začetka druge polovice leta 2008 ni sistematično preverjal spoštovanja teh obveznosti.

Vendar pa GD za kadrovske zadeve od takrat naprej od kandidatov zahteva predložitev dokazila o spoštovanju vojaških obveznosti. Oddelek za zaposlovanje in prerazporejanje kadrov ima tako bazo podatkov, v kateri so opisane vojaške obveznosti v državah, in sistematsko preverja spoštovanje teh obveznosti pri sestavi zaposlitvenih pogodb.

Primeri neskladnosti, ki jih navaja Sodišče, se navezujejo na začasno/pogodbeno osebje, zaposleno v Evropskem parlamentu prvič in pred uvedenim sistematskim preverjanjem.

9.14 ODGOVORI PARLAMENTA

V skladu z določbami člena 67(2) in člena 68 statuta morajo prejemniki nadomestil pristojne službe nemudoma obvestiti o vseh spremembah. Ta sistem, ki temelji na „spontani izjavi“, lahko privede do morebitne zamude pri posodobitvi individualnih pravic zaposlenih.

Za odpravo teh tveganj je Parlament vedno redno preverjal status svojih uslužbencev. Od leta 2010 to preverjanje poteka avtomatsko na podlagi „elektronskega obrazca“. Ta postopek je odslej „proaktiven“ in mora omogočiti najmanj letno preverjanje osebnih in administrativnih podatkov uslužbencev. V okviru tega preverjanja lahko zadevni uslužbenec sam preveri svoj status na dan D in pristojno službo s predložitvijo ustrezne dokumentacije obvesti o morebitnih spremembah.

Če uslužbenci pristojnih služb ne obvestijo o spremembah stanja, je treba preveč izplačane zneske vrniti.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Organizacija in delovanje političnih skupin

9.15 V členu 12.9 notranjih pravil Parlamenta za izvrševanje proračuna, sprejetih 27. aprila 2005, je določeno, da odobrena proračunska sredstva Parlamenta, ki jih upravljajo politične skupine, ne sodijo v področje pristojnosti notranjega revizorja. Posebna pravila o uporabi teh sredstev⁽³⁾ določajo, da mora vsaka politična skupina pripraviti svoja notranja finančna pravila in izvajati notranji kontrolni sistem. Funkcija notranje revizije ni omenjena. Le ena od sedmih političnih skupin je v svojih pravilih določila, da je treba imenovati notranjega revizorja. Funkcionalna neodvisnost političnih skupin ni opravičilo, da se za sredstva, ki jih slednje porabljajo, ne uporabljajo uredbene določbe o funkciji notranje revizije.

9.16 Ista posebna pravila o uporabi odobrenih proračunskih sredstev vsebujejo določbe o prenosu teh sredstev Parlamenta, ki jih upravljajo politične skupine, v naslednje leto. Te lahko neporabljena odobrena proračunska sredstva danega leta prenesejo v naslednja proračunska leta brez utemeljitve⁽⁴⁾. Te posebne določbe, s katerimi je bila uvedena izjema pri proračunskem načelu enoletnosti, nimajo pravne podlage v finančni uredbi.

Svet**Javna naročila**

9.17 V dveh od šestih revidiranih postopkov javnih naročil niso bila upoštevana pravila finančne uredbe glede objave izida postopka v obvestilih o oddaji naročila.

9.15 ODGOVORI PARLAMENTA

Parlament je seznanjen z ugotovitvijo Sodišča in namerava preučiti morebitne možnosti:

- *da se v pravilnik o uporabi odobrenih sredstev iz proračunske postavke 4 0 0 0 uvede obveznost, da skupine v svoja finančna pravila vključijo formulo za kritje obsega in funkcije notranjega revizorja, kot to določa člen 85 finančne uredbe,*
- *da se skupinam zagotovi možnost uporabe bodisi notranjega revizorja (če velikost skupine to dopušča), ali da se to delo zaupa zunanjemu revizorju, pod pogojem, da ne gre za istega zunanjega revizorja, ki pregleduje računovodske izkaze skupine.*

9.16 ODGOVORI PARLAMENTA

Treba je razlikovati proračunske operacije odredbodajalca, ki uporablja sredstva iz proračunske postavke 4 0 0 0 popolnoma v skladu s finančno uredbo, zlasti z načelom enoletnosti, ter upravljanje vsake izmed skupin nad sredstvi v skladu s posebnim pravilnikom, ki ga je sprejelo predsedstvo 30. junija 2003. Ta pravilnik je bil oblikovan, da bi se upoštevale vse posebne potrebe delovanja političnih skupin, in izrecno predvideva postopek, ki ga omenja sodišče.

9.17 ODGOVOR SVETA

V skladu s členom 149.1 izvedbenih pravil generalni sekretariat Sveta vse kandidate, ki sodelujejo pri razpisnem postopku, sistematično in nemudoma obvesti o izidu postopka, takoj ko se naročnik odloči o oddaji naročila.

Poleg tega osrednja služba za javna naročila obvestilo o oddaji naročila iz člena 118.4 izvedbenih pravil pošlje v objavo Uradu za publikacije takoj, ko pogodbo podpiše odredbodajalec. Žal Računsko sodišče v dveh odkritih primerih ni pravočasno obvestilo osrednje službe za javna naročila, zato rok iz člena 118.4 izvedbenih pravil ni bil spoštovan.

⁽³⁾ Ta pravila je 30. junija 2003 sprejelo predsedstvo Evropskega parlamenta, pozneje pa so bila spremenjena s sklepoma z dne 22. marca 2006 in 11. julija 2007.

⁽⁴⁾ Ob koncu proračunskega leta 2008 so odobrena proračunska sredstva, ki so jih politične skupine prenesle v naslednje leto, znašala 22 milijonov EUR, kar je 42,5 % odobrenih proračunskih sredstev za leto 2008.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Komisija**Izplačevanje socialnih dodatkov in prejemkov uslužbencem**

9.18 Računsko sodišče je z revizijo desetih transakcij ugotovilo, da Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) v štirih primerih od socialnih dodatkov, določenih v kadrovskih predpisih, ni odštel družinskih dodatkov, ki jih imajo uslužbenci pravico prejemati od nacionalnih organov. V drugih štirih primerih odšteti zneski niso odražali zadnje veljavne vrednosti prejemkov, ki jih izplačujejo nacionalni organi. Informacijske sisteme za upravljanje teh izplačil bi bilo treba še naprej razvijati, da se zagotovi samodejno posodabljanje zneskov, ki jih izplačujejo nacionalni organi.

9.19 Med revizijo je bilo ugotovljeno, da informacije, ki so jih imele na voljo službe Generalnega direktorata za zunanje odnose (GD RELEX), da bi zagotovile, da se dodatki, določeni v kadrovskih predpisih, uslužbencem, ki delajo v delegacijah, izplačajo v skladu z ustreznimi predpisi Unije, v petih od 15 primerov niso bile posodobljene. Zato prihaja do tveganja nepravilnih ali neupravičenih izplačil. Od uslužbencev bi morali zahtevati, da službam Komisije v ustreznih razmikih predložijo dokumente, ki potrjujejo njihove osebne razmere. Poleg tega bi moral GD RELEX izvajati sistem za pravočasno spremljanje in preverjanje teh dokumentov.

9.20 Člen 81a kadrovskih predpisov določa omejitve višine družinske pokojnine, ki se uporabijo, potem ko se že določijo pravice do družinske pokojnine. Med revizijo je bilo ugotovljeno, da se te omejitve niso redno pregledovale, da bi odražale spremembe osebnega in finančnega statusa upravičenca, kar je povzročalo previsoka izplačila.

Opozoriti je treba, da v primerih, ki ju je navedlo Evropsko računsko sodišče (oba z zelo majhnim številom kandidatov), kandidati nimajo razlogov za pritožbo, saj so bili posamično takoj obveščeni o dodelitvi naročila.

9.18 ODGOVOR KOMISIJE

Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) je že sprejel ukrepe za zmanjšanje zamud pri kontroli nacionalnih socialnih dodatkov in bo spremljal razvoj navedenih primerov. Od sredine oktobra 2009 do konca aprila 2010 je bilo odprtih 348 od 598 primerov, 243 pa jih je že zaprtih. Kontrole se bodo še naprej izvajale.

Predvideno je, da se v novi sistem vključi možnost samodejnega posodabljanja dodatkov, ki jih izplačujejo nacionalni organi, vendar ta modul pred začetkom leta 2011 ne bo mogel začeti delovati. Od takrat naprej pa se bodo dodatki popravljali za nazaj in izterjevali v skladu s členom 85 kadrovskih predpisov.

9.19 ODGOVOR KOMISIJE

Komisija (GD RELEX) bo to pripombo upoštevala in ta problem obravnavala tako, da bo uslužbencem zagotavljala pravočasne in ustrezne informacije ter izvajala redne kontrole. Ko novi uslužbenci začnejo delati, se preveri njihov osebni status. Redne kontrole uslužbencev, ki so že nekaj časa zaposleni, se lahko izvedejo kot del kontrol, ki jih izvajajo enote, pristojne za vodenje pravic in dolžnosti uslužbencev v delegacijah.

Zlasti zaradi bližajoče se ustanovitve Evropske službe za zunanje delovanje (EEAS) bo potrebno kroženje informacij in po potrebi sprejetje standardnih dokumentov za novo službo. Prilagoditev kadrovskih predpisov ES bo zagotovila priložnost opozarjanja uslužbencev, da morajo med drugim ob spremembi osebnih razmer obvestiti službo EEAS ter zagotoviti ustrezna dokazila.

Pet navedenih primerov bo Komisija ustrezno spremljala in če bodo imeli finančni vpliv, bodo sprejeti potrebni popravni ukrepi.

9.20 ODGOVOR KOMISIJE

Posodabljanje vseh primerov, za katere se uporablja ta določba kadrovskih predpisov, se je začelo februarja 2010. Ko bodo odpravljene zamude, bo PMO pregledal zadevne primere ob vsaki spremembi razmer upravičencev ali pri uporabi meril iz člena 81a. PMO bo tudi proučil, ali bi se novi informacijski sistem za določanje višine pokojnin, ki je v razvoju, lahko uporabljal za samodejno posodabljanje datotek.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Sodišče Evropske unije ⁽⁵⁾**Javna naročila**

9.21 Sodišče Evropske unije pri nakupu storitev objavljanja ni vnaprej predvidelo izteka okvirne pogodbe in je naročilo storitve v višini 102 000 EUR, ne da bi izvedlo konkurenčne postopke za oddajo javnega naročila. To je potrdilo, da je treba postopke za oddajo javnega naročila bolje pripraviti in uskladiti ⁽⁶⁾.

9.21 ODGOVOR SODIŠČA EVROPSKE UNIJE

Kot je navedlo Računsko sodišče ⁽¹⁾, je bil nad Sodiščem leta 2009 opravljen natančen nadzor. Revizije so se nanašale na naključni vzorec 54 transakcij ⁽²⁾, ki vključujejo širok spekter dejavnosti in služb Sodišča in zajemajo zelo velik del njegovega letnega proračuna, da bi se preizkusila učinkovitost nadzornih in kontrolnih sistemov, ki jih je vzpostavilo Sodišče.

Računsko sodišče v tem letnem poročilu ni podalo nobenih splošnih ugotovitev v zvezi z rezultati teh natančnih revizij.

Toda podrobne ugotovitve, ki jih je Računsko sodišče poslalo Sodišču marca 2010 med postopkom pred pripravo letnega poročila, so na splošno pozitivne in iz njih je razvidno, da so že vzpostavljeni kontrolni in nadzorni sistemi učinkovito delovali pri zaznavanju morebitnih napak in izjem.

Računsko sodišče tako v zvezi z izdatki za človeške vire (ki obsegajo več kot 70 % proračuna institucije) izrecno ugotavlja, da „so kontrolni in nadzorni sistemi za upravljanje in izplačilo plač in dodatkov na splošno primerni za zaznavanje morebitnih napak in nepravilnosti“.

V zvezi z drugimi upravnimi izdatki Računsko sodišče ni podalo nobenih opazanj glede 9 od 10 transakcij, ki so bile predmet nadzora, kar ob upoštevanju vrednosti vsake transakcije iz vzorca pomeni glede 99 % izdatkov, ki so bili predmet nadzora.

Nazadnje, glede oddaje javnih naročil je v podrobnih ugotovitvah revizij Računskega sodišča izrecno navedena vrsta ukrepov, ki jih je Sodišče že sprejelo na podlagi priporočila Računskega sodišča novembra 2009 in so namenjeni izboljšanju postopkov oddaje javnih naročil v instituciji in pomoči službam za odobritev na tem področju. Še pomembneje je, da je iz teh ugotovitev razvidno, da glede preizkusa skladnosti določb o postopkih javnega naročanja iz vzorca treh pogodb, podpisanih leta 2009, v vrednosti 20,5 milijona EUR s finančno uredbo „ni bilo nobenih opazanj“.

⁽⁵⁾ Glej sprotno opombo 1.

⁽⁶⁾ Glej tudi letno poročilo za leto 2008, odstavek 11.14 (UL C 269, 10.11.2009).

⁽¹⁾ Glej opombo odstavka 9.6.

⁽²⁾ Revizije so se nanašale na 41 transakcij v zvezi z upravljanjem izdatkov za človeške vire in 13 transakcij v zvezi z upravljanjem drugih upravnih izdatkov (3 oddaje javnih naročil in 10 drugih transakcij).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Je pa Računsko sodišče v istih podrobnih ugotovitvah navedlo opažanje v zvezi s transakcijo v vrednosti 10 944 EUR ⁽³⁾, povezano z javnim naročilom sorazmerno nizke vrednosti (102 000 EUR) za objavo časopisnih oglasov v državah članicah, ki je del glavnega javnega naročila visoke vrednosti (28 milijonov EUR) za pravno prevajanje. V tem letnem poročilu je povzeto samo to opažanje. Poleg tega želi Sodišče podati ta pojasnila za boljše razumevanje okoliščin, v katerih je bilo to dodatno javno naročilo odobreno.

Sodišče je ob objavi javnih razpisov za obnove pogodb o zunanjem prevajanju v vse uradne jezike Unije menilo, da je treba v časopisih različnih držav članic objaviti oglase, namenjene obveščanju javnosti o teh razpisih. Zato je družbi, s katero je v preteklosti že sodelovalo, oddalo naročilo opravljanja storitev posredovanja med Sodiščem in časopisi. Vendar je nadzorna služba Sodišča ugotovila, da je okvirna pogodba s tem posrednikom, ki je že obstajala, prenehala veljati (česar službe za upravljanje pogodb o zunanjem prevajanju niso upoštevale).

Takrat je organ za odobritev, ki bi lahko objavo razpisa omejil na zakonsko zahtevano objavo v Uradnem listu, menil, da je objava časopisnih oglasov še vedno odločilna za zbiranje ponudb iz karseda širokega kroga ponudnikov (kot zahteva člen 89(2) finančne uredbe) glede na ciljno javnost, zunanje prevajalce, ki bi se utegnili v zelo majhni meri odzvati na objavo zgolj v Uradnem listu.

Dejansko je bil cilj časopisnih oglasov v celoti dosežen in zaradi velike konkurence je povprečna cena prevedene strani na podlagi novih pogodb o zunanjem prevajanju za 7,5 % nižja od povprečne cene iz prejšnjih pogodb, kar pomeni znaten prihranek za proračun Sodišča (približno 2,4 milijona EUR v 4 letih).

Iz zgoraj navedenega je razvidno, prvič, da so sistemi Sodišča za notranji nadzor učinkovito delovali, ko so ugotovili, da je okvirna pogodba prenehala veljati, in drugič, da je bilo to odstopanje od ustaljenih postopkov, ki je bilo v obravnavanem primeru odobreno v interesu proračuna Sodišča in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, prepoznano in zabeleženo, kot je določeno v standardih institucije za notranji nadzor ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Ta transakcija je del vzorca 10 transakcij v skupni vrednosti 30,86 milijona EUR, namenjenih nadzoru upravljanja upravnih izdatkov (razen človeških virov in postopkov oddaje javnih naročil, ki se preverjajo ločeno).

⁽⁴⁾ Standard Sodišča za nadzor št. 13, ki določa, da „službe sprejmejo ustrezne določbe za zagotovitev, da se vsi primeri, v katerih se zaradi izjemnih okoliščin odstopa od revizij ali ustaljenih politik in postopkov, zabeležijo, utemeljijo in potrdijo na primerni ravni pred sprejetjem ukrepov“, je bil v navedenih izjemnih okoliščinah v celoti izpolnjen.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Dodati je treba, da bodo ukrepi, ki so bili že sprejeti za izboljšanje postopkov oddaje naročil v instituciji, zlasti izboljšanje upravljanja podatkov v zvezi s pogodbami neposredno v informacijskem sistemu institucije za finančno poslovanje, v prihodnosti lahko preprečili primer, na katerega se nanaša to opažanje Računskega sodišča.

Nazadnje je treba opozoriti, da so v več nedavnih resolucijah⁽⁵⁾ Evropskega parlamenta poudarjeni zapletenost in upravni stroški določb finančne uredbe, povezanih z javnimi naročili, za nekatere institucije – kakršna je Sodišče – Komisija pa je pozvana, naj to upošteva pri naslednji reviziji teh predpisov. Sodišče lahko zgolj upa, da se bodo ta priporočila za poenostavitev finančne uredbe lahko upoštevala pri reviziji, ki trenutno poteka.

Računsko sodišče

9.22 V poročilu zunanjega revizorja⁽⁷⁾ je navedeno, da po mnenju revizorjev „ti računovodski izkazi predstavljajo pošteno sliko finančnega stanja Evropskega računskega sodišča na dan 31. decembra 2009 ter njegove finančne uspešnosti in denarnih tokov za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002, Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje navedene uredbe Sveta ter v skladu z računovodskimi pravili Evropskega računskega sodišča“. Poročilo bo objavljeno v Uradnem listu.

Evropski ekonomsko-socialni odbor

9.23 Med revizijo ni bila odkrita nobena slabost v zvezi z revidiranimi temami, o kateri bi bilo treba poročati.

Odbor regij

9.24 Med revizijo ni bila odkrita nobena slabost v zvezi z revidiranimi temami, o kateri bi bilo treba poročati.

⁽⁷⁾ Glej revizijsko poročilo o računovodskih izkazih iz odstavka 9.8.

⁽⁵⁾ Glej točko 17 Resolucije z dne 23. aprila 2009 o razrešnici za Sodišče za leto 2007 [2008/2278(DEC)] in točko 45 Resolucije z dne 18. maja 2010 o načrtu prihodkov in odhodkov Evropskega parlamenta za proračunsko leto 2011 [2010/2005(BUD)].

UGOTOVITVE SODIŠČA

Evropski varuh človekovih pravic ⁽⁸⁾**Zaposlovanje začasnih in pogodbenih uslužbencev**

9.25 Člen 12(5) pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Skupnosti zahteva, da vsaka institucija določi splošne določbe o postopkih za zaposlovanje začasnih uslužbencev. Evropski varuh človekovih pravic takšnih določb še ni sprejel, čeprav je 47 od 63 delovnih mest, odobrenih v proračunu za leto 2009, začasnih.

Evropski nadzornik za varstvo podatkov ⁽⁹⁾**Izplačevanje socialnih dodatkov uslužbencem**

9.26 Med revizijo je bilo ugotovljeno, da informacije, ki so jih imele na voljo službe Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, da bi zagotovile, da se dodatki, določeni v kadrovskih predpisih, uslužbencem izplačajo v skladu z ustreznimi predpisi Unije in nacionalnimi zakoni, v štirih od desetih primerov niso bile posodobljene. Zato prihaja do tveganja nepravilnih ali neupravičenih izplačil. Od uslužbencev bi morali zahtevati, da v ustreznih razmikih predložijo dokumente, ki potrjujejo njihove osebne razmere. V skladu s tem bi moral Evropski nadzornik za varstvo podatkov izboljšati sistem za pravočasno spremljanje in kontrolo teh dokumentov.

Standardi notranjega kontroliranja

9.27 Evropski nadzornik za varstvo podatkov ni vzpostavil sistema za naknadno preverjanje, ki ga zahteva finančna uredba, kjer je ustrezno. Poleg tega v standardih notranjega kontroliranja, ki jih je sprejel, ni predvideno ustrezno evidenciranje izjem pri standardnih finančnih postopkih v osrednjem registru.

9.25 ODGOVOR EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Evropski varuh človekovih pravic se je seznanil z opažanjem Sodišča ter naročil svojim službam, naj za postopke za zaposlitev začasnega osebja pripravijo osnutek predpisov za sprejem pred koncem tretjega četrtletja 2010.

9.26 ODGOVORI EVROPSKEGA NADZORNIKA ZA VARSTVO PODATKOV

Urdu evropskega nadzornika za varstvo podatkov zaradi njegove majhnosti pri vodenju kartotek o socialnih dodatkih trenutno pomaga Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO). PMO enkrat na leto posodobi podatke v zvezi z družinskimi dodatki in dodatki za vzdrževane otroke na podlagi posebnih obrazcev, ki so na zadevno osebje naslovljeni prek ENVP. Obrazce je PMO pripravil posebej v ta namen. Na podlagi podatkov, zbranih s pomočjo teh obrazcev, so socialni dodatki vedno pravilni.

Ob upoštevanju priporočila Sodišča bo ENVP izboljšal spremljanje informacij, pomembnih za izplačilo socialnih dodatkov, o katerih govori Sodišče.

9.27 ODGOVORI EVROPSKEGA NADZORNIKA ZA VARSTVO PODATKOV

Vse transakcije, ki jih opravi ENVP, tudi povračilo neposrednih plačil, ki jih izvedejo druge institucije v njegovem imenu, so predmet temeljitega predhodnega nadzora.

V zvezi s priporočilom Sodišča bo EDPS proučil, kako od leta 2011 dalje uvesti postopek naknadnega preverjanja. Zaradi majhnosti urada in zaradi njegove posebnosti deljenega upravljanja kartotek v skladu z različnimi sporazumi o sodelovanju in storitvah bo ENVP morda potreboval nadaljnjo medinstitucionalno pomoč za izpolnjevanje te naloge.

⁽⁸⁾ Glej sprotno opombo 1.

⁽⁹⁾ Glej sprotno opombo 1.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ENVP se je odločil, da bo drugo opažanje Sodišča o standardih notranjega nadzora upošteval tako, da bo oblikoval osrednji seznam zabeleženih izjem.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILO

9.28 Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da v plačilih za upravne odhodke institucij za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, kot celoti ni bilo pomembnih napak (glej odstavek 9.9).

9.29 Prav tako je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi za upravne odhodke institucij skladni z zahtevami finančne uredbe (glej odstavke 9.13 do 9.27).

9.30 Nadaljnje ukrepanje po prejšnjih opažanjih je povzeto v **Prilogi 9.4**.

9.31 Sodišče zadevnim institucijam in organom (glej odstavke 9.14, 9.19, 9.26) glede izplačevanja socialnih dodatkov priporoča, naj od svojih uslužbencev zahtevajo, da v ustreznih razmikih predložijo dokumente, ki potrjujejo njihove osebne razmere, in naj uporabljajo sistem za pravočasno spremljanje teh dokumentov.

AGENCIJE EU IN IZVAJALSKE AGENCIJE

9.32 Revizije agencij in izvajalskih agencij Evropske unije so predstavljene v specifičnih letnih poročilih, ki se posebej objavijo v Uradnem listu ⁽¹⁰⁾. Sodišče je za proračunsko leto 2009 revidiralo 30 agencij. Njihovi proračuni so v letu 2009 skupaj znašali 1 500,6 milijona EUR. Glavni podatki o agencijah so prikazani v **tabeli 9.2**.

9.33 Sodišče je za vsako agencijo izdalo poročilo za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, s svojim mnenjem o zanesljivosti računovodskih izkazov in pravilnosti transakcij. Ta poročila bodo pred koncem leta objavljena posebej v *Uradnem listu Evropske unije*.

9.34 V zvezi z Agencijo za oskrbo Euratom Sodišče opozarja na dejstvo, da v nasprotju s svojim statutom ni imela proračuna za leto 2009, zato je vse njene odhodke razen bančnih stroškov plačala Komisija. To stanje je bilo opaženo že leta 2008. Komisija bi se morala posvetovati z vsemi zainteresiranimi stranmi in analizirati možne ukrepe za odpravo tega stanja.

9.34 ODGOVOR KOMISIJE

Ko je Komisija pripravila proračun za leto 2008, je predlagala tudi proračun za Agencijo za oskrbo Euratom (ESA). Tega je proračunski organ zavrnil, zato je Komisija v letu 2008 prevzela vse odhodke te agencije. Komisija je prevzela odhodke agencije ESA tudi v proračunih za leti 2009 in 2010 ter za leto 2011 predlagala isto.

⁽¹⁰⁾ Letna poročila Sodišča o računovodskih izkazih agencij so dostopna na njegovi spletni strani (<http://www.eca.europa.eu>) in bodo objavljena v Uradnem listu.

Tabela 9.2 – Agencije in izvajalske agencije Evropske unije – glavni podatki

Agencije in izvajalske agencije Evropske unije	Sedež	Prvo leto finančne samostojnosti	Proračun ⁽¹⁾ (v milijonih EUR)		Število odobrenih delovnih mest	
			2009	2008	2009	2008
Agencije						
Agencija za oskrbo Euratom ⁽²⁾	Luxembourg	1960	—	—	—	—
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	Solun	1977	18,6	18,3	101	99
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	Dublin	1977	20,2	21,0	101	101
Evropska agencija za okolje	København	1994	39,8	37,1	133	123
Evropska fundacija za usposabljanje	Torino	1994	21,8	22,4	96	96
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	Lizbona	1995	14,7	15,1	82	82
Evropska agencija za zdravila	London	1994	194,4	182,9	530	481
Prevajalski center za organe Evropske unije	Luxembourg	1995	62,6	59,9	233	233
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	Angers	1995	13,2	12,5	46	43
Urad za usklajevanje na notranjem trgu	Alicante	1995	338,1	318,4	658	643
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	Bilbao	1996	15,0	14,9	44	44
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	Dunaj	1998	17,2	15,0	61	49
Evropska agencija za obnovo ⁽³⁾	Solun	2000	—	235,0	—	93
Evropska policijska akademija	Bramshill	2006	8,8	8,7	26	22,5
Eurojust	Haag	2002	27,6	24,8	185	175
Evropska agencija za varnost v letalstvu	Köln	2003	122,0	102,0	506	452
Evropska agencija za pomorsko varnost	Lizbona	2003	53,3	50,2	192	181
Evropska agencija za varnost hrane	Parma	2003	71,0	66,4	355	335
Evropska agencija za varnost omrežij in informacij	Iraklion	2005	8,1	8,4	44	44
Evropska železniška agencija	Valenciennes	2006	21,0	18,0	124	116
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	Stockholm	2005	49,3	40,6	170	130
Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic	Varšava	2006	88,8	71,2	119	94
Evropski nadzorni organ za GNSS ⁽⁴⁾	Bruselj	2006	44,4	10,5	23	50
Agencija Skupnosti za nadzor ribištva	Vigo	2007	10,1	9,5	45	47
Evropska agencija za kemikalije	Helsinki	2008	70,4	66,4	324	220
Izvajalske agencije						
Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost	Bruselj	2006	13,3	11,5	37	36
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo	Bruselj	2006	47,7	38,2	99	92
Izvajalska agencija za zdravje in potrošnike	Luxembourg	2007	64	4,4	12	9
Izvajalska agencija za vseevropsko prometno omrežje	Bruselj	2008	8,9	5,2	32	32
Izvajalska agencija za raziskave ⁽⁵⁾	Bruselj	2009	21,6	—	88	—
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	Bruselj	2009	14,5	—	100	—
Skupaj			1 500,6	1 488,5	4 566	4 122,5

⁽¹⁾ Odobritve plačil.⁽²⁾ Glej odstavek 9.34.⁽³⁾ Agencija je nehala delovati leta 2008.⁽⁴⁾ Začasni sedež.⁽⁵⁾ Agencija je postala finančno neodvisna leta 2009.

UGOTOVITVE SODIŠČA

EVROPSKE ŠOLE

9.35 Posebno letno poročilo Sodišča o evropskih šolah (ki ni objavljeno v Uradnem listu) se predloži svetu guvernerjev kot organu za razrešnico ⁽¹¹⁾. Proračun šol za leto 2009 v višini 267,2 milijona EUR je bil financiran predvsem z donacijo Komisije (151,9 milijona EUR) in prispevki držav članic (53,7 milijona EUR) ⁽¹²⁾. Glavni podatki o evropskih šolah so prikazani v **tabeli 9.3**.

9.36 Sodišče ni odkrilo nobenih pomembnih napak, zaradi katerih bi bili vprašljivi zanesljivost računovodskih izkazov, ki jih je revidiralo (šoli München in Luxembourg I ter osrednji urad) in ki so bili pripravljeni na podlagi določb finančne uredbe z dne 24. oktobra 2006, ki se uporablja za proračun evropskih šol, ter pravilnost z njimi povezanih transakcij.

9.37 Na podlagi opravljenega pregleda Sodišče ni našlo ničesar, da bi menilo, da konsolidirani računovodski izkazi niso v vseh pomembnih vidikih predstavljeni pošteno v skladu z ustreznimi računovodskimi standardi, razen pri navedenih izjemah, ki so posledica nezadovoljive uporabe računovodskega načela evidentiranja po nastanku poslovnega dogodka: (a) ni nobenih rezervacij za odprte sodne postopke proti šolam, (b) časovne razmejitve za prilagoditev plač v letu 2009 niso bile določene, (c) rezervacije za prihodnje odhodke, ki niso povezani s tekočim letom, so bile vključene v bilanco stanja, čeprav bi morale biti razkrite le v pojasnilih.

9.37 ODGOVOR KOMISIJE

Uporaba računovodskega načela evidentiranja po nastanku poslovnega dogodka se proučuje v okviru pregleda finančne ureditve evropskih šol, ki se trenutno izvaja. Na podlagi pregleda bodo pripravljeni predlogi, ki se bodo letos posredovali Svetu guvernerjev.

⁽¹¹⁾ Sodišče pregleda konsolidirane računovodske izkaze, poleg tega letno revidira osrednji urad, ciklično pa vsako leto dve od 14 evropskih šol.

⁽¹²⁾ Vir: Evropske šole, končni računovodski izkazi za leto 2009.

Tabela 9.3 – Evropske šole – Glavni podatki

Evropska šola	Država	Proračun ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (v milijonih EUR)		Donacija, prejeta od Komisije ⁽²⁾ (v milijonih EUR)		Šolska populacija ⁽³⁾	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
Urad	Belgija	9,6	9,2	8,3	7,0	—	—
Luxembourg I	Luxembourg	39,8	37,4	26,0	22,8	3 468	3 437
Luxembourg II	Luxembourg	7,6	7,0	4,5	3,4	910	888
Bruselj I (Uccle)	Belgija	33,1	32,1	23,1	22,7	3 112	3 057
Bruselj II (Woluwe)	Belgija	32,4	31,5	22,2	21,5	3 030	2 904
Bruselj III (Ixelles)	Belgija	29,7	29,1	20,8	19,8	2 811	2 649
Bruselj IV	Belgija	5,4	5,5	2,7	3,4	594	438
Mol	Belgija	12,0	11,3	6,9	6,0	752	718
Varese	Italija	19,8	18,7	10,2	9,3	1 304	1 341
Karlsruhe	Nemčija	13,4	12,9	3,8	2,4	976	979
München	Nemčija	20,9	19,5	0,4	0,6	1 848	1 756
Frankfurt	Nemčija	11,5	10,6	6,5	3,9	1 085	1 053
Alicante	Španija	12,5	11,9	6,8	5,2	1 020	1 029
Bergen	Nizozemska	9,8	9,8	4,8	5,1	586	565
Culham	Združeno kraljestvo	9,7	11,4	4,9	5,7	835	835
Skupaj		267,2	258,0	151,9	138,9	22 331	21 649

⁽¹⁾ Skupni prihodki in odhodki, kot so predvideni v proračunu vsake Evropske šole in urada, vključno z vsemi spremembami prvotno sprejetega proračuna.

⁽²⁾ Vir: Evropske šole, končni računovodski izkazi za leto 2009.

⁽³⁾ Vir: Letno poročilo generalnega sekretarja svetu guvernerjev evropskih šol za leto 2009.

Opomba: Razlike v skupnih vrednostih so posledica zaokroževanja.

PRILOGA 9.1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA UPRAVNE ODHODKE

	2009				2008	2007
	Odhodki za zaposlene v institucijah	Odhodki za zgradbe	Drugi odhodki	Skupaj		
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA						
Transakcije skupaj (od tega):	38	7	12	57	57	56
Predujmi	0	1	1	2	0	0
Vmesna/končna plačila	38	6	11	55	57	56
REZULTATI PREIZKUŠANJA						
(v % in po številu transakcij)						
Transakcije, na katere niso vplivale napake	97 % {37}	100 % {7}	75 % {9}	93 % {53}	91 %	95 %
Transakcije, na katere so vplivale napake	3 % {1}	0 % {0}	25 % {3}	7 % {4}	9 %	5 %
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK						
Najverjetnejša stopnja napake:						
< 2 %	X				X	X
2 % do 5 %						
> 5 %						

PRILOGA 9.2

REZULTATI PREVERJANJA SISTEMOV ZA UPRAVNE ODHODKE

Skupna ocena nadzornih in kontrolnih sistemov

Skupna ocena	2009	2008	2007

Legenda

	skladno
	delno skladno
	neskladno
NR	ni relevantno: se ne uporablja ali ni bilo ocenjeno

PRILOGA 9.3

REZULTATI PREGLEDA POSLOVODSKIH PREDSTAVITEV KOMISIJE ZA UPRAVNE ODHODKE

Glavni zadevni GD	Vrsta izjave, ki jo je podal generalni direktor (*)	Pridržki	Opažanja Sodišča	Skupna ocena zanesljivosti
PMO	brez pridržkov	NR	—	A
OIB	brez pridržkov	NR	—	
OIL	brez pridržkov	NR	—	
DIGIT	brez pridržkov	NR	—	

(*) Izjava o zanesljivosti generalnega direktorja pomeni, da ima razumno zagotovilo, da vzpostavljeni kontrolni postopki nudijo potrebna jamstva o pravilnosti transakcij.

A: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih zagotavljata pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

B: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih zagotavljata delno pošteno oceno finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

C: Izjava generalnega direktorja in letno poročilo o dejavnostih ne zagotavljata poštene ocene finančnega poslovanja, kar zadeva pravilnost.

NADALJNJE UKREPANJE PO PRETEKLIH OPAŽANJIH ZA UPRAVNE ODHODKE

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor institucije
1. Množitelj, ki se uporablja za plače			
Letno poročilo za leto 2007, odstavki 11.7 do 11.11, in nazadnje Priloga 11.2 k letnemu poročilu za leto 2008: Parlament in Ekonomsko-socialni odbor določb kadrovskih predpisov glede množitelja ne uporabljata enako kot druge institucije. S tem sta svojim uslužbencem priznavala finančne ugodnosti, ki jih druge institucije niso, in imela večje stroške.	Parlament in Ekonomsko-socialni odbor še naprej uporabljata svoji sedanji praksi, medtem ko čakata na končne sodbe Sodišča Evropske unije v primerih, ki so jih v zvezi s tem vložili uslužbenci institucij.	Računsko sodišče bo spremljalo nadaljnje ukrepe po sklepu Sodišča Evropske unije.	Odgovori Evropskega parlamenta <i>Evropski parlament ima enak pristop kakor Računsko sodišče in čaka na sodbo Sodišča Evropske unije.</i>
2. Povrnitev stroškov nastanitve na službeni poti			
Letni poročili za leti 2004 in 2007 in nazadnje Priloga 11.2 k letnemu poročilu za leto 2008: Spremenjeni kadrovski predpisi, ki so začeli veljati 1. maja 2004, določajo, da se stroški nastanitve na službeni poti ob predložitvi dokazil povrnejo do najvišjega zneska, določenega za posamezno državo (člen 13 Priloge VII h kadrovskim predpisom). V nasprotju s tem pravilom je Parlament v svojih notranjih pravilih določil, da zaposlenim, ki ne predložijo nobenih dokazil o nastalih stroških nastanitve, izplačajo pavšalni znesek v višini 60 % najvišjega dovoljenega zneska.	Notranja pravila za službene poti in potovanja po uradni dolžnosti uradnikov in drugih uslužbencev Evropskega parlamenta so bila sprejeta s sklepom generalnega sekretarja 10. decembra 2009. Poleg ureditev za službene poti ta notranja pravila določajo posebne ureditve, ki se uporabljajo za potovanja po uradni dolžnosti v tri kraje, v katerih deluje Parlament (Luxembourg, Strasbourg in Bruselj), vključno s pavšalno povrnitvijo stroškov brez predložitve dokazil. Zato Parlament še naprej izplačuje pavšalne zneske za povrnitev stroškov nastanitve za zahteve v zvezi z nočitvami v Luxembourg, Strasbourg in Bruslju.	Posodobljena pravila niso v skladu s kadrovskimi predpisi. Parlament bi moral zagotoviti, da se stroški nastanitve na službeni poti povrnejo v skladu s kadrovskimi predpisi.	Odgovori Evropskega parlamenta <i>Parlament je seznanjen s stališčem Računskega sodišča v zvezi z novimi predpisi, ki so bili sprejeti izključno po predhodnih ugotovitvah, vendar ostaja pri svojem stališču, da je treba različno obravnavati „potovanja med tremi kraji dela“ in druga „službena potovanja“. Parlament namerava izkoristiti svojo vlogo zakonodajalca in si ob naslednjih spremembah statuta in prizadevati za spremembo zakonskih določb ter uvedbo razlikovanja med potovanji med tremi kraji dela in drugimi službenimi potovanji.</i>

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor institucije
			V ta namen je proračunski organ že spremenil naziv in proračunsko opombo glede nekdanje postavke 3 0 0 0 z naslovom „Stroški službenih potovanj“. Ta postavka se bo v prihodnje imenovala „Stroški službenih potovanj in potovanj med tremi kraji dela“, pri čemer bo v opombi izrecno navedeno, da so sredstva namenjena za kritje stroškov potovanj uslužbencev institucije, napotenih nacionalnih strokovnjakov ali pripravnikov med krajem zaposlitve in enim od treh krajev dela Evropskega parlamenta (Bruselj, Luxembourg in Strasbourg) ter službenih potovanj na katero koli lokacijo zunaj treh krajev dela. To je proračunska podlaga za pravilnik, ki ga Parlament uporablja za potovanja med tremi kraji dela.
3. Dodatki za pisarniško pomoč poslancem Evropskega parlamenta			
Letno poročilo za leto 2006, odstavki 10.10 do 10.12, in Priloga 11.2 k letnemu poročilu za leto 2008: Računsko sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2006 menilo, da ni bilo zadostne dokumentacije, ki bi dokazovala, da so poslanci dejansko zaposlovali ali uporabljali storitve pomočnikov in da so bile dolžnosti in storitve, omenjene v pogodbah, ki so jih podpisali poslanci, resnično izvedene. Predsedstvo bi moralo ukrepati in pridobiti dokazila, ki so bistvena pri dokazovanju upravičenosti odhodkov. V skladu z leta 2006 spremenjenimi pravili predsedstva poslancem Evropskega parlamenta ni več treba predložiti faktur in obračunov pristojbin, ki jih izdajo plačilni zastopniki in ponudniki storitev, vendar jih morajo hraniti. Poslanci morajo namesto tega predložiti kopije	Stroški za pisarniško pomoč poslancem za proračunska leta 2004–2007 so bili obračunani. Uprava Parlamenta je za proračunsko leto 2008 pridobila več kot 98 % izkazov o izdatkih in potrdil o zaračunanih zneskih. Uprava sedaj preučuje izkaze in potrdila Parlamenta za proračunsko leto 2009, ki jih je prejela v preteklih mesecih.	Sodišče bo spremljalo, kako bo Parlament obračunal izkaze o izdatkih poslancev Evropskega parlamenta v zvezi s proračunskima letoma 2008 in 2009. Uprava Parlamenta bi morala izvesti preglede originalnih faktur, ki potrjujejo izkaze o izdatkih.	Odgovori Evropskega parlamenta Poravnava stroškov za pomoč poslancem za leti 2008 in 2009 (1. semester) se opravi v skladu s členom 14 pravilnika o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem (pravilnik PEAM). Za leto 2008 je bilo 99,79% skupne vrednosti plačil v okviru postopka poravnave uspešno urejenih. Preostalih 0,2 % primerov se zdaj obravnava posamezno. Za posamezne primere je predvidena obvezna vrnitev sredstev. Za prvo polovico leta 2009 ⁽¹⁾ odstotek uspešnih poravn na tej stopnji znaša skoraj 92,31 % (ali 94 227 604 EUR na 102 074 881 EUR). Preostalih 7,6 % predstavljajo predvsem dokumenti, ki so še v obravnavi (6,28 %). Še vedno čakamo na nekatere dokumente, ki predstavljajo 1,41 % plačil v okviru postopka poravnave.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor institucije
„izkazov o izdatkih“ in „potrdil o zaračunanih zneskih“, ki jih izdajo plačilni zastopniki in ponudniki storitev. Ta nova pravila se uporabljajo za obdobja po juliju 2004. V letnem poročilu za leto 2007 je bilo priporočeno, da bi moral Parlament dodatno razširiti kontrole dodatka za pisarniško pomoč poslancem, vključno z naključnimi pregledi izstav			Kadar koli so se pojavili dvomi o informacijah, so pristojni organi od poslancev zahtevali ustrezna pojasnila, vključno s predložitvijo računov. Do konca leta, ko bodo v celoti preučeni še preostali dokumenti, bo končna stopnja uspešnih poravnav po vsej verjetnosti enaka stopnji preteklih let.
4. Dodatni sistem pokojninskega zavarovanja za poslance Evropskega parlamenta			
Letno poročilo za leto 2006, tabela 10.2, in Priloga 11.2 k letnemu poročilu za leto 2008: Računsko sodišče se sklicuje na opažanja, ki jih je o tej zadevi podalo v svojem letnem poročilu za leto 2008: (a) izvesti bi bilo treba novo aktuarsko študijo, da se oceni učinek sklepov predsedstva o ukrepih, ki se uporabljajo za tiste, ki so vključeni v sistem; (b) Parlament bi moral pojasniti svojo vlogo pri upravljanju in nadziranju premoženja sklada.	Glede na aktuarsko študijo, ki jo je zagotovil Parlament, bi aktuarski primanjkljaj sklada na dan 31. decembra 2009 znašal 84,5 milijona EUR, na podlagi novih pravil, ki jih je predsedstvo določilo v svojih sklepih na svojem zasedanju dne 1. aprila 2009.	Parlament bi moral od sklada pridobiti naložbeno strategijo, pripravljeno na podlagi smernic, ki jih je določil Parlament.	Odgovori Evropskega parlamenta Parlament opozarja, da je predsedstvo na seji 1. aprila 2009 sprejelo pomembne sklepe o opredelitvi položaja Parlamenta v razmerju do sklada in zavarovanju svojih obveznosti ter jasnih odnosov Parlamenta do sklada. Glede vloge Evropskega parlamenta v naložbeni strategiji je Parlament že izrazil svojo nameru, da upravljavcem sklada predlaga splošne smernice. Vendar pa ni pripravljen prevzeti aktivne vloge v posebnih naložbenih odločitvah. Tega tudi ne sme storiti, saj je sklad ločena in samostojna pravna oseba. V svojem pismu skladu z dne 4. maja 2009 je predsednik EP opredelil smernice in pozval sklad, naj se izogne izpostavljanju tveganjem nihanja deviznih tečajev in naj sprejme preudarno strategijo na področju naložb. Skupni učinek sklepov predsedstva, opredeljenih smernic in okrevanja finančnih trgov je skladu omogočil, da je zmanjšal aktuarski primanjkljaj s 121,84 milijonov (31. decembra 2008) na 84,56 milijonov (31. decembra 2009).

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor institucije
			Poleg tega je Parlament naročil posodobljene neodvisne aktuarske študije, da bi ocenil finančno stanje pokojninskega sklada po začetku veljavnosti statuta ter sklepov z dne 9. marca in 1. aprila 2009 o spremembah prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. S tem je Parlament priznal svojo odgovornost v primeru primanjkljaja, njegov znesek pa je vpisan v evidenco, kot je zahtevalo Sodišče. Letne posodobitve aktuarske ocene so zato predvidene v okviru priprave letnih računovodskih izkazov.
5. Datum zaključka projekta varnega evropskega sistema samodejnih sporočil (SESAME)			
Letno poročilo za leto 2008, odstavek 11.10: Načrtovani datum zaključka projekta varnega evropskega sistema samodejnih sporočil (SESAME), ki je bil uporabljen pri pripravi letnih proračunov Sveta, je bil dosledno preveč optimističen. Začetna zasnova projekta se je precej spreminjala in države članice niso dosegle dogovora o tem, kako obravnavati določene vrste občutljivih informacij. Zato je bil letni proračun za projekt SESAME vsako leto precenjen.	Leta 2009 je bil proračun za SESAME v višini 2,7 milijona EUR znova precenjen za 2,4 milijona EUR. Vendar so države članice v političnem in varnostnem odboru oktobra 2009 odobrile izvedbo segmenta projekta SESAME z nizko stopnjo tajnosti. Projekt se tako lahko začne. Vendar je treba doseči nadaljnji dogovor o zasnovi segmenta projekta z visoko stopnjo tajnosti.	Svet bi moral poskrbeti, da so odobrena proračunska sredstva, ki se nanašajo na projekt SESAME, skladna s stanjem izvajanja projekta.	Odgovor Svet Generalni sekretariat Sveta se strinja z analizo Računskega sodišča glede nadaljnjih ukrepov, sprejetih na podlagi ugotovitve Računskega sodišča iz leta 2008 o projektu SESAME. Da bi zagotovili, da proračunska sredstva za projekt SESAME ustrezajo stanju izvajanja projekta, se zneska, predvidena v proračunu za leto 2010 in predlogu proračuna za leto 2011 zmanjšata na 400 000 EUR na leto.

Opažanja Sodišča	Sprejeti ukrepi	Analiza Sodišča	Odgovor institucije
6. Izvajanje informacijskega sistema za posamezne pravice			
Letno poročilo za leto 2008, odstavek 11.11: Urad za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) je junija 2008 začel izvajati nov sistem za upravljanje pravic uslužbencev, vključno s plačami, in sicer informacijski sistem za posamezne pravice (IRIS). Prehod na sistem IRIS je povzročil številne težave pri izračunavanju plač. Nujni ukrepi za odpravo neskladnosti so zajemali ročne posege v sistem izračunavanja plač, ki niso bili ustrezno nadzirani. Sistem IRIS ni bil dovolj preizkušen, hkrati pa se stari in novi sistem nista uporabljala vzporedno, dokler ne bi bilo dokazano, da novi sistem deluje zadovoljivo.	Po nastalih težavah se je razvoj sistema IRIS ustavil. Začela sta se nova projekta, in sicer eden za upravljanje posameznih pravic, drugi pa za upravljanje zdravstvenega zavarovanja. Med razvijanjem teh aplikacij se posamezne pravice izračunavajo na podlagi podatkov, ki se ročno vnašajo v sistem za izračunavanje plač.	Komisija bi morala zagotoviti, da se nove aplikacije uvedejo šele po tem, ko bodo prejeti dokazi o zadovoljivih rezultatih preizkušanja sistema.	Odgovori Komisije <i>PMO je že začel preizkušati na novo razvite module za vodenje posameznih pravic. V pripravljenem obsežnem programu preizkušanja se upoštevajo izkušnje iz preteklosti.</i>
7. Pokojninski sistem za lokalne uslužbence v delegacijah Komisije			
Letno poročilo za leto 2008, odstavek 11.13: Od leta 1996 se pokojninski sistem za lokalne uslužbence, zaposlene v delegacijah Komisije, ki ga je ustanovil Direktorat za zunanje službe v Generalnem direktoratu za zunanje odnose, vodi na podlagi začasnih pravil. V teh pravilih ni obravnavano vprašanje odgovornosti Komisije za varovanje in povračilo premoženja sklada, niti niso opredeljene podrobne določbe za izplačila pravic uslužbencev.	Komisija se je strinjala, da mora poiskati načine za zagotovitev trajnosti tega sistema. Prav tako je potrdila, da je treba pripraviti zakonodajni predlog in izvesti aktuarsko študijo.	Komisija bi morala ukrepati in sprejeti pravila za organizacijo in upravljanje tega sistema.	Odgovori Komisije <i>Za stalno uporabo sedanje dopolnilne sheme je potrebna pravna podlaga. Za to je potrebna sprememba pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev, ki jo je Komisija vključila v predlog o EEAS, predložen Svetu in Parlamentu.</i>
(¹) Do 26. julija 2010.			

PRILOGA I

Finančne informacije o splošnem proračunu

VSEBINA

OSNOVNE INFORMACIJE O PRORAČUNU

1. Zgodovina proračuna
2. Pravna podlaga
3. Proračunska načela, določena v pogodbah in Finančni uredbi
4. Vsebina in sestava proračuna
5. Financiranje proračuna (proračunski prihodki)
6. Vrste odobrenih proračunskih sredstev
7. Izvrševanje proračuna
 - 7.1 Odgovornost za izvrševanje
 - 7.2 Izvrševanje prihodkov
 - 7.3 Izvrševanje odhodkov
 - 7.4 Konsolidirani izkazi o izvrševanju proračuna in določitev salda proračunskega leta
8. Predstavitev računovodskih izkazov
9. Zunanja revizija
10. Razrešnica in nadaljnje ukrepanje

POJASNILA

Viri finančnih podatkov

Denarna enota

Kratice in znaki

DIAGRAMI

OSNOVNE INFORMACIJE O PRORAČUNU

1. ZGODOVINA PRORAČUNA

Proračun zajema odhodke Evropske unije ter upravne odhodke za sodelovanje na področju „pravosodja in notranjih zadev“, skupne zunanje in varnostne politike ter vse druge odhodke, za katere Svet EU meni, da jih je treba pri izvajanju teh politik financirati iz proračuna.

2. PRAVNA PODLAGA

Izvrševanje proračuna določajo finančne določbe Pogodb ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (členi 310 do 325 PDEU) in člen 106a ESAE ter finančne uredbe ⁽³⁾.

3. PRORAČUNSKA NAČELA, DOLOČENA V POGODBAH IN FINANČNI UREDBI

Vsi prihodki in odhodki Evropske unije so navedeni v enotnem proračunu (načelo enotnosti in točnosti). Proračun se odobri le za eno proračunsko leto (načelo enoletnosti). Prihodki proračuna morajo biti enaki odhodkom proračuna (načelo ravnotežja). Računovodski izkazi se pripravijo, izvršujejo in predstavijo v EUR (načelo obračunske enote). Prihodki se brez razlikovanja uporabljajo za pokrivanje vseh odhodkov ter se v proračunu in nato v računovodskih izkazih, tako kot odhodki, izkazujejo v celoti brez neto izravnave (načelo univerzalnosti). Proračunska sredstva so namenjena za posebne namene po naslovih in poglavjih; poglavja pa se naprej delijo na člene in postavke (načelo specifikacije). Proračunska sredstva se porabljajo v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti (načelo dobrega finančnega poslovanja). Proračun se pripravi in izvršuje v skladu z načelom preglednosti, prav tako se v skladu z načelom preglednosti predstavijo računovodski izkazi (načelo preglednosti). Vendar pa je pri teh splošnih načelih tudi nekaj izjem.

4. VSEBINA IN SESTAVA PRORAČUNA

Proračun je sestavljen iz „Povzetka izkaza prihodkov in odhodkov“ in oddelkov, razdeljenih na „Izkaze prihodkov in odhodkov“ za vsako posamezno institucijo. Proračun ima devet oddelkov: (I) Parlament; (II) Svet; (III) Komisija, (IV) Sodišče Evropskih skupnosti; (V) Računsko sodišče; (VI) Ekonomsko-socialni odbor; (VII) Odbor regij; (VIII) Varuh človekovih pravic in (IX) Evropski nadzornik za varstvo osebnih podatkov.

V vsakem oddelku so prihodki in odhodki razvrščeni po proračunskih postavkah (naslovi, poglavja, členi in, kjer je ustrezno, postavke) v skladu z njihovo vrsto ali namenom.

5. FINANCIRANJE PRORAČUNA (PRORAČUNSKI PRIHODKI)

Proračun se financira predvsem iz lastnih sredstev Evropske unije: lastnih sredstev iz naslova BND in DDV, carin, kmetijskih dajatev ter prelevmanov za sladkor in izogluozo ⁽⁴⁾.

Poleg lastnih sredstev obstajajo še drugi viri prihodkov (glej **diagram I**).

6. VRSTE ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV

V proračunu sta za pokrivanje predvidenih odhodkov določeni naslednji vrsti odobrenih sredstev:

(a) diferencirana sredstva (DS) so namenjena financiranju večletnih dejavnosti na nekaterih proračunskih področjih. Sestavljajo jih odobritve za prevzem obveznosti (OO) in odobritve plačil (OP):

— odobritve za prevzem obveznosti omogočajo sprejemanje pravnih obveznosti v proračunskem letu za tiste dejavnosti, ki se izvajajo v več proračunskih letih,

— odobritve plačil omogočajo pokrivanje odhodkov, ki izhajajo iz obveznosti, sprejetih v tekočem in prejšnjih proračunskih letih;

⁽¹⁾ Rimska pogodba (25. marec 1957): Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁽²⁾ Rimska pogodba (25. marec 1957): Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (ESAE).

⁽³⁾ Predvsem Finančna uredba (FINUR) z dne 25. junija 2002 (UL L 248, 16.9.2002, str. 1).

⁽⁴⁾ Glavni pravni akti v zvezi z lastnimi sredstvi: Sklep Sveta 2007/436/ES, Euratom (UL L 163, 23.6.2007, str. 17); Sklep Sveta 2000/597/ES, Euratom (UL L 253, 7.10.2000, str. 42); Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 (UL L 130, 31.5.2000, str. 1).

- (b) nediferencirana sredstva (NDS) omogočajo prevzemanje in plačevanje odhodkov za letne dejavnosti v vsakem proračunskem letu.

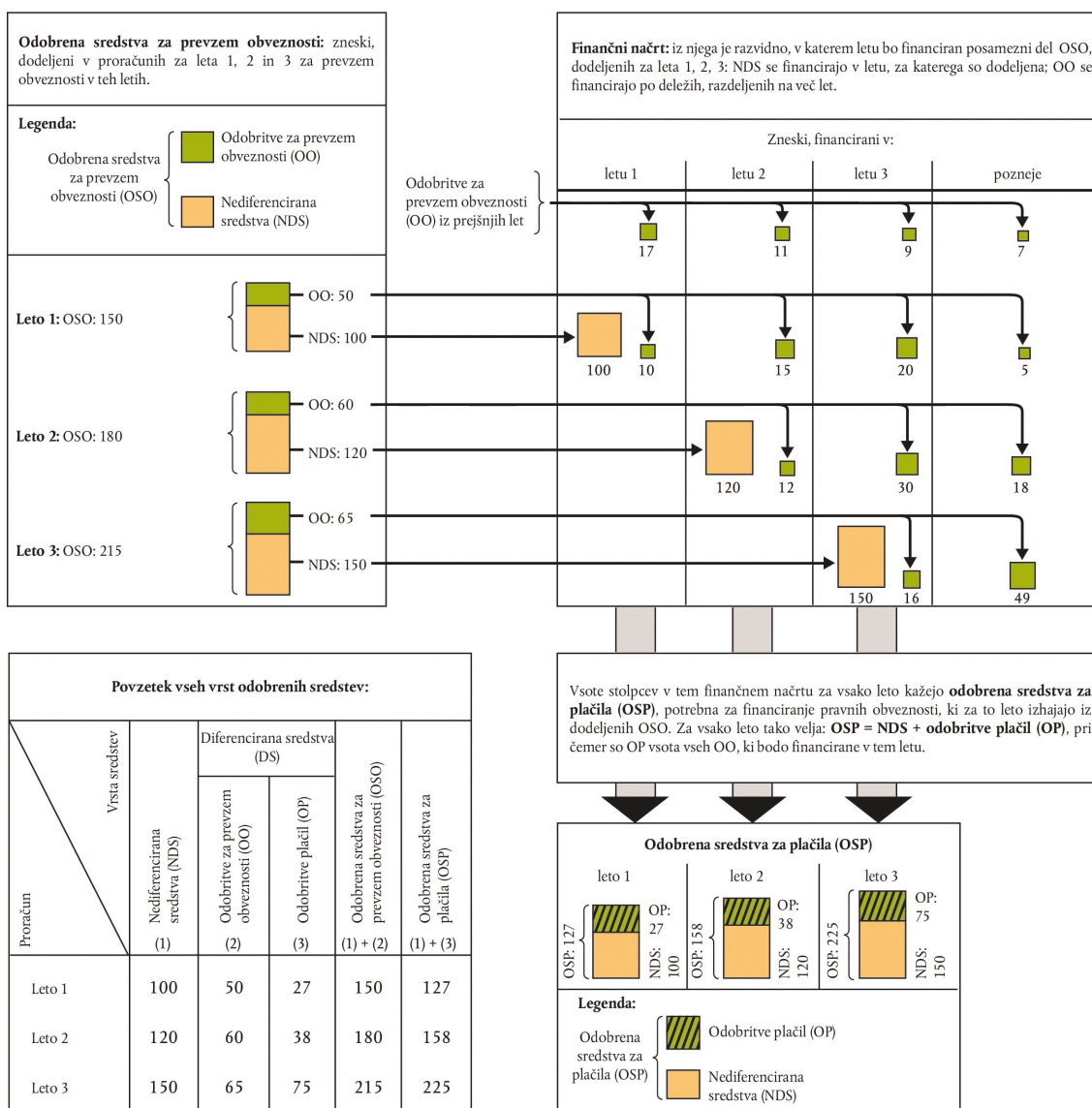
Zaradi tega je treba za vsako proračunsko leto določiti naslednja dva skupna zneska:

- (a) skupna odobrena sredstva za prevzem obveznosti (OSO) ⁽⁵⁾ = nediferencirana sredstva (NDS) + odobritve za prevzem obveznosti (OO) ⁽⁵⁾;

- (b) skupna odobrena sredstva za plačila (OSP) ⁽⁵⁾ = nediferencirana sredstva (NDS) + odobritve plačil (OP) ⁽⁵⁾;

Prihodki, zbrani v proračunu, so namenjeni pokritju skupnih odobrenih sredstev za plačila. Odobritev za prevzem obveznosti ni treba pokriti s prihodki.

Naslednji poenostavljen prikaz (z izmišljenimi zneski) kaže vpliv obeh vrst sredstev v vsakem proračunskem letu.

⁽⁵⁾ Pomembno je razlikovati med „odobrenimi sredstvi za prevzem obveznosti“ in „odobritvami za prevzem obveznosti“ ter med „odobrenimi sredstvi za plačila“ in „odobritvami plačil“. Izraza „odobritev za prevzem obveznosti“ in „odobritev plačil“ se uporabljata samo v zvezi z diferenciranimi sredstvi.

7. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA

7.1 Odgovornost za izvrševanje

Komisija, ki je odgovorna za izvrševanje proračuna, ga izvršuje v skladu s Finančno uredbo in v mejah dodeljenih proračunskih sredstev; hkrati pa na druge institucije prenese potrebna pooblastila za izvrševanje tistih oddelkov proračuna, ki se nanašajo nanje⁽⁶⁾. Finančna uredba določa postopke za izvrševanje proračuna in zlasti odgovornosti odredbodajalcev, računovodij, vodij blagajne predplačil in notranjih revizorjev v institucijah. Na dveh največjih področjih odhodkov (EKJS in kohezija) je upravljanje s sredstvi Evropske unije deljeno z državami članicami.

7.2 Izvrševanje prihodkov

Ocenjeni prihodki se vnesejo v proračun in so lahko predmet sprememb, ki izhajajo iz sprememb proračuna.

Izvrševanje proračunskih prihodkov pomeni, da je treba ugotoviti, do kakšnih prihodkov je upravičena Evropska unija, in jih zbrati (lastna sredstva in drugi prihodki). To urejajo nekatere posebne določbe⁽⁷⁾. Dejanski prihodki proračunskega leta so opredeljeni kot skupna vsota zneskov, zbranih glede na pravice, določene za tekoče proračunsko leto, in neizterjanih zneskov iz naslova pravic za prejšnja proračunska leta.

7.3 Izvrševanje odhodkov

Ocenjeni odhodki se vnesejo v proračun.

Proračunsko izvrševanje odhodkov, se pravi razvoj in poraba odobrenih proračunskih sredstev, poteka po naslednjem postopku:

(a) odobrena sredstva za prevzem obveznosti:

- (i) *razvoj proračunskih sredstev*: skupna odobrena sredstva za prevzem obveznosti, ki so na voljo v proračunskem letu, sestavljajo: prvotni proračun (NDS in OO) + spremembe proračuna + namenski prejemki + transferji + odobritve za prevzem obveznosti, prenesene iz preteklega proračunskega leta + neavtomatski prenosi iz predhodnega proračunskega leta, za katere obveznosti še niso bile prevzete + sproščene odobritve za prevzem obveznosti iz preteklih proračunskih let, ki so znova na voljo;
- (ii) *poraba proračunskih sredstev*: končna odobrena sredstva za prevzem obveznosti so v danem proračunskem letu na voljo za uporabo v obliki prevzetih obveznosti (porabljena odobrena sredstva za prevzem obveznosti = znesek prevzetih obveznosti);
- (iii) *prenosi odobrenih proračunskih sredstev iz enega proračunskega leta v naslednjega*: sredstva, ki niso bila porabljena v proračunskem letu, v katerem so bila odobrena, se lahko s sklepom zadevne institucije prenesejo v naslednje proračunsko leto. Proračunska sredstva, ki so na voljo kot namenski prejemki, se avtomatsko prenesejo;
- (iv) *razveljavitev odobrenih proračunskih sredstev*: saldo se razveljavi;

(b) odobrena sredstva za plačila:

- (i) *razvoj proračunskih sredstev*: skupna odobrena sredstva za plačila, ki so na voljo v proračunskem letu, sestavljajo: prvotni proračun (NDS in OP) + spremembe proračuna + namenski prejemki + transferji + proračunska sredstva, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta v obliki avtomatskih ali neavtomatskih prenosov;
- (ii) *poraba proračunskih sredstev v danem proračunskem letu*: odobrena sredstva za plačila v proračunskem letu so v istem letu na voljo za plačila. Ne zajemajo proračunskih sredstev, prenesenih iz preteklega proračunskega leta (porabljena proračunska sredstva za plačila = višina plačil, izvedenih iz proračunskih sredstev za proračunsko leto);
- (iii) *prenosi odobrenih proračunskih sredstev iz enega proračunskega leta v naslednjega*: proračunska sredstva, ki v proračunskem letu niso bila porabljena, se lahko po sklepu zadevne institucije prenesejo v naslednje proračunsko leto. Proračunska sredstva, ki so na voljo kot namenski prejemki, se avtomatsko prenesejo;

⁽⁶⁾ Glej člen 317 PDEU, člen 106a ESAE in člen 50 FINUR.

⁽⁷⁾ Glej člene 69 do 74 FINUR in Uredbo (ES, Euratom) št. 1150/2000.

- (iv) *razveljavitev odobrenih proračunskih sredstev*: saldo se razveljavi;
- (v) *vsa plačila v proračunskem letu*: plačila iz odobrenih sredstev za plačila v proračunskem letu + plačila iz odobrenih sredstev za plačila, prenesenih iz preteklega proračunskega leta;
- (vi) *dejanski odhodki v proračunskem letu*: odhodki v konsolidiranih izkazih o izvrševanju proračuna (glej odstavek 7.4) = plačila iz odobrenih sredstev za plačila v proračunskem letu + odobrena sredstva za plačila v proračunskem letu, ki se prenesejo v naslednje proračunsko leto.

7.4 Konsolidirani izkazi o izvrševanju proračuna in določitev salda proračunskega leta

Konsolidirani izkazi o izvrševanju proračuna se sestavijo po zaključku vsakega proračunskega leta. V njih se opredeli saldo leta, ki se nato s spremembo proračuna vnese v proračun za naslednje proračunsko leto.

8. PREDSTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Izkazi za dano proračunsko leto se pošljejo Parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču, zajemajo pa računovodske izkaze in izkaze o izvrševanju proračuna ter poročilo o proračunskem in finančnem upravljanju. Začasni računovodski izkazi se pošljejo najpozneje do 31. marca naslednjega leta, končni računovodski izkazi pa morajo biti poslani do 31. julija zadevnega leta.

9. ZUNANJA REVIZIJA

Zunanjo revizijo proračuna od leta 1977 izvaja Računsko sodišče Evropske unije ⁽⁸⁾. Računsko sodišče preuči izkaze vseh prihodkov in odhodkov proračuna. Evropskemu parlamentu in Svetu mora predložiti izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Prav tako preuči, ali so bili vsi prihodki prejeti, ali so vsi odhodki nastali zakonito in pravilno ter ali je bilo finančno poslovanje dobro. Revizije lahko izvaja pred zaključkom zadevnega proračunskega leta na podlagi računovodskih evidenc in po potrebi na kraju samem v institucijah Unije, državah članicah in tretjih državah. Računsko sodišče za vsako proračunsko leto pripravi letno poročilo in lahko kadar koli predloži svoja opažanja o posameznih vprašanjih ter pripravi mnenje na zaprosilo katere koli institucije Unije.

10. RAZREŠNICA IN NADALJNE UKREPANJE

Od leta 1977 veljajo naslednje določbe ⁽⁹⁾: Parlament na predlog Sveta najkasneje do 30. aprila v drugem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu, podeli Komisiji razrešnico za njeno izvrševanje proračuna. V ta namen Svet in Parlament preučita računovodske izkaze, ki jih je pripravila Komisija, ter letno in posebna poročila Računskega sodišča. Institucije se morajo na ugotovitve, navedene v sklepih o razrešnici, odzvati z ustreznim ukrepanjem in poročati o sprejetih ukrepih.

⁽⁸⁾ Glej člene 285 do 287 PDEU, člen 160a ESAE ter člene 139 do 147 FINUR.

⁽⁹⁾ Glej člen 319 PDEU in člen 106a ESAE.

POJASNILA**VIRI FINANČNIH PODATKOV**

V tej prilogi so uporabljeni finančni podatki iz letnih računovodskih izkazov Evropske unije in drugih računovodskih evidenc, ki jih je zagotovila Komisija. Geografska porazdelitev je v skladu s kodami držav v sistemu računovodskih informacij Komisije (ABAC). Komisija poudarja, da so vsi podatki, ki so jih navedle države članice – tako pri prihodkih kot odhodkih – rezultat izračunov, ki ne odražajo v celoti vseh koristi, ki jih posameznim državam članicam prinaša članstvo v Uniji. Zaradi tega jih je treba razlagati z določeno mero previdnosti.

DENARNA ENOTA

Vsi finančni podatki so predstavljeni v milijonih EUR. Skupni zneski so zaokrožene vsote natančnih vrednosti in zaradi tega niso vedno enaki vsotam zaokroženih zneskov.

KRATICE IN ZNAKI

OSO	odobrena sredstva za prevzem obveznosti
OSP	odobrena sredstva za plačila
AT	Avstrija
BE	Belgija
BG	Bolgarija
OO	odobritve za prevzem obveznosti
CY	Ciper
CZ	Česka
DS	diferencirana sredstva
DE	Nemčija
DIA	diagram, na katerega se sklicujejo drugi diagrami (npr. DIA III)
DK	Danska
ESAE ali Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
ES	Evropska(e) skupnost(i)
EE	Estonija
EGS	Evropska gospodarska skupnost
EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EL	Grčija
ES	Španija
EU	Evropska unija
EU-27	27 držav članic Evropske unije skupaj
FI	Finska
FR	Francija
FINUR	Finančna uredba z dne 25. junija 2002
BND	bruto nacionalni dohodek

HU	Madžarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NDS	nediferencirana sredstva
NL	Nizozemska
UL	Uradni list Evropske unije
OP	odobritve plačil
PL	Poljska
PT	Portugalska
RO	Romunija
Odd.	proračunski oddelek
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovaška
N.	proračunski naslov
UK	Združeno kraljestvo
DDV	davek na dodano vrednost
0,0	podatki med nič in 0,05
—	ni podatkov

DIAGRAMI**PRORAČUN ZA PRORAČUNSKO LETO 2009 IN IZVRŠEVANJE PRORAČUNA V PRORAČUNSKEM LETU 2009**

DIA I	Proračun 2009 – Ocenjeni prihodki in končna odobrena sredstva za plačila
DIA II	Proračun 2009 – Odobrena sredstva za prevzem obveznosti
DIA III	Odobrena sredstva za plačila na voljo v letu 2009 in njihova poraba
DIA IV	Odobrena sredstva za prevzem obveznosti na voljo v letu 2009 in njihova poraba
DIA V	Lastna sredstva v letu 2009, po državah članicah
DIA VI	Plačila, izvršena v letu 2009, v posameznih državah članicah

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA PRORAČUNSKO LETO 2009

DIA VII	Konsolidirana bilanca stanja
DIA VII	Konsolidiran izkaz poslovnega izida

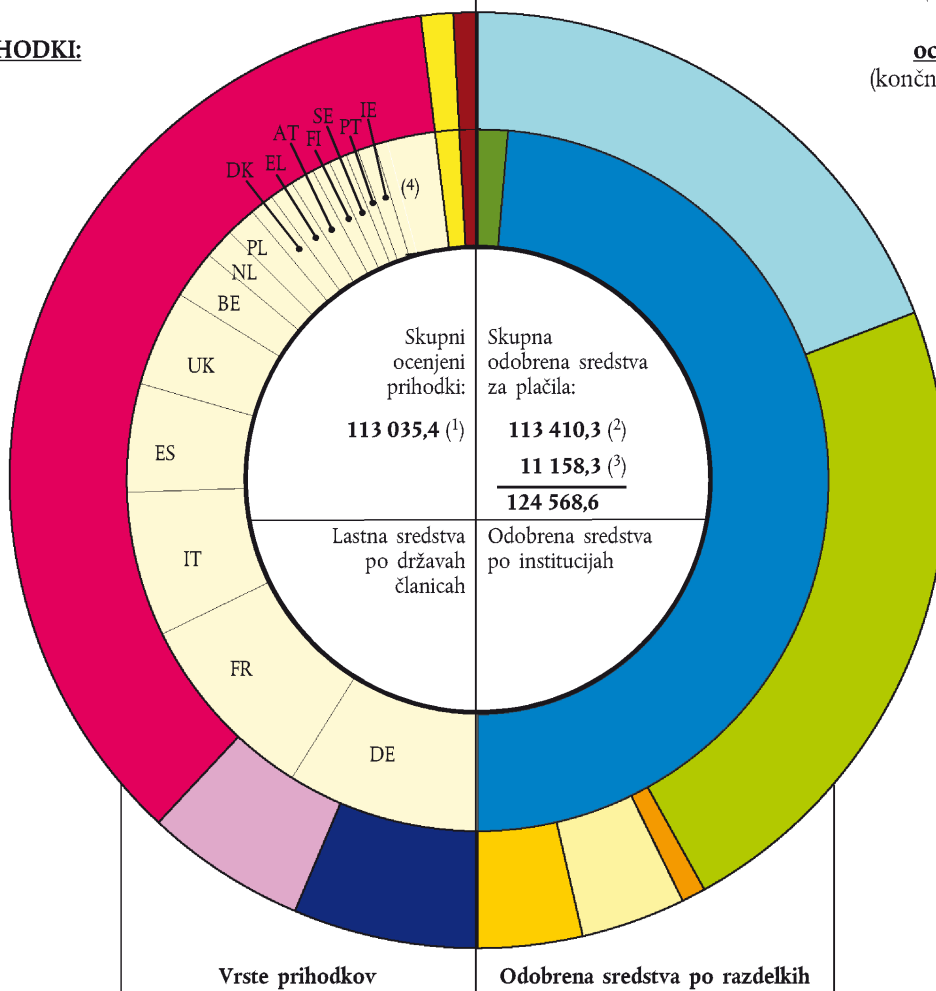
Diagram I
Proračun 2009 – Ocenjeni prihodki in končna odobrena sredstva za plačila

[za merila za prihodke glej „Osnovne informacije o proračunu“, odstavek 7.2; za merila za odhodke glej „Osnovne informacije o splošnem proračunu“, odstavek 7.3, za podrobnejše informacije glej Diagram IV, stolpec (a)]

(v milijonih EUR in v %)

ocenjeni PRIHODKI:

ocenjeni ODHODKI:
 (končna odobrena sredstva
 za plačila)

Legenda prihodkov:

seštevek lastnih sredstev (po državah članicah)		
kmetijske dajatve	—	(0 %)
prelevmani za sladkor in izoglucozo	139,4	(0,1 %)
carinske dajatve	14 441,1	(12,8 %)
lastna sredstva iz DDV	12 714,0	(11,2 %)
lastna sredstva iz BND	81 557,1	(72,2 %)
drugi prihodki	2 387,7	(2,1 %)
razpoložljivi presežek iz prejšnjega leta	1 796,2	(1,6 %)

Legenda odhodkov

Razdelki finančnega okvira

1. trajnostna rast	47 520,1	(38,1 %)
2. ohranj. in upravlj. naravnih virov	57 106,9	(45,8 %)
3. državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	2 174,4	(1,7 %)
4. EU kot globalni partner	8 804,1	(7,1 %)
5. uprava	8 754,0	(7 %)
6. kompenzacije	209,1	(0,2 %)
sredstva, ki so na voljo za druge institucije	3 333,9	(2,7 %)
sredstva, ki so na voljo Komisiji	121 234,7	(97,3 %)
od tega operativna sredstva	115 814,6	(93 %)

(1) Po spremembah proračuna.

(4) Prispevek CZ, RO, HU, SK, SI, LU, BG, LT, LV, EE, CY, MT k prihodkom je bil združen.

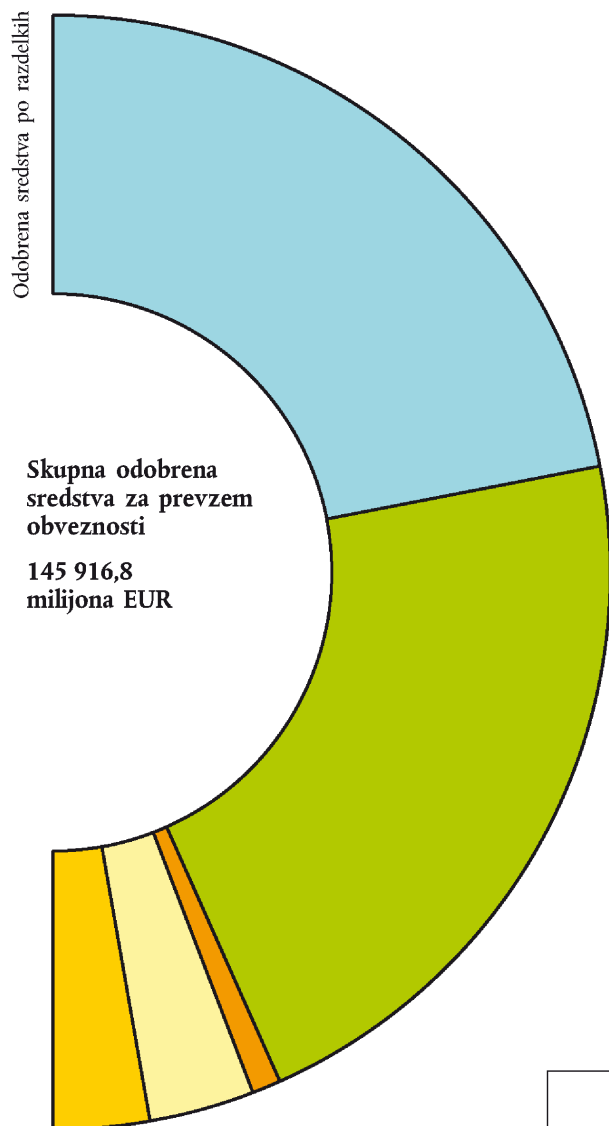
(2) Po spremembah proračuna in transferjih med proračunskimi postavkami.

(3) Namenski prejemki in prenesena sredstva.

Diagram II
Proračun 2009 – Odobrena sredstva za prevzem obveznosti

[po spremembah proračuna; podrobnejši podatki so v diagramu III, stolpec (b)]

(v milijonih EUR in v %)

Opomba:

Skupna odobrena sredstva za prevzem obveznosti niso uravnotežena s proračunskimi prihodki za leto 2009, saj odobritve za prevzem obveznosti zajemajo tudi zneske, ki bodo pokriti s proračunskimi prihodki v naslednjih letih.

Legenda odhodkov

Razdelki finančnega okvira

	1. trajnostna rast	63 923,3	(43,8 %)
	2. ohranj. in upravlj. naravnih virov	62 718,4	(43 %)
	3. državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	2 327,7	(1,6 %)
	4. EU kot globalni partner	8 713,5	(6 %)
	5. uprava	8 024,7	(5,5 %)
	6. kompenzacije	209,1	(0,1 %)

Diagram III
Odobrena sredstva za prevzem obveznosti na voljo v letu 2009 in njihova poraba

(v milijonih EUR in v %)

Oddelki (Odd.) in naslovi (N.), ki ustrezajo proračunski nomenklaturi za leto 2009 in razdelkom finančnega okvira	Končna odobrena sredstva ⁽¹⁾	Poraba odobrenih sredstev					
		Sprejete obveznosti	Stopnja porabe (%)	Prenosi v leto 2010	Stopnja (%)	Razveljavitve	Stopnja (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
Proračunska nomenklatura							
I Parlament (Odd. I)	1 596,1	1 467,4	91,9	26,3	1,6	102,4	6,4
II Svet (Odd. II)	642,1	592,8	92,3	37,7	5,9	11,5	1,8
III Komisija (Odd. III)	142 946,7	139 778,5	97,8	2 486,7	1,7	681,5	0,5
III.1 Gospodarske in finančne zadeve (N.01)	444,6	439,7	98,9	1,5	0,3	3,4	0,8
III.2 Podjetništvo (N.02)	757,3	697,6	92,1	55,5	7,3	4,2	0,6
III.3 Konkurenca (N.03)	94,1	91,6	97,3	1,8	2,0	0,7	0,8
III.4 Zaposlovanje in socialne zadeve (N.04)	11 255,1	11 195,6	99,5	46,0	0,4	13,4	0,1
III.5 Kmetijstvo in razvoj podeželja (N.05)	61 260,4	60 054,0	98,0	1 180,3	1,9	26,1	0,0
III.6 Energetika in promet (N.06)	4 859,0	4 803,4	98,9	44,0	0,9	11,5	0,2
III.7 Okolje (N.07)	487,8	459,8	94,2	18,7	3,8	9,4	1,9
III.8 Raziskave (N.08)	5 388,0	5 083,5	94,3	301,2	5,6	3,3	0,1
III.9 Informacijska družba in mediji (N.09)	1 609,3	1 555,8	96,7	52,3	3,3	1,2	0,1
III.10 Neposredne raziskave (N.10)	795,3	432,6	54,4	360,8	45,4	1,9	0,2
III.11 Ribištvo in pomorske zadeve (N.11)	985,4	976,2	99,1	4,5	0,5	4,7	0,5
III.12 Notranji trg (N.12)	68,5	66,2	96,6	1,1	1,6	1,2	1,8
III.13 Regionalna politika (N.13)	38 559,9	38 523,1	99,9	22,0	0,1	14,8	0,0
III.14 Obdavčenje in carinska unija (N.14)	133,6	126,2	94,5	1,6	1,2	5,8	4,3
III.15 Izobraževanje in kultura (N.15)	1 691,0	1 566,1	92,6	123,5	7,3	1,4	0,1
III.16 Komuniciranje (T.16)	217,4	213,7	98,3	1,4	0,6	2,3	1,0
III.17 Zdravje in varstvo potrošnikov (N.17)	695,2	675,5	97,2	11,1	1,6	8,6	1,2
III.18 Območje svobode, varnosti in pravice (N.18)	1 032,1	1 008,0	97,7	14,7	1,4	9,4	0,9
III.19 Zunanji odnosi (N.19)	4 167,5	4 105,3	98,5	53,8	1,3	8,4	0,2
III.20 Trgovina (N.20)	80,8	77,7	96,2	1,3	1,6	1,8	2,2
III.21 Razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami (N.21)	2 429,9	2 324,9	95,7	100,0	4,1	5,0	0,2
III.22 Širitev (N.22)	1 131,6	1 119,9	99,0	10,3	0,9	1,4	0,1
III.23 Humanitarna pomoč (N.23)	915,0	913,0	99,8	1,0	0,1	0,9	0,1
III.24 Boj proti goljufijam (N.24)	78,4	77,4	98,6	0,0	0,0	1,1	1,4
III.25 Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje (N.25)	193,7	187,3	96,7	3,8	2,0	2,7	1,4
III.26 Upravna služba Komisije (N.26)	1 092,5	1 047,9	95,9	36,5	3,3	8,1	0,7
III.27 Proračun (N.27)	274,3	271,7	99,1	2,0	0,7	0,5	0,2
III.28 Revizija (N.28)	10,9	10,5	96,8	0,2	1,9	0,1	1,3
III.29 Statistika (N.29)	143,4	133,0	92,7	7,1	4,9	3,3	2,3
III.30 Pokojnine (N.30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Jezikovne službe (N.31)	455,8	424,0	93,0	28,5	6,2	3,4	0,7
III.40 Rezerve (N.40)	503,0	—	—	—	—	503,0	100,0
IV Sodišče Evropskih skupnosti (Odd. IV)	317,6	312,8	98,5	1,2	0,4	3,6	1,1
V Računsko sodišče (Odd. V)	188,2	173,5	92,2	0,4	0,2	14,3	7,6
VI Ekonomsko-socialni odbor (Odd. VI)	122,3	119,9	98,0	0,4	0,3	2,0	1,6
VII Odbor regij (Odd. VII)	88,2	86,8	98,4	0,1	0,1	1,4	1,6
VIII Evropski varuh človekovih pravic (Odd. VIII)	9,0	8,3	92,0	—	—	0,7	8,0
IX Evropski nadzornik za varstvo podatkov (Odd. IX)	6,7	5,4	81,4	—	—	1,2	18,6
Skupna odobrena sredstva za prevzem obveznosti	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Finančni okvir							
1 Trajnostna rast	63 923,3	62 444,5	97,7	972,1	1,5	506,7	0,8
2 Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	62 718,4	61 484,4	98,0	1 192,8	1,9	41,3	0,1
3 Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	2 327,7	2 264,1	97,3	49,9	2,1	13,7	0,6
4 EU kot globalni partner	8 713,5	8 481,4	97,3	166,3	1,9	65,8	0,8
5 Uprava	8 024,7	7 661,9	95,5	171,6	2,1	191,2	2,4
6 Kompenzacije	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Skupna odobrena sredstva za prevzem obveznosti	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Skupna odobrena sredstva za prevzem plačil	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

⁽¹⁾ Končna odobrena proračunska sredstva, potem ko so bili upoštevani transferji med proračunskimi postavkami, sredstva, ki ustrezajo namenskim prejemkom ali podobna sredstva, in sredstva, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta.

Diagram IV
Odobrena sredstva za plačila na voljo v letu 2009 in njihova poraba

(v milijonih EUR in v %)

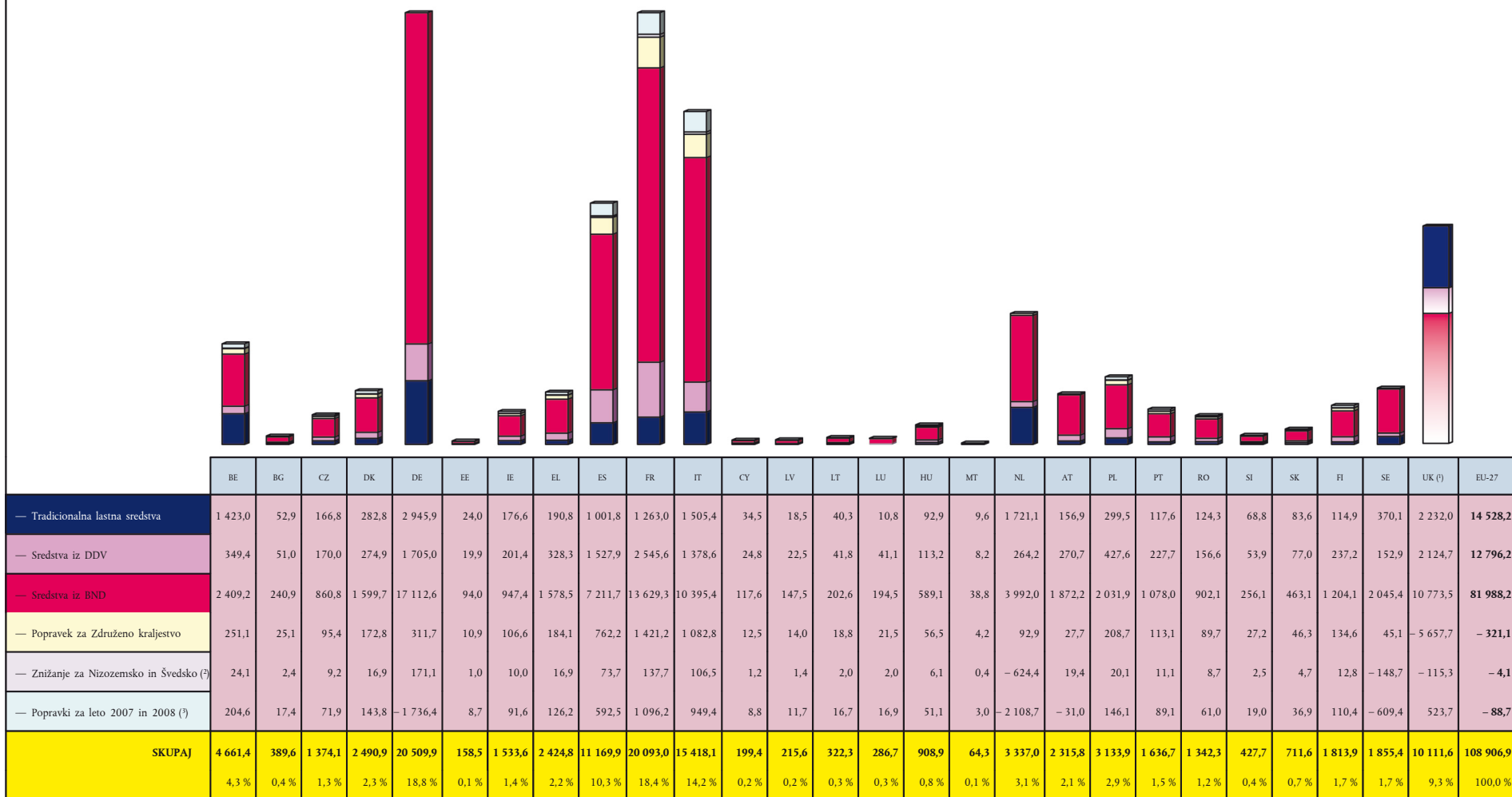
Oddelki (Odd.) in naslovi (N.), ki ustrezajo proračunski nomenklaturi za leto 2009 in razdelkom finančnega okvira	Končna odobrena sredstva ⁽¹⁾	Poraba sredstev					
		Plačila, izvršena v letu 2009	Stopnja porabe (%)	Prenosi v leto 2010	Stopnja (%)	Razveljavitve	Stopnja (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) – (b) – (c)	(d)/(a)
Proračunska nomenklatura							
I Parlament (Odd. I)	1 798,8	1 466,1	81,5	211,9	11,8	120,8	6,7
II Svet (Odd. II)	762,2	658,8	86,4	82,8	10,9	20,6	2,7
III Komisija (Odd. III)	121 234,7	115 589,9	95,3	4 127,4	3,4	1 517,3	1,3
III.1 Gospodarske in finančne zadeve (N.01)	345,2	327,4	94,8	14,1	4,1	3,7	1,1
III.2 Podjetništvo (N.02)	705,0	558,4	79,2	88,6	12,6	58,0	8,2
III.3 Konkurenca (N.03)	107,0	94,5	88,3	10,1	9,4	2,4	2,3
III.4 Zaposlovanje in socialne zadeve (N.04)	9 929,4	8 906,4	89,7	754,7	7,6	268,3	2,7
III.5 Kmetijstvo in razvoj podeželja (N.05)	56 412,6	55 208,9	97,9	954,2	1,7	249,5	0,4
III.6 Energetika in promet (N.06)	2 480,5	2 253,2	90,8	176,5	7,1	50,7	2,0
III.7 Okolje (N.07)	408,6	356,1	87,2	30,2	7,4	22,2	5,4
III.8 Raziskave (N.08)	5 644,1	4 825,8	85,5	788,6	14,0	29,7	0,5
III.9 Informacijska družba in mediji (N.09)	1 552,0	1 374,7	88,6	172,7	11,1	4,6	0,3
III.10 Neposredne raziskave (N.10)	734,7	410,5	55,9	313,9	42,7	10,3	1,4
III.11 Ribištvo in pomorske zadeve (N.11)	714,9	592,5	82,9	19,2	2,7	103,3	14,4
III.12 Notranji trg (N.12)	75,5	65,6	86,9	7,2	9,5	2,8	3,6
III.13 Regionalna politika (N.13)	26 792,8	26 739,5	99,8	14,9	0,1	38,4	0,1
III.14 Obdavčenje in carinska unija (N.14)	131,5	120,4	91,5	8,6	6,5	2,5	1,9
III.15 Izobraževanje in kultura (N.15)	1 654,2	1 495,1	90,4	153,4	9,3	5,7	0,3
III.16 Komuniciranje (N.16)	228,6	203,9	89,2	16,4	7,2	8,3	3,6
III.17 Zdravje in varstvo potrošnikov (N.17)	632,2	526,4	83,3	35,3	5,6	70,6	11,2
III.18 Območje svobode, varnosti in pravice (N.18)	830,4	744,4	89,6	15,7	1,9	70,3	8,5
III.19 Zunanji odnosi (N.19)	3 804,5	3 673,4	96,6	72,5	1,9	58,7	1,5
III.20 Trgovina (N.20)	87,9	77,4	88,1	7,5	8,6	2,9	3,4
III.21 Razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami (N.21)	1 872,1	1 697,7	90,7	137,9	7,4	36,6	2,0
III.22 Širitev (N.22)	1 436,5	1 308,4	91,1	17,9	1,2	110,2	7,7
III.23 Humanitarna pomoč (N.23)	858,7	799,7	93,1	46,6	5,4	12,4	1,4
III.24 Boj proti goljufijam (N.24)	80,1	71,0	88,6	6,8	8,5	2,3	2,8
III.25 Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje (N.25)	211,6	184,7	87,3	19,7	9,3	7,2	3,4
III.26 Upravna služba Komisije (N.26)	1 225,6	1 033,7	84,3	163,6	13,4	28,2	2,3
III.27 Proračun (N.27)	284,6	270,9	95,2	12,2	4,3	1,5	0,5
III.28 Revizija (N.28)	11,5	10,4	90,0	0,9	7,4	0,3	2,5
III.29 Statistika (N.29)	137,8	120,3	87,3	14,7	10,6	2,9	2,1
III.30 Pokojnine (N.30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Jezikovne službe (N.31)	479,5	421,5	87,9	52,8	11,0	5,1	1,1
III.40 Rezerve (N.40)	229,0	—	—	—	—	229,0	100,0
IV Sodišče Evropskih skupnosti (Odd. IV)	332,2	307,2	92,5	19,4	5,8	5,6	1,7
V Računsko sodišče (Odd. V)	200,5	123,0	61,3	61,7	30,8	15,8	7,9
VI Ekonomsko-socialni odbor (Odd. VI)	128,0	117,3	91,7	7,6	5,9	3,0	2,4
VII Odbor regij (Odd. VII)	95,0	85,6	90,1	6,4	6,7	3,0	3,2
VIII Evropski varuh človekovih pravic (Odd. VIII)	9,6	8,1	84,6	0,7	7,6	0,8	7,9
IX Evropski nadzornik za varstvo podatkov (Odd. IX)	7,6	4,9	64,2	1,1	15,0	1,6	20,7
Skupna odobrena sredstva za plačila	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4
Finančni okvir							
1 Trajnostna rast	47 520,1	44 683,5	94,0	2 380,6	5,0	455,9	1,0
2 Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	57 106,9	55 877,3	97,8	985,7	1,7	243,9	0,4
3 Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	2 174,4	1 993,0	91,7	75,2	3,5	106,2	4,9
4 EU kot globalni partner	8 804,1	7 982,9	90,7	220,0	2,5	601,2	6,8
5 Uprava	8 754,0	7 615,3	87,0	857,5	9,8	281,3	3,2
6 Kompenzacije	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Skupna odobrena sredstva za plačila	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

⁽¹⁾ Končna odobrena proračunska sredstva po upoštevanju transferjev med proračunskimi vrsticami, sredstev, povezanih z namenskimi prejemki ali podobnih sredstev in sredstev, prenesenih iz prejšnjega proračunskega leta.

Diagram V
Lastna sredstva v letu 2009 po državah članicah

Realizacija prihodkov

(v milijonih EUR in v %)

⁽¹⁾ Za Združeno kraljestvo se pri bruto znesku lastnih sredstev (15 769,3 milijona EUR) uporablja popravek (5 657,7 milijona EUR). Ta popravek financirajo ostale države članice.

⁽²⁾ Nizozemski in švedski se za obdobje 2007–2013 odobri bruto znižanje njihovega letnega prispevka na osnovi BND. Za leto 2009 ta zneska znašata 624,4 milijona EUR in 148,7 milijona EUR.

⁽³⁾ Po začetku veljavnosti Sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti je bil v zvezi z njegovim izvajanjem izračunan popravek za proračunski leti 2007 in 2008.

Diagram VI

Plačila, izvršena v letu 2009, v posameznih državah članicah ⁽¹⁾

Opomba: Plačila, izvršena v letu 2009 = plačila za sredstva za poslovanje v letu 2009 + plačila za prenose iz leta 2008.

Razdelki finančnega okvira

(v milijonih EUR in v %)

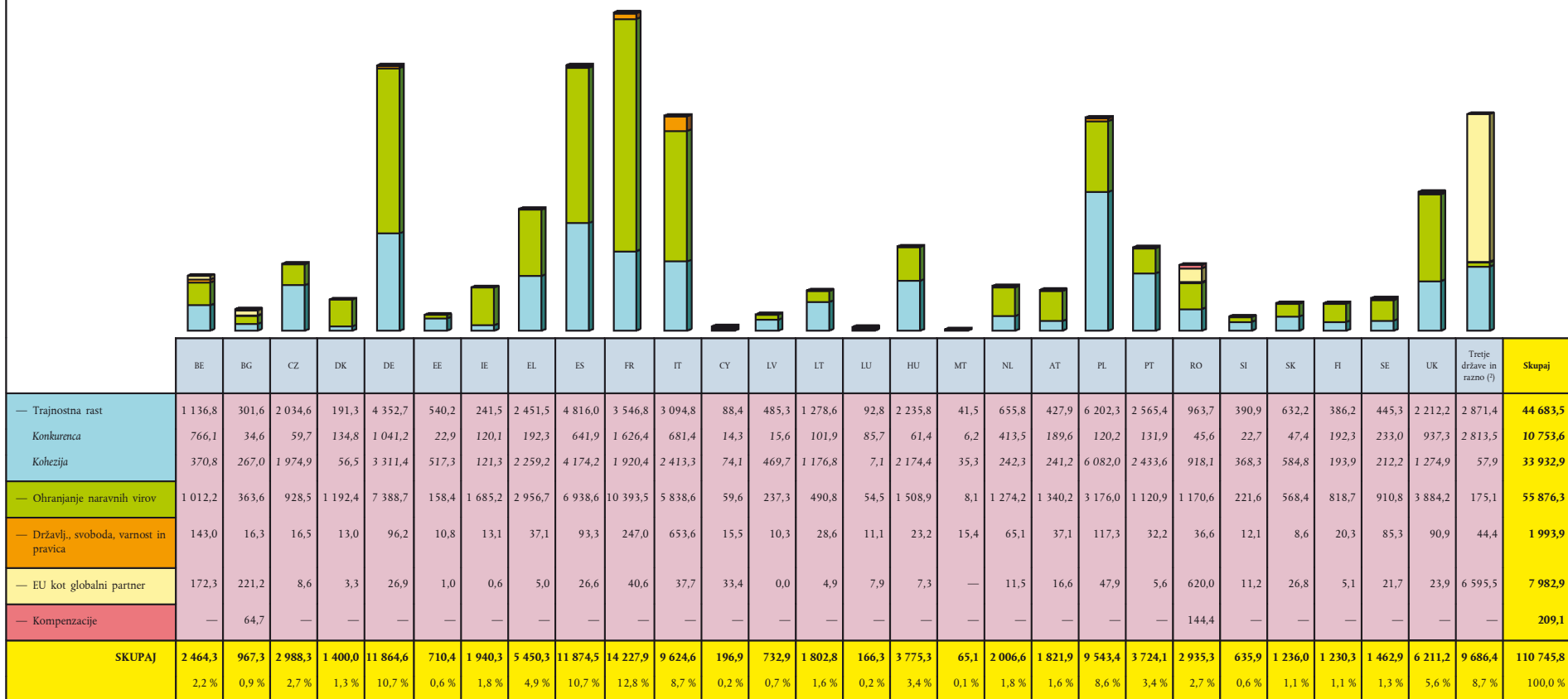
⁽¹⁾ Podatki niso geografsko razčlenjeni glede na plačila državam članicam, ampak glede na odhodke v skladu s podatki iz računalniško podprtega računovodskega sistema Komisije ABAC.⁽²⁾ Zneski, navedeni pod postavko „Tretje države in razno“, zajemajo predvsem odhodke v zvezi s projekti, ki se izvajajo, in odhodke, pri katerih so udeležene tretje države. Prav tako zajemajo odhodke, ki jih ni bilo mogoče geografsko razčleniti.

Diagram VII
Konsolidirana bilanca stanja

(v milijonih EUR)

	31.12.2009	31.12.2008
Stalna sredstva:		
Neopredmetena sredstva	72	56
Opredmetena osnovna sredstva	4 859	4 881
Dolgoročne naložbe	2 379	2 078
Posojila	10 764	3 565
Dolgoročno predfinanciranje	39 750	29 023
Dolgoročne terjatve	55	45
	57 879	39 648
Gibljava sredstva:		
Zaloge	77	85
Kratkoročne naložbe	1 791	1 553
Kratkoročno predfinanciranje	9 077	10 262
Kratkoročne terjatve	8 663	11 920
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	23 372	23 724
	42 980	47 544
Sredstva skupaj	100 859	87 192
Dolgoročne obveznosti:		
Prejemki zaposlenih	– 37 242	– 37 556
Dolgoročne rezervacije	– 1 469	– 1 341
Dolgoročne finančne obveznosti	– 10 559	– 3 349
Druge dolgoročne obveznosti	– 2 178	– 2 226
	– 51 448	– 44 472
Tekoče obveznosti:		
Kratkoročne rezervacije	– 213	– 348
Kratkoročne finančne obveznosti	– 40	– 119
Obveznosti iz poslovanja	– 93 884	– 89 677
	– 94 137	– 90 144
Obveznosti skupaj	– 145 585	– 134 616
Neto sredstva	– 44 726	– 47 424
Rezerve	3 323	3 115
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic		
Prejemki zaposlenih	– 37 242	– 37 556
Drugi zneski	– 10 807	– 12 983
Neto sredstva	– 44 726	– 47 424

Diagram VIII
Konsolidiran izkaz poslovnega izida

(v milijonih EUR)

	31.12.2009	31.12.2008
Prihodki iz poslovanja		
Prihodki iz lastnih sredstev in prispevkov	110 537	112 713
Drugi prihodki iz poslovanja	7 532	9 731
	118 069	122 444
Odhodki iz poslovanja		
Upravni odhodki	– 8 133	– 7 720
Odhodki iz poslovanja	– 104 934	– 97 214
	– 113 067	– 104 934
Presežek iz poslovanja	5 002	17 510
Prihodki iz finančnih poslov	835	698
Odhodki za finančne posle	– 594	– 467
Gibanje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	– 683	– 5 009
Delež čistega presežka (primanjkljaja) pridruženih subjektov in skupnih podjetij	– 103	– 46
Poslovni izid za zadevno leto	4 457	12 686

PRILOGA II

Seznam posebnih poročil, ki jih je Sodišče sprejelo po zadnjem letnem poročilu:

- Posebno poročilo št. 15/2009 – Pomoč Evropske unije, ki se izvaja prek organizacij Združenih narodov: odločanje in spremljanje
- Posebno poročilo št. 16/2009 – Kako Evropska komisija upravlja predpristopno pomoč za Turčijo
- Posebno poročilo št. 17/2009 – Dejavnosti za poklicno usposabljanje žensk, ki se sofinancirajo iz Evropskega socialnega sklada
- Posebno poročilo št. 18/2009 – Uspešnost podpore ERS za regionalno gospodarsko povezovanje v Vzhodni in Zahodni Afriki
- Posebno poročilo št. 1/2010 – Ali se poenostavljeni carinski postopki za uvoz uspešno kontrolirajo?
- Posebno poročilo št. 2/2010 – Uspešnost podpornih shem za načrtovalne študije in izgradnjo novih infrastruktur v okviru šestega okvirnega programa za raziskave
- Posebno poročilo št. 3/2010 – Ocene učinka v institucijah EU: ali pomagajo pri odločanju?
- Posebno poročilo št. 4/2010 – Ali je od zasnove in upravljanja programa mobilnosti v okviru programa Leonardo da Vinci mogoče pričakovati dobre rezultate?
- Posebno poročilo št. 5/2010 – Izvajanje pristopa Leader pri razvoju podeželja
- Posebno poročilo št. 6/2010 – Ali je reforma trga sladkorja dosegla svoje glavne cilje?
- Posebno poročilo št. 7/2010 – Revizija postopka potrditve obračunov
- Posebno poročilo št. 8/2010 – Izboljševanje prevozne zmogljivosti na transevropskih železniških oseh: ali so bile investicije EU v železniško infrastrukturo uspešne?
- Posebno poročilo 9/2010 – Ali so sredstva EU iz strukturnih ukrepov za oskrbo z vodo za gospodinjstvo uporaba porabljena učinkovito?

Ta poročila lahko preberete na spletni strani Evropskega računskega sodišča ali si jih z nje prenesete:
www.eca.europa.eu

Za tiskani izvod pošljite prošnjo na Računsko sodišče:

**European Court of Auditors
Communication and Reports Unit
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
telefon: +352 4398-1
e-naslov: euraud@eca.europa.eu**

ali izpolnite elektronsko naročilnico na spletni strani EU-Bookshop.